

แบรนด์ ชัมเมอร์แคมป์ 2013

จัดโดย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ร่วมกับ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
มูลนิธิเพื่อพัฒนาการศึกษาไทย

สนับสนุนโดย แบรินด์ซูปเปอร์โกสการ์ด

ด้วยความร่วมมือจาก

- บริษัท เซเรบอส (ประเทศไทย) จำกัด
- เครือเบทาโกร
- บริษัท ไทยยามาฮ่ามอเตอร์ จำกัด
- เอฟเบอร์-คาสเทิล

เอกสารประกอบคำบรรยาย

วิชาภาษาไทย 0 NET

ส่วนที่ 1.....	โดย อ.กิตติมาโนชญ์ โรจนทรัพย์ (ครูลิลลี่).....	หน้า 2-58
ส่วนที่ 2.....	โดย อ.นิทัศน์ ยศธสาร.....	หน้า 59-114
ส่วนที่ 3.....	โดย อ.วรรณ อนันตวงษ์ (อ.กอล์ฟ).....	หน้า 115-160

ประสานงานอาจารย์และจัดพิมพ์โดย ชมรมบัณฑิตแนะแนว
แจกฟรี ห้ามจำหน่าย

BRANDS ซัมเมอร์แคมป์ 2013

เอกสารประกอบการบรรยาย

วิชา O-NET ภาษาไทย

โดย อ.กัมภาโนชญ์ โรจนทรัพย์ (ครูจิลลี่)
โรงเรียนวิทย์ศิลป์ PINNACLE

ข้อสอบ O-NET วิชาภาษาไทย พ.ศ. ๒๕๕๓

ใช้คำประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ๑-๕

- ก. โบราณว่าเป็นข้าจอมกษัตริย์
ข. ราชสวัสดิ์ต้องเพียรเรียนรักษา
ค. ท่านกำหนดจดไว้ในตำรา
ง. มีมาแต่โบราณช้านานครั้น
๑. ข้อใดมีเสียงสระประสม
๑. ข้อ ก. ๒. ข้อ ข. ๓. ข้อ ค. ๔. ข้อ ง.
๒. ข้อใดมีคำที่ออกเสียงอักษรควบ
๑. ข้อ ก. ๒. ข้อ ข. ๓. ข้อ ค. ๔. ข้อ ง.
๓. ข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์ครบ ๕ เสียง
๑. ข้อ ก. ๒. ข้อ ข. ๓. ข้อ ค. ๔. ข้อ ง.
๔. ข้อใดมีอักษรต่ำน้อยที่สุด (ไม่นับอักษรที่ซ้ำกัน)
๑. ข้อ ก. ๒. ข้อ ข. ๓. ข้อ ค. ๔. ข้อ ง.
๕. ข้อใดมีอักษรนำ
๑. ข้อ ก. และ ข. ๒. ข้อ ข. และ ค.
๓. ข้อ ก. และ ง. ๔. ข้อ ง. และ ก.
๖. คำในข้อใดมีตัวสะกดมาตราเดียวกับ “เหตุผล” ทุกคำ
๑. พุดตาน ถอดถอน มลพิษ ๒. มดเท็จ คัดสั้น จัดการ
๓. ผลิตเวอร์ บทกลอน โทษทัณฑ์ ๔. สวดมนต์ จุคอ่อน ทรัพย์สิน

๗. คำซ้ำในข้อใดต้องใช้เป็นคำซ้ำเสมอ

๑. คนงานใหม่ขยันเป็นพักๆ เอาแน่ไม่ได้
๒. นักเรียนอนุบาลหกล้มหัวเข่าแตก เลือดไหลซิบๆ
๓. งานนี้ถึงจะได้เงินเดือนน้อย ก็ทำไปพลางๆ ก่อนแล้วกัน
๔. ถ้าเราวางแผนให้ดีตั้งแต่แรกๆ โครงการนี้ก็จะสำเร็จไปแล้ว

๘. ข้อใดเป็นคำซ้อนทุกคำ

๑. ซ้ำซ้อน ซ้อนรูป ซักฟอก
๒. ถ่องแท้ ถี่ถ้วน ถากถาง
๓. บีบคั้น เบียดเบียน เบาทความ
๔. แปรผัน เป้าหุ โปรรพยา

๙. ข้อความต่อไปนี้มีส่วนใดมีคำประสมทั้ง ๒ ส่วน

๑) บริเวณสวนกว้างขวาง / ๒) มีสนามที่ได้รับการดูแลจากเทศบาลเมือง /
๓) มีประติมากรรมเป็นรูปเทพธิดาแสนงาม / ๔) มุมหนึ่งมีนาฬิกาแดดคอยบอกเวลา

๑. ส่วนที่ ๑ และ ๔
๒. ส่วนที่ ๒ และ ๓
๓. ส่วนที่ ๑ และ ๓
๔. ส่วนที่ ๒ และ ๔

๑๐. ข้อใดมีคำประสมทุกคำ

๑. คำขาด คำคม คำราม
๒. เดินเต้ม เดินรถ เดินสะพัด
๓. น้ำป่า น้ำไหล น้ำมือ
๔. คัดลม คัดใจ คัดจัด

๑๑. ข้อใดไม่มีคำสมาส

๑. วิสูตรโยธามาศย์เจ้า กรมขวา
๒. หนึ่งชื่อราชโยธา เทพซ้าย
๓. ตำแหน่งศักดิ์ยศดา เสถียรที่
๔. คุ่มพยุหยาตราซ้าย ย่างเข้าตามสถาน

๑๒. ข้อใดมีคำสมาสที่มีการสร้างคำต่างกับข้ออื่น

๑. ขับกเชนทร์สาวก้าว สายเลื่องเทาทาง
๒. สถานที่พุทธบาทสร้าง สืบไว้แสงบุญ
๓. สุธารสรับพระเต้า เครื่องต้นไปตาม
๔. โดยเสด็จดำเนินแล้ว คลาดคล้อยบทจร

๑๓. ข้อใดสะกดถูกทุกคำ

๑. เขากินอาหารมังสวิรัตทุกวันพฤษภาคมสามปีแล้ว
๒. ที่ปากทางเข้าหมู่บ้านมียามรักษาการอยู่ตลอดเวลา
๓. คนที่ซื้อทองรูปพรรณต้องจ่ายเงินค่ากำเหน็จด้วย
๔. เพื่อนเห็นเขานั่งหลับจึงถามว่าเข้ามานถึงชั้นไหนแล้ว

๑๔. ข้อใดมีคำสะกดผิด

๑. ดาวพระศุกร์ที่เห็นในเวลาเช้ามีดเรียกว่าดาวประกายพริ้ง
๒. ในสวนสาธารณะมีคนมาออกกำลังกายกันอยู่ประปราย
๓. กระบะที่ลงรักแบบญี่ปุ่นและจีนเรียกว่าเครื่องกำมะลอ
๔. ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทุกครอบครัวต้องกระเบียดกระเสียส

ใช้ข้อความในพจนานุกรมต่อไปนี้ตอบคำถาม ข้อ ๑๕-๑๖

- จวก** [จะหฺวัก] น. เครื่องใช้ตักแกงหรือตักข้าว ทำด้วยกะลามะพร้าว มีด้ามถือ, กระจ่า จ่า หรือ ตวก ก็ว่า.
- จอ ๑** น. ชื่อปีที่ ๑๑ ของรอบปีนักษัตร มีหมาเป็นเครื่องหมาย.
- จอ ๒** น. ผ้าขาวที่ขึงไว้สำหรับเช็ดหน้าหรือฉายภาพยนตร์ เป็นต้น; โดยปริยายเรียกสิ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงเช่นนั้น เช่น จอโทรทัศน์.
- จอ ๑** ก. เอาสิ่งใดสิ่งหนึ่งเข้าไปใกล้หรือเกือบจดสิ่งอื่น เช่น เอาขาคมจ่อจมูก; มุ่งอยู่เฉพาะกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มักใช้เข้าคู่กับคำ จด เป็น จดจอ เช่น เขามีใจจ่อจอกับงาน.
- จ่อคิว** (ปาก) ว. ใกล้ถึงลำดับที่จะได้หรือจะเป็น เช่น เขาจ่อคิวขึ้นเป็นหัวหน้า.
- จ่อ ๒** (ถิ่น-อีสาน) น. ภาชนะสานชนิดหนึ่ง รูปร่างอย่างกระด้งมีไส้สานเป็นช่องโค้งอยู่ภายใน ใช้เลี้ยงตัวไหม.

๑๕. มีคำที่เป็นคำตั้งหรือแม่คำกี่คำ

๑. ๓ คำ ๒. ๔ คำ ๓. ๕ คำ ๔. ๖ คำ

๑๖. มีคำที่ระบุไว้เฉพาะแห่งกี่คำ

๑. ๑ คำ ๒. ๒ คำ ๓. ๓ คำ ๔. ๔ คำ

๑๗. คำภาษาอังกฤษในข้อใดใช้คำไทยแทนไม่ได้

๑. จินดาทำข้อสอบหลายวิชาจนรู้สึกเบลอไปหมด
๒. จิตราเป็นศิษย์ประจำห้องเสื้อที่มีชื่อเสียง
๓. จินดาไปหาหมอเพื่อใช้แสงเลเซอร์รักษาผิวหนัง
๔. จิตรลดาเป็นวิสัญญีแพทย์ระดับอินเตอร์ของโรงพยาบาลนี้

๑๘. ข้อใดเป็นคำศัพท์บัญญัติจากคำภาษาอังกฤษทุกคำ

๑. จุลทรรศน์ จุลินทรีย์ จุลกลิน ๒. สังคม สังเคราะห์ สังโยค
๓. สมมาตร สมมุติฐาน สมเพศ ๔. วิฤตการณ์ วิจัย วิสัยทัศน์

๑๙. ข้อใดไม่มีคำยืมภาษาบาลีสันสกฤต

- ก. วันจะจรจากน้องสิบสองคำ
ข. พอจวนย่ำรุ่งเร่งออกจากท่า
ค. รำลึกถึงดวงจันทร์ครรโลลา
ง. พี่ตั้งดาแลแลตามแพราย

๑. ข้อ ก. และ ข. ๒. ข้อ ก. และ ค.
๓. ข้อ ข. และ ง. ๔. ข้อ ค. และ ง.

๒๐. ข้อใดใช้คำลักษณนามไม่ถูกต้อง

๑. เขาสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของหน่วยงานได้ครบทุกข้อ
๒. นักวิชาการเสนอข้อคิดเห็นไว้ในบทสรุปของรายงานหลายประการ
๓. รัฐบาลมีปัญหาเร่งด่วนที่ต้องรีบแก้ไขหลายเรื่อง
๔. คณะกรรมการกำลังพิจารณาคำขวัญที่ส่งเข้าประกวด ๕๐ บท

๒๑. ข้อความต่อไปนี้ไม่มีบุพบทและสันธานที่คำ

คนไทยสมัยโลกาภิวัตน์ได้เปรียบคนไทยรุ่นก่อนในด้านที่มีความรู้กว้างขวางเพราะสามารถแสวงหาความรู้ได้จากแหล่งต่างๆ ทั้งหนังสือ วิทยุ โทรทัศน์ และคอมพิวเตอร์

๑. บุพบท ๑ คำ สันธาน ๓ คำ
๒. บุพบท ๒ คำ สันธาน ๓ คำ
๓. บุพบท ๑ คำ สันธาน ๔ คำ
๔. บุพบท ๒ คำ สันธาน ๔ คำ

๒๒. ข้อความต่อไปนี้มีคำนามและคำกริยาหลักอย่างละกี่คำ (ไม่นับคำซ้ำ)

การกู้ยืมจะมีประโยชน์ต่อเมื่อเงินที่กู้มานั้นใช้อย่างมีคุณภาพและสร้างรายได้เพื่อเพิ่มต้นทุนของเงินจำนวนนั้น

๑. นาม ๔ คำ กริยา ๓ คำ
๒. นาม ๕ คำ กริยา ๔ คำ
๓. นาม ๖ คำ กริยา ๕ คำ
๔. นาม ๗ คำ กริยา ๖ คำ

๒๓. ข้อใดเป็นประโยคความเดียว

๑. เครื่องปั้นดินเผาก่อนประวัติศาสตร์ที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลกคือเครื่องปั้นดินเผาที่บ้านเชียง
๒. เครื่องปั้นดินเผาที่บ้านเชียงส่วนใหญ่เป็นหม้อลายเขียนสีรูปวงกลมมีวนคล้ายลายกันหอย
๓. หลักฐานทางโบราณคดีแสดงว่าบ้านเชียงเป็นแหล่งอารยธรรมสำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๔. คณะกรรมการมรดกโลกประกาศให้แหล่งโบราณคดีบ้านเชียงเป็นมรดกโลก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒๔. ข้อใดไม่ใช่ประโยคความซ้อน

๑. คนไทยนิยมทำอาหารตามฤดูกาลซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติ
๒. ปลายฤดูฝนต้นฤดูหนาว อากาศที่เปลี่ยนแปลงทำให้คนเป็นไข้หวัด
๓. เย็นนี้แม่บ้านจะทำแกงส้มดอกแคและผัดผักรวม
๔. เชื่อกันว่าการรับประทานแกงร้อนๆ จะช่วยแก้ไข้หวัดในระยะเปลี่ยนฤดูได้

๒๕. ข้อใดไม่ใช่ประโยค

๑. การดำเนินงานธุรกิจหรือการประกอบอาชีพต้องมีความพอเพียง
๒. เศรษฐกิจพอเพียงมิได้จำกัดเฉพาะเกษตรกรหรือชาวไร่นาเท่านั้น
๓. เกษตรทฤษฎีใหม่เป็นระบบเศรษฐกิจที่เน้นให้เกษตรกรสามารถดูแลตัวเองได้
๔. การบริหารจัดการเศรษฐกิจที่ทำให้คนสามารถดูแลตัวเองให้อยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน

๒๖. ข้อใดมีน้ำเสียงแข็งคำหนัก

๑. ผู้จัดการบริษัทน่าจะบริหารงานจนใครๆ ยกนิ้วให้
๒. ชาวบ้านรู้ดีที่เลือกหนทางเป็นอย่างดีว่าเขาร่ำรวยเพราะอะไร
๓. ไม่ว่าแม่จะถามความเห็นกี่ครั้ง ลูกสาวก็ยังยืนคำเหมือนเดิม
๔. เวลาจะไปพักผ่อนต่างจังหวัด คุณแม่ก็จัดแจงจองที่พักล่วงหน้า

๒๗. คำทุกคำในข้อใดใช้ได้ทั้งความหมายตามตัวและความหมายเชิงอุปมา

๑. ปีนเกลียว ปิดฉาก ถูกขยา
๒. ปิดตา ฝ่าใจ เปลี่ยนมือ
๓. วางใจ เป่าปี่ แก่เกลียด
๔. ปั่นหัว กินตะเกียบ ลงคอ

๒๘. ข้อใดใช้คำถูกต้อง

๑. เธอได้รับคำชมว่าทำงานเก่งมากจนใครๆ ยกมือให้
๒. การแสดงดนตรีว่าจะยกเลิกก็เกือบสองทุ่ม
๓. ผู้มีรายได้ต่ำได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้
๔. ผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดีจะได้รับการยกโทษลงครึ่งหนึ่ง

๒๙. ข้อใดใช้คำพุ่มเพื่อย

๑. ทหารในขบวนสวนสนามเดินออกผายไหล่ผึ่ง
๒. คุณยายขอให้ฉันกับญาติที่บุกรุกที่ดินเล็กแล้วต่อกัน
๓. ฉันต้องทนฟังเขาชี้แจงเหตุผลแม้จะไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย
๔. พ่อแม่ชื่นชมปิติยินดีที่ลูกสาวสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก

๓๐. ข้อใดใช้ภาษากำกวม

๑. เด็กข้างบ้านวิ่งชนฉันหล่นปากแตก
๒. คนขับรถถูกสั่งพักงานฐานละเลยหน้าที่
๓. ก๊วยเตี๋ยวปลาแบบโบราณในซอยนี้มีหลายร้าน
๔. พวงมาลัยแบบนี้แม่ค้าขายฉันพวงละ ๑๐ บาท

๓๑. ส่วนวนในข้อใดเหมาะสมที่จะเติมในช่องว่างของข้อความต่อไปนี้

พวกเราทำรายงานกันแทบตาย ส่วนเธอไม่ช่วยทำอะไรเลยแม้แต่จะหาข้อมูล พอเสร็จแล้วจะมา
..... ขอลงชื่อว่าทำกลุ่มเดียวกับเราได้หรือไม่

๑. เก็บดอกไม้ร่วมคัน
๒. เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน
๓. ตกกระไดพลอยโจน
๔. ชูมือเปิบ

๓๒. ส่วนวนในข้อใดไม่เกี่ยวกับการพูด

๑. พอก้าวขาใกล้โรง
๒. ละเลงขนมเบื้องด้วยปาก
๓. ไปไหนมาสามวาสองศอก
๔. น้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย

๓๓. ข้อความต่อไปนี้ส่วนใดใช้ภาษาต่างระดับกับส่วนอื่น

๑) สัตว์หลายชนิดมีประสาทสัมผัสพิเศษที่สามารถรับรู้ภัยธรรมชาติล่วงหน้าได้ / ๒) ผึ้งมดที่กรูเกลียวกันขึ้นมาจากพื้นดิน บอกให้เราทราบว่าฝนจะตกหนักในไม่ช้านี้ / ๓) ถ้าฝูงแมลงสาบพากันไต่ออกมาจากที่ซ่อนวิ่งพล่านไปทุกทิศทุกทาง / ๔) เป็นสัญญาณว่าจะมีพายุและฝนฟ้าคะนองตามมาแน่ๆ

๑. ส่วนที่ ๑

๒. ส่วนที่ ๒

๓. ส่วนที่ ๓

๔. ส่วนที่ ๔

๓๔. ข้อใดใช้ภาษาต่างระดับกับข้ออื่น

๑. โรคผื่นภูมิแพ้ผิวหนังอักเสบเป็นโรคที่เกิดขึ้นแก่เด็กมากกว่าผู้ใหญ่
๒. ในตอนแรกนี้ คุณหมอขอกล่าวถึงเรื่องของผิวหนังแห้งก่อนครับ
๓. ลูกน้อยควรจะใช้ครีมที่มีความเข้มข้น ไม่ใช่โลชั่นซึ่งผสมน้ำมาก
๔. น้องหนูต้องใช้ครีมบำรุงผิวทันทีหลังอาบน้ำ ไม่เช่นนั้นผิวหนังน้องหนูจะแห้งยิ่งขึ้น

๓๕. ข้อใดไม่ใช่สำนวนภาษาต่างประเทศ

๑. ในสภาวะปัจจุบันพบว่าโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่ปรากฏในกลุ่มคนอายุ ๓๕-๔๕ ปี มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี
๒. โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ จึงไม่ได้เป็นโรคที่เกิดแก่ผู้สูงอายุอีกต่อไป
๓. ในกรณีของหลอดเลือดหัวใจที่ยังตีบไม่มาก เราอาจไม่รู้สึกรู้สีกอาการใดๆ เลย
๔. บ่อยครั้งที่อาการต่างๆ จะเกิดขึ้นต่อเมื่อหลอดเลือดหัวใจตีบไปสูงกว่า ๙๐% ขึ้น

๓๖. ข้อใดเป็นคำราชาศัพท์ที่ใช้แทนคำกริยาในวงเล็บได้ถูกต้องตามลำดับ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ดู) ผลการดำเนินงานของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแล้ว (ทักทาย) กับราษฎรที่มาเฝ้ารับเสด็จ

๑. ทรงทอดพระเนตร ทรงทักทาย

๒. ทรงทอดพระเนตร ทรงมีพระราชปฏิสันถาร

๓. ทอดพระเนตร ทรงพระราชปฏิสันถาร

๔. ทอดพระเนตร มีพระปฏิสันถาร

๓๗. ข้อใดเมื่อเติม “พระ” ข้างหน้าแล้ว ใช้เป็นราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์ได้ทุกคำ

๑. บรมราชานุสาวรีย์	บรมฉายาลักษณ์	บรมหฤทัย
๒. บรมชนกนาถ	บรมโกศ	บรมวงศ์
๓. บรมหัตถเลขา	บรมรูป	บรมบพิตร
๔. บรมมนเทียร	บรมอัฐิ	บรมเกศา

๓๘. พาดหัวข่าวข้อใดแสดงความเห็นของผู้เขียน

๑. สว. ไม่ผ่าน พรก. ขึ้นภาษีน้ำมัน
๒. รมช. ศธ. เร่งหาคนทำผิครบน้องใหม่
๓. ปิด ๓ วัน ๓ ร.ร. ในเขต กทม. หวัดลาม
๔. หวั่นโรคไข้หวัดสุนัขคร่า “แพนด้าน้อย”

๓๕. รายงานทางวิชาการส่วนใดใช้ภาษาไม่เหมาะสม

๑) การเข้าพักอาศัยอยู่กับคนในหมู่บ้านทำให้ได้เรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนเหล่านั้น / ๒) นักวิจัยพบว่าต้องทำตัวเป็นคนอยู่ง่ายกินง่าย คลุกคลีดีไม้งกับชาวบ้านเพื่อสร้างความสนิทสนมคุ้นเคย / ๓) ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหมู่บ้าน เคารพสิทธิของเจ้าของพื้นที่ / ๔) ไม่ทำสิ่งที่ขัดแย้งกับข้อปฏิบัติของชุมชน และไม่ลบหลู่ความเชื่อของคนในท้องถิ่น

๑. ส่วนที่ ๑ ๒. ส่วนที่ ๒ ๓. ส่วนที่ ๓ ๔. ส่วนที่ ๔

๔๐. ข้อใดใช้ภาษาเหมาะสมกับการเขียนรายงาน

๑. เวลาไม่สบายกะทันหันขึ้นมา ผู้ป่วยต้องไปพบแพทย์โดยเร็วที่สุด
๒. ผู้ที่เจ็บไข้ตอนกลางคืนมักพบเจอปัญหาเพราะไม่มีแพทย์เฉพาะทางคอยตรวจรักษา
๓. หากผู้ป่วยไปโรงพยาบาลหลังสองทุ่มไปแล้ว จะได้พบแต่แพทย์เวรซึ่งส่วนใหญ่เป็นแพทย์ทั่วๆ ไป
๔. โรงพยาบาลเปิด “ศูนย์แพทย์เฉพาะทางเที่ยงคืน” เพื่อตรวจรักษาผู้ป่วยนอก จนถึงเวลา ๒๔.๐๐ น.

๔๑. ข้อความส่วนใดเหมาะจะใช้ในจดหมายกิจธุระ

๑) พร้อมกันนี้ผมขออนุญาตส่งเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาสินค้ามาให้ดูเผื่อจะเป็นประโยชน์กับสมาชิก / ๒) ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าท่านจะต้องดำเนินการผลิตตามหลักการใหม่นี้จึงจะส่งสินค้ามาขายได้ / ๓) รายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับการพัฒนาสินค้ามีอยู่อีกมากที่ศูนย์ฯ ถ้าท่านแวะไปก็ยินดีต้อนรับ / ๔) หากท่านมีข้อข้องใจสามารถติดต่อได้ในเวลาทำการ ตามหมายเลขโทรศัพท์ท้ายจดหมายนี้

๑. ส่วนที่ ๑ ๒. ส่วนที่ ๒ ๓. ส่วนที่ ๓ ๔. ส่วนที่ ๔

๔๒. ประกาศต่อไปนี้ขาดความชัดเจนในเรื่องใด

โรงพยาบาลสิริสุขเปิดบริการตรวจโรคนอกเวลา
สำหรับสตรีที่มีอาการวัยทอง และมีอาการประจำเดือนผิดปกติ
ตรวจโดยแพทย์นรีเวชผู้เชี่ยวชาญ ณ ชั้น ๗ อาคาร ๑๐๐ ปี
นัดหมายล่วงหน้า โทร. ๐๒๑๑๑๑๑๑๑

๑. กลุ่มเป้าหมาย ๒. สถานที่ติดต่อ ๓. เวลาดำเนินการ ๔. ผู้ดำเนินการ

๔๓. เมื่อพิจารณาการใช้ภาษาแสดงลำดับความในคำอธิบายวิธีทำอาหารต่อไปนี้แล้ว ข้อใดเป็นขั้นตอนที่ต่อจากข้อ ๔

๑. ปั่นทอดมันเป็นแผ่นกลม นำไปทอดจนสุก
๒. ใส่ไข่ไก่ ถั่วฝักยาวซอย ใบมะกรูดซอย นวดต่อไป
๓. ผสมเนื้อปลาทรายกับน้ำพริกแกงเผ็ด นวดให้เข้ากัน
๔. พรมน้ำเกลือที่ละน้อยขณะนวด แล้วนวดจนเหนียวได้ที่
๕. ตักทอดมันขึ้นพักไว้ให้สะเด็ดน้ำมัน เสิร์ฟพร้อมอาจาด

๑. ข้อ ๑. ๒. ข้อ ๒. ๓. ข้อ ๓. ๔. ข้อ ๕.

๔๔. ข้อความต่อไปนี้ไม่เหมาะที่จะเป็นประโยคแรกในส่วนใดของเรียงความเรื่อง “อาหารไทย”

วัฒนธรรมการกินอาหารของคนไทยดังกล่าว เกิดจากการประสานภูมิปัญญาด้านอาหารจากหลายๆ
ชาติมาดัดแปลงให้เป็นอาหารไทย

๑. ส่วนนำเรื่อง ๒. ส่วนขยายความ ๓. ส่วนสรุปเรื่อง ๔. การยกตัวอย่าง

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถาม ข้อ 45-46

๔๕. ข้อใดเป็นการเรียงลำดับข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับเรียงความเรื่อง “สุนทรภู่ กวีเอกของโลก”

๑. ๓ - ๕ - ๒ - ๑ - ๔ ๒. ๒ - ๓ - ๑ - ๔ - ๕
๓. ๒ - ๕ - ๓ - ๑ - ๔ ๔. ๓ - ๑ - ๔ - ๒ - ๕

๔๖. ข้อมูลส่วนใดมีความสำคัญน้อยที่สุดสำหรับเรียงความเรื่อง “สุนทรภู่ กวีเอกของโลก”

๑. ส่วนที่ ๑ ๒. ส่วนที่ ๓ ๓. ส่วนที่ ๔ ๔. ส่วนที่ ๕

๔๓. ข้อใดนำมาเติมในช่องว่างต่อไปนี้ได้ตามลำดับแล้วได้ความเหมาะสม

..... ขอให้เลขานุการอ่านรายชื่อ และรายงานการประชุมครั้งที่แล้ว หลังจากนั้นก็ดำเนินการประชุมไปตาม ต่อไป

๑. ที่ปรึกษา ผู้มีสิทธิ์เข้าประชุม ยุติคดีต่างๆ	๒. ประธาน ผู้เข้าประชุม ระเบียบวาระ
๓. ประธาน ผู้จัดประชุม ประเด็นต่างๆ	๔. ที่ปรึกษา องค์ประชุม เรื่องสำหรับประชุม

๔๔. ข้อใดใช้พรรณนาโวหาร

๑. ฝนตกกระหน่ำจนลืมหูลืมตาไม่ขึ้น เสื้อผ้าเปียกปอนลื่นเข้าแนบลำตัว
๒. ไฟฟ้าดับมืดตลอดแนวถนนเนื่องจากเสาไฟฟ้าล้มเอียงลงมาตามๆ กันรวม ๑๐ ต้น
๓. กิ่งไม้หักเกลื่อนถนนหลายสายหลังจากพายุฝนสงบลง
๔. รถยนต์จอดนิ่งอยู่หลายคัน แล่นต่อไปไม่ได้ต้องรอให้พายุสงบก่อน

๔๕. ข้อใดใช้บรรยายโวหาร

๑. นักร้องประสานเสียงเปล่งเสียงพร้อมเพรียงกันเป็นสามระดับตามทำนองที่ฝึกฝนมาอย่างดี
๒. เพลงเอกของรายการกระหึ่มก้องหอบประชุม สะกดคนฟังให้เคลิบเคลิ้ม
๓. เสียงเปียโนไล่เรียงขึ้นลงอย่างแจ่มใส ชวนให้นึกถึงละอองน้ำที่โปรยปรายลงมา
๔. ทำนองเพลงตอนท้ายเบาหวิววูบหายจนคนฟังต้องกลืนหายใจตามไปด้วย

๕๐. ข้อความต่อไปนี้ใช้วิธีอธิบายตามข้อใด

คำว่าสึนามิในภาษาญี่ปุ่นหมายถึงคลื่นอ่าวจอดเรือ (harbor wave) เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นมีภูมิประเทศเป็นเกาะมีชายฝั่งทะเลยาว ตามชายฝั่งมีอ่าวใหญ่อยู่ย่นมาก หากเป็นอ่าวแคบๆ ซึ่งเป็นที่จอดเรือ ความรุนแรงของคลื่นสึนามิจะมีมากขึ้นอีกหลายเท่า

๑. นิยาม และให้ตัวอย่าง	๒. นิยาม และให้เหตุผล
๓. ให้ตัวอย่าง และเปรียบเทียบ	๔. ให้เหตุผล และเปรียบเทียบ

๕๑. ข้อใดเป็นโครงสร้างของการแสดงเหตุผลในข้อความต่อไปนี้

เชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่แพร่ระบาดอย่างรวดเร็วจากคนสู่คน / ด้วยเป็นเชื้อไวรัสที่ทำให้เกิดโรคในระบบทางเดินหายใจ / และติดต่อกันได้ง่าย

๑. ข้อสนับสนุน ข้อสนับสนุน ข้อสรุป	๒. ข้อสนับสนุน ข้อสรุป ข้อสนับสนุน
๓. ข้อสรุป ข้อสรุป ข้อสนับสนุน	๔. ข้อสรุป ข้อสนับสนุน ข้อสนับสนุน

๕๒. ข้อใดมีการใช้เหตุผล

๑. การแพทย์แผนไทยมีรากฐานมาจากความพอดี หรือความสมดุลของชีวิตทั้งด้านการกินอาหารและการขับถ่าย
๒. ชีวิตคนไทยยังคงผูกพันกับสมุนไพร และใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวันตรงตามตำราการแพทย์แผนไทย
๓. ถึงแม้ยาสมุนไพรหลายขนานจะให้ประโยชน์ในการรักษาโรค แต่ถ้าไม่จำเป็นควรหลีกเลี่ยง ไม่ควรกินพร่ำเพรื่อ
๔. คนไทยเรียนรู้และสืบทอดการใช้พืชสมุนไพรเป็นยาและอาหารจากบรรพบุรุษ คนเผ่าคนแก่จำนวนมากมีสุขภาพดีและอายุยืน

๕๓. ข้อใดมีวิธีแสดงเหตุผลต่างกับข้ออื่น

๑. บุญยืน ไม่อยากไปโรงเรียน เขาไม่สบาย และไม่มีการบ้านไปส่งครู
๒. บุญเพ็ญร้องเพลงลูกทุ่งไพเราะมาก คุณครูส่งเธอเข้าแข่งขันกับโรงเรียนอื่น
๓. บุญมาอ่านหนังสือเรียนทุกวัน เขาอยากเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยให้ได้
๔. บุญรักษาตัดสินใจไปเรียนต่อต่างประเทศ คุณพ่อคุณแม่ทำกิจการร้านอาหารอยู่ที่นั่น

๕๔. ข้อใดเป็นประเด็นโต้แย้งของข้อความต่อไปนี้

มีข้อเสนอให้รัฐสภาพิจารณาแยกพื้นที่ ๓ อำเภอของจังหวัดเชียงใหม่ คือ ฝาง แม่อาฮง ไชยปราการ ตั้งเป็น “จังหวัดฝาง” การตั้งจังหวัดใหม่มีเกณฑ์ที่ต้องพิจารณาหลายอย่าง อาทิ ควรมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ประชากรไม่น้อยกว่า ๖๐๐,๐๐๐ คน อำเภอทั้ง ๓ ข้างต้นมีพื้นที่รวมทั้งสิ้น ๒,๑๑๕ ตารางกิโลเมตร และมีประชากรรวม ๒๔๕,๐๕๖ คน

๑. จังหวัดใหม่ควรชื่อ “จังหวัดฝาง” หรือไม่
๒. เกณฑ์การตั้งจังหวัดใหม่เหมาะสมหรือไม่
๓. พื้นที่ ๓ อำเภอควรแยกมาตั้งเป็นจังหวัดใหม่หรือไม่
๔. รัฐสภาพิเคราะห์อำนาจในการตั้งจังหวัดใหม่หรือไม่

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถาม ข้อ ๕๕-๕๖

ปัญหารุ่นพี่ใช้ความรุนแรงกับนักศึกษาใหม่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี ทั้งๆ ที่ก่อนปีการศึกษาใหม่จะเริ่มขึ้น ผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการก็ได้มีคำแนะนำไปยังสถาบันการศึกษาต่างๆ ถึงแนวทางการรับมือที่จะไม่สร้างปัญหา ต่อจากนี้ผู้เกี่ยวข้องคงต้องวางแผนและหาแนวทางแก้ไขปัญหาระยะยาว เพราะไม่ว่าจะเป็นรุ่นพี่รุ่นน้องต่างก็เป็นทรัพยากรบุคคลของประเทศ

๕๕. ข้อใดเป็นโครงสร้างการแสดงทรรศนะตามลำดับ

๑. ที่มา ข้อสรุป ข้อสนับสนุน
๒. ที่มา ข้อสนับสนุน ข้อสรุป
๓. ข้อสนับสนุน ข้อสรุป ที่มา
๔. ข้อสนับสนุน ที่มา ข้อสรุป

๕๖. การแสดงทรรศนะข้างต้นของผู้เขียนเกิดจากข้อใด

๑. ความรู้
๒. ความเชื่อ
๓. ค่านิยม
๔. ประสบการณ์

๕๓. ข้อใดไม่มีการโน้มน้าวใจ

๑. สถาบันอบรมการวางแผนการขายแบบเหนือชั้นทุกขั้นตอน
๒. ศูนย์หัวใจให้บริการตรวจวินิจฉัย รักษาโรคหัวใจและหลอดเลือด
๓. ตลาดน้ำกลางเมืองหลวงที่ยังคงอนุรักษ์ภาพชีวิตแบบโบราณ
๔. กระจกส่องหน้าต่างที่เพิ่มลูกเล่นเอาใจสุภาพสตรีผู้รักสวยรักงาม

๕๔. ข้อความต่อไปนี้ไม่ใช่กลวิธีโน้มน้าวใจตามข้อใด

หมู่บ้านท่ามกลางธรรมชาติร่มรื่น อากาศบริสุทธิ์ เหมาะแก่การสร้างเสริมสุขภาพ สภาพแวดล้อม
ดีเด่นจนมีรางวัล ๔ ปีซ้อนเป็นประจำ

๑. แสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูล
๒. ชี้ให้เห็นประโยชน์ของผู้รับสาร
๓. นำเสนอจุดเด่นของสินค้า
๔. ใช้คำเร้าอารมณ์

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถาม ข้อ ๕๕-๖๐

๑. “ครูครับ ครูบอกชื่อบทละครผิดหรือเปล่าครับ”
๒. “ครูครับ บทละครเรื่องนั้นชื่อกษัตริย์หรือเปล่าครับ”
๓. “ครูครับ บทละครเรื่องนั้นชื่อกษัตริราชโซ่หรือครับ”
๔. “ครูครับ ครูช่วยบอกชื่อบทละครอีกทีได้ไหมครับ”

๕๕. คำกล่าวของนักเรียนตามข้อใดเหมาะจะเติมในช่องว่างข้อความนี้

ครู : “นักเรียนรู้ไหม สุนทรภู่ท่านแต่งวรรณคดีไว้หลายสิบเรื่อง แต่ที่เป็นบทละครมีเพียง
เรื่องเดียว คือ อภัยธิดา”

นักเรียน : “.....”

ครู : “เออ ใช่จ๊ะ จริงของเธอ ชอบใจนะจ๊ะ”

๑. ข้อ ๑.
๒. ข้อ ๒.
๓. ข้อ ๓.
๔. ข้อ ๔.

๖๐. คำกล่าวของนักเรียนตามข้อใดเป็นการกล่าวแย้งเพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้อง

๑. ข้อ ๑.
๒. ข้อ ๒.
๓. ข้อ ๓.
๔. ข้อ ๔.

๖๑. น้องพูดว่า “เขานี้ชอบกาแฟแก้วเดียว ขนมนั่งแผ่นหนึ่งเหมือนทุกวันที่พอแล้ว กินมากเดี๋ยวอ้วน ต้องรีบไป
ทำงานด้วย จะสายแล้ว”

คำพูดของพี่ตามข้อใดไม่สัมพันธ์กับคำกล่าวของน้องข้างต้น

๑. กว่าจะถึงมือกลางวันก็อีกหลายชั่วโมง จะไม่มีสมาธิทำงานนะ
๒. พี่เตรียมน้ำเต้าหู้ใส่ลูกเดี๋ยยให้แล้ว ไม่ก็แคลอรีหรรอก มีประโยชน์กว่ากาแฟ
๓. กินอาหารให้ครบ ๕ หมู่ แล้วออกกำลังกาย ก็ทำให้สุขภาพดีได้
๔. ดื่มน้ำให้เร็วกว่าเคยหน่อย ก็จะมีเวลากินข้าวเช้าได้

๖๒. คุณสุชาติอธิบายแก่ผู้ที่มาขอคำปรึกษาว่า

“ถ้าวันไหนคุณเกิดกลัวผีอย่างจับจิตจับใจอีก ก็ให้ตั้งสติดีๆ ระลึกถึงคำที่ผมพูดในวันนี้ว่า ความกลัวนั้นเกิดจากใจของเราเอง เราคิดเอาเองว่าเราเห็นหรือได้ยินสิ่งแปลกๆ ที่เร้นลับ โดยเฉพาะ เวลาอยู่คนเดียวหรืออยู่ลำพังในที่มืด ทั้งหมดนั้นเกิดจากจินตนาการของเราโดยแท้”

คำพูดของผู้ฟังตามข้อใดต่อไปนี้จะแสดงว่าคำพูดของคุณสุชาติบรรลุวัตถุประสงค์

๑. ดิฉันจะลองทำดูก่อน เพื่อจะได้ผลบ้าง ทั้งๆ ที่ก็ยังกลัวอยู่นะคะ
๒. คุณคะ คุณมีคาถากันผีบ้างไหม ดิฉันอยากได้คาถาที่ฝึกแล้ว
๓. ที่คุณพูดก็อาจจะจริง แต่ดิฉันก็ยังไมกล้าเสี่ยงอยู่ดี
๔. คุณไม่เคยเจอผีคุณก็พูดได้ซีคะ เวลาเจอแล้วจะตั้งสติได้อย่างไรล่ะคะ

๖๓. ข้อใดไม่จำเป็นต้องอ้างอิงถึงการเขียนบรรณานุกรมทั้ง ๒ รายการ

รศ.ดร. นววรรณ พันธุเมธา. ๒๕๕๕. คลังคำ. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). ๑๑๓๔ หน้า.

๑. คำนำน้าชื่อผู้แต่ง และครั้งที่พิมพ์
๒. คำนำน้าชื่อผู้แต่ง และจำนวนหน้า
๓. สำนักพิมพ์ และจำนวนหน้า
๔. ครั้งที่พิมพ์ และสำนักพิมพ์

๖๔. ข้อใดไม่อาจอนุมานได้ว่าเป็นคุณสมบัติของน้ำทับทิมตามบทโฆษณาต่อไปนี้

สาวน้อยหุ่นดี ยิ้มแย้มแจ่มใส
คิดดี ทำดี คนนี้
ดื่มน้ำทับทิมพลอยแสงเป็นประจำ

๑. มีรสชาติดี
๒. เหมาะแก่คนรุ่นใหม่
๓. มีประโยชน์ต่อสุขภาพ
๔. เหมาะแก่สตรี

๖๕. บุคคลตามข้อใดทำตามคำแนะนำวิธีป้องกันโรคระบาดที่ว่า “กินของร้อน ใช้ช้อนกลาง ล้างมือให้สะอาด”

- สุภาใช้ช้อนกลางตักแกงจืดเข้าปากตัวเอง
- สุภาพชอบดื่มแต่กาแฟร้อนใส่นม
- สุพิศใช้สบู่ออกมือทุกครั้งเมื่อกลับถึงบ้าน
- สุพงศ์กินตั๋มยาที่เพิ่งทำเสร็จแทนอาหารประเภทยา

๑. สุภา และสุภาพ
๒. สุภาพ และสุพิศ
๓. สุพิศ และสุพงศ์
๔. สุพงศ์ และสุภา

๖๖. จากข้อความต่อไปนี้ ก. คืออะไร

- ผู้บริโภคนิยมเลือกซื้อ ก. จากจีนมากกว่าเพราะมีราคาถูกกว่า
- ก. สายพันธุ์ไทยมีสารต้านอนุมูลอิสระสูงกว่าสายพันธุ์จีน
- ผู้วิจัยพบว่า ก. สายพันธุ์ไทยทำเป็นแป้งที่มีคุณภาพมากกว่า
- ก. เป็นส่วนประกอบที่ใช้ทำขนมไทยหลายชนิด
- เจ้าของบึงมักตัดดอกขายมากกว่าจะรอจนกว่าจะได้ ก.

๑. เมล็ดถั่วเหลือง ๒. เมล็ดข้าวสาลี ๓. เมล็ดทานตะวัน ๔. เมล็ดบัว

๖๗. ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากคำพูดต่อไปนี้

“จากการทดสอบทักษะภาษาไทยของนักศึกษา ๔๐๐ คน มีผู้อยู่ในเกณฑ์ดีเพียง ๓๐ คน ไม่มีผู้ที่ได้คะแนนในเกณฑ์ดีมากเลย อย่างนี้ไม่เรียกว่าวิฤตได้อย่างไร”

๑. ผู้พูดเห็นว่าผลการทดสอบทักษะการใช้ภาษาไทยไม่น่าพอใจ
๒. ผู้พูดวิตกว่าการเรียนการสอนภาษาไทยในมหาวิทยาลัยถึงขั้นต้องปรับปรุง
๓. ผู้พูดเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยในมหาวิทยาลัย
๔. ผู้พูดเห็นว่าไม่มีประโยชน์ที่จะจัดการทดสอบทักษะภาษาไทยในมหาวิทยาลัย

๖๘. ข้อใดไม่น่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้มีการพูดประโยคต่อไปนี้

“น่าจะดีนะ เราจะได้ช่วยกันรักษาส่งแวดล้อมด้วย”

๑. การประกาศให้นิคมอุตสาหกรรมเป็นเขตปลอดมลพิษ
๒. การรณรงค์ให้ใช้เตาเผาขยะแบบไร้ควันพิษในโรงงาน
๓. การอนุญาตให้ค้าขายบนทางเท้าได้โดยไม่มีวันหยุด
๔. การเปลี่ยนสถานีขนส่งเป็นสวนสาธารณะกลางเมือง

๖๙. ในข้อความต่อไปนี้ “หัวใจของธุรกิจนี้” มีความหมายตามข้อใด

หัวใจของธุรกิจนี้แตกต่างจากที่อื่นซึ่งอาจจะสนใจพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ดีเลิศบ้าง ขยายเครือข่ายอย่างกว้างขวางบ้าง ส่วนเราต้องยืนหยัดให้ได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม

๑. ความมั่นคงขององค์กร
๒. คุณภาพของสินค้า
๓. ความมีสัมพันธภาพที่ดี
๔. การเติบโตของธุรกิจ

๗๐. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในข้อความต่อไปนี้

การทำฟู้กันเงินจากขนสัตว์เริ่มด้วยการเลือกวัสดุ ทำความสะอาด สาง แล้วประกอบเข้ากับด้าม โดยต้องระวังให้ขนของปลายฟู้กันเรียงเท่ากันอย่างเป็นระเบียบ เพื่อให้ให้น้ำหมึกเดินสม่ำเสมอ

๑. คุณค่า
๒. วิธีทำ
๓. ชนิดของวัสดุ
๔. ความประณีตในการทำ

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถาม ข้อ ๗๑-๗๒

เรารู้สึกได้ถึงความแตกต่างเมื่อเราปลูกส้มแบบเกษตรอินทรีย์ เราไม่ได้ลงทุนมาก ตั้งแต่ต้นปีมาใช้ไปไม่กี่พันบาท ชาวบ้านไม่หมิ่นยาเคมี ไม่มีมลภาวะ สภาพร่างกายเรดีขึ้นทันตาเห็น ตอนแรกคิดว่าทำยาก เคี้ยวนี้รู้แล้ว อยากให้คนปลูกส้มแบบใช้สารเคมีหันมาทำแบบเรากันมากขึ้น

๗๑. ข้อใดไม่สอดคล้องกับข้อความข้างต้น

๑. ผู้ปลูกเพิ่งเริ่มอาชีพเกษตรกรรมเป็นครั้งแรก
๒. ไร่ส้มอินทรีย์ทำได้ง่ายและได้ผลดีหลายด้าน
๓. การปลูกส้มแบบใช้สารเคมีมีต้นทุนสูงกว่าแบบอินทรีย์มาก
๔. ผู้ปลูกพอใจที่แข็งแรงขึ้นเพราะไม่ต้องสูดดมสารเคมี

๗๒. ข้อใดเป็นเจตนาของผู้พูด

๑. บอกกล่าวให้คนรู้จักผลงานเกษตรอินทรีย์ที่ตนทำอยู่
๒. ตักเตือนให้คนระวังในการกินส้มที่ปลูกแบบใช้สารเคมี
๓. ชักชวนเพื่อนเกษตรกรให้เปลี่ยนมาทำไร่แบบเกษตรอินทรีย์
๔. แนะนำคุณค่าของส้มที่ได้จากไร่แบบเกษตรอินทรีย์

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗๓-๗๔

คนเราถึงจะเป็นใหญ่ปานใดก็ดี ยังคงมีผู้อื่นหรือสิ่งอื่นที่ใหญ่กว่า ซึ่งถ้าเป็นผู้มีความคิดชอบก็จะต้องเคารพนับถือ แม้พระบรมศาสดาที่เรานิยามว่าประเสริฐกว่ามนุษย์ทั้งปวงก็ยิ่งทรงแสดงการระต่อพระธรรม

๗๓. ข้อใดไม่อาจอนุมานได้ว่าเป็นบุคลิกภาพของผู้เขียน

๑. มีคุณธรรม
๒. อ่อนน้อมถ่อมตน
๓. มีความคิดเฉียบคม
๔. มีความรู้ทางวิชาการสูง

๗๔. ผู้เขียนใช้วิธีการนำเสนอตามข้อใด

๑. ยกตัวอย่างประกอบให้เห็นจริง
๒. เปรียบเทียบให้เห็นภาพ
๓. อธิบายโดยการนิยาม
๔. บรรยายให้รู้กระจ่างชัด

๗๕. ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากข้อความต่อไปนี้

การไม่กินอาหารเช้าจะทำให้ร่างกายขาดพลังงาน และจะมีผลต่อการเรียนรู้และความจำ เพราะสารอาหารหลักที่ให้พลังงานคือกลูโคสจากอาหาร ดังนั้น การกินอาหารเช้าจึงทำให้สมองทำงานได้ดี โดยเฉพาะเด็กนักเรียนจะช่วยให้มีสมาธิในการเรียน

๑. นักเรียนควรกินอาหารเช้าเพราะจะช่วยให้เรียนหนังสือได้ดีขึ้น
๒. ผู้ใหญ่อาจงดอาหารเช้าได้เพราะไม่ได้อยู่ในวัยเรียน
๓. ทุกคนควรกินอาหารเช้าเพราะจะช่วยการทำงานของสมอง
๔. อาหารเช้ามื้อประโยชน์เพราะทำให้ร่างกายได้รับพลังงาน

๗๖. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในข้อความต่อไปนี้

ตำราอาหารจีนยกให้สาเล่เป็น “สุดยอดแห่งผลไม้” เนื่องจากมีรสชาติหวานเย็นและมีคุณค่าทางอาหารสูงเพราะมีธาตุอาหาร เช่น เบตาแคโรทีนและวิตามินซี สาเล่มีหลายพันธุ์ แต่ที่แพร่หลายก็คือ สาเล่หอมและสาเล่หิมะ

๑. ข้อมูลพันธุ์สาเล่

๒. ประโยชน์ของสาเล่

๓. วิธีเลือกซื้อสาเล่

๔. ความนิยมในการรับประทานสาเล่

๗๗. ข้อใดไม่สอดคล้องกับข้อความต่อไปนี้

เนื่องจากนักดำน้ำต้องทำงานอยู่ภายใต้ความกดดัน ต่อสู้กับกระแสน้ำ คลื่นลม ความหนาวเย็น ความโดดเดี่ยว อันตรายจากสัตว์ทะเล และโรคที่เกิดขึ้นจากการดำน้ำ ดังนั้น ผู้ที่จะทำงานใต้น้ำจะต้องเป็นผู้ที่แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ มีสติ มีการตัดสินใจในการแก้ปัญหาได้ดี

๑. ผู้ทำงานใต้น้ำทุกคนต้องมีร่างกายสมบูรณ์

๒. ความโดดเดี่ยวทำให้นักดำน้ำเป็นโรคที่เกิดจากการดำน้ำ

๓. กระแสน้ำ คลื่นลม และอุณหภูมิเป็นปัญหาในการทำงานใต้น้ำ

๔. อุปสรรคในการทำงานใต้น้ำอาจผ่านพ้นไปได้เพราะความมีสติ

๗๘. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในข้อความต่อไปนี้

ถนนพหลโยธินเป็นชื่อทางหลวงที่เชื่อมกรุงเทพฯ กับจังหวัดทางเหนือของไทย ตั้งชื่อเป็นอนุสรณ์แก่พันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน) หัวหน้าคณะราษฎร ผู้นำการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ และอดีตนายกรัฐมนตรีคนแรกของประเทศไทย รัฐบาลให้ตั้งชื่อว่า ถนนพหลโยธิน เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๓

๑. ที่มาของชื่อถนน

๒. ผู้ตั้งชื่อถนน

๓. ปีที่สร้างถนน

๔. ประโยชน์ใช้สอยของถนน

๗๙. ข้อใดเป็นแนวคิดของข้อความต่อไปนี้

ไม่สำคัญหรอกว่าชีวิตนี้เคยล้มหรือไม่เคยล้ม แต่อยู่ที่ว่าสามารถลุกขึ้นได้ทุกครั้งที่ล้มหรือไม่ บางคนเพราะล้มจึงได้รู้ข้อผิดพลาด แล้วนำจุดที่เคยพลาดพลั้งนั้นมาทำกำไรให้ชีวิตในอนาคต จนลุกขึ้นยืนได้อีกครั้ง

๑. ทุกคนล้วนแต่เคยสมหวังและผิดหวังในชีวิตมาแล้ว

๒. การยอมแพ้อุปสรรคยอมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อะไร

๓. การนำข้อผิดพลาดมาเป็นบทเรียนทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จได้

๔. การฟื้นฟูกิจการที่ล้มเหลวให้ได้กำไรไม่ใช่เรื่องเหลือวิสัยที่จะกระทำ

๘๐. ผู้เขียนเจตนาจะให้แนวคิดตามข้อใด

ธรรมชาติภาษาของชาติที่กำลังเจริญย่อมจะเดินไปข้างหน้าเสมอ แต่ถ้าเดินเข้าป่าเข้ารกหนักเข้าก็ถ่วงความเจริญลงไป

๑. ธรรมชาติของภาษาต้องมีการเปลี่ยนแปลง ๒. ความเจริญของชาติบ้านเมืองอยู่ที่ภาษา
๓. ภาษาเปลี่ยนแปลงได้แต่ต้องมีขอบเขต ๔. ชาติที่กำลังพัฒนาควรพัฒนาภาษาด้วย

๘๑. ข้อใดเหมาะจะเติมลงช่องว่างในโคลงสองสุภาพ ๒ บทนี้

ของควาพลันเสพแล้ว ลับไม้หมดศรี ของหวาน ข แต่ล้วนอย่างดี	ยามสุริยเคลื่อน ก..... หลายสิ่งเสาะหาได้ นักรบ
--	--

๑. (ก) คล้อย, (ข) นี้ ๒. (ก) ที่, (ข) พาน
๓. (ก) คลาด, (ข) เป็น ๔. (ก) แคล้ว, (ข) มี

๘๒. ข้อความต่อไปนี้เมื่อจัดวรรคถูกต้องตามฉันทลักษณ์จะเป็นคำประพันธ์ชนิดใด

เสด็จพันทวารเสขามกุเวียงหวนฤทธิ์ท่านเพียงจก้าพระองค์ก็อ่อนเอียงเอนอาสน์อกระรั่ม
หน้าสั้นสั้นเสียวแสง

๑. โคลง ๒. กลอน ๓. ฉันท์ ๔. ร่าย

๘๓. คำกล่าวในข้อใดไม่ต้องการคำตอบจากคู่สนทนา

๑. นี่ลูกเต้าของใครได้ไหนมา คุณนายคำข่มข่องผ่องแผ้ว
๒. ยังเล็กนักได้สึกก็เดือนแล้ว ลูกแก้วจงแกล้งแฉ่งกิจจา
๓. ใครแกงฟักขึ้นมาเวลานี้ ไปหาตัวมานืออย่าได้ช้า
๔. ถ้าหนุ่มแน่นแมนเหมือนแต่ก่อนไซ้ จะเกรงกลัวอะไรกับไพร่

๘๔. ข้อใดใช้สัมผัสเพียงชนิดเดียว

๑. พักตร์น้องละอองนวลปลั่งเปล่ง ๒. งามประหลาดเลิศล้ำเลา
๓. อรชรอ่อนแอ้นทั้งอินทรี ๔. ดังกินรีลงสรลงคาลัย

๘๕. ข้อใดมีลักษณะเป็นบทราพันนิราศอย่างเห็นได้ชัด

๑. ชมพณพนาเวศห้วย เหวหิน ๒. ทุกเขาะชอกสีขริน ร่องน้ำ
๓. จักชวนแม่ตรงสินธุ์ แสนสนุก ๔. สนานอุทกท่าถ้ำ เดือนท้องแฉวธาร

๘๖. ข้อใดไม่ใช่ภาพพจน์

๑. หนึ่งสี่มเทพรส	หวานปรากฏรสแนบเนียน
สี่มเหม็นหล่นอาเกียรณ	เปลือกบางอ่อนหนอนชอบใจ
๒. อย่างหนึ่งสี่มตันดาน	หมอใช้การยาสำคัญ
เรียกชื่อสี่มเหมือนกัน	กินบได้ใช้ทำยา
๓. สี่มหนึ่งสี่ผิวเหลือง	มาแต่เมืองตรังกานู
รสชาติก็พอดู	รสสนิทหวานปานตาลชิม
๔. พรรณหนึ่งเรียกสี่มจุก	ผลห้ามสุกดูสละน
เปลือกบางคิดบังอร	โคมแบบบางร่างอย่างเขียน

๘๗. คำประพันธ์ต่อไปนี้ใช้ภาพพจน์กี่แห่ง

พระนักสิทธิ์พิศดูเป็นครูพัก เมื่อตัวเดียวเจียวกลายเป็นหลายพันธุ์ กินคนผู้ปูลาหญ้าใบไม้ เขียวเป็นเพชรเกล็ดเป็นนิลล้นเป็นปาน	หัวร่อหนักรูปร่างมันช่างขัน กำลังมันมากนักเหมือนยักษ์มาร มันทำได้หลายเล่ห์อายเตรธาน ถึงเอาขวานฟันฟาดไม้ขาดรอน
---	--

๑. ๑ แห่ง

๒. ๒ แห่ง

๓. ๓ แห่ง

๔. ๔ แห่ง

ใช้คำประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถาม ข้อ ๘๘-๘๙

ไปถามปราชญ์บ่พร้อม เปรียบดั่งเกร็ด คนพาลพวกอวดดี ถามบ่ถามมันพิน	พาที จิ้งกรีน จ๊กกล่าว เพื่องถ้อยเกินถาม
--	---

๘๘. ผู้แต่งไม่ใช้กลวิธีตามข้อใด

๑. ซ้ำคำ	๒. เล่นคำ	๓. ภาพพจน์	๔. สัมผัสพยัญชนะ

๘๙. ข้อใดเป็นจุดประสงค์ของผู้แต่ง

๑. สอนไม่ให้เป็นคนพวดโอ้อวด	๒. แนะนำให้คนปราชญ์ที่สงวนคำพูด
๓. สอนมิให้เอาอย่างคนอวดดี	๔. แนะนำให้เป็นผู้ฟังมากกว่าเป็นผู้พูด

๙๐. ข้อความต่อไปนี้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องอะไร

หัวล้านได้หวี	ตาบอดได้แว่น
---------------	--------------

๑. การได้รับของที่พินสมัย	๒. การได้รับของผู้ที่ได้รับรังเกียจ
๓. การได้รับของที่ไม่เป็นประโยชน์แก่ผู้ได้	๔. การได้รับของที่ปราศจากคุณค่า

๕๑. ข้อใดเป็นเจตนาของผู้แต่งคำประพันธ์ต่อไปนี้

อันความคิดวิทยาเหมือนอาวุธ สงวนคมสมนึกใครอีกซัก	ประเสริฐสุดซ่อนใส่เสียในฝัก จึงค่อยชักเชือดฟันให้บรลัษ
--	---

๑. สอนให้รู้จักเลือกใช้อาวุธและสติปัญญาให้ถูกเวลา
๒. สอนเรื่องการใช้สติปัญญาและความรู้ให้ถูกจังหวะ
๓. แนะนำวิธีการใช้อาวุธให้เกิดผลดีตามความปรารถนา
๔. แนะนำวิธีการเก็บอาวุธเพื่อให้คมกริบเหมือนมีสติปัญญาอยู่เสมอ

ใช้คำประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถาม ข้อ ๕๒-๕๓

<p>๑. อันผิวพี่ดีเหลือเป็นเนื้อหน่อ
รูปร่างน้อยจ้อยอร่อยใจ</p> <p>๒. เออกระนั้นและจริงอยู่
ที่ไหนจะงามพร้อมเหมือนหม่อมเงาะ</p> <p>๓. ถึงพี่จะรุ่งเรืองไปเบื้องหน้า
ดีแต่จะมาพานรานทาง</p> <p>๔. จึงออกมาว่ากับลูกสาว
เสียยศเสียศักดิ์ไม่รักตัว</p> | <p>เห็นต่อจะบุญหนักศักดิ์ใหญ่
จงกดไว้เคียดะอย่าละวาง</p> <p>รูปร่างผัวกูไม่สู้เหมาะ
ใครเห็นก็หัวเราะว่ารูปร่าง</p> <p>ก็ไม่พึงวาสนาอย่าอวดอ้าง
ไม่อดศูใจบ้างหรืออย่างไร</p> <p>ช่างทำความงามฉาวอีกคนชั่ว
เลือกผัวได้เงาะเห็นเหมาะใจ</p> |
|--|---|

๕๒. ข้อใดไม่มีน้ำเสียงประชด

๑. ข้อ ๑. ๒. ข้อ ๒. ๓. ข้อ ๓. ๔. ข้อ ๔

๕๓. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงบุคคลที่ ๓

๑. ข้อ ๑. ๒. ข้อ ๒. ๓. ข้อ ๓. ๔. ข้อ ๔.

๕๔. ข้อใดมีถ้อยคำแสดงอารมณ์ของตัวละคร

๑. ครั้นอ่านสารเสร็จสิ้นพระทรงฤทธิ์ ๒. บุษบาจะงามสักเพียงไร ๓. เชิญเสด็จคลาไคลไปก่อน ๔. แม้นงามเหมือนจินตะหราชาติ	ถอนฤทธิ์แล้วคิดสงสัย จึงต้องใจระดูทุกบุรี แล้วจึงค่อยผันผ่อนมากรุงศรี ถึงจะเสียชีวิก็ควรนั้

๕๕. ข้อใดตีความได้ตรงกับข้อความต่อไปนี้

ลาภยศลาภบรรดาศักดิ์ที่มีอยู่ สมบัติมากลาคไม่ไหวใครจะปราม	รวยเลิศหรืออยู่เรือนทองสองล้านสาม สุดท้ายหมดแต่ร้างนำเท่านั้นเอง
---	---

๑. บางคนโชคได้ลาภยศและเงินทองโดยไม่มีใครขวางได้
๒. คนเราไม่ควรโลภมากเอาแต่ตักตวงความร่ำรวย ในที่สุดก็แบกไม่ไหว
๓. สมบัติทั้งหลายไม่ใช่สิ่งจีรังยั่งยืน มีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
๔. คนเราเมื่อถึงคราวตายก็เอาเกียรติยศและทรัพย์สินติดตัวไปไม่ได้

๕๖. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในคำประพันธ์ต่อไปนี้

ชนใดมีชาติเชื้อ	เลวทราม
เพียรอดส่ำห้ำพยายาม	หมั่นหมั่น
อยู่บดอยู่ฝนความ	รู้แก่ เกินแฮ
กลับยศใหญ่ยิ่งขึ้น	เช่นเชื้อผู้ดี

๑. คนเราควรตั้งอยู่ในความขยันหมั่นเพียร
๒. การแสวงหาความรู้เป็นประจำนำไปสู่ความสำเร็จ
๓. คนนิสัยเลวอาจเปลี่ยนกลับกลายเป็นคนนิสัยดีได้
๔. คนที่มีกำเนิดต่ำอาจพัฒนาจนเปลี่ยนสถานภาพให้สูงขึ้นได้

๕๗. คำประพันธ์ในข้อใดกล่าวถึงสิ่งที่แสดงวัฒนธรรมไทย

๑. ยাত্রบาทห่อนกระชั้น	ช่วงเท่าเทาเสมอ
๒. แก้วก่องทองสลับล้วน	ร่วงรุ่งเรืองแสง
๓. แห่อยู่สองข้างเข้า	คู่คล้ายเคียงไคล
๔. บังแทรกสองคู่ส่าย	สลักริ้วฉัตรเรียง

๕๘. คำประพันธ์ในข้อใดไม่แสดงความเชื่อของคนไทย

๑. ชาตินี้มีมีแต่สองหัตถ์	จงไปอุบัติเอาชาติใหม่
๒. ถ้าวาสนาเราเคยบำรุงรัก	ก็จะเป็นภักย์ผลสืบไป
๓. กรรมเวรสิ่งใดดังนี้	ทูลพลางไศกีรำพัน
๔. จะไ้ครองเบื้องบาท	ไปกว่าจะสิ้นชีวิ

๕๙. ข้อใดมีชื่อดอกไม้มากที่สุด

๑. ชมสร้อยฟ้าสารภียี่สุนทศ	๒. พิกุลบุณนาคนมสวรรค์
๓. กิ่งกาหลงขงโคมะลิวัลย์	๔. เกดแก้วจำปามหาหงส์

๑๐๐. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึง “ช้าง”

๑. งามเร่งงามโทท้าว	ท่านผู้ศึกษาร
๒. สารทรงราชรามัญ	ลงล่าง แลนา
๓. ไพเราะราชสุภา	ยิตสื่อ สารนา
๔. ตรีภอกพดกขัว	อยู่เบื้องบนสาร

เฉลยภาษาไทย O-NET'๕๓

๑. ๒.	๒. ๔.	๓. ๒.	๔. ๓.	๕. ๒.	๖. ๓.	๗. ๑.	๘. ๒.	๙. ๔.	๑๐. ๒.
๑๑. ๓.	๑๒. ๑.	๑๓. ๓.	๑๔. ๔.	๑๕. ๓.	๑๖. ๑.	๑๗. ๓.	๑๘. ๔.	๑๙. ๓.	๒๐. ๔.
๒๑. ๒.	๒๒. ๓.	๒๓. ๒.	๒๔. ๓.	๒๕. ๔.	๒๖. ๒.	๒๗. ๑.	๒๘. ๓.	๒๙. ๔.	๓๐. ๑.
๓๑. ๔.	๓๒. ๑.	๓๓. ๑.	๓๔. ๑.	๓๕. ๒.	๓๖. ๓.	๓๗. ๒.	๓๘. ๔.	๓๙. ๒.	๔๐. ๔.
๔๑. ๒.	๔๒. ๓.	๔๓. ๑.	๔๔. ๑.	๔๕. ๒.	๔๖. ๓.	๔๗. ๒.	๔๘. ๑.	๔๙. ๑.	๕๐. ๒.
๕๑. ๔.	๕๒. ๔.	๕๓. ๒.	๕๔. ๓.	๕๕. ๑.	๕๖. ๔.	๕๗. ๒.	๕๘. ๔.	๕๙. ๒.	๖๐. ๒.
๖๑. ๓.	๖๒. ๑.	๖๓. ๒.	๖๔. ๑.	๖๕. ๓.	๖๖. ๔.	๖๗. ๔.	๖๘. ๓.	๖๙. ๑.	๗๐. ๑.
๗๑. ๑.	๗๒. ๓.	๗๓. ๔.	๗๔. ๑.	๗๕. ๒.	๗๖. ๓.	๗๗. ๒.	๗๘. ๓.	๗๙. ๓.	๘๐. ๓.
๘๑. ๔.	๘๒. ๑.	๘๓. ๔.	๘๔. ๒.	๘๕. ๓.	๘๖. ๒.	๘๗. ๑.	๘๘. ๒.	๘๙. ๑.	๙๐. ๓.
๙๑. ๒.	๙๒. ๓.	๙๓. ๓.	๙๔. ๑.	๙๕. ๔.	๙๖. ๓.	๙๗. ๔.	๙๘. ๔.	๙๙. ๔.	๑๐๐. ๓.

สรุปภาษาไทย

- เสียง /พล/ เช่น “ครชอบร้องเพลง กับน้องพลับ ชอบเล่นดอกไม้พลิง”

๑๓. ถ้าขึ้นต้นด้วยอักษรตัวอื่นจะเป็นเสียงควบกล้ำจากต่างประเทศ
เช่น บร บล ฟร ฟล คร
 บร เช่น “ครูใช้ผงซักฟอกยี่ห้อ**บรีส**”
 บล เช่น “นำหวานเฮลส์**บลูบอย**”
 ฟร เช่น “ใครๆ ก็ชอบของ**ฟรี**”
 คร เช่น “ครูได้เป็น**ครีมนะเมอร์**”
๑๔. ควบกล้ำไม่แท้มี ๒ แบบ
 ๑. ไม่ออกเสียง ร ออกเสียงเฉพาะตัวหน้า เช่น จริง สร้าง สร้อย
 ๒. **ทร** ออกเสียงเป็น **ซ** เช่น ทรวด ทรง ทราบ ทรม ทราย
๑๕. **ทร** สามารถเป็นทั้งควบกล้ำแท้ และควบกล้ำไม่แท้ได้
 เช่น นิทรา (แท้) ทรวดทรง (ไม่แท้)
๑๖. สระมี ๒๑ รูป
๑๗. อักษรไทยที่เป็นสระได้มี อ ะ ย
๑๘. เสียงสระมี ๒๑ เสียง
๑๙. สระเดี่ยวมี ๑๘ เสียง จัดเป็นคู่ได้ ๙ คู่สระ ๑๘ เสียงมันจับคู่เป็นคู่กันแล้ว ๙ คู่
๒๐. สระประสมมี ๓ เสียง เอีย อัว เอือ ท่องว่า เมียกลัวเรือ
๒๑. อำ ไอ ใ อเ ออ ฤ ฦ ฎ ฏ ถูกจัดว่าเป็นพยางค์ไม่ใช่สระ
๒๒. อำ ไอ ใ อเ มีตัวสะกดเสมอ ท่องว่า จำใจไปเา
๒๓. อำ สะกดด้วย ม อ + อะ + ม
๒๔. ไอ สะกดด้วย ย อ + อะ + ย
๒๕. ใ สะกดด้วย ย อ + อะ + ย
๒๖. เา สะกดด้วย ว อ + อะ + ว
๒๗. สระสามารถออกเสียงไม่ตรงกับรูปได้ เช่น รูปยาวออกเสียงสั้น รูปสั้นออกเสียงยาว
๒๘. ท่าน ออกเสียงเป็น ทั้น
๒๙. กิโธ ออกเสียงเป็น กิโธ
๓๐. สระบางรูปไม่ออกเสียง ก็ได้ เช่น เหตุ ชาติ
๓๑. สระลดรูป คือ รูปสระหายไป เช่น คน สระโอะหายไป โตะ + น = คน
๓๒. สระเปลี่ยนรูป คือ สระเปลี่ยนเป็นรูปสระอื่น
 เช่น วัด เปลี่ยนจากสระอะเป็นไม้หันอากาศ ะ + ด = วัด
๓๓. เมื่อมี ตัวสะกด เข้ามาจะเกิดการ ลดรูป และ เปลี่ยนรูป
๓๔. วรณยุกต์มี ๔ รูป ๕ เสียง เสียงสามัญไม่มีรูป
 วรณยุกต์ คือ เสียงดนตรีเป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยด้วยนะ
 “จงภูมิใจเถิดเป็นไทย...มีวรรณยุกต์ใช้ไม่เหมือนชาติอื่น”
๓๕. ทุกพยางค์ในภาษาไทยต้องมีเสียงวรรณยุกต์เสมอ

๓๖. เปลี่ยนรูปวรรณยุกต์จะเปลี่ยนความหมายทันที
เช่น ปา ป่า ป้า ป๊า ป๋า (คืนนี้ป้ามาดึกจัง)
๓๗. วรรณยุกต์มีในภาษาไทยและจีน
๓๘. ตัวอักษรไทยที่ไม่สามารถใช้เป็นตัวสะกดได้มี ๑ ตัว ไม่ใช่ฝีฝากลุงข้าวสาร นะคะ
คือ ฝ ฝอ ฝน ฝฮ
ท่องว่า ฝี ฝาก ฝอ ฝน ฝฮ ฝฮ
๓๙. ตัวสะกดมีกี่แม่คะ เสียงตัวสะกดมีอยู่ ๘ เสียง ๘ แม่ แม่กบ กับ แม่กด เป็นเสียงอะไร
แม่กด เสียง /ต/ แม่กบ เสียง /ป/
๔๐. แม่กด คือ เสียง /ต/
๔๑. แม่กบ คือ เสียง /ป/
๔๒. คำที่ไม่เคยไปบวกกับคำใดเลยเรียกว่า คำมูล เช่น ทูเรียน แต่ทูเรียนก็สามารถแปลงร่างเป็นคำประสมก็ได้
๔๓. ทูเรียนกวน เป็นคำประสม เพราะเกิดจาก ทูเรียน + กวน
๔๔. คำมูลมีหลายพยางค์ก็ได้ เช่น ดิฉัน มะละกอ ขจี ฯลฯ (ต้องพูดพร้อมกันทั้ง ๓ พยางค์ มะละกอแยกจากกันไม่ได้)
๔๕. คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ คำสมาส คำสนธิ คำ ๕ คำที่กล่าวมา เกิดจากการรวมกันของคำตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไป เป็นการสร้างคำใหม่ขึ้นมาใหม่
- “สม ซ้อน ซ้ำ” แต่งงานกันที่ไทย แต่ สมาส สนธิ แต่งงานกันที่อินเดีย
๔๖. คำประสมกับคำซ้อนหน้าตาจะคล้ายๆ กัน
(เฮ้! ครูขาแล้วหนูจะสังเกตอย่างไร)
๔๗. ผู้คน เรือแพ พ่อแม่ เป็นคำซ้อน เพราะความหมายต้องเหมือน ต้องคล้าย และต้องตรงข้าม
๔๘. ผู้แทน เรือด่วน พ่อครัว เป็นคำประสม เพราะความหมายไม่เหมือน ไม่คล้าย และไม่ตรงข้าม
๔๙. คำ ๒ คำที่เอามาซ้อนกันต้องมีความหมายเหมือนกัน คล้ายกัน หรือตรงข้ามก็ได้
๕๐. คำ ๒ คำที่เอามาประสมต้องมีความหมาย ไม่เหมือนกัน ไม่คล้ายกัน และไม่ตรงข้าม
๕๑. คำซ้อนเอามารวมกันแล้วจะไม่เกิดความหมายใหม่ แต่คำประสมเอามารวมกันแล้วจะเกิด
ความหมายใหม่
๕๒. คำประสมความหมายหลักอยู่ที่คำหน้า (คำต้น) เช่น บ้านเช่า (ความหมายต้องอยู่ที่บ้านก่อน)
๕๓. ความหมายของคำซ้อนอยู่ที่คำทั้งสองไม่มีใครเด่นกว่าใคร
๕๔. ถ้าข้อสอบถามว่าโครงสร้างคำประสมอย่างไร
ก็ให้ดูแต่ละคำว่า เป็นนาม กริยา หรือวิเศษณ์ เอามารวมกัน เช่น
รถไฟ เกิดจาก นาม + นาม
เรือด่วน เกิดจาก นาม + วิเศษณ์
ต้มยำ เกิดจาก กริยา + กริยา
๕๕. ถ้าข้อสอบถามว่าโครงสร้างคำซ้อนอย่างไร
ให้ดูที่คำสองคำ ความหมายเหมือนกัน คล้ายกัน หรือตรงข้ามกัน

๕๖. คำซ้ำต้องเป็นคำเดียวกันจึงจะซ้ำได้ “ยางลบลบกระดาศขาด”

คำว่าลบเป็นคำซ้ำไม่ได้ เพราะเป็นคนละคำ คนละความหมาย

๕๗. ถ้าถามว่าคำซ้ำข้อใดต่างจากข้ออื่น ให้ดูว่าคำซ้ำคำนั้นความหมายแปลว่าอะไร หรือดูในด้านหน้าที่ว่าขยายอะไร ขยายนามหรือขยายกริยา

๕๘. คำสมาสเกิดจากการชน คำสนธิเกิดจากการเชื่อม ท่องว่า สมาสชน สนธิเชื่อม

๕๙. ธรรมชาติเป็นคำสมาส มาจาก ธรรม + ศาสตร์

๖๐. จูฬลงกรณ์เป็นคำสนธิ มาจาก จูฬ + ลงกรณ์

ABAC ไม่ได้เป็นคำสมาสนะคะ

๖๑. คำสนธิเวลาแยกแล้ว ส่วนใหญ่คำหลังจะขึ้นต้นด้วย อ. อ่างนะคะ

๖๒. คำสมาสสนธิเกิดจากการรวมกันของภาษาบาลี สันสกฤตเท่านั้น ห้ามเอาภาษาอื่นปน ไทย

เขมร อังกฤษ ปนไม่ได้

๖๓. การทับศัพท์คำภาษาต่างประเทศ จะทับศัพท์ได้ก็ต่อเมื่อภาษาไทยยังไม่ได้มีบัญญัติไว้

๖๔. วิธีการดูสำนวนต่างประเทศมักจะขึ้นต้นด้วย กรรม หรือเป็นลักษณะ Passive Voice

เช่น ภราดรถูกเชิญโดยคณะกรรมการจัดการแข่งขัน

ต้องแก้เป็น “คณะกรรมการจัดการแข่งขันเชิญภราดร”

๖๕. การใช้คำฟุ่มเฟือย มีคำดังต่อไปนี้ ก็จัดเป็นสำนวนต่างประเทศ

มีการ มีความ ในการ ในความ ให้การ ให้ความ ทำการ ทำความ

ท่องว่า มี ใน ให้ ทำ คุณด้วย การและความ

“ครูมีความยินดีกับนักเรียน” ฟุ่มเฟือยไป พูดแค่นี้ก็พอ “ครูยินดีกับนักเรียน”

๖๖. ความหมายของคำแบ่งออกเป็น ๒ ด้าน

๑. ความหมายนัยตรง

๒. ความหมายนัยเปรียบเทียบ

“คืนนี้มีดาวเต็มท้องฟ้า” ดาว คือ ความหมายนัยตรง

“งานเลี้ยงคืนนี้มีดาวเดินกันเต็มงาน” ดาวเป็นความหมายเปรียบเทียบ

๖๗. ความหมายนัยเปรียบเทียบ มักเรียกอีกอย่างว่า ความหมายโดยนัย หรือความหมายโดยอุปมา ก็ได้

๖๘. ใช้คำผิดหน้าที่ เช่นตัวอย่างต่อไปนี้

“เขาพัฒนาการหมู่บ้านของเขา”

พัฒนาการ (X) ผิดหน้าที่ ต้องใช้พัฒนา (✓) ตำแหน่งนี้ต้องใส่กริยาจึงจะถูก

“ฉันไปหลับนอน หรือนอนหลับบ้านเขา”

(นอนหลับค่ะ ถ้าหลับนอนละก็ คำนี้ผิดความหมาย)

๖๙. คำเชื่อมเราหมายถึงบุพบท สันธาน และประพันธสรรพนาม

๗๐. บุพบทเชื่อมคำ

๗๑. สันธานเชื่อมประโยค

๗๒. ประพันธสรรพนาม (ผู้, ที่, ซึ่ง, อัน) ใช้เชื่อมในประโยคความซ้อน

๗๓. แก่ + ผู้รับ

๓๔. กับ + ทำร่วมกัน
๓๕. แต่ + ผู้รับที่เป็นอาวุธ
๓๖. สันธานมี ๔ ด้านหลัก คือ และ หรือ แต่ เพราะ
๓๗. และ ใช้เชื่อมความคล้ายตามกัน “ฉันชอบกินขนมและดูหนังไปพร้อมๆ กัน”
๓๘. หรือ ให้เลือก “คุณจะกินข้าวหรือซัฟฟา”
๓๙. แต่ ใช้ในประโยคขัดแย้ง “แม่คะน้องลื้อยากประกวดแต่น้องลืกลัวคะ”
๔๐. เพราะ ใช้เชื่อมความเป็นเหตุเป็นผล “นักเรียนของครูทุกคนสอบติดเพราะนักเรียนขยัน”
๔๑. และ หรือ แต่ เพราะ สามารถทำหน้าที่เชื่อมคำ เหมือนเป็นบุพบทก็ได้
๔๒. ประโยคต่างชนิด หรือชนิดของประโยค หมายถึง ความเดียว ความรวม ความซ้อน
 เดียว แปลว่า หนึ่ง, รวม แปลว่า สอง, ซ้อน แปลว่า ขยาย และส่วนขยายก็เป็นประโยค
๔๓. ประโยคความเดียว ต้องมีกริยาตัวเดียว ประธานตัวเดียว
๔๔. ประโยคความเดียวสามารถมีส่วนขยายยาวๆ ได้ แต่ส่วนขยายนั้นต้องเป็นแค่ กลุ่มคำ หรือวลี
 เช่น “แมวน้อยตัวอ้วนจับหนูนาตัวเชื่องได้ ๒ ตัว”
๔๕. ประโยคความรวมให้ดูที่มีสันธานเชื่อม
๔๖. ประโยคความซ้อนให้ดู ผู้ที่ ซึ่ง อัน ว่า ให้ จน เพื่อ เชื่อม
๔๗. ประโยคความรวมต้องเจอเลข ๒ ไม่ประธาน ๒ ตัว ก็กริยา ๒ ตัว
 SoV๒ / S๒Vo / S๒V๒
๔๘. ประโยคความซ้อน
 ซ้อนแปลว่าขยาย โดยส่วนขยายนั้นเป็นประโยค
 “พ่อฉันทำงานหนักจนต้องเข้าโรงพยาบาล”
 (พ่อฉันทำงานหนัก หนักแค่ไหนคะ หนักจนต้องเข้าโรงพยาบาลเลยนะเธอ)
๔๙. ประโยคความซ้อน หลังคำว่า ผู้ที่ ซึ่ง อัน จะเป็นประโยคขยาย
๕๐. ประโยคความรวมกับความซ้อน สามารถละตัวเชื่อมได้
๕๑. ประโยคกรรม ก็คือ ประโยคที่เอากรรมขึ้นต้นหน้าประโยค
๕๒. ภาษามี ๕ ระดับ
 ๑. พิธีการ -> เป็นภาษาที่สูง สละสลวย ไพเราะ
 ๒. ทาการ -> ภาษาที่ลงท้ายด้วยการ เช่น ราชการ วิชาการ ธุรกิจ
 ๓. กึ่งทางการ
 ๔. ไม่เป็นทางการ
 ๕. กันเอง
 (เวลาพูดกับกระเป๋ารถเมล์ใช้ระดับ ไม่เป็นทางการ ถ้ากระเป๋ารถเมล์เป็นแฟนเรา ใช้กันเอง)
๕๓. ระวัง! ระดับที่อยู่ติดกันจะใช้สลับ
 ระดับ ๒ กับ ระดับ ๓ ระดับ ๔ กับ ระดับ ๕

๕๔. **ทางการกับกึ่งทางการ**

กึ่งทางการจะเป็นคำที่มีภาษาปาก ภาษาพูดปนอยู่

๕๕. **ไม่เป็นทางการกับตนเอง**

แตกต่างตรงที่ไม่เป็นทางการใช้กับคนไม่สนิท กันเองใช้กับคนสนิท

๕๖. **โวหารทางร้อยแก้วมี ๘ ชนิด**

๕๗. **บรรยายโวหาร** คือ การเล่าเรื่อง เหตุการณ์ เรื่องราว ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

๕ W (WHO WHAT WHERE WHEN WHY) ลักษณะเหมือนรายงานข่าว

๕๘. **พรรณนาโวหาร** จะเน้นให้รายละเอียดของภาพ บุคคล วัตถุ สถานที่

จำว่ามี ๔ ว. **วิเศษณ์ วิจิตร วิลีศมาหรา เวอร์ๆ** จำไว้ว่าภาษาเหมือนนวนิยาย

๕๙. **อธิบายโวหาร** ต้องพยายามเขียนหรือพูดให้ผู้รับสารเข้าใจ

๑๐๐. **สาธกโวหาร** คือ การยกตัวอย่าง

๑๐๑. **เทศนาโวหาร** คือ การสั่งสอน

๑๐๒. **อุปมาโวหาร** คือ การเปรียบเทียบ

๑๐๓. **อภิปรายโวหาร** คือ การโน้มน้าวใจ

๑๐๔. **กลวิธีอธิบายมี ๖ ชนิด**

๑. นิยาม

๒. ยกตัวอย่าง

๓. อธิบายตามลำดับขั้น

๔. ให้เหตุผล

๕. เปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่าง

๖. กล่าวซ้ำ ด้วยถ้อยคำที่ง่าย ๆ

๑๐๕. การลำดับคำและการขยายความในประโยค คำขยายต้องวางไว้หลังคำหลัก

๑๐๖. แต่บางครั้งคำขยายอยู่หน้าคำหลักก็ได้

เช่น “สมชายกินน้ำจู้” (จุขยายกิน)

๑๐๗. **ผู้ที่ ซึ่ง อัน** ต้องขยายคำนามที่อยู่ข้างหน้า แสดงว่า

คำข้างหน้าคำว่า **ผู้ที่ ซึ่ง อัน** ต้องเป็นคำนาม

๑๐๘. การเขียนรายงานหรือเรียงความ ต้องขึ้นต้นด้วย

คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป

๑๐๙. **คำนำ** จะต้องปูพื้นกว้างๆ ของภาพรวม อย่าให้รายละเอียด

๑๑๐. **เนื้อเรื่อง** เป็นการให้ข้อมูลรายละเอียด ยกตัวอย่าง

๑๑๑. **สรุป** คือ การขมวดปมสำคัญ ให้ข้อคิด สร้างความประทับใจให้เราใจคะ

(เหมือนตอนจบของละครที่สร้างความประทับใจ)

๑๑๒. ประโยคฟุ่มเฟือยหรือประโยคไม่กระชับ ต้องตัดคำที่แปลเหมือนกันทิ้งไป

เช่น “เครื่องบินตกที่เวียดนามผู้โดยสารตายหมด ไม่มีใครรอด” คำว่าไม่มีใครรอดไม่ต้องใส่

๑๑๓. ระวัง! ๘ คำต่อไปนี้ “มี ใน ให้ ทำ คุณด้วย การ และความ” มักจะฟุ่มเฟือย

๑๑๔. ประโยคไม่สมบูรณ์ คือ

ประโยคที่อาจจะขาดประธาน กริยาหรืออาจจะขาดอีก ๑ ประโยคก็ได้
(อ่านแล้วรู้ดีกว่าแล้วไงต่อละ)

๑๑๕. การพูดในที่ประชุม ก็เหมือนกับการสนทนาระหว่างบุคคล

(นึกถึงออกเขากเราอย่าตำหนิหรือวิจารณ์ผู้อื่นในทางลบ)

๑๑๖. ท่องศัพท์เกี่ยวกับการประชุมให้ดี

๑๑๗. ระเบียบวาระที่ ๑ ๒ ๓ เรียงลำดับให้ถูกต้องนะกะ

๑๑๘. วาระที่ ๑ เป็นการรับรองการประชุมครั้งก่อน

๑๑๙. วาระที่ ๒ เป็นการเสาะหาเรื่องเก่า

๑๒๐. วาระที่ ๓ ประชุมเรื่องใหม่

๑๒๑. ถ้าเป็นเรื่องที่ประธานแจ้งให้ทราบต้องพูดก่อนวาระ ๑

๑๒๒. ประเด็นการโต้แย้ง คือ หัวข้อหรือเรื่องที่กำลังเถียงกันอยู่มักอยู่ในรูปประโยคคำถาม
เช่น “ควรใช้ภาษาไทยสอบคัดเลือกในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยระบบใหม่หรือไม่”

๑๒๓. โครงสร้างประโยค

ให้ผู้การเรียงลำดับของประธาน กริยา กรรม และส่วนขยาย ว่าใครมาก่อนมาหลัง

เช่น “แมวอ้วนนอนในกะละมัง” จะเรียงโครงสร้างเป็น ประธาน ขยายประธาน กริยา

บุพบท สถานที่

๑๒๔. อกรรมกริยา คือ

กริยาไม่ต้องการกรรมมารับ เช่น ยืน นอน เดิน นั่ง

๑๒๕. สกรรมกริยา คือ กริยาที่ต้องการกรรมมารับ จึงจะเป็นประโยคที่ครบสมบูรณ์ฟังแล้วรู้เรื่อง
เช่น กิน ต้องมีกรรมมารับว่ากินอะไร เช่น ฉันตัด....ตัดไรกะ (งง)

๑๒๖. กลุ่มคำกับคำประสมแตกต่างกันที่

กลุ่มคำ ไม่ได้เกิดความหมายใหม่

คำประสม เกิดความหมายใหม่

๑๒๗. พ่อครับ เป็นอะไรกะ → ตอบ กลุ่มคำ

๑๒๘. พ่อคำ เป็นอะไรกะ → ตอบ คำประสม

๑๒๙. เก่งนักใช้ไหมจ้ะ ฟ่อนนอน เป็นอะไรกะ → ตอบ ประโยค

๑๓๐. “พ้องรูป รูปเหมือน พ้องเสียง เสียงเหมือน พ้องทั้งรูปพ้องทั้งเสียง เหมือนทั้งรูป เหมือนทั้งเสียงแต่ความหมายไม่เหมือน” ถ้าความหมายเหมือนกันเราเรียกว่า “ไวพจน์”

พ้องรูป คือ รูปเหมือน เช่น เพลารถ กับ เพลายืน

๑๓๑. พ้องเสียง คือ เสียงเหมือน

เช่น การ กาล กาฬ การณ์ กาญจน์ กานต์ กานท์

๑๓๒. พ้องทั้งรูปพ้องทั้งเสียง คือ

เหมือนทั้งรูปเหมือนทั้งเสียงแต่ความหมายไม่เหมือน เช่น ไก่ขัน ชันน้ำ

๑๓๓. คำที่มีความหมายเหมือนกัน เรียกว่า ไวพจน์หรือพ้องความหมาย หรือหลากคำก็ได้
เช่น นภา เวหา หาว โปยม แปลว่า ท้องฟ้า
๑๓๔. ภาพพจน์ต้องมีการเปรียบเทียบอย่าไปใช้ผิดระหว่าง ภาพพจน์ กับ ภาพลักษณ์ นะคะ
๑๓๕. อุปมา เปรียบโดยใช้คำว่า เหมือน
๑๓๖. อุปลักษณ์ เปรียบโดยใช้คำว่า เป็น คือ หรือไม่ต้องใส่เป็นกับคือก็ได้ “เธอคือลมหายใจ”
๑๓๗. นอกจากอุปมาจะใช้เหมือนแล้ว ยังมีคำดังต่อไปนี้
เสมือน เปรียบเสมือน ดูก เปรียบดู ประดู ประหนึ่ง เพียง ราวกับ เจก เช่น เล่ห์ ละม้าย

คล้าย ๆ กัน

(มีนักเรียน ๒ คนของอาร์เอส ที่เป็นอุปมา นักเรียนว่าเป็นใครคะ)

ตอบว่า ดังกับปาน

๑๓๘. ระวัง! มีคำว่าเป็นกับคือ บางครั้งก็ไม่ใช่อุปลักษณ์
เช่น “ฉันเป็นครู” อย่างนี้ไม่ได้เปรียบเทียบ
๑๓๙. อุปลักษณ์แบบไม่ต้องใส่เป็นกับคือ
เช่น “เพชรน้ำค้าง” เปรียบน้ำค้างใสเป็นเพชร
๑๔๐. บุคคลวัต หรือบุคคลสมมติ คือ การทำสิ่งที่ไม่ใช่คนให้มีกริยาเหมือนคน
เช่น “ฟ้าหัวเราะเยาะข้า”
๑๔๑. อติพจน์ คือ การกล่าวเปรียบเทียบเกินความจริง
เช่น “ฉันคิดถึงเธอทุกลมหายใจ”
๑๔๒. อวพจน์ คือ การกล่าวเปรียบเทียบน้อยกว่าความเป็นจริง
เช่น “ขนมก้อนนี้เล็กเท่าจี่ตา”
๑๔๓. สัทพจน์ คือ การเลียนเสียงธรรมชาติ
เช่น “เปรี้ยงเปรี้ยงดังเสียงฟ้าผ่าด”
๑๔๔. ปฏิพากย์ คือ การกล่าวโดยใช้คำขัดแย้งกัน
เช่น “จักรวาลวุ่นวายไร้สำเนียง”
๑๔๕. อุปมานิทัศน์ คือ การเปรียบเทียบโดยใช้ประโยคยาวๆ หรือเรื่องราวยาวเข้ามาเปรียบเทียบ เช่น
“กรุงรัตนโกสินทร์ ถ้าเปรียบเป็นต้นไม้ก็คือ ต้นไม้เพิ่งแตกมาจากหน่อ แขนงของต้นเก่า
ลำต้น ราก ใบ ยังอ่อนนัก ศัตรูชอบมาโยกคลอนจนกระทั่งรากขาด ไม่หยุดไม่หย่อน”
แบบนี้ถือว่าใช้คำเปรียบเทียบโดยใช้ประโยคยาวมาก
๑๔๖. ภาพชัดเจนในวรรณคดี ดูจากใช้คำขยาย คำวิเศษณ์มากๆ ยิ่งได้ภาพพจน์ยิ่งเห็นภาพชัดเจน
๑๔๗. เสียงไพเราะหรือเล่นเสียง หมายถึง สัมผัสอักษร สัมผัสสระ
๑๔๘. การใช้คำวิโวหาร คือ ใช้คำหรือภาษาวิจิตรที่กวีใช้แต่งคำประพันธ์
เช่น “สุวรรณสุกเลื่อมแก้ว”
๑๔๙. เล่นคำ เช่น “ถึงบางจากจากไปใจระบม” เล่นคำว่า จาก

๑๕๐. **ซ้ำคำ** คือ ทุกตัวจะความหมายเดียวกัน

เช่น “ทั้งหนาวลมหนาวพรมน้ำค้างพร่า ไหนจะหนาวซากผาศิลาเย็น”

“เก็บตะวันที่เคยส่องฟ้า เก็บเอามาเก็บไว้ในใจ เก็บพลัง เก็บแรงแห่งแสงยิ่งใหญ่”

๑๕๑. **หลากคำ** ก็คือ ไวยากรณ์ หรือ **พ้องความหมาย** นั้นเอง

เช่น ญชฺร ไอยรา คช หัตถิ ทั้งหมดแปลว่า ช้าง

๑๕๒. **จินตภาพ** คือ ภาพที่อยู่ในจินตนาการ โดยกวีต้องแต่งทำให้ผู้อ่าน อ่านแล้วเกิดภาพให้ได้

จินตภาพมี ๓ ประการ

๑. จินตภาพด้านเสียง เช่น “ป๊ะ โท่นป๊ะ โท่นป๊ะ โท่น โท่น”

๒. จินตภาพด้านภาพ เช่น “สุวรรณหงส์ทรงพุ่มห้อย งามชดช้อยลอยหลังสินธุ์”

๓. จินตภาพเคลื่อนไหว เช่น “ลมระเริงลู่วิวพลิวระลอก”

๑๕๓. **ใช้คำที่มีจังหวะดุจดนตรี**

เช่น “วนและวังคิ่นและวันหวั่นและไหว” (จังหวะจะแบ่งได้ที่ละ ๓ ได้เท่าๆ กัน)

๑๕๔. **คุณเสียงและคุณความหมายเรียกอีกชื่อว่าประโยชน์นานความ**

เช่น “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” (ในแต่ละวรรคมีคำว่า ใน มี เท่ากัน และตำแหน่งเดียวกัน)

๑๕๕. ถ้าโจทย์ถามว่า ข้อใดพรรณนาต่างจากข้ออื่น มีหลักในการดูดังต่อไปนี้

๑. กวีกำลังพูดถึงสิ่งที่เป็นคนหรือไม่ใช่คน

๒. กวีกำลังพูดถึงวัฒนธรรมหรือธรรมชาติ

๓. กวีพูดถึงนางอันเป็นที่รักหรือกษัตริย์

๔. กวีมีการเปรียบเทียบหรือไม่ได้เปรียบเทียบ

๕. เกิดจินตภาพหรือไม่

๑๕๖. ความเชื่อในวรรณคดีจะมี ๒ แนว คือ พุทธศาสตร์กับไสยศาสตร์

๑๕๗. สิ่งทีกวีจะพรรณนาถึงก็คือ ดอกไม้ ปลา นก ต้นไม้ ภูเขา ทะเล ลำธาร วัง วัด บ้านเรือน ฯลฯ

๑๕๘. การพรรณนาฉากก็คือ พรรณนาสิ่งแวดล้อมและสถานที่

๑๕๙. สิ่งที่ไม่ใช่ฉาก คือ ตัวละคร

๑๖๐. การเปลี่ยนแปลงของฉากก็คือ การเปลี่ยนเวลาเช้าเป็นบ่าย บ่ายเป็นเย็น, กลางวันเป็นกลางคืน กลางคืนเป็นกลางวัน

๑๖๑. **คำราชาศัพท์** คำนามเดิมพระ กริยาเดิมทรง

๑๖๒. **พระบรมราช / พระบรม** ใช้กับ กษัตริย์ (พระราชวงศ์ลำดับที่ ๑)

๑๖๓. **พระราช** ใช้กับราชวงศ์ลำดับที่ ๒

๑๖๔. **พระ** ใช้กับราชวงศ์ลำดับที่ ๓, ๔, ๕

๑๖๕. **ทรง** บวกได้ ๓ อย่าง

ทรง + กริยาธรรมดา → ทรงวิ่ง

ทรง + นามธรรมดา → ทรงช้าง

ทรง + นามราชาศัพท์ → ทรงพระราชนิพนธ์

๑๖๖. ทรง ห้ามบวกกับ กริยาราชศัพท์
 ๑๖๗. เสด็จพระราชดำเนิน ใช้กับ พระมหากษัตริย์ และเจ้านายลำดับชั้น ๒
 ๑๖๘. เสด็จ ใช้กับ เจ้านายลำดับที่ ๓, ๔, ๕
 ๑๖๙. ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย (ทูลเกล้าฯ ถวาย) ใช้กับถวายของเล็กๆ
 ๑๗๐. น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวาย (น้อมเกล้าฯ ถวาย) ใช้กับของใหญ่ๆ
 ๑๗๑. ทรงมี ทรงเป็น ต้องตามด้วยคำสามัญธรรมดา ห้ามเป็นคำราชาศัพท์ เช่น ทรงเป็นอาจารย์
 ๑๗๒. ถ้า มี กับ เป็น ต้องบวกด้วยคำราชาศัพท์ เช่น เป็นพระราชনীดา
 ๑๗๓. ถวายการต้อนรับใช้ไม่ได้ ให้ใช้ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับเสด็จ
 ๑๗๔. กาพย์ฉบับนี้มี ๑๖ พยางค์

000000 0000
 000000

๑๗๕. กาพย์สุรางคนางค์มี ๒๘ พยางค์

0000 0000 0000
 0000 0000 0000 0000

๑๗๖. กาพย์ยานีมี ๒๒ พยางค์

00000 000000
 00000 000000

๑๗๗. กลอนแปดมี ๓๒ พยางค์

00000000 00000000
 00000000 00000000

๑๗๘. โคลงสี่สุภาพมี ๓๐ พยางค์ ถ้าใส่คำสร้อยก็จะเป็น ๓๒ และ ๓๔ พยางค์ ตามลำดับ

00000 00(00)
 00000 00
 00000 00(00)
 00000 00(00)

๑๗๙. โคลงสามสุภาพจะมี ๒๑ พยางค์

00000 00000
 00000 0000(00)

๑๘๐. อินทรวชิรฉันท ๑๑ จะมี ๒๒ พยางค์ โดยที่ตำแหน่ง ๓ ๖ ๙ เป็นลหุ ที่เหลือเป็นครุ

๑๘๑. การจับใจความสำคัญ ต้องจับให้ได้หลักๆ ว่า ใคร ทำอะไร และทำไมถึงทำอย่างนั้น ก็คือ

WHO WHAT WHY

๑๘๒. การตีความ ก็คือ

การตีความหมายที่ผู้เขียนกำลังสื่อถึงเราว่าเขากำลังจะบอกอะไรกับเราโดยต้องตีให้ใกล้เคียงความจริงให้มากที่สุด เช่น ถ้าเขาบอกว่า

“ข้าพเจ้ารู้สึกโชคดีที่พ่อข้าพเจ้ามาขึ้นฝั่งที่เมืองไทยถ้าไปขึ้นที่ประเทศอื่น ชีวิตข้าพเจ้าคงไม่ได้เป็นอย่างนี้แน่ๆ”

อย่างนี้เราต้องตีความว่า ผู้พูดเห็นว่าประเทศไทยดีกว่าประเทศเพื่อนบ้าน

ครูขอให้นักเรียนทุกคนตีความและจับใจความให้เป็น ฝึกทำข้อสอบบ่อยๆ เราก็จะเก่ง และมีทักษะมากขึ้น เพราะในการสอบแต่ละครั้งจะมีข้อสอบเกี่ยวกับการตีความ และจับใจความเป็นจำนวนมาก

พยางค์

๑. เสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว ตรงข้ามกับเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ
 ๒. ครูลิลลี่อยากถามหนูว่า “สุวรรณมาศ” มีเสียงพยัญชนะต้นกี่เสียง
 ตอบ ๔ เสียง คือ /ส/ - /ว/ - /น/ - /ม/
 ๓. ตัว “ทร” พบทั้งในภาษาเขมรและสันสกฤต
 “ทร” ในเขมร : ทราบ ไทร ทรุดโทรม แทรก ฉะเชิงเทรา ทรวง ทรง ฯลฯ
 “ทร” ในสันสกฤต : มัทรี ทรัพย์ อินทรีย์ นนทรี ฯลฯ
 ๔. หนูๆ เคยทำงานอย่าง “คล่องแคล่ว” ไหมคะ คุณครูลิลลี่อยากทราบว่า
 “คล่องแคล่ว” มีโครงสร้างพยางค์ด้านใดเหมือนกันบ้างคะ
 ตอบ “คล่อง” “แคล่ว”
 ๑. มีตัวสะกดทั้งสองพยางค์
 ๒. มีเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำทั้งสองพยางค์
 ๓. ออกเสียงสระเสียงสั้นทั้งสองพยางค์
 ๔. วรรณยุกต์เสียงโทเหมือนกันทั้งสองพยางค์
 ๕. “กระทรวงสาธารณสุข” กับ “กระทรวงคมนาคม”
 ชื่อกระทรวงใดมีจำนวนพยางค์มากกว่ากันคะ
 ตอบ กระทรวงสาธารณสุข นับได้ตั้ง ๘ พยางค์
- การออกเสียงในภาษาไทย มี ๔ ข้อหลักๆ คือ
๑. ออกเสียงเดี่ยวๆ “เรียงพยางค์”
 “ปริยาย” อ่านว่า ปะ - ริ - ยาย (อ่านว่า ปรี-ยาย นำเกลียดแย่!)
 ๒. ควบกล้ำ
 “มะปราง” อ่านว่า มะ - ปราง
 ๓. อักษรนำ
 “จนม” อ่านว่า ชะ - หนม
 ๔. สมาส
 “ราชกร” อ่านว่า ราช - ะ - กาน (ไม่ใช่ ราช - กาน)
 ๖. เสียงควบกล้ำที่มาจากภาษาอังกฤษ มักจะขึ้นต้นด้วย บล บร คร ฟร ฟล ทร
 ๗. “ฤ” อ่านว่า รี มีค่าเท่ากับเสียง “ร”
 ถ้าทำหน้าที่เป็นเสียงพยัญชนะต้น ก็ต้องอ่านว่า “รี”
 เช่น ฤดู ฤหาสน์ ฤทัย พฤหัส นฤมล ฤษี ฤหัสถ์
 ถ้าคำว่า “อังกฤษ” ฤ ทำหน้าที่เป็นสระ เพราะไปผสมกับ ก และตัวสะกด ษ

๘. พยัญชนะไม่ออกเสียง (มีด้วยหรือ! จี้เกียจทำงานไม่อย่าใช้เสียง)

พราหมณ์	=	ห ณ	ไม่ออกเสียง
จริง	=	ร	ไม่ออกเสียง
หลาย	=	ห	ไม่ออกเสียง
คนางค์	=	ค	ไม่ออกเสียง
วิทย์ายุทธ	=	ธ	ไม่ออกเสียง
มิตร	=	ร	ไม่ออกเสียง
โทรม	=	ทร	ไม่ออกเสียง เปลี่ยนเป็นเสียงใหม่ คือ /ช/

๙. เล่นเสียงคู่สระ เป็นอย่างไรคะคุณครู

ตอบ หมายถึง มีเสียงคู่สั้น-ยาว อยู่ด้วยกัน เช่น

“สุวรรณหงส์ทรงพุ่มห้อย” มีการเล่นเสียงคู่สระ อุ อุ ตรง สุ กับ พุ

๑๐. “น้ำใจ น้ำมัน น้ำสุก น้ำซूप” น้ำจะออกเสียงสั้นหมด

๑๑. “ควบควาย” ว ในคำ “ควบ” กับ “ควาย” เหมือนกันไหม

ว ในคำว่า “ควบ” เป็นสระอัว แต่ ว ในคำว่า “ควาย” เป็นพยัญชนะควบกล้ำ

๑๒. คำตาย ต้องสะกดด้วย แม่ กบด ท่องสูตรว่า “ใครกบฏมันต้องตาย”

คำเป็น ต้องสะกดด้วย แม่ มนงยว ท่องสูตรว่า “มนงยวเวยะ เป็นสาวชาวพม่า เป็นมือขวาของ
องซานซูจี ข่ายรูปหอมแถวเจดีย์ชเวดากอง” (ไม่ใช่เจดีย์สามองค์นะคะ)

๑๓. ถ้าตัวสะกดไม่มี เช่น “กระทะ” จะเป็น คำตาย เพราะประสมสระเสียงสั้น

วิธีการจำ ท่องว่า “อายุสั้น มันก็ตาย”

ถ้าตัวสะกดไม่มี เช่น “ปุนา” จะเป็น คำเป็น เพราะประสมสระเสียงยาว

วิธีการจำ ท่องว่า “อายุยืนยาว มันก็เป็น”

๑๔. “อยู่ที่เรียนรู้ อยู่ที่ยอมรับมัน” มีคำเป็นคำตายเท่าไรคะ

ตอบ คำเป็น = ๘ คำ อยู่ ที่ เรียน รู้ อยู่ ที่ ยอม มัน

คำตาย = ๑ คำ รับผิดชอบ

๑๕. ชื่อโรงเรียนต่อไปนี้ใครเป็นศิษย์เก่า

เซนต์โยเซฟ

เซนต์หลุยส์

เซนต์คาเบรียล

เซนต์จอห์น

เซนต์ฟรังซิส

เซนต์ดอมินิก

“เซนต์” ในชื่อโรงเรียนอะไรบ้าง ออกเสียงตรงตามอักขรวิธีไทย ชื่อใดบ้างออกเสียงแบบ

อังกฤษ

“เซนต์” มาจาก “Saint” อ่านตามภาษาอังกฤษว่า “เซ้น” ถ้าอ่านตามอักขรวิธีไทย จะอ่าน
ตรงตามรูปที่เห็นว่า เซนต์ อ่านว่า “เซน”

หนูรู้แล้วคะครูลิลลี่ ขอตอบว่า “เซนต์โยเซฟ, เซนต์คาเบรียล, เซนต์ฟรังซิส, เซนต์หลุยส์
อ่านแบบอักขรวิธีไทย” แต่ “เซนต์จอห์น กับ เซนต์ดอมินิก อ่านแบบอังกฤษ” แล้วครูอยากถามว่า โรงเรียนเก่า
คุณครูอ่านแบบไหน

“เซนต์ลูทซ์” ใจจะ

๑๖. “ที่ ลุ่ม” หนูเห็นวรรณยุกต์ใหม่ เขาใส่ไม้เอก แต่ออกเสียงโท แสดงว่าเราสามารถออกเสียงวรรณยุกต์ไม่ตรงกับรูปก็ได้

๑๗. เสียงนาสิก คืออะไร ก็เปลี่ยนนาสิกให้ได้ก่อนสิคะ

นาสิก แปลว่า จมูก

เสียงนาสิก คือ เสียงที่เปล่งออกมาแล้วขึ้นจมูก มี ๓ เสียง ม น ง

ท่องว่า มนง นาสิก แต่ไม่เกี่ยวกับ มะนงยะเวะ เด้อ!

๑๘. นักเรียนทราบใช้ไหมคะว่า อักษรไทย ๑ ตัว ไม่สามารถเป็นตัวสะกดได้มีอะไรบ้าง

ตอบ ผ ฝ ฒ อ ห จ ฮ

ครูลิลี่มีสูตรการจำเก่า มาฝากอีกแล้วละ ให้นูๆ ท่องว่า

“ผีฝาก _____”

๑๙. ครูอยากคุยกับหนูว่า “สัญลักษณ์” “ญ” ตัวนี้ ทำหน้าที่เป็นทั้งตัวสะกดและพยัญชนะต้น หนูเชื่อครูไหม

สัญลักษณ์ อ่านว่า สัน-ยะ-ลัก

“ญ” เป็นตัวสะกด ออกเสียง /น/ ในแม่ กน

“ญ” เป็นพยัญชนะต้น ออกเสียง /ย/ อ่านว่า “ยะ”

๒๐. “ฤกษ์” กับ “เทอด” มีอะไรเหมือนกัน (อย่าตอบนะคะว่ามีอักษรเหมือนกันจะโดนไม่ใช่น้อย)

ตอบ สระ เอ เหมือนกัน กับ เสียงวรรณยุกต์ โท เหมือนกัน

๒๑. “น้ำ น้อย แพ้ ไฟ” เอาเป็นว่าครูจะถามว่า ลีกุมาร โอ้ย! ไม่ใช่ ลีพยางค์ ใครมีองค์ประกอบของพยางค์ ๓ ส่วนเอง

ให้ตอบว่า แพ้ เพราะแพ้มี้แค่ ๑. พยัญชนะ ๒. สระ ๓. วรรณยุกต์

เขาขาดเรื่อง ตัวสะกด เขาจึงแพ้ไป (ฮิฮิ)

แต่ น้ำ น้อย ไฟ มีองค์ประกอบ ๔ ส่วน มีทั้ง

๑. พยัญชนะต้น น้ำ = น น้อย = น ไฟ = ฟ

๒. สระ น้ำ = อะ น้อย = เอ ไฟ = อะ

๓. วรรณยุกต์ น้ำ = ตรี น้อย = ตรี ไฟ = สามัญ

๔. ตัวสะกด น้ำ = ม น้อย = ย ไฟ = ย

๒๒. รูปสระต่อไปนี้ี้เกี่ยวข้องออกเสียงเหมือนกัน มีเหตุผล คือ เป็นคำจากบาลี สันสกฤต แล้วพยัญชนะตัวไหนเป็นตัวสะกด แล้ว สระอิ อุ นั้นจะไม่ออกเสียง

ขัดสมาธิ อ่านว่า ขัด-สะ-หมาด

ชาตินิยม อ่านว่า ชาด-นิ-ยม

ยาธาตุ อ่านว่า ยา-ทาต

โลกธาตุ อ่านว่า โลก-กะ-ทาต

ตัวพยาธิ อ่านว่า ตัว-พะ-ยาต

ญาติพี่น้อง อ่านว่า ยาต-พี-น้อง

ประวัติ อ่านว่า ประ-หวัต

เหตุ อ่านว่า เหตุ

เกตุ อ่านว่า เกต

มาตุ อ่านว่า มาต

เมรุ อ่านว่า เมน

๒๓. ภาษาไทยนั้นจะคะนักเรียนมีหลักอยู่ข้อหนึ่งของสระว่า ออกเสียงสั้นเสียงยาวแล้วความหมายอาจเปลี่ยนไปได้คะ เชื้อครูหรือไม่ลองมาดูกันเลยคะ สังเกตพยางค์หน้าลองออกเสียงได้ทั้งสั้นทั้งยาวแล้วความหมายเปลี่ยนไปหรือไม่

สามพันซ์	→	สามพัน (Three Thousand)
ปราบทุกซ์	→	ปราบทุกซ์
วังหิน	→	วางหิน
มิดี	→	มีดี
วันนี้	→	วานนี้ (Yesterday จากตอนแรกวันนี้ Today)
ไขมัน	→	ขายมัน
ตักดิน	→	ตากดิน
ตาราง	→	ตาราง
กังขา	→	กังขา (แหกขา...!)

ถ้าข้อสอบถามเรื่องโครงสร้างของทั้ง ๕ โครงสร้างนี้จะดูอย่างไร

โครงสร้างพยางค์ : ต้องดูที่ตัวสะกด เสียงพยัญชนะต้นเสียงเดียวหรือควบกล้ำ สระเสียงสั้นหรือยาว แล้วสุดท้ายดูว่ามีหรือไม่มีวรรณยุกต์เสียงอะไร

โครงสร้างคำประสม : ต้องดูที่คำนาม - กริยา - วิเศษณ์ - บุพบท มาประสมกัน เช่น

ต้มยำ = กริยา + กริยา

เรือคว้น = นาม + วิเศษณ์

โครงสร้างคำซ้อน : ต้องดูที่ความหมายเหมือนกัน คล้ายกัน หรือตรงข้ามกัน

พ่อแม่ = ตรงข้ามกัน

บ้านเรือน = เหมือนกัน

พยางค์ปิด = พยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้าย เช่น น้อง ขยาย ลุง ฯลฯ

พยางค์เปิด = พยางค์ที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้าย เช่น พี่ ตา ป้า ฯลฯ

โครงสร้างประโยค : ต้องดูที่ การเรียงลำดับของประธาน กริยา กรรม และส่วนขยาย ไครมาก่อนมาหลัง

ถามว่า “แม่ทำขนมปังใส่โก๋อร่อยมาก” มีโครงสร้างประโยคเหมือนประโยคใด ระหว่าง “พี่สาว ถักผ้าปูโต๊ะสวยจริงๆ” กับ “คนสวนปลูกผักนานาชนิดที่หลังบ้าน”

ครูขอเฉลยว่า โครงสร้างประโยคที่เหมือนกับประโยคตัวอย่างที่ให้มา คือประโยค “พี่สาว.....” เพราะเรียง ประธาน + กริยา + กรรม + ขยายกรรม + วิเศษณ์ + ขยายวิเศษณ์

โครงสร้างเหตุผล : ต้องดูที่นำเอาประโยคเหตุหรือผล วางไว้หน้า-หลัง

๑. ปฏิบัติตามกฎหมาย ช่วยลดอุบัติเหตุ (เหตุ + ผล)

๒. คนตายและติดคุก เพราะสนุกค้ายาบ้า (ผล - เหตุ)

๓. บ้าห่วยห่วยรายลัด จะวิบัติไม่รู้ตัว (เหตุ - ผล)

แต่ “บ้าห่วยห่วยรายลัด” เราจะไม่สามารถรู้ได้เลยว่าประโยคนี้นี้เป็นเหตุหรือเป็นผล

เราอาจจะบ้า! เสียก่อนจะได้คำตอบ พอใส่ประโยค “จะวิบัติไม่รู้ตัว” ทำให้รู้เลยว่า ประโยค “บ้าห่วย.....” เป็นสาเหตุ ที่ทำให้คนเราหายนะไม่รู้ตัว

คำ

๑. ระวังนะจะคำต่อไปนี้ไม่ใช่คำสมาส คำสมาส - สนธิ จะต้องเป็นภาษาบาลี - สันสกฤตเท่านั้น
ห้ามนำภาษาอื่นไม่ว่าจะเป็นไทยแท้ เขมร อังกฤษ ปนไม่ได้นะคะ

พลเมือง	เพราะ	เมือง	เป็น	คำไทย
ผลไม้	เพราะ	ไม้	เป็น	คำไทย
คุณค่า	เพราะ	ค่า	เป็น	คำไทย
ทุนทรัพย์	เพราะ	ทุน	เป็น	คำไทย
ราชวัง	เพราะ	วัง	เป็น	คำไทย
ราชดำเนิน	เพราะ	ดำเนิน	เป็น	คำเขมร
พลความ	เพราะ	ความ	เป็น	คำไทย
พลเรือน	เพราะ	เรือน	เป็น	คำไทย
พระพุทธเจ้า	เพราะ	เจ้า	เป็น	คำไทย
ตรัสรู้	เพราะ	รู้	เป็น	คำไทย
สรรพสิ่ง	เพราะ	สิ่ง	เป็น	คำไทย
มูลค่า	เพราะ	ค่า	เป็น	คำไทย
ชำนาญการ	เพราะ	ชำนาญ	เป็น	คำเขมร
เคมีภัณฑ์	เพราะ	เคมี	เป็น	คำอังกฤษ
ภูมิลำเนา	เพราะ	ลำเนา	เป็น	คำเขมร
เครื่องจักร	เพราะ	เครื่อง	เป็น	คำไทย
บายศรี	เพราะ	บาย	เป็น	คำเขมร
กลเม็ด	เพราะ	เม็ด	เป็น	คำไทย
กรรมทำ	เพราะ	ทำ	เป็น	คำไทย
เมรุมาศ	เพราะ	มาศ	เป็น	คำเขมร
กระยาสารท	เพราะ	กระยา	เป็น	คำเขมร

๒. คุณครูอยากถามหนูๆ ว่า คำต่อไปนี้ใครเป็นคำมูล คำประสม คำซ้อน คำสมาส คำสนธิ วลี และประโยค

รถ รถไฟ รถรา รถรด
รถพี รถาภรณ์ รถเสีย

รถ = คำมูล เพราะเป็นคำดั้งเดิม คำๆ เดียวยังไม่เกิดการรวมคำกันขึ้น

รถไฟ = คำประสม เพราะเป็นคำ ๒ คำ นำมารวมกันแล้วเกิดความหมายใหม่ แต่ยังคงมีคำ
ความหมายเดิม

รตรา = คำซ้อน เพราะนำคำ ๒ คำ มาวางคู่กัน เน้นความไพเราะของเสียง รตราจัดเป็นคำซ้อนเพื่อเสียง

ราชรถ = คำสมาส เพราะเป็นคำ ๒ คำ จากภาษาบาลี - สันสกฤต นำมาชนกัน โดยออกเสียง อะ ระหว่างคำ

รถาทรณ์ = คำสนธิ เพราะเป็นคำ ๒ คำ ภาษาบาลี - สันสกฤต นำมาเชื่อมกัน โดยตรงรอยต่อเกิดสระใหม่

รถพี = วลี เพราะเป็นกลุ่มคำ หรือประโยคที่ไม่สมบูรณ์ ไม่ใช่คำประสม เพราะไม่ได้เกิด ความหมายใหม่ จะเป็นประโยคก็ได้เพราะขาดภาคแสดง

รถเลีย = ประโยค เพราะมีทั้งภาคประธานและภาคแสดง

๓. คำประสมกับคำซ้อนเพื่อความหมาย หน้าตาจะคล้ายๆ กัน นักเรียนว่าคำทึมนไหนเป็นคำซ้อน คำทึมนไหนเป็นคำประสม

ทีมลิเวอร์พูล	ทีมแมนยูฯ
๑. บ้านเรือน	๑. บ้านเช่า
๒. ผู้คน	๒. ผู้แทน
๓. งานชาม	๓. งานดาวเทียม
๔. ลูกหลาน	๔. ลูกค้า
๕. พ่อแม่	๕. พ่อครัว
๖. ใจคอ	๖. ใจดำ
๗. จิตใจ	๗. ดิฉใจ
๘. มีดคำ	๘. มีดหน้า
๙. ชักนำ	๙. ชักโย
๑๐. ดิดขัด	๑๐. ดิดลม
๑๑. เรือแพ	๑๑. เรือด่วน

ตกลงให้ทีมแมนยูฯ หรือทีมลิเวอร์พูล เป็นคำซ้อน คำประสมกันคะ

ตอบ คำที่เป็นผู้เล่น ๑๑ คน ในทีมลิเวอร์พูล เป็นคำซ้อน เพราะความหมายคงเดิม

คำที่เป็นผู้เล่น ๑๑ คน ในทีมแมนยูฯ เป็นคำประสม เพราะเกิดความหมายใหม่

๔. ความแตกต่างระหว่างแมนยูฯ กับลิเวอร์พูล เอ๊ย! ไม่ใช่ ความแตกต่างระหว่างคำประสมกับคำซ้อน คือ

คำประสม	คำซ้อน
๑. ต้องเกิดความหมายใหม่	๑. ไม่ได้เกิดความหมายใหม่
๒. ๒ คำที่มารวมกันต้องมีความหมาย ไม่เหมือน ไม่คล้าย และไม่ตรงข้าม	๒. ๒ คำที่มารวมกัน ความหมาย ต้องเหมือน ต้องคล้าย และต้องตรงข้าม
๓. น้ำหนักของคำเน้นตัวหน้า (คำต้น)	๓. น้ำหนักของคำเน้นทั้ง ๒ คำ

๕. คำประสมสามารถมีความหมายใหม่ แปลเปรียบเทียบ จัดเข้าข่ายเป็นสำนวนก็ได้ เช่น

คอตก	อาการที่หัวงุดลงมาแสดงอาการผิดหวัง
ออกนอกหน้า	แสดงความรู้สึกให้ปรากฏทางสีหน้า แสดงอาการให้ปรากฏอย่างชัดเจน
จับตาย	จับตัวมาได้แม้ว่าจะต้องทำให้ตาย
ตาคม	ตาที่มีลักษณะอย่างของมีคม อาจบาดหรือแทงใจได้
หัวนอก	ที่นิยมแบบฝรั่ง, ที่มีความคิดอ่านแบบฝรั่ง, ที่นิยมของที่ผลิตจากต่างประเทศ
ปากแข็ง	พูดยืนยันหรือเถียงอย่างดื้อดัน ไม่ยอมจำนนข้อเท็จจริง
เดินหน้า	ก้าวหน้า หรือพัฒนา ลุ่ล่งไป
ม้าใช้	คนขี่ม้าสำหรับรับใช้, คนเร็วสำหรับส่งข่าวสาร, คนรับใช้ติดต่อกัน
แกะดำ	คนที่ทำอะไรผิดเพี้ยนผิดฝูงในกลุ่มนั้นๆ (ใช้ในทางไม่ดี)
กาฝาก	คนที่ถ่วงความเจริญผู้อื่น
แมวมอง	ผู้ที่คอยสังเกตหรือซุ่มดูว่ามีใครสวยหรือเล่นกีฬาเก่งแล้วแนะนำให้วงการที่เกี่ยวข้อง ชักชวนมาเป็นคารา ประกวดความงาม หรือร่วมแข่งขันกีฬาเป็นต้น
หน้าม้า	ผู้ที่ทำเล่ห์เหลี่ยมเป็นเหมือนคนซื้อหรือคนเล่นการพนันเป็นต้น เพื่อเป็นสื่อจูงใจให้คนหลงซื้อ หรือเล่นการพนันด้วย โดยปริยายใช้เรียกคนที่ทำกินในลักษณะคล้ายคลึงเช่นนั้น
ลูกหม้อ	โดยปริยายหมายถึงผู้ที่มีวิชาชีพโดยสืบทอดเชื้อสายกันมาหรือทำงานในสังกัดนั้นๆ มาตั้งแต่เดิม
ตีนแมว	โจร หรือพวกข่องเบา
ถือหาง	เข้าทางฝ่ายที่ตนพอใจ (มาจากภาษาชนไก่ ยึดเอาไก่ตัวใดตัวหนึ่งในการต่อรอง)
หัวหมุน	งง, สับสน, หัวหมุนเป็นลูกข่างที่ว่า
เจาะข่าว	ตั้งใจเฉพาะ, มุ่งไปที่การทำข่าว
ตายด้าน	หมดความรู้สึกละเมื่อย, ไม่มีความรู้สึกเหมือนอย่างที่เคยมี, โดยปริยายหมายความว่า หยุคเจริญก้าวหน้าคิดอยู่แค่นั้น
ปิดปาก	ไม่พูดหรือไม่ให้พูด เช่น ปิดปากเงียบ พยานถูกฆ่าปิดปาก
สังเสีย	เตือน, กำชับ, บอกให้เข้าใจ
ใจแตก	ประพฤติกไปตามที่ตนนิยมในทางที่ผิดหรือนอกโอวาทจนเคยตัว
น้อยใจ	รู้สึกเสียใจที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมเป็นต้น

๖. โครงสร้างคำประสม ให้อธิบายว่าคำประสมนั้นเกิดจากคำมูลที่เป็น นาม กริยา วิเศษณ์ บุพบท นำมารวมกัน เช่น

เข้มกลัด, ข้าวต้ม, ส้มตำ	→	เกิดจาก นาม + กริยา
น้ำหวาน, ใจดำ, น้ำหอม	→	เกิดจาก นาม + วิเศษณ์
ตกแต่ง, ดัดตั้ง, เลือกลง	→	เกิดจาก กริยา + กริยา
เบี้ยล่าง, ของกลาง, นางใน	→	เกิดจาก นาม + บุพบท

๓. โครงสร้างคำซ้อนให้ดูที่ คำ ๒ คู่ นั้นมีความหมายอย่างไร เหมือนกัน คล้ายกัน หรือตรงข้ามกัน
- ความหมายเหมือนกัน = บ้านเรือน แสงหา ผู้คน จิตใจ มีดคำ โง่เขลา อ้วนพี ฯลฯ
- ความหมายคล้ายกัน = วัวควาย จานชาม ลูกหลาน โกรธแค้น ไกลชิด คูดัดมี ไร่นา ฯลฯ
- ความหมายตรงข้ามกัน = ผิดถูก พ่อแม่ สูงต่ำ ชั่วดี ซื่อซาย ได้เสีย เท็จจริง สั้นยาว ฯลฯ

๘. คำซ้อนไม่จำเป็นต้อง ๒ คำเสมอไป ตั้งแต่ ๓ - ๔ คำนำมาซ้อนกันก็ได้
- “ปู่ย่าตายาย ตีนลิกหนาบง ใหญ่โตโอฬาร เยื่อใยไมตรี ปิดบังซ่อนเร้น
ปิดกวาดเช็ดถู ลืมตาอ้าปาก อุปถัมภ์คำจุน เคารพบนอบ ขับไล่ไล่ส่ง
ล้มหายตายจาก ถ้วยโอโหฬาร เสาะแสวงหา แต่งเสริมเติมต่อ”

๕. “ปู่ย่าตายาย กูหนี้ยืมสิน ทำไร่นา ก่อร่างสร้างตัว เกิดดอกออกผล” ครูลิลลี่ยกถามว่า คำซ้อนคำใดต่างจากพวกในแง่ความหมาย

ตอบ ปู่ย่าตายาย เพราะเกิดจากคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน แต่คำซ้อนที่เหลือเกิดจาก คำที่มีความหมายคล้ายๆ กัน

๑๐. ชนิดของคำที่สร้างคำซ้อนต่อไปนี้ให้นักเรียนลองหาว่าใครสร้างเหมือนคำว่า “ปิดกวาดเช็ดถู” ระหว่าง “ปิดบังซ่อนเร้น” กับ “ลืมตาอ้าปาก” ชนิดของคำเราก็คือว่าเป็น นาม กริยา วิเศษณ์...

ตอบว่า ปิดกวาดเช็ดถู มีชนิดของคำเหมือน ปิดบังซ่อนเร้น เพราะเกิดจากกริยา ๔ ตัว เรียงติดกัน แต่ ลืมตาอ้าปาก เกิดจาก กริยา + นาม + กริยา + นาม

๑๑. คำเป็น } ให้ดูตัวสะกดอันดับแรก
คำตาย }

คำตาย สะกดด้วยแม่กก, แม่กบ, แม่กด = ท่องว่า กบด ใครกบดมันต้องตาย

คำเป็น สะกดด้วยแม่กม, แม่กน, แม่กง, แม่เกย, แม่เกว = ท่องว่า มนงยาว (มนงยะเวอะ)

๑๒. กร่อนเสียง เช่น หมากรั้ว → มะพร้าว (ทำให้เสียงสั้นลง หดลง)

๑๓. กลืนเสียง เช่น อย่างนี้ → อย่างจี้ (รวมเสียง)

๑๔. ตัดคำ เช่น คอนโดมิเนียม → คอนโด (ตัดบางพยางค์ออกไปเพื่อสะดวกให้พูด เร็วขึ้น)

๑๕. คำที่มีความหมายแคบกว้าง เช่น ผลไม้ กับ ส้ม

ผลไม้ ความหมายกว้าง ส้ม ความหมายแคบ

๑๖. พ้องรูป = รูปเหมือน = เพลารด เพลาเย็น (เวลาอ่านจะอ่านไม่เหมือนกัน)

เพลารด = ควบกกล้า

เพลาเย็น = เพ - ลา

๑๗. พ้องเสียง = เสียงเหมือน = การ กาล กาท กานท์ กานต์ กาญจน์

๑๘. พ้องทั้งรูปพ้องทั้งเสียง = เหมือนทั้งรูปเหมือนทั้งเสียง ทั้ง ๓ พ้องนี้ ความหมายจะไม่เหมือนกัน ถ้าความหมายเหมือนกันเราเรียกว่า พ้องความหมาย (ไวพจน์, หลากคำ) คำพ้องความหมาย เช่น ภูษธร ไอยรา ขช หัตถิ = ช้าง

๑๙. คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน = เคลื่อนย้ายกับโยกย้าย ใช้ต่างกัน เช่น เคลื่อนย้ายกำลังพล โยกย้ายตำแหน่ง

๒๐. คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน = สุริยัน - จันทรา ดวงอาทิตย์ - ดวงจันทร์
(แต่ต้องใช้ภาษาระดับเดียวกัน ห้าม! สุริยัน - ดวงจันทร์)

๒๑. ห้ามพูดภาษาวรรณคดีในชีวิตประจำวันนะคะ เช่น คุณแม่คะ ไปซื้อสุพรรณที่เยาวราชกันดีไหมคะ
(ถ้าพูดแบบนี้อาจโดนแม่ฟาดได้ค่ะ)

๒๒. ความหมายนัยตรง = แปลตรงตามพจนานุกรม

๒๓. ความหมายนัยเปรียบเทียบ = แปลไม่ตรงตัวมีความหมายอีกนัยหนึ่งที่สังคมไทยทั่วไปจะรู้จักกัน

จับ = นัยตรง แปลว่า สัมผัส

จับ = เปรียบเทียบ แปลว่า หลอกใช้ใครคนใดคนหนึ่ง, หลอกกิน
เช่น หล่อนคิดจะจับลูกนักรบเมือง

๒๔. คำซ้ำในวรรณคดี จะไม่ซ้ำบ่อย (ๆ)

“เรื่อยเรื่อยมาเรียงเรียง นกบินเฉียงไปทั้งหมู่”

เขียนเรื่อยเรื่อย เรียงเรียง ไม่ต้องเขียน เรื่อยๆ เรียงๆ

๒๕. คำสมาส - คำสนธิ สามารถรวมคำมากกว่าสองคำขึ้นไปก็ได้ เช่น

เอกอัครราชทูต = เอก + อัคร + ราช + ทูต

พระบรมราชาไชย = พระ + บรม + ราช + ไชย

มหาพฤฒาราม = มหา + พฤฒ + อาราม

ไตรโลกนาถ = ไตร + โลก + นาถ

ราชบพิตรสตีมหาสีมาราม = ราช + บพิตร + สตี + มหา + สีมา + อาราม

ประโยค

๑. มีนักเรียนกลุ่มใหญ่วิ่งหน้าตาตื่นเหมือนโดนอะไรสักอย่างหลอกหลอนมา เข้ามาถามครูลิลลี่ว่า “ผมจะดูประโยคสำนวนต่างประเทศได้อย่างไรครับ ขนาดประโยคภาษาไทยยังยากเลยครับ” ครูลิลลี่ก็เกิดปัญญาได้ว่าถ้าจะสอนให้เด็กๆ ดูประโยคที่มีสำนวนการเขียนแบบต่างประเทศนั้นต้องให้นักเรียนเจอหน้าตาประโยคที่มีโครงสร้างหรือสำนวนต่างประเทศเอง เขาจะได้ประมวลความคิดแล้วนึกถึงความแตกต่างกับการเรียงประโยคภาษาไทย

ต่อไปนี้จะเล่าถึงโครงสร้างประโยคต่างประเทศ ที่อยู่ในภาษาไทยนะค่ะ สังเกตดีๆ นะ

๑. สมบูรณ์ถูกทำโทษโดยครูใหญ่
๒. เรื่องนี้ง่ายต่อการเข้าใจ
๓. งานเขียนของเขาเป็นที่น่าสนใจของคนหมู่มาก
๔. ทุกสิ่งทุกอย่างจบลงด้วยความตายของตัวเอง
๕. เขาจนเป็นผู้ที่นำมาซึ่งความหวังของสังคม
๖. ปัจจุบันการแพร่ระบาดของยาบ้าได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น
๗. วัคซีนชนิดนี้แม้ว่าจะมีข้อดี แต่ก็ไม่ควรใช้ในผู้ใหญ่วัยชรา
๘. ฉันได้ยืนยันว่า เขาจะไปอังกฤษในอนาคตอันใกล้
๙. มันเป็นเรื่องที่สวยงามจนผมนึกไม่ถึง
๑๐. ผมเต็มใจให้ความช่วยเหลือเต็มที่
๑๑. ผลงานของคุณเป็นที่น่าพอใจมาก
๑๒. มันเป็นการยากที่คนเราจะเห็นข้อบกพร่องของตนเอง
๑๓. เราขอแสดงความยินดีที่คุณนำความสำเร็จและนำชื่อเสียงมาสู่ประเทศไทย
๑๔. งานก้าวไกลไทยทำจัดขึ้นโดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
๑๕. ชาวต่างชาติมักจะกล่าวว่าวิชาภาษาไทยยากแก่การเรียนรู้
๑๖. คณะกรรมการชมรมนักเรียนเก่าชุดนี้ถูกจับตามองจากสมาชิกตลอดเวลา
๑๗. การนำชาวบ้านมาชุมนุมประท้วงครั้งนี้ทำให้ประเทศได้รับความเสียหายมาก
๑๘. ในอดีตแหล่งน้ำของไทยมีอยู่อย่างเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์
๑๙. การท่องเที่ยวของไทยในปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนไปสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
๒๐. ปัจจุบันโทรศัพท์ที่ไว้พัฒนาการให้มีความสามารถในการใช้ที่ทันสมัยขึ้น
๒๑. โรคตับอักเสบในผู้ใหญ่มีอาการรุนแรงและเป็นนานกว่าในเด็กเล็ก
๒๒. เราควรเลือกซื้อผักที่มีรูพรุนจากการถูกแมลงกัดกินบ้างจะดีกว่า
๒๓. วิธีทำไม่ยากเมื่อผักสุกตัดออกแช่น้ำเย็นเพื่อหยุดการสุกของผัก
๒๔. นวนิยายเรื่องคู่กรรมแต่งโดยทมยันตี
๒๕. มันเป็นเวลาบ่ายที่ข้าพเจ้าเดินทางมาถึงสยามสแควร์
๒๖. ๒ โจรถูกจับเมื่อวานนี้ที่ชลบุรี

๒๗. ไม่เป็นการยากที่เราจะส่งประวัติของเขา
๒๘. ในความคิดเห็นของผม ผมคิดว่าหล่อนเหมาะจะลงหน้าปก
๒๙. เมื่อพิจารณาให้ดีแล้วจะเห็นว่าปัญหานี้นำมาซึ่งปัญหาอีกหลายๆ ด้าน
๓๐. รัฐบาลภายใต้การนำของนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร ทำงานกันอย่างแข็งขัน
๓๑. แดงเข้าใจผิดดีมาก
๓๒. เขาเสียใจกับการสอบไล่ตกของเพื่อน
๓๓. ห้องน้ำเต็มไปด้วยฝุ่น
๓๔. หล่อนพบตัวเองอยู่ในห้องคนเดียว
๓๕. หล่อนซ่อนร่างในชุดนอนสีขาว
๓๖. พี่เบิร์ดจะมาในเพลงแฟนจำ
๓๗. มีหกโรคภัยที่คุกคามชีวิตของทารกนับล้านในแต่ละปี
๓๘. ฉันใช้ชีวิตอยู่ที่โคราชนานมาก
๓๙. สถานตากอากาศแห่งนี้ได้รับความสนใจและการรู้จักของคนเป็นจำนวนมาก
๔๐. การเดินขบวนประท้วงของนักศึกษาพม่า เป็นการปั่นป่วนเสถียรภาพของรัฐบาล

ครูว่าพวกหนูๆ คงจะเห็นตัวอย่างสำนวนการใช้โครงสร้างของต่างประเทศ ในประโยคภาษาไทย หลายคนอาจได้แนวคิด มุมมองหลากหลาย บางคนยังมองไม่ออก โหนเราลองไปดูวิธีการแก้ไขให้เป็นประโยคภาษาไทย นักเรียนจะได้เห็นความแตกต่างระหว่าง ต้มยำกุ้งกับแฮมเบอร์เกอร์

๑. ครูใหญ่ตีสมบุรณ์ (ต้องเรียง ประธาน + กริยา + กรรม)
๒. เรื่องนี้เข้าใจง่าย (ง่ายไปขยาย เข้าใจ ส่วนขยายต้องวางข้างหลัง)
๓. คนหนุ่มมากสนใจงานเขียนของเขา (ประธาน + กริยา + กรรม)
๔. เมื่อตัวเอกตาย ทุกสิ่งทุกอย่างก็จบลง (ใช้หลักประโยคความรวมเข้ามาช่วย เมื่อ...ก็)
๕. เขวชนเป็นความหวังของสังคม (ใช้กริยา เป็น แสดงไปเลยว่าเป็นอะไร ไม่ต้องใส่นำมาซึ่ง)
๖. ปัจจุบันยาบ้าแพร่ระบาดได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น (เราจะให้ประธาน เป็นผู้แสดงอาการกระทำเลย)
๗.แต่ก็ไม่ควรใช้กับผู้หญิงวัยชรา (ใน ผู้ใหญ่วัยชรา จะเหมือนกับ in adult)
๘. ฉันได้ยืนยันว่า เขาจะไปอังกฤษเร็วๆ นี้ (ในอนาคตอันใกล้นี้ เป็นสำนวนฝรั่ง)
๙. ผมนึกไม่ถึงว่ามันจะสวยงาม (ต้องเรียงจากประธาน ผม เป็นผู้กระทำขึ้นต้นประโยค)
๑๐. ผมเต็มใจช่วยเหลือเต็มที่ (ไม่ต้องใส่พวกให้ความ มีความ ในความ ทำความ)
๑๑. ผลงานของคุณน่าพอใจมาก (การได้ เป็นที่ จะทำให้ประโยคฟุ่มเฟือย ภาษาไทยไม่นิยม

ทำให้ประโยคฟุ่มเฟือย)

๑๒. คนเราจะเห็นข้อบกพร่องของตนเองยาก (ยาก เป็นส่วนขยายต้องวางข้างหลัง)
๑๓. เรายินดีที่คุณประสบความสำเร็จและสร้างชื่อเสียงมาสู่ประเทศไทย
๑๔. คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจัดงานก้าวไกลไทยทำ (ประโยคภาษาไทยจะเรียงแบบ

Active Voice)

๑๕. ชาวต่างชาติมักจะกล่าวว่าวิชาภาษาไทยเรียนยาก (ห้ามใช้ ยากแก่การเรียน = Hard to learn)

๑๖. สมาชิกจับตามองคณะกรรมการชมรมนักเรียนเก่าชุดนี้ (นักเรียนต้องพลิกกลับไปกลับมา
ทั้งหน้าประโยคสำนวนต่างประเทศ และประโยคสำนวนไทย เพื่อจะได้เห็นความแตกต่างนะคะ)

๑๗. ชาวบ้านมาชุมนุมประท้วงครั้งนี้ทำให้ประเทศเสียหายมาก (ตัด การนำ ทั้ง ตัด ได้รับความ
ทั้ง)

๑๘. ในอดีตแหล่งน้ำของไทยมีใช้อย่างเพียงพอ (ประโยคของเดิมจะจัดว่าฟุ่มเฟือย)

๑๙. ปรับเปลี่ยนเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (ใช้กริยา เป็น จะถือว่าเรามีกริยาการ
บอกสภาพ)

๒๐. ปัจจุบันโทรศัพท์มีวิวัฒนาการความสามารถที่ทันสมัยขึ้น (เพราะประโยคเดิมฟุ่มเฟือยตรง
ให้มี ในการใช้)

๒๑. ผู้ใหญ่ที่เป็นโรคตับอักเสบมีอาการรุนแรงและเป็นนานกว่าเด็กเล็ก (ตัด ใน ทั้ง และ ใช้ส่วน
ขยายวางข้างหลัง)

๒๒. เราควรเลือกซื้อผักที่แมลงกัดกินเป็นรูพรุน (ใช้ประโยคความซ้อนมาขยายผัก)

๒๓. ตักออกแช่น้ำเย็น เพื่อไม่ให้ผักสุกเกินไป (หยุดการสุกของผัก เป็นสำนวนเฉพาะ
ของฝรั่ง)

๒๔. ทมยันตีแต่งนวนิยายเรื่องคู่กรรม (ถ้า แต่งโดย = Composed by)

๒๕. ข้าพเจ้ามาถึงสยามสแควร์เวลาบ่าย (มันเป็นเวลาบ่าย = สำนวนว่า It's)

๒๖. โจร ๒ คนถูกจับเมื่อวานนี้ที่ชลบุรี (ลักษณะภาษาไทยต้องมีลักษณนามตามหลังจำนวนนับ)

๒๗. เราจะส่งประวัติของเขาไม่ยากเลย (ส่วนขยายกว้างไว้ข้างหลัง)

๒๘. ผมคิดว่าหล่อนเหมาะจะลงหน้าปก (ในความคิดเห็นของผม = In my opinion)

๒๙. ปัญหานี้ก่อให้เกิดปัญหาอีกหลายๆ ด้าน (ใช้คำนี้แทน นำมาซึ่ง จะดูดีกว่า)

๓๐. รัฐบาลของนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร ทำงานกันอย่างแข็งขัน (ภายใต้การนำ = สำนวนต่าง
ประเทศ)

๓๑. แดงเข้าใจคำผิดมาก (ถ้าพูด เข้าใจผิดคำ = misunderstand)

๓๒. เขาเสียใจที่เพื่อนสอบไล่ตก (กับการสอบไล่ตกของเพื่อน เรียงคำเป็นกลุ่มคำแบบนี้คน
ไทยไม่นิยม)

๓๓. ห้องน้ำมีฝุ่นมาก (เต็มไปด้วยฝุ่น = full of...)

๓๔. หล่อนอยู่ในห้องคนเดียว (พบตัวเอง = found herself)

๓๕. หล่อนใส่ชุดคนอนสืขาว (ช้อนร่าง เป็นสำนวนต่างประเทศ)

๓๖. พี่เบิร์ดจะร้องเพลงแฟนจำ (จะมาในเพลง เป็นสำนวนต่างประเทศ)

๓๗. มีโรคร้ายหกโรคที่คุกคามชีวิตของทารก... (ภาษาไทยต้องมีลักษณนามนะคะ)

๓๘. ฉันอยู่โคราชนานมาก (ใช้ชีวิตอยู่ = สำนวนต่างประเทศ)

๓๙. คนเป็นจำนวนมากสนใจและรู้จักสถานตากอากาศแห่งนี้ (ต้องเรียงภาษาไทยแบบ Active
Voice)

๔๐. การเดินทางประพาสของนักศึกษาพม่า ทำให้เสถียรภาพของรัฐบาลปั่นป่วน (ปั่นป่วน
เป็นส่วนขยาย ต้องวางไว้ข้างหลัง)

๒. ชนิดประโยค คือ ความเดียว ความรวม ความซ้อน
๓. ประโยคกรรม คือ เอากรรมวางหน้าประโยค เช่น “กระทงใบนี้คุณยายเย็บเอง” (กระทงถูกเย็บ)
๔. ประโยคละประธาน ละกรรม เช่น “วันนี้แม่จะกลับบ้านเย็นคงไม่มีเวลาทำกับข้าว พ่อจะทำเอง”
หน้าคำว่า “คง” ละคำว่า “แม่” (ประธาน) หลังคำว่า “ทำ” ละคำว่า “กับข้าว” (กรรม)
๕. ประโยควางส่วนขยายผิดที่ “สตรีมีครรภ์และเป็นเบาหวานมีความเสี่ยงที่จะแท้งหรือมีลูกพิการมาก”

มาก ไม่ควรจะขยาย “พิการมาก” ต้องขยาย “เสี่ยงมาก” เพราะดูจากเนื้อความเธอทั้งมีครรภ์และเป็นเบาหวานด้วย น่าจะมีความเสี่ยงมาก ต่างหาก

๖. ประโยคที่มีโครงสร้างเป็นจำนวนต่างประเทศ

๑. วางส่วนขยายหน้าคำหลัก
๒. ใช้คำฟุ่มเฟือย เยิ่นเย้อ
๓. วางกรรมขึ้นต้นประโยค เข้าข่าย (Passive Voice)
๔. การโน้มน้าวใจ : ห้ามออกคำสั่ง ขู่ บังคับ ประชดประชัน
๕. อุปนัย : การสรุปแบบไม่แน่นอน อาจเกิด หรือไม่เกิดก็ได้
๖. นิรนัย : การสรุปแบบแน่นอน เกิดแน่ๆ
๗. อนุมานจากเหตุ → ผล เช่น “กินยาไปแล้ว เดียวก็คงดีขึ้น”
๘. อนุมานจากผล → เหตุ เช่น “ฉันปวดท้องเหลือเกิน คงเป็นเพราะสัปดาห์นี้ยุ่งเกินไป”
๙. อนุมานจากผล → ผล เช่น “บราซิลเป็นแชมป์ฟุตบอลโลกสมัยหน้าก็คงครองแชมป์อีก”
๑๐. ทรรศนะ : การแสดงความคิดเห็น ตรงกันข้ามกับข้อเท็จจริง
๑๑. สกรรมกริยา = กริยาที่ต้องการกรรมมาวางท้าย เพื่อให้ประโยคสมบูรณ์ : เขาฆ่า... (ต้องใส่กรรมจึงจะรู้เรื่อง)

๑๒. อกรรมกริยา = กริยาไม่ต้องการกรรมมาวางท้าย มันก็ทำให้ประโยคสมบูรณ์แล้ว : เขานอน (ไม่ต้องการกรรม)

๑๓. ประโยคไม่สมบูรณ์ = ขาดส่วนใดส่วนหนึ่ง ไม่ว่าจะขาดประธาน ขาดภาคแสดง หรือขาดอีก ๑ ประโยคก็ได้ เช่น

“การเสนอผลงานวิจัยเมื่อวานนี้” ขาดภาคแสดง แล้วไงต่อล่ะจะบอกอะไรหรือ

“มีอิทธิพลต่อเยาวชนไทยเป็นอย่างมาก” ขาดประธาน ไม่รู้ว่าใครมีอิทธิพล

“แม้ว่าเขาจะไม่อ่านหนังสือ” ขาดอีก ๑ ประโยค มาต่อใครครบสมบูรณ์ เพราะเรานำ

สัณฐานมาแล้วต้องมาเชื่อมประโยค ๒ ประโยค

๑๔. ประโยคฟุ่มเฟือย : มีความเกินเข้ามาโดยไม่จำเป็น ต้องตัดทิ้งไป เพราะมันมีความหมายเหมือนกัน

“การก่อสร้างในซอยนี้ นายช่างผู้ควบคุมการก่อสร้างควรจะมาดูแลการก่อสร้างบ้างเพื่อความเรียบร้อยของงาน”

แก้เป็น “นายช่างผู้ควบคุมการก่อสร้างในซอยนี้ควรจะมาดูแลบ้างเพื่อความเรียบร้อยของงาน”

“เขาให้การช่วยเหลือเด็กยากจน” → “เขาช่วยเหลือเด็กยากจน”

แต่ “เขาให้การต่อศาล” ประโยคนี้ถือว่าให้การไม่พุ่มเพี้ยง เพราะให้เป็นกริยาแท้

การ = กรรม

๑๘. ประโยคกำกวม = มีความหมายได้มากกว่า ๑ ความหมาย ความหมายไม่ชัดเจน

“แม่บอกให้น้องกินข้าวเอง” ไม่รู้ว่า แม่บอกเอง หรือน้องกินเอง

“หนังสือพิมพ์มาแล้วตั้งแต่เมื่อวาน” ไม่รู้ว่า หนังสือพิมพ์ที่แปลว่า newspaper หรือหนังสือ book (หนังสือ พิมพ์)

“นิคอ่านหนังสือที่เขาเขียนเองที่สโมสรทุกวัน” ไม่รู้ว่า อ่านที่สโมสร หรือเขียนที่สโมสร

“ฉันอยากให้หัวหน้าเห็นด้วย” ไม่รู้ว่า ตกลงด้วย หรือคู่ด้วย

๑๙. ประโยคที่ไม่สมเหตุสมผล : มีเหตุผลที่ไม่เกี่ยวเนื่อง คนละเรื่องกันเลย

“ภาษาไทยเป็นภาษาที่ดีเพราะมีตัวอักษรและตัวเลขเป็นของเราเอง”

ผิดตรงคำว่า “ที่ดี” ไม่ค่อยมีเหตุผลเลย แบบนี้ทุกภาษาในโลกเขาก็อ้างได้เหมือนกันว่าเขาก็มีภาษาที่ดีได้เหมือนกัน เพราะเขาก็มีตัวอักษรตัวเลขเป็นของตัวเอง

นักเรียนว่าควรให้เหตุผลอย่างไร ถ้าไม่ใช่คำว่า “ที่ดี” ครুদ্ধคิดว่าควรใช้คำว่า เอกลักษณ์ จึงจะเหมาะสมกว่ากัน เพราะมีตัวอักษร มีตัวเลขเป็นของตัวเองก็ต้องเป็นเอกลักษณ์ ลักษณะเฉพาะที่ไม่มีใครเหมือน และไม่เหมือนใคร

๒๐. ประโยคกำกวม

๑. ปัจจุบันแพทย์พยายามแนะนำการเลี้ยงเด็กให้ได้ขนาดพอดี

๒. ฉันไม่ชอบคนที่พูดมาก

๓. นายแดงจะร่วมอภิปรายเรื่องความสะอาดที่หอประชุมในวันนี้

๔. อาหารจานนี้แม่บอกให้น้องกินเอง

๕. ชาวบ้านนิยมใช้ไม้ไผ่สานแข่งใส่ปลาส่งขายกันจนเป็นที่รู้จัก

๖. ขนมนั้นใครหยิบไป

๗. ร้อนจังขอผ้าเช็ดหน้าหน่อย

๘. คนเป็นทำไมไม่ทำ

๙. เดี่ยวนี้เขาใหญ่มาก

๑๐. ตาคูณเป็นอะไร

๑๑. เย็นแล้วถึงจะแก้ไขก็ไม่ทัน

๑๒. ฉันเห็นเหมือนคุณ

๑๓. บริษัทนี้ถ้าเงินหาย เจ้าหน้าที่ต้องออก

๑๔. ของมันๆ อย่างนี้ใครจะไม่ชอบ

๑๕. คิดไฟหรือยัง

๑๖. หนังสือเล่มนี้อ่านแล้วชักติด

๑๗. ไล่ขมิ้นชาติซ่อมรถจักรยานของเขา

๑๘. เราต้องทำงานอย่างมีแผน

๑๙. ข้าวเย็นกินเย็นๆ

๒๐. เด็กอะไรก็ไม่รู้นิสัยเสียใช้ไม่ได้
๒๑. เองงานฉันนี่ไปให้หัวหน้าคูชิ ฉันอยากให้ท่านเห็นด้วย
๒๒. พอพี่ชายลุกขึ้น พวกหล่อนก็ลุดไปตามเขา
๒๓. ใครตามตำรวจมา
๒๔. โจ๊กอุ่นหรือยังคะ
๒๕. เขาเป็นลูกติดแม่
๒๖. พรุ่งนี้ไม่ว่างมีนัดต้องผ่าตัด
๒๑. ประโยคที่วางส่วนขยายผิดที่
๑. ห้ามเด็ดขาดนั่งหลังการฉีฟ
 ๒. ครูเป็นทรัพยากรบุคคลในการส่งเสริมการศึกษาที่สำคัญ
 ๓. เขาเริ่มพัฒนาอย่างเร่งรีบเรื่องสาธารณูปโภคในหมู่บ้าน
 ๔. ประวัติศาสตร์แบบอาณานิคมไม่น้อยให้อิทธิพลแก่การศึกษาประวัติศาสตร์ไทย
 ๕. ปรากฏว่าเด็กมีแผลฟกช้ำดำเขียวที่ต้นขาจากการตรวจของแพทย์
 ๖. กรุงเทพมหานครกำลังเร่งแก้ไขอย่างเร่งด่วนเรื่องปัญหาน้ำท่วมขัง
 ๗. มีนักศึกษาหลายคนเข้าร่วมโครงการ “ถนนสีขาว” รวมทั้งชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 ๘. เวลาอยู่ต่อหน้าธารกำนัลก็พยายามรักษาทศวรระวังให้เรียบร้อย
 ๙. พรานป่าได้ฆ่าช้างตัวผู้และตัวเมียซึ่งมีลูกอ่อนเพื่อเอางาอย่างอำมหิตในเขตจังหวัดอุทัยธานี
 ๑๐. ข้าวซึ่งแพร่หลายออกไปทั่วโลกที่น่าสลดใจนี้เกิดขึ้นเมื่อปลายเดือนกุมภาพันธ์
 ๑๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดได้กล่าวว่าเหตุการณ์ทำทนายกฎหมาย ที่อุกอาจและโหดเหี้ยมเช่นนี้ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก
 ๑๒. ทหารเหล่านี้ได้รับคำสั่งให้หยุดยิงจากรัฐบาล
 ๑๓. พวกเขาไม่ได้ต่อสู้ตามที่ประกาศไว้อย่างสมศักดิ์ศรี
 ๑๔. เขาเป็นคนดีถ้าเขาจะไม่ดื่มเหล้า
 ๑๕. คนไทยในชุมชนเมืองนิยมอาหารตะวันตกซึ่งก่อให้เกิดปัญหาโรคอ้วนมาก
 ๑๖. คนไข้คอยหมอทุกคน
 ๑๗. ครูลิลลี่ไปเยี่ยมสามีชั่วคราวที่อังกฤษ ๓ วัน
 ๑๘. การเดินทางให้ความรู้แก่เราทางอ้อม
 ๑๙. ฉันวิ่งออกมาเซ็นซื้อรับพัสดุด้วยเท้าเปล่า
 ๒๐. ไฟได้ดับลงก่อนที่บ้านจะไหม้หมดด้วยฝีมือของตำรวจดับเพลิง
 ๒๑. เขาเห็นเด็กน้อยข้างชายหนุ่มที่กำลังกระโดดโลดเต้น
 ๒๒. เธอปลอบความทุกข์เขาให้คลาย
๒๒. ประโยคอ่านแบ่งวรรคตอนผิด
๑. แม่พระมา
 ๒. ขายน้อยบันถึงเสมอ
 ๓. พี่แก้วอยู่ไหน

๔. อย่างกันดีกว่า
๕. น้อยไปไหม
๖. บ้านหลังนี้ขายให้ลูกเขยคนอื่นไม่เกี่ยว
๗. มีข้าวพอกินไหม
๘. ฉันขายบ้านพี่
๙. อีกห้ากิโลกว่าจะถึงรีบเดินเร็วเข้า
๑๐. ถ้าครูตกลงไปนักเรียนจะเสียใจ
๑๑. ปล้นรถทัวร์ระยอง - หนองคายคนขับไม่ยอมแจ้งตำรวจ
๑๒. ต่อมาดินแดนสุวรรณภูมิที่ติดกับพม่าก็กลายเป็นเมืองจีน
๑๓. ผู้ชายใจเหี้ยม ใช้เหล็กจิ้มหญิงตาบอด
๑๔. ชายผู้นี้คืออาจารย์นักแต่งเพลงผู้ยิ่งใหญ่ของไทย
๑๕. พี่เข็ญแล้วขายเสื้อผ้าที่จตุจักรเพราะขาดทุน
๑๖. น้ำมันออกอย่างนี้จะกินเข้าไปได้อย่างไร
๑๗. พี่สาวฉันไปอเมริกา ๔ ปี กลับมาไม่มีอะไรเหมือนเดิม
๑๘. พอไม่พอก็ต้องมาหาน้องดื่มอยู่เรื่อย
๑๙. ฉันไปเที่ยวนครสวรรค์กับเพื่อนสองคน
๒๐. อ้อเนื้อสุนัขผมชอบกิน
๒๑. ประโยคฟุ่มเฟือย
 ๑. ทางเดินขึ้นภูเขาขรุขระไม่เรียบทำให้เดินลำบาก
 ๒. เขาเดินไปจนสุดถนนก็พบบ้านคนหลังหนึ่ง
 ๓. เด็กน้อยร้องตะโกนเสียงดังลั่น
 ๔. เขาถูกฆ่าตายที่หลังสวนเมื่อคืนวานนี้
 ๕. ขอท่านได้โปรดกรุณารับทราบเรื่องนี้ด้วย
 ๖. อนุชนรุ่นหลังควรรักษาศิลปวัฒนธรรมไทย
 ๗. มติมหาชนส่วนใหญ่ไม่ยอมให้รัฐบาลขึ้นราคาน้ำมัน
 ๘. ครูลิลลี่ทำการสอบตั้งแต่ ๖ โมงเช้า
 ๙. ฝนตกตลอดวันตั้งแต่เช้าจนเย็นจึงทำให้น้ำท่วม
 ๑๐. ผู้คนกำลังกระทำการรณรงค์เรื่อง ส.ส.ร.
 ๑๑. เขาเป็นหวัดในทุกครั้งที่ฝนตก
 ๑๒. ท่านจะซื้อสินค้าซึ่งมีราคาถูก
 ๑๓. เขามีความจำเป็นต้องรีบเดินทาง
 ๑๔. ศาสตร์ต่างๆ ล้วนอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนรู้ด้วยกันทุกวิชา
 ๑๕. นักกีฬาเงินวINGSนะเพื่อนร่วมชาติเดียวกัน
 ๑๖. กล้วยสุกนั้นนำมาทำเป็นขนมได้หลายชนิด
 ๑๗. พบศพชายไทยไม่ทราบชื่อถูกยิงตามลำตัวนอนตายอยู่ริมถนนวิภาวดี

๑๘. คุณควรเอาใจใส่ดูแลกับใบหน้าของคุณให้ดีที่สุด
๑๙. นักธุรกิจชาวเคนมาร์กให้ความสนใจที่จะมาร่วมลงทุนกับนักธุรกิจไทย
๒๐. พ่อค้าต่างก็หลบเลี่ยงในเรื่องของการตั้งราคาสินค้า
๒๑. อันที่จริงเรื่องที่ฉันเล่าให้ฟังนี้เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นจริงๆ
๒๒. ผลสืบเนื่องอันเลวร้ายที่ตามมาคือกรุงเทพฯ น้ำท่วมทั้งเมือง
๒๓. ขอเชิญผู้สนใจชมประติมากรรมกลางแจ้งนี้ด้วยตาตนเองที่ถนนสีลม
๒๔. โรงแรมขอขอบคุณที่ท่านให้ความสนใจในการให้บริการของเรา
๒๕. ประโยคต่อไปนี้นี้มีทั้งข้อเท็จจริงและพรรณนา
- ให้ลูกศิษย์ลองหาคุณะคะ
- “น้ำที่ร่างกายต้องการต้องเป็นน้ำสะอาดปราศจากเชื้อโรคเราจึงควรดื่มน้ำที่ดื่มแล้ว”
- ครูถามว่า พรรณนาอยู่หน้าหรือหลัง
- ตอบว่า อยู่ตรง “เราควรดื่มน้ำที่ดื่มแล้ว”
๒๕. ประกาศอย่างเป็นทางการต้องขึ้นด้วย
- ประกาศ + หน่วยงาน เช่น ประกาศ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
- เรื่อง + เรื่อง การป้องกันโรคทางเดินอาหารฤดูร้อนนี้

บทความ

๑. ในบทความเรื่องตัวเลือกเป็น หน้าตา ความหมาย ใกล้เคียงกันอาจทำให้เรางงได้
ระวัง! นะคะ ครูจะขอยกตัวอย่างที่มีออกข้อสอบมาให้ดูกัน
๑. แนะนำ = ชี้แจงให้ทำหรือปฏิบัติ, บอกให้รู้จักตามธรรมเนียม
๒. คำหนี = ตีเนียน
๓. เตือนสติ = เตือนให้รู้ตัว, เตือนให้ได้สติ
๔. ขอร้อง = ขอให้ช่วยเหลือ, ขอให้ทำตามที่ต้องการ
๕. วิงวอน = เฝ้าร้องขอ, ร่ำขอ, ขอด้วยอาการอด, เฝ้าขอร้องให้ทำตามประสงค์
๖. บอก = พูดให้รู้, เล่าให้ฟัง, บ่งให้รู้
๑. สับสน = ปะปนกัน, ยุ่งไม่เป็นระเบียบ
๒. ฟุ้งซ่าน = ไม่สงบ, พล่านไป, ลายไป
๓. ว้าวุ่น = สับสน
๔. พันเพื่อน = หลงไหล, เคลิบเคลิ้ม, เผลอสติ, คุ่มดีคุ่มร้าย
๑. สบายใจ = ไม่มีทุกข์ไม่มีร้อน
๒. ประทับใจ = ติดอกติดใจ, ฝังอยู่ในใจ
๓. กำลังใจ = สภาพของจิตใจที่มีความเชื่อมั่นและกระตือรือร้น พร้อมทั้งจะเผชิญกับเหตุการณ์ทุกอย่าง
๔. ภาควมใจ = กระหม่อมใจ, รู้สึกว่ามีเกียรติยศ
๕. เห็นใจ = เห็นน้ำใจว่าเป็นอย่างไร เช่น ดีหรือชั่ว, ร่วมรู้สึกในความทุกข์ยากของผู้อื่น
๑. ประสาน = ทำให้เข้ากันสนิท, เชื่อม
๒. ประมาณ = กระหรือคะเนให้ใกล้เคียงจำนวนจริงหรือให้พอเหมาะพอควร, ราวๆ
๓. ประเมิน = การประมาณค่าหรือราคาเท่าที่ควรจะเป็น
๔. ประชุม = มาร่วมกันหรือเรียกให้มารวมกันเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง, มารวมพบกันเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง, โดยปริยายหมายถึง เอาสิ่งที่เป็นประเภทเดียวกันมารวมไว้
๑. กระแนะกระแหน = พูดกระทบหรือพูดเป็นเชิงเสียดสี
๒. กระทบกระเทียบ = เปรียบเปรยให้กระทบถึง
๓. ประชดประชัน = พูดหรือทำเป็นเชิงกระทบกระแทกแตกดัน
๔. ประจบประแจง = พูดหรือทำให้เขารักเขาชอบ
๑. แจ้งให้ทราบ = แสดงให้รู้, บอกให้รู้
๒. ถามให้ตอบ = คำถาม
๓. บอกให้ทำ = ออกคำสั่ง

๑. ขมขื่น = รู้สึกเข้าใจแต่ฝืนไว้ เพราะไม่สามารถแสดงออกมาได้
๒. ตัดพ้อ = พูดต่อว่าด้วยความน้อยใจ, พ้อก็ได้
๓. เคียดแค้น = โกรธแค้น เคืองแค้น
๔. ประชดประชัน = พูดหรือทำเป็นเชิงกระทบกระทั่ง, แฉกดัน
๑. หวาดหวั่น = พรั่นกลัว, สะดุ้งกลัว, หวั่นหวาด
๒. หวาดกลัว = มีความรู้สึกเกร็งเกรง, รู้สึกสะดุ้งกลัว
๓. คึกคัก = แข็งแรง, กระปรี้กระเปร่า, มีชีวิตชีวา, ลักษณะที่มีผู้คนพลุกพล่าน
เข้าๆ ออกๆ มากกว่าปกติ
๔. อึกheim = ลำพองใจด้วยความคึกคะนอง
๑. อ่อนน้อม = แสดงกริยาจาอย่างมีคารวะ, ยอมแพ้, สวามิภักดิ์
๒. ถ่อมตน = แสดงฐานะหรือความรู้ความสามารถต่ำกว่าที่เป็นจริง
๓. ยำเกรง = เกรงกลัวเพราะเคารพนับถือ
๔. ทะนงในศักดิ์ศรี = ทะนง-ถือตัว, หยิ่งในเกียรติของตัว ศักดิ์ศรี-เกียรติศักดิ์
๑. กระตือรือร้น = รีบร้อน, เร่งรีบ, ขมิขมัน, มีใจฝักใฝ่, เร่งร้อน
๒. ประมาท = ขาดความรอบคอบ, ขาดความระมัดระวังเพราะทะนงตัว ความเลินเล่อ,
การขาดความระมัดระวัง
๓. ย่อท้อ = ไม่คิดสู้เพราะขาดกำลังใจ
๔. มองการณ์ไกล = คาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าได้ ถูกต้องหรือใกล้เคียงโดยอาศัยเหตุผล
หรือประสบการณ์เป็นต้น, เห็นการณ์ไกล
๑. หดหู่ = ห่อเหี่ยวไม่ชื่นบาน, สลดใจ
๒. เสียหาย = รู้สึกอยากได้สิ่งที่เสียไปพลาดไป เป็นต้น ให้กลับคืนมา, รู้สึกพลาด
โอกาสที่ควรจะมีจะได้, รู้สึกไม่อยากให้เสียไปโดยไม่ได้ประโยชน์,
อาลัยถึงสิ่งที่จากไป
๓. รังเกียจ = เกลียดเพราะรู้สึกขยะแขยงหรือไม่ชอบใจ
๔. ปลงตก = พิจารณาจนเห็นจริงแล้วปล่อยไปตามสภาพ
๕. กลัว = รู้สึกไม่อยากประสบสิ่งที่ไม่ดีแก่ตัว, รู้สึกหวาดเพราะคาดว่าจะ
ประสบภัย
๑. ให้ความรู้ = ความรู้-สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน, การค้นคว้าหรือ
ประสบการณ์
๒. ให้กำลังใจ = กำลังใจ-สภาพของจิตใจที่มีความเชื่อมั่นและกระตือรือร้นพร้อมที่
จะเผชิญกับเหตุการณ์ทุกอย่าง
๓. โน้มน้าวใจ = ชักชวนให้เห็นดีเห็นงามหรือให้โอนอ่อนตาม
๔. จรรโลงใจ = จรรโลง-พยุงไว้ไม่ให้เซหรือไม่ให้ล้มลง, ผดุง, ค้ำชู, บำรุงรักษาและ
เชิดชูไว้ไม่ให้เสื่อม

๑. อธิบาย = ไขความ, ขยายความ, ชี้แจง
๒. บรรยาย = ชี้แจงหรืออธิบายเรื่องให้ฟัง เป็นต้น, เล่าเรื่อง
๓. พรรณนา = กล่าวเป็นเรื่องเป็นราวอย่างละเอียดให้ผู้ฟังนึกเห็นเป็นภาพ
๑. วิเคราะห์ = ไคร่ครวญ, แยกออกเป็นส่วนๆ เพื่อศึกษาให้ถ่องแท้
๒. สังเคราะห์ = สร้างขึ้นใหม่
๓. สันนิษฐาน = ลงความเห็นเป็นการคาดคะเนไว้ก่อน
๔. ประเมินค่า = ประเมิน-กะประมาณค่าหรือราคาเท่าที่ควรจะเป็น
๕. เสนอแนะ = เสนอ-ยื่นเรื่องราวความเห็นเพื่อให้ทราบให้พิจารณา หรือให้สั่งการ แสดงให้เห็น, แนะนำ-ชี้ทางหรือวิธีการให้รู้โดยตรงหรือโดยอ้อม
๖. ตีความ = ชี้อธิบายหรือกำหนดความหมาย, ให้ความหมายหรืออธิบาย, ใช้หรือปรับให้เข้าใจเจตนาและความมุ่งหมายเพื่อความถูกต้อง, วิเคราะห์ถ้อยคำหรือถ้อยความในบทกฎหมายนิติกรรมสัญญา หรือเอกสารอื่นๆ ที่มีปัญหาสงสัย หรือที่มีความหมายไม่ชัดเจน เพื่อกำหนดความหมายอันแท้จริงของถ้อยคำหรือข้อความนั้น
๗. จับประเด็น = ประเด็น-ข้อความสำคัญของเรื่องที่แยกหยิบยกขึ้นมาพิจารณา, ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย อันเป็นสาระสำคัญที่คู่ความยกขึ้นเป็นข้ออ้างได้ในคดี
๑. เตือนสติ = เตือนให้รู้ตัว, เตือนให้ได้สติ
๒. สั่งสอน = ชี้แจงให้เข้าใจและบอกให้ทำ
๓. ปลอบประโลม = ปลอบ-พูดเอาอกเอาใจให้คลายอารมณ์ขุ่นหมอง
๔. ปลงอนิจจัง = รู้สึกสังเวชใจว่าไม่น่าจะเป็นถึงเช่นนั้น
๑. กรรม = การ, การกระทำ, การงาน, กิจ, ผู้ถูกกระทำ
๒. อนิจจัง = ไม่เที่ยง, ไม่แน่นอน, เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ, คำที่เปล่งออกมา แสดงความสังสารสังเวช เป็นต้น
๓. สังธรรม = ความจริงแท้
๔. สังสารวัฏ = การเวียนว่ายตายเกิด, สังสารวัฏ หรือวัฏสงสารที่ว่า
๑. คำคม = ถ้อยคำที่หลักแหลมชวนให้คิด
๒. คำขวัญ = ถ้อยคำที่แต่งขึ้นเพื่อเตือนใจหรือเพื่อให้เป็นสิริมงคล
๓. ภาษิต = ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวต่อกันมาช้านานแล้วมีความหมายเป็นคติ
๔. สำนวน = ถ้อยคำที่เรียบเรียง, โวหาร บางทีก็ใช้ว่าสำนวนโวหาร, ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือมีความหมายอื่นแอบแฝงอยู่

๑. ข้อสังเกต = สิ่งที่กำหนดไว้ให้สนใจเป็นพิเศษ
๒. คาดคะเน = คะเน- คำนวณเอาอย่างหยาบๆ
๓. ข้อเตือนใจ = เตือนใจ- สะกิดใจ, ทำให้ระลึกได้
๔. การตัดสินใจ = ตัดสินใจ- ตกลงใจ
๑. ประโยชน์นิยม = นิยมประโยชน์, สิ่งที่มีผลใช้ได้ดีสมกับที่คิดมุ่งหมายไว้, ผลที่ได้ตามต้องการ
๒. อำนาจนิยม = นิยมอำนาจ-สิทธิ, อิทธิพลที่จะบังคับให้ผู้อื่นต้องยอมทำตามไม่ว่าจะด้วยความสมัครใจหรือไม่
๓. วัตถุนิยม = การให้คุณค่าแก่สิ่งที่เป็นรูปธรรมมากกว่าสิ่งที่เป็นนามธรรม
๔. สมัยนิยม = ความนิยมในแต่ละสมัย
๑. ถ่อมตัว = แสดงฐานะหรือความรู้ความสามารถต่ำกว่าที่เป็นจริง
๒. ทำทาย = ชวนวิวาท, ชวนให้ทดลองความรู้ความสามารถ
๓. รอบคอบ = ทั่ว ถ้วนถี่ เช่น พิจารณาอย่างรอบคอบ, ระวังเหตุการณ์ข้างหน้าข้างหลังเสมอ, ไม่เผอเรอ
๔. ใจกว้าง = มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
๑. แจ้ง = แสดงให้รู้, บอกให้รู้, กระแจ้ง, สว่าง, ชัด
๒. เตือน = บอกให้รู้ล่วงหน้า, ทำให้รู้ตัว, ทำให้รู้สำนึก, ทักไม่ให้ลืม
๓. เสนอ = ยื่นเรื่องราว ความเห็น ยุติคดี เป็นต้น เพื่อให้ทราบ ให้พิจารณา หรือให้สั่งการ
๔. สอน = บอกวิชาความรู้ให้
๑. บอกกล่าว = ร้องบอกให้ผู้อื่นเป็นพยานรับรู้ไว้
๒. แนะนำ = ชี้แจงให้ทำหรือปฏิบัติ, บอกให้รู้จักกันตามธรรมเนียม
๓. ตักเตือน = สั่งสอนให้รู้สำนึกตัว
๔. สั่งสอน = ชี้แจงให้เข้าใจและบอกให้ทำ
๑. เอ็นดู = มีความรักใคร่, ปรานี
๒. ชื่นชม = ปิติยินดี
๓. เสียดสี = ถูกัน, อาการที่วาทะกระทบกระเทียบเหน็บแนมด้วยความอิจฉา
๔. เหยียดหยาม = ดูหมิ่น
๑. ยกย่อง = เชิดชู
๒. ชื่นชม = ปิติยินดี
๓. สงสาร = รู้สึกเห็นใจในความเดือดร้อนหรือความทุกข์ของผู้อื่น, รู้สึกห่วงใยด้วยความเมตตากรุณา
๔. เห็นใจ = เห็นน้ำใจว่าเป็นอย่างไร เช่น ดีหรือชั่ว, ร่วมรู้สึกในความทุกข์ยากของผู้อื่น

๑. ผิดคาด = นึกไว้, หมายถึง, มักใช้คู่กับกะเน
๒. เสียหาย = รู้สึกอยากได้สิ่งที่พลาดไป เสียไป เป็นต้น ให้กลับคืนมา
๓. คำหั้น = คิเดียน
๑. ประชด = แกล้งทำให้เกินควรหรือพูดแค้นเพราะความไม่พอใจ
๒. โกรธแค้น = แค้น-โกรธเจ็บใจอยู่ไม่หาย
๓. ดูแคลน = แสดงอาการเป็นเชิงดูหมิ่น หรือเหยียดหยามเขา
๔. เย้ยหยัน = พูดหรือแสดงกิริยาถูกเยาะเย้ยให้ได้ยิน, ให้เจ็บใจให้โกรธ
๑. เห็นใจ = เห็นน้ำใจว่าเป็นอย่างไร เช่น คิหรือชั่ว, ร่วมรู้สึกในความทุกข์ยากของผู้อื่น
๒. คับข้องใจ = คับใจ-อึดอัดใจ, รู้สึกอึดอัดในใจ, รู้สึกคับแค้นอยู่ในอกในใจ
๓. สลดใจ = รู้สึกเศร้าใจแถมสังเวช, รู้สึกหดหู่ใจ
๔. เสียใจ = ไม่สบายใจเพราะมีเรื่องไม่สมประสงค์ หรือผิดหวัง
๑. หดหู่ = ห่อเหี่ยวไม่ชื่นบาน, สลดใจ, อาการที่รู้สึกห่อเหี่ยวไม่ชื่นบาน
๒. เสียหาย = รู้สึกอยากได้สิ่งที่พลาดไป เสียไป เป็นต้น ให้กลับคืนมา
๓. รังเกียจ = เกลียดเพราะรู้สึกขยะแขยงหรือไม่ชอบใจ เป็นต้น
๔. ปลงตก = พิจารณาจนเห็นจริงแล้วปล่อยไปตามสภาพ

“การตีความ คำศัพท์ ในกรณีที่เราไม่รู้จักศัพท์ตัวนั้นมาก่อน หนูจะอย่างไร เปรียบเทียบกับชีวิตจริงถ้าสมมติต้องทำความรู้จักคนๆ หนึ่ง ภายในระยะเวลาอันแสนสั้น เราก็จะได้แต่สังเกตจากการแต่งกาย การพูดจา รสนิยมของคนๆ นั้น เหมือนกับการแปลคำศัพท์ที่เราไม่รู้จัก ครูลิลลี่จะสอนให้ดูบริบท บริบท คือ คำแวดล้อม ลองมาตีความคำว่า “บุหลัน” กันดีกว่า ว่าแปลว่าอะไร

“บุหลันเลื่อนลอยฟ้าไม่ราศี รัศมีส่องสว่างดังกลางวัน”

บุหลันต้องเป็นสิ่งที่อยู่บนฟ้า มีแสงสว่างเพราะดูจากคำว่าไม่ ราศี และมีแสงมากด้วยส่องเหมือนกับแสงอาทิตย์ในเวลากลางวัน แสดงว่าบุหลันจะต้องอยู่ในเวลากลางคืน สรุปว่า บุหลันต้องเป็นสิ่งที่มีความสว่างในเวลากลางคืนและมีแสงมากด้วยนะคะ (นักเรียนตอบว่าอะไรกันคะ ดาวเทียมไม่ใช่) ขอเฉลยว่า บุหลัน คือ พระจันทร์ แบบนี้คือการตีความโดยดูจากบริบท นักเรียนต้องฝึกแบบนี้บ่อยๆ นะคะ

นักเรียนใช้เวลาอ่านคำประพันธ์ เพื่ออ่านบทความที่ดี นักเรียนมักจะเจอคำถามที่ว่า “ให้แนวคิด ให้ข้อคิด ด้านใด” ครูจะลองให้หนูอ่านคำประพันธ์บทนี้เป็นชีวิตสุนทรภู่จะนะ

“เหมือนบายศรีมีงานท่านถนอม เจิมแป้งหอมน้ำมันจันทน์ให้บรรณา
พอเสร็จการท่านเอาลงทิ้งคงคา ต้องลอยมาลอยไปเป็นใบทอง”

ครูอยากถามว่ากลอนบทนี้ให้แนวคิด ข้อคิด ด้านใด ถ้าครูมีตัวเลือกให้หนูจะเอาไหมคะ ตัวช่วยคิดของครูมี ๔ คำ ให้หนูลองเลือกดูนะคะ

๑) พิธีกรรม	๒) ศิลปะไทย
๓) คำสอนทางศาสนาพุทธ	๔) ความเชื่อทางไสยศาสตร์

แนวคิด หรือข้อคิด จะไม่เหมือนสาระสำคัญ แนวคิดจะซ่อนอยู่ในคำที่ผู้เขียนได้แต่ง แต่สาระสำคัญอยู่ตรงที่เราจับประเด็นได้ไหมว่าใคร ทำอะไร ทำไมถึงทำอย่างนั้น

คำประพันธ์บทนี้ ถ้าถามว่า สะท้อนแนวคิดใด ต้องตอบว่า คำสอนทางศาสนาพุทธ เพราะคำประพันธ์บทนี้เป็นเรื่อง อนิจจัง แล้วใช้กับการนำไปเปรียบเทียบกับ บายศรี ว่าตอนพิธีในวันงานเทศกาลผ่านมา ก็กราบไหว้บูชาบายศรี แต่พอหมดความสำคัญบายศรีก็ไม่มีคนมอง แสดงถึงความไม่เที่ยงแท้แน่นอน เขาตั้งใจจะสอนผู้อ่านว่าคิดแบบนี้ได้ไหม

ถ้าตอบ พิธีกรรม ศิลปะไทย หรือความเชื่อทางไสยศาสตร์ก็จะเป็นการมองผิวเผินแต่เปลือกภายนอก เรียนภาษาไทยต้องเรียนแบบวิเคราะห์ด้วย ไม่ใช่การท่องจำแต่อย่างเดียว คิดไปเถิดสมองคนเราจะได้อะไร ศักยภาพ เวลาเจอเรื่องราวร้ายๆ จะได้มีปัญญา

การอ่านบทความ บางครั้งนักเรียนจะต้องเจอคำที่มีความหมายไม่ตรงตัว เราจะอย่างไรดี เช่น

“ปากควรหาหรือกระเพาะเสมอ”

ถ้าคุณครูจะถามว่า “หาหรือ” จะหมายความว่าอย่างไร

- ๑) ประสาน ๒) ประมาณ ๓) ประเมิน ๔) ประชุม

กำลังมองอยู่ว่าท่านประชาชนจะมาตรวจหรือเปล่า “หาหรือ” คำนี้แปลตรงๆ ไม่ได้ เพราะปากกับกระเพาะคุยกันไม่ได้จึงตัด ประชุม ออกเสียก่อน

“การเลือกคำตอบในวิชาภาษาไทย ต้องตัดตัวไม่ใช่ออกไปก่อน” เหลือ ประสาน ประมาณ ประเมิน เราก็มาดูบริบท ปาก กับ กระเพาะ เขาทำอาหารหรือกันเหมือนเขาพูดคุยกัน เพราะทั้งสองเป็นอวัยวะที่ทำงานเกี่ยวข้องกันต้องเจอกัน เพราะดูจากเขาใช้คำ หาหรือ พูดคุย ฉะนั้น

คำตอบ คือ ประสาน จริงไหมคะนักเรียน (ใช้ค่ะ ทั้งสวย ทั้งเก่ง ลูกศิษย์ใครหว่า)

โวหารทางร้อยแก้ว (กลวิธีการเขียน)

๑. อธิบาย = การทำให้ผู้รับสารเข้าใจ มี ๖ วิธี

๒. บรรยาย = การให้ข้อมูล

๓. พรรณนา = การให้รายละเอียดของบุคคล วัตถุ สถานที่

๔. สาธก = ยกตัวอย่าง

๕. เทศนา = ตั้งสอน

๖. อุปมา = เปรียบเทียบ

๗. อภิปราย = โน้มน้าวใจ

พรรณนะผู้เขียน = ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนอาจจะเป็นการเล่าประเมินหรือแนะนำสั่งสอนก็ได้

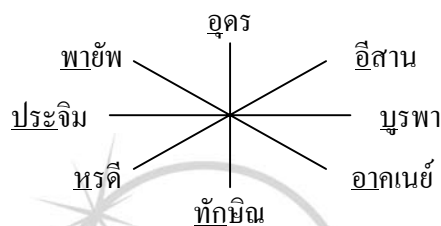
อนุমান = คาดเดา

สาระสำคัญ = ประเด็นสำคัญของเรื่องบทความว่า ใคร ทำอะไร ทำไมถึงทำ

แนวคิด = ความคิดที่ได้จากการอ่าน, ฟังเรื่องนั้น ข้อสอนใจประมาณนี้

วรรณคดี

๑. ไวยากรณ์ คำตระกูล “ไมโซ” ที่มักใช้ในวรรณคดี วรรณกรรมบ่อยๆ คือ “บ่ ห่อน ไป ไช มิ วิ อะ”
๒. ทิศทั้งแปด อยากรู้จึ่งว่า หรดี พายัพ อากเนย์ อยู่ตรงไหน ท่องสูตรนี้ “อุ อี ฐ อา ทัก ห ประ พา” แล้วเรียงทิศตามเข็มนาฬิกาแบบนี้

๓. เสียงจุดดนตรี หมายถึง มีวรรณยุกต์มากมาย หลากหลายเสียงในหนึ่งวรรค เช่น “โอ้อณาณอนเมืองไทยสมัยนี้”
มีเสียงวรรณยุกต์เรียงลำดับ ดังนี้ โท เอก เอก จัตวา สามัญ สามัญ เอก จัตวา ตรี
๔. “ปัญจมหานที” แม่น้ำ ๕ สายในอินเดียมีอะไรบ้าง
สรวฏ อจิรวดี คงคา มหิ ขมุนา
๕. กลิ่นเสียง (รวม) เช่น คิฉัน กลิ่นเสียงเป็น คั้น
อย่างนี้ กลิ่นเสียงเป็น อย่างจี้
อย่างไร กลิ่นเสียงเป็น อย่างไ
๖. กร่อนเสียง (ตัด) เช่น หมากม่วง กร่อนเสียงเป็น มะม่วง
หมากพรวัว กร่อนเสียงเป็น มะพรวัว
ตัวขาบ กร่อนเสียงเป็น ตะขาบ
๗. แทรกเสียง (เสียงอะอยู่กลาง) เช่น
ลูกดุม → ลูกกระดุม
ลูกเดือก → ลูกกระเดือก
๘. จังหวะจุดดนตรี คือ แบ่งจังหวะการอ่าน แบ่งช่องไฟการอ่านให้ลงตัว พอติดกัน เท่าๆ กัน เช่น “วนและวังคั้นและวันห้วนและไหว” แบ่งได้วรรคละ ๓ วนและวัง คั้นและวัน ห้วนและไหว
๙. ครุ-ลหุ พยางค์เสียงหนัก พยางค์เสียงเบา
ลิลกับลี เป็นคำครุทั้งสองพยางค์
คำครุ คือ คำที่มีเสียงตัวสะกด จะเป็นแม่อะไรก็ได้ ไม่แบ่งแบบ กบด หรือ มะนงยะเวอะ ถ้าตัวสะกดไม่มีขอให้ประสมเสียงสระยาว อย่างคำว่า “ลี” ก็ถือว่าเป็นพยางค์หนักแล้ว
คำลหุ คือ พยางค์ที่ไม่มีเสียงตัวสะกดและต้องผสมสระเสียงสั้นเท่านั้น เช่น มะลิ ทั้ง มะ และ ลิ เป็นลหุทั้งคู่

๑๐. พระราชนิพนธ์กิจของพระมหากษัตริย์ในอดีตถึงปัจจุบันมี ๒ ด้านสำคัญ คือ

๑. รัฐจักร บำรุงดูแลบ้านเมืองให้สงบเรียบร้อย ออกศึก ทำสงคราม
๒. พุทธจักร บำรุงพระศาสนา

๑๑. บุคคล ๒ ท่านที่กวีจะพรรณนาถึงก็มี

๑. กษัตริย์
๒. นางอันเป็นที่รัก

๑๒. สิ่งของที่ไม่ใช่บุคคลที่กวีจะพรรณนาถึงก็มี

๑. วัฒนธรรม (มนุษย์สร้างขึ้น = วัด วัง บ้านเรือน การแต่งกาย ประเพณี การละเล่น)
๒. ธรรมชาติ (เกิดขึ้นเอง = ปลา ต้นไม้ นก ภูเขา ทะเล แม่น้ำ ลำธาร)

๑๓. ความเชื่อที่กวีจะกล่าวถึงมี ๒ แนว คือ

๑. พุทธศาสตร์ (เชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว)
๒. ไสยศาสตร์ (ภูตผีปีศาจ สิ่งศักดิ์สิทธิ์)

๑๔. กลวิธีการแต่ง (กลวิธีการประพันธ์) แบ่งออกเป็น ๒ ด้าน

๑. ภาพพจน์
๒. ความงามวรรณศิลป์

ภาพพจน์

๑. อุปมา
๒. อุปลักษณ์
๓. สัญลักษณ์
๔. นามนัย
๕. บุคคลวัต
๖. สัทพจน์
๗. อธิพจน์
๘. อวพจน์
๙. ปฏิพากย์

๑๐. อุปมานิทัศน์ (เอ! ครูจะอุปมากับอุปมานิทัศน์ต่างกันอย่างไร อ้อ! อุปมาเปรียบเทียบกับคำส่วนอุปมานิทัศน์เปรียบเทียบยาวๆ เป็นประโยคยาวๆ)

ความงามวรรณศิลป์

๑. สัมผัสสระ
๒. สัมผัสอักษร
๓. สัมผัสวรรณยุกต์
๔. จินตภาพ
๕. เสียดจวนดนตรี
๖. จังหวะจวนดนตรี

๗. ดุลเสียงและดุลความหมาย
๘. เล่นคำ
๙. ซ้ำคำ
๑๐. หลากคำ
๑๑. พ้องเสียง
๑๒. กวีโวหาร = อลังการทางภาษา คำวิจิตร คำวิเศษมาหฺร ศัพท์หฺรหฺร
๑๓. ภาพชัดเจน = ให้คำขยายมากๆ วิเศษณ์มากมาย ถ้ามีการเปรียบเทียบเข้ามาช่วย จะทำให้

ภาพชัดเจน

๑๕. พระบรมเดชนภาพของกษัตริย์ดูได้จาก

๑. กองทัพที่ยิ่งใหญ่
๒. เมืองขึ้นมากมาย

๑๖. จันท์ลักษณะของ โคลง กลอน กาพย์ ฉันท์ ร่าย ที่ควรรู้

๑. กาพย์ฉับบึง
๒. กาพย์สุรางคนางค์
๓. กาพย์ยานี
๔. กลอนแปด
๕. กลอนหก
๖. โคลงสี่สุภาพ
๗. โคลงสามสุภาพ
๘. โคลงสองสุภาพ
๙. อินทรวชิรฉันท์
๑๐. วสันตดิถีฉันท์
๑๑. สยามมณีฉันท์
๑๒. เปชฌนาทฉันท์
๑๓. ร่ายกลบทกบเดินต้อยหอย
๑๔. ร่ายกลบทสลักเพชร
๑๕. ร่ายกลบทยดึกังค์
๑๖. ร่ายกลบทนาครีพันธุ์
๑๗. ร่ายยาว

๑๗. ลักษณะนิราศ = เดินทาง → คิดถึงนาง → เปรียบเทียบ

๑๘. วิธีชีวิตคนไทยในอดีต

๑. กรอบครัวขยาย
๒. ทำนา
๓. รักถิ่นฐานบ้านเกิด
๔. นิยมให้ลูกหลานบวช
๕. เรียนหนังสือกับพระที่วัด
๖. นิยมให้บุตรหลานรับราชการ

๑๙. ใช้คำอุปมาเสียดสีเชิงธรรมชาติ = “พลหัวหน้าพะกันแกว่งดาวพินละนาด แกว่งดาบพินละนัต”
ละนาด ละนัต เป็นอุปมา และเสียดสีเชิงการพินดาบด้วย

๒๐. เล่นเสียง } สัมผัสสระ สัมผัสอักษร
เสียงไพเราะ }

๒๑. ประโยชน์นานความ = คุณเสียงและคุณความหมาย
“ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว”

๒ วรรคมีจำนวนคำเท่ากัน มีคำเดียวกันที่ตำแหน่งเดียวกัน “ใน, มี”

๒๒. ซ้ำความ = “กูบ่าเรอแก่พ่อกู กูบ่าเรอแก่แม่กู” ซ้ำความจะเป็นซ้ำประโยค การซ้ำคำจะเป็นคำ

๒๓. การสับเสียงสระและพยัญชนะ คือ คำพวน เช่น “ฝนท่า ฟ้าหน”

๒๔. “ดังตรลบโลกแล้ ฤาบร้างรู้แพ้ ชนะผู้ใดดาล”

ดัง = ตรงนี้ไม่ได้เปรียบเทียบจึงไม่ใช่อุปมา

๒๕. นาฏการ = การร่ายรำ จัดเป็นจินตภาพเคลื่อนไหว

แบรนด์ซัมเมอร์แคมป์ 2013

เอกลำประกอบคำบรรยาย

วิชา **O NET**
ภาษาไทย

โดย อ.นิทัศน์ ยศธาส

วรรณคดี

ความงามในภาษา

งานประพันธ์เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น โดยสื่อความคิดที่ต้องการถ่ายทอดผ่านทางสื่อภาษา ผู้อ่านจะได้รับอารมณ์สุนทรีย์จากถ้อยคำสำนวนโวหารที่ไพเราะสละสลวยและความสนุกสนาน นอกจากนั้นผู้อ่านยังได้รับอาหารสมองจากความรู้ ความคิด คติธรรม ทรรศนะ ความเชื่อที่สอดแทรกในเนื้อเรื่อง หากผู้อ่านมีความตั้งใจที่จะศึกษาวรรณคดีและทำความเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ เรื่องราวและข้อคิดที่ได้ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน

การพิจารณาคุณค่าวรรณคดี มีหัวข้อในการพิจารณาดังนี้

1. คุณค่าด้านวรรณศิลป์
2. คุณค่าด้านเนื้อหา
3. คุณค่าด้านสังคม
4. คุณค่าด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1. พิจารณาคุณค่าด้านวรรณศิลป์

(ความงามทางภาษา) พิจารณาเฉพาะส่วนประกอบของงานประพันธ์ รูปแบบเหมาะสมกับเนื้อหา กลวิธีในการแต่งนำเสนอใจ ใช้คำไพเราะสละสลวย

1.1 การหลกคำ สรรคำ หรือคำไวพจน์

คือ การเลือกใช้คำที่เขียนต่างกันแต่มีความหมายเหมือนกัน

ตัวอย่าง

1. “ยกมาแน่นดงพงไพร	ดูไปไม่สิ้นโยธา”
2. “ชมวิหคนกไม่ไปตามทาง	คะนึ่งนางพลากรับโยธา”
3. “นาเอียนาริ	ภคินี กัลยา สุตา สมร
นุชนาฏ วนิดา พะงาจน	สายสวาท บังอร พฐุ นวล
ยุพดี กานดา ยอดยาจิต	โถม มิ่งมิตร นางนุช สุตสงวน
ลิบเกล้าแล้วยังไม่หมดบทกระบวน	เออสำนวนผู้หญิงมากจริงเอย”

1.2 การเล่นคำ (คำพ้องเสียง)

คือ การนำคำมาเรียงร้อยในคำประพันธ์โดยพลิกแพลงให้เกิดความหมายพิเศษและแปลกออกไปจากที่ใช้กันอยู่ เพื่ออวดฝีมือของกวี **คำนี้ถึงความไพเราะทางเสียงเป็นสิ่งสำคัญจนบางครั้งอาจขาดความสมจริง

ตัวอย่าง

1. นางนวลจับนางนวลนอน	เหมือนพีแนบนวลสมรจินตะหรา (พ้องรูป-พ้องเสียง)
2. เบญจวรรณจับวัลย์ชาลี	เหมือนวันพีไกลสามสุตามา
3. จากพรากจับจากจ่านรรจา	เหมือนจากนางสการะวาตี

1.3 การซ้ำคำ

คือ คำหรือข้อความที่ออกเสียงเหมือนกันความหมายเหมือนกัน

ตัวอย่าง

1. เบญจวรรณจับวัลย์ชาลี	เหมือนวันพีไกลสามสุตามา
นางนวลจับนางนวลนอน	เหมือนพีแนบนวลสมรจินตะหรา
จากพรากจับจากจ่านรรจา	เหมือนจากนางสการะวาตี
2. เป็นกุหลาบในใจใครฉันไม่ว่า	เป็นดอกฟ้าในใจใครฉันไม่หวั่น
เป็นไม้งามในใจใครไม่สำคัญ	เป็นที่รักในใจฉันเท่านั้นพอ
3. ทัพหน้าทัพหลวงทัพหลัง	พร้อมพร้อมตั้งให้อึงอู๋ม

คำซ้ำ คือ คำๆ เดียวหรือคำมูลคำเดียวที่เหมือนกันทั้งรูป เสียง และความหมายออกเสียงซ้ำกัน 2 ครั้ง โดยเปลี่ยนคำที่สองเป็นไม้ยมก ซึ่งเมื่อออกเสียงซ้ำกันแล้วความหมายของคำจะเปลี่ยนไป คือ กลายเป็นคำใหม่ที่มีความหมายใหม่

1. การซ้ำคำที่สื่อความหมายพหูพจน์ เช่น เพื่อนๆ จะมาถึงพรุ่งนี้ (เพื่อนๆ หมายถึง เพื่อนหลายคน)
2. คำซ้ำจะช่วยบอกจำแนกแยกประเภท และอยู่พวกใด เช่น แจกหนังสือเป็นคนๆ (แจกหนังสือแต่ละคน)
3. คำซ้ำบางคำ ทำให้ความหมายของคำเบาลง เช่น สีแดงๆ (สีที่จัดอยู่ในจำพวกสีแดง แต่ไม่แดงเท่ากับสีแดง)
4. คำซ้ำที่แสดงความไม่แน่ใจ เช่น เขาปลุกบ้านแถวๆ สีแยก
5. คำซ้ำที่มีความหมายในเชิงอุปมา เช่น ของกลัวๆ แค่นี้ยังทำไม่ได้ (ของง่ายๆ)
6. คำซ้ำที่เน้นความหมายว่ามีสภาพหรืออาการนั้นอยู่มาก เช่น เธอเป็นคนเรียนเก้งเก้ง (เรียนเก่งมาก)

***** จำไว้ชนิด :

ซ้ำคำ [ออกเสียงเหมือนกันอยู่ห่างกัน] $\neq$ คำซ้ำ [ออกเสียงเหมือนกันอยู่ติดกัน]

1.4 อักษร

คือ คำซ้ำชนิดหนึ่ง โดยใช้พยัญชนะซ้ำเข้าไปข้างหน้าคำ และกร่อนเสียงคำหน้าเป็นเสียงอะ (ริกริก → ระริก) ทำให้เห็นภาพและเกิดความรู้สึกตามไปด้วย

ตัวอย่าง

1. สจัดเจียบเยียบเย็นยะเยือกอก
2. ยะแยมยืมพิมพ์ใจให้วาบหวาม ะวาววับตางามทราวมสงวน
3. สาดปิ่นไฟยะแย้ง แผลงปิ่นพิชยะยุ่ง พุ่งทอกใหญ่คะคว้าง ขว้างหอกชัดคะไขว่

1.5 เล่นเสียงวรรณยุกต์

คือ การเล่นเสียงวรรณยุกต์ระดับต่างๆ ดิตๆ กันคล้ายเสียงดนตรี คำประพันธ์ 5 ประเภของไทย มีถึง 3 ประเภท ที่บังคับการใช้วรรณยุกต์ คือ โคลง บังคับ คำเอก คำโท ร่าย บังคับที่ส่งสัมผัสท้ายวรรคกับคำที่รับสัมผัส ต้องใช้คำที่มีรูปวรรณยุกต์เดียวกัน กลอน บังคับเสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรคทุกวรรค ซึ่งการบังคับเช่นนี้ ก่อให้เกิดความงามในภาษา

ตัวอย่าง

- เธออยู่ไกลเกินไปใจยังหวน กลัวลี้กวันใจเธอว่างว่างจนเปลอ
กลัวจะลืมคนไกลยามไม่เจอ กลัวใจเธอลุ่มหลงสงสารใคร
- ธรรณีนี เป็นพยาน
- จรรโลงโลกกว้างกว่า แพนแผ่นผ้างเมืองเมรุ ศรีอยุธยาเอนทร์แย้มฟ้า

1.6 เล่นเสียงสัมผัส

สัมผัสสระ

คือ การใช้สระเดียวกัน สันยาวเท่ากันและตัวสะกดแม่เดียวกัน
โดยพยัญชนะต้นต่างกัน

เช่น “ภาษาไทย ไครมาสอน อยานอนฟัง”

สัมผัสอักษร

คือ การใช้เสียงพยัญชนะพ้องกัน ซึ่งไม่กำหนดเสียงสระหรือเสียงวรรณยุกต์
สูงต่ำ (หรือเรียกว่า สัมผัสพยัญชนะ)

เช่น เมื่อมั่งมีมิตรมามุ่งหมายมอง เมื่อมัวหมองมิตรมองเหมือนหมูหมา
เมื่อไม่มีมวลมิตรไม่มองมา เมื่อมอดม้วยหมูหมาไม่มามอง

1.7 เล่นเสียงหนักเบา และจังหวะอันเกิดจากการอ่าน

คือ การใช้คำที่มีการออกเสียงหนักและเบา อย่างเป็นจังหวะ เพื่อให้เกิดความไพเราะ

เสียงหนัก ♪ ได้แก่ คำที่ประสมด้วยสระเสียงยาว มีตัวสะกดทั้ง 8 แม่ รวมถึง สระเกิน (อักษรแทนพยางค์) อำ ไอ โอ เอา (เรียก คำครุ)

เสียงเบา ♪ ได้แก่ คำที่ประสมด้วยสระเสียงสั้น ไม่มีตัวสะกด รวมถึง กิ บิ บิ ธิ ฤ ให้ใช้สระอำได้ (เรียก คำลหุ)

ตัวอย่าง

อย่าติและหลู่ ครูจะเฉลย
เธอนะเสวย ภัตกะอะไร
แต่ละวรรค ใช้เสียง หนัก - เบา - เบา - หนัก

1.8 คำถามเชิงวาทศิลป์

คือ คำถามที่ไม่ได้ต้องการคำตอบจากผู้ฟัง (คือ แค่อยากบอกให้รู้)

ตัวอย่าง

เปลวเทียนละลายแห่ง	เพื่อเปล่งแสงอันอำไพ
ชีวิตมลายไป	มีอะไรทิ้งไว้แทน

2. พิจารณาคุณค่าด้านเนื้อหา

การพิจารณาเนื้อหาของงานประพันธ์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง จึงหมายถึง การพิจารณาแนวคิด สาระ ค่านิยม ฯลฯ ที่ปรากฏในเรื่องนั้นอย่างลึกซึ้ง ลักษณะของงานประพันธ์โดยทั่วไปแบ่งตามลักษณะของเนื้อหาออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ **บันเทิงคดีและสารคดี**

3. พิจารณาคุณค่าด้านสังคม

(ข้อคิดหรือแนวคิด สภาพทางสังคม) เป็นการพิจารณาจากประโยชน์ของเนื้อหา ในด้านที่มีผลกระทบต่อผู้อ่านและสังคมส่วนรวม การพิจารณาคุณค่าวรรณคดีด้านสังคม แบ่งออกได้ 2 ลักษณะใหญ่ๆ ดังนี้

ด้านนามธรรม ได้แก่ ความดี ความชั่ว ค่านิยม จริยธรรมของคนในสังคม ฯลฯ

ด้านรูปธรรม ได้แก่ สภาพความเป็นอยู่ วิถีชีวิต การแต่งกาย และการก่อสร้างทางวัตถุ ฯลฯ

4. พิจารณาคุณค่าต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

วรรณคดีทุกเรื่องเปรียบเสมือนหน้าต่างสะท้อนสังคมซึ่งภาพต่างๆ ที่สะท้อนหรือปรากฏผ่านในเนื้อเรื่อง ซึ่งอาจสะท้อนเหตุการณ์สังคมในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้เราสามารถมองเห็นแนวทาง วิถีชีวิต วิธีการทำ กิจใดๆ ของสังคมหรือเรื่องราวต่างๆ เมื่อพิจารณาถึงเนื้อหาให้ถ่องแท้ก็อาจนำมาปรับใช้ให้เข้ากับชีวิตได้ เช่น นิทานสุภาษิต จะให้ข้อคิดเตือนใจไว้เตือนท้ายเสมอ วรรณคดีที่สัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ เช่น ลิลิตตะเลงพ่าย ก็จะทำให้เกิดความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ประเพณี ความเชื่อ สร้างกำลังใจให้กับผู้อ่านซึ่งเราสามารถใช้เป็นแรงบันดาลใจให้กับชีวิตได้

โวหารภาพพจน์ คือ กลวิธีหรือชั้นเชิงที่ผู้แต่งใช้ในการเรียบเรียงถ้อยคำให้มีพลังสัมผัสอารมณ์ของผู้อ่าน
 จนเกิดความประทับใจและเห็นภาพในจิต โวหารภาพพจน์จะก่อให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจได้มากกว่าที่ใช้ถ้อยคำ
 กล่าวอย่างตรงไปตรงมา

คือ เปรียบสิ่งหนึ่งเหมือนสิ่งหนึ่ง สันเกตจากคำที่มีความหมายว่า **เหมือน** ปรากฏอยู่

เสมียน	เปรียบเสมียน	เปรียบจุล	เปรียบ	(ประ)จุล	ตั้ง	ตั้ง	ปูน	ราวกับ
ละม้าย	เพียง	เพียง	กล	คล้าย	เสมอ	ประหนึ่ง	ป้อม	ปาน
ปูน	พ่าง	อุปมา	(ประ)เล่ห์	มั่น	ยิ่ง	ครูนา	อย่าง	เทียบเทียม

1. “เมื่อเราเริ่มฝึกอาวุธกันใหม่ๆ พวกเราถือปืนเหมือนกับคนโสดอึดทนการ”
2. “พี่ตั้งพกพาพานวัน จะอ้าลัษณะลูกดั่งกล่าวมา”
3. “เมื่อนั้น ท้าวกะหมิงกฤษณินเรนทร์สุธ
ได้ฟังทั้งสองพูดพูด ให้อาตุรเดือดใจตั้งไฟฟ้า”
4. “กรุงกษัตริย์ขอขึ้นก็นับร้อย เราเป็นเมืองน้อยกระจิริด
ดั่งหิ้งห้อยจะแข่งแสงอาทิตย์ เห็นผิวดระบอบบรมณา”

คือ เปรียบสิ่งหนึ่ง**เป็น**สิ่งหนึ่ง เปรียบสิ่งหนึ่ง**คือ**สิ่งหนึ่ง หรือ ละคำว่า “เป็น” “คือ” ก็ได้
สามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะดังนี้

- “ไฟโทะสะ” (โทะสะเป็นไฟ) “เพชรน้ำค้าง” (น้ำค้างคือเพชร) “ทะเลหมอก” (หมอกเยอะเหมือน

3. ใช้กลุ่มคำในการแสดงการเปรียบเทียบ

ตัวอย่าง

“มิให้จากกราวปามาเรื่อยรี” (เปรียบเสียงธรรมชาติที่ประสานประสมกลมกลืนกันเป็นมิให้จากกราวปา)

“พิณพาทย์ไพเราะลุ่มซบสำหรับดง” (เปรียบเสียงธรรมชาติเป็นพิณพาทย์แห่งป่า)

ตัวอย่างเหล่านี้ เป็นอุปลักษณ์ หรือไม่

“เป็นมนุษย์สุดนิยมเพียงลมปาก จะได้ยากโหยหิวเพราะชีวหา”

“โบราณว่าสี่เท้ายังก้าวพลาด เป็นนักปราชญ์แล้วก็ยังรู้พลั้งผิด”

“ฉันคือครุระดับมัธยมปลาย”

ตอบว่า เพราะ

แล้วตัวอย่างนี้ เป็นอุปลักษณ์ หรือไม่

“ฉันเป็นดั่งทรายถูกแดดสะท้อนมา สวยงามจับตาผู้คนที่ชื่นชม แต่ฉันเอง ฉันก็เป็นแค่ทรายที่ร้อนรุ่ม
อยู่ภายใน ไอร้อนที่ซ่อนอยู่ ได้แผดเผาใครต่อใครเรื่อยมา...”

* จำไว้นะครับว่า : เป็นดั่ง เป็นดุจ เป็นเฉก เป็นเช่น เป็นเพียง เป็นเหมือน ➡ คือ

3. บุคคลวัต

คือ สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ทำกิริยาอาการ ความรู้สึกเหมือนมนุษย์ (ทำสิ่งที่ไม่ใช่คนให้เป็นคน) มี 3 ลักษณะ คือ

1. การใช้คำกริยาของคนกับสิ่งที่ไม่ใช่คน

ตัวอย่าง

“ทะเลไม่เคยหลับใหล ใครตอบได้ไหมใจจึงตื่น”

“ห้ามเกศาว่าอย่าหงอกยังนอกใจ มันขึ้นหงอกออกจนได้มันไม่ฟัง”

2. การสร้างให้นามธรรม หรือ ธรรมชาติเป็นบุคคล

ตัวอย่าง

“ข้าว” สร้างเป็น พระแม่โพสพ

“แผ่นดิน” สร้างเป็น พระแม่ธรณี

“น้ำ” สร้างเป็น พระแม่คงคา

3. การสร้างตัวละครในนิยายที่เป็นสัตว์ พืช วัตถุให้มีความรู้สึกนึกคิดและแสดงบทบาทคล้ายคน

4. อติพจน์และอวพจน์

อวพจน์ : เปรียบเทียบโดยคนกล่าว Over น้อยกว่าความเป็นจริง

1. “เรียนรำน่านเนตรถ้วม ถึงพรหม” (อดิพจน์)
2. “ฉันคิดถึงเธอทุกลมหายใจเข้าออก” (อดิพจน์)
3. “ฉันคิดถึงเธอตั้งแต่หัวค่ำจนอุษาสาง” (อดิพจน์)
4. “ขนมก้อนนี้เล็กเท่าชีวิตา” (อวพจน์)
5. “คอยสักอึดใจเดียว” (อวพจน์)
6. “มีความรู้แค่ทางอึ้ง” (อวพจน์)

“จะเอาโลกมาทำปากกา แล้วเอานกมาแทนกระดาษ
เอาน้ำหมึกมหาสมุทรแทนหมึกวาด ประกาศพระคุณไม่พอ” ตอบว่า

5. สัมพันธ์

ตัวอย่าง

“ระซังดังห่งห่ง” ร้องใหญ่กว่าวงครางกิ่งกิ่ง
 กลองหนังดังตึงตึง ตีกระดังดังกริ้งกริ้ง”
 “ปวงประชากรชาวไร่อาเพศ เปรดกู่ก้องร้องตะเบ็น
 กระจายเหิมแลปลิ้นอยู่ ะวาวะวาว
 แลยะเขี้ยวเขี้ยวปลาบอยู่ ะวัับะวัับ”
 าบะวาว” และ “ะวัับะวัับ” เป็น และ

๒ ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นลัทธิพจน์ หรือไม่

“เสียงไก่ขัน”	➡	
“เอ้กอีเอ้กเอ้ก”	➡	
“เสียงฟ้าร้อง”	➡	
“ครืนๆ”	➡	

6. ปฏิพากย์พจน์/ปฏิพจน์

คือ การกล่าวเปรียบเทียบในเชิงขัดแย้งกัน โดยนำมาเข้าคู่กันอย่างกลมกลืน เพื่อสร้างอารมณ์สะเทือนใจ หรือให้สารที่ลึกซึ้งกินใจ ตัวอย่างเช่น

1. “อาจารย์ที่พูดอยู่ตอนนี้ หล่อเป็นบ้า”
2. “น้ำผึ้งขม”
3. “ยิ้มอย่างโคกคัลย์”
4. “หลังน้ำตาสะอื้นอย่างชินบาน”
5. “เรื่องนี้เขาปิดกันให้แซด”
6. “เสียงน้ำซึ่งกระซิบลาดปราศจากเสียง”
7. “คำโบราณว่าเหล็กแข็งกระด้าง เอาเงินจ้างอ่อนตามความประสงค์”
8. “เหมือนเขาเปรียบเทียบความเมื่อยามรัก แต่น้ำผักต้มขมขมว่าหวาน”
9. “ยามสรลงสรลงในสาคร น้ำต้องกายร้อนดั่งเพลิงไหม้”
10. เพราะถิ่นนี้มีฟ้ากว้างกว่ากว้าง มีความมืดที่แจ้งสว่างไสว
- เป็นแดนเถื่อนแต่เป็นที่ไม่มีภัย อยู่ห่างไกลแต่ใกล้คุณธรรม

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. “อย่าหยิ่งเยือกย่องลำพองพิซ อาจโอ้อวดอวดอย่างข่มเหง” คำประพันธ์ที่ยกมานี้ มีลักษณะพิเศษอย่างไร
 - 1) เล่นเสียงหนักเบา
 - 2) เล่นเสียงวรรณยุกต์
 - 3) เล่นสัมผัสสระ
 - 4) เล่นสัมผัสอักษร

2. ข้อใดใช้โวหารภาพพจน์ต่างไปจากข้ออื่นๆ

1) เรียมรำน้ำเนตรถ้วม	ถึงพรหม
2) ทรายบนหินศิริน	ขาดสลาย แลแม่
รักบ่หายทรายหาย	ทกฟ้า
3) ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร	ไม่สิ้นสุดความรักสมครสมาน
4) น้ำเซาะหินรินรินหลากไหล	ไม่หลับเลยชั่วฟ้าดินสลาย

3. “เราฝันถึงวันพรุ่งวันรุ่งสวย ที่จะก้าวเดินด้วยความแน่นหนัก
 เบื้องหน้าฟ้าสีทองผุดผ่องนั้ เราจะรักทุกน้ำสายธารน้อย”
 การเรียบเรียงคำในบทกลอนนี้ ด้อยเรื่องใดมากที่สุด
 - 1) ใช้ถ้อยคำที่ทำให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพได้ตามจินตนาการของกวี
 - 2) ใช้ถ้อยคำที่มีเสียงและจังหวะดุจเสียงดนตรี
 - 3) เสนอสารที่ให้ความคิดนึกอันลึกซึ้ง
 - 4) ใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจ

4. “ตะลึงเล็งเพ็งแลชะเง้อพักตร์ จนน.....หลีกไปครรโลลวง
 ให้เสียวลาบวบไพลไจระลวง ประหนึ่งดวงจิตดับเพราะลับ.....”
 ควรเติมคำไวพจน์ในข้อใดลงในช่องว่างจึงจะเหมาะสมกับบริบท
 - 1) วนิดา มารศรี
 - 2) นางลักษณ์ นาง
 - 3) กัลยา นารี
 - 4) สุธา ดวงสมร

5. บทประพันธ์ในข้อใดที่กวีไม่ได้เล่นเสียงสระสั้นยาวของสระคู่เดียวกัน

1. ดังกอกกอกตรอกตรอกที่กอไผ่
2. ค่อยยักย้ายเยื้องยกชะงักตาม
3. ที่รักเรือเลือกระหึ่มครึ่มคำราม
4. เสียงเพาะเพาะเหาะเยาะย่องค่อยมองเมียง

- 1) ข้อ 1. และ 2.
- 2) ข้อ 2. และ 3.
- 3) ข้อ 1. และ 3.
- 4) ข้อ 3. และ 4.

6. ข้อใดสร้างจินตภาพโดยกล่าวอย่างตรงไปตรงมา ไม่ได้ใช้โวหารภาพพจน์

- 1) หมอกเหม็นคลิ้ม่านคลุมบ้านป่า เธอดื่มฝนเดินฝ่าท่าลมหนาว
- 2) อุดมการณ์ยิ่งใหญ่จุดไฟพราว กลางหมอกขาวเธอมีค่าเท่าดาววัน
- 3) น้ำหลากเชี่ยวเบื้องล่างทางแสนเลว นัยน์ตาพรวดด้วยเปลวแตกประกาย
- 4) เราฝันถึงวันพรุ่งวันรุ่งสวย ที่จะก้าวเดินด้วยความแน่วหนัก

7. ข้อใดใช้โวหารภาพพจน์ตรงกับคำประพันธ์ต่อไปนี้

“ผีเสื้อบินเข้าหยอกกับดอกไม้ เพลงลงในพลีพรหมลมอ่อนอ่อน”

- 1) ต้นไม้โปรดถักทอกิ่งใบให้เป็นร่ม
- 2) ต้นไม้โปรดได้ซ่อนไซ้ไปทุกที่
- 3) ต้นไม้โปรดให้นกเกาะตีปีกขึ้น
- 4) ต้นไม้โปรดจงให้ดอกผลและกลิ่นสี

เฉลย

1. 4) 2. 4) 3. 3) 4. 2) 5. 3) 6. 3) 7. 1)

โวหารการเขียน

การใช้ภาษาอธิบาย บรรยาย และพรรณนา

การอธิบาย	การบรรยาย	การพรรณนา
เพื่อสอนให้เกิดความเข้าใจ	เพื่อให้รู้เรื่องราวและมีความรู้	ช่วยให้เห็นภาพชัดเจน

สารกโวหาร	เทศนาโวหาร	อุปมาโวหาร
ยกตัวอย่าง	สั่งสอน	ใช้การเปรียบเทียบ

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

- “เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หมายถึง เครื่องประดับเกียรติยศซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่ผู้กระทำความดี ความชอบ โดยคำแนะนำของรัฐบาล เช่น ตราเบญจมาภรณ์มงกุฎไทย เบญจมาภรณ์ช้างเผือก เหรียญราชรุจิ เหรียญจักรพรรดิมาลา”
ข้อความข้างต้นนี้ใช้กลวิธีการอธิบายตามข้อใด
 - 1) นิยามและให้ตัวอย่าง
 - 2) อธิบายตามลำดับขั้นและให้ตัวอย่าง
 - 3) กล่าวซ้ำด้วยถ้อยคำแปลออกไปและให้ตัวอย่าง
 - 4) เปรียบเทียบความเหมือนและความต่าง และให้ตัวอย่าง
- “ในจำพวกสัตว์ป่าสี่เท้าเลี้ยงลูกด้วยนมแล้วสมเสร็จเป็นสัตว์ที่แปลกกว่าเพื่อน รูปร่างหน้าตามีส่วนต่างๆ ของสัตว์หลายชนิดมารวมกันอย่างละนิดอย่างละหน่อย แล้วกลายเป็นสัตว์ชนิดหนึ่ง ด้วยเหตุนี้จึงได้ชื่อว่า “สมเสร็จหรือผสมเสร็จ” หมายถึง การผสมเสร็จแล้วจนกลายเป็นสัตว์พันธุ์ใหม่ขึ้นมา” ข้อความข้างต้นนี้ใช้กลวิธีการอธิบายตรงกับข้อใด
 - 1) การให้ตัวอย่าง
 - 2) การอธิบายตามลำดับขั้น
 - 3) การกล่าวซ้ำด้วยถ้อยคำแปลออกไป
 - 4) การชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

3. “สมเสร็จมีตาสองข้างเล็ก หูคล้ายหนูหู จมูกมอมดูคล้ายวงช้าง แต่ไม่ยาว ยึด-หดได้แต่ไม่สามารถจับสิ่งของได้เหมือนช้าง ฟันคล้ายฟันม้าหรือลา รูปร่างไปคล้ายแรด” ข้อความข้างต้นนี้ใช้กลวิธีอธิบายตรงตามข้อใด
- 1) การให้คำจำกัดความ
 - 2) การอธิบายตามลำดับขั้น
 - 3) การเปรียบเทียบความเหมือนและความต่าง
 - 4) การกล่าวซ้ำด้วยถ้อยคำแปลกออกไป
4. “การบรรยาย หมายถึง การกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน โดยชี้ให้เห็นถึงฉากหรือสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์สาเหตุที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ สภาพแวดล้อม บุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่เกิดจากเหตุการณ์นั้นกล่าวอีกนัยหนึ่ง การบรรยายชี้ให้เห็นว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และผลที่ตามมาเป็นอย่างไร” ข้อความนี้ใช้กลวิธีการอธิบายอะไรบ้าง
- 1) ใช้เหตุผลและตัวอย่าง
 - 2) นิยามและกล่าวซ้ำด้วยถ้อยคำแปลกออกไป
 - 3) ใช้ตัวอย่างและเปรียบเทียบความเหมือนความต่าง
 - 4) อธิบายตามลำดับขั้นและชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน
5. “เล็กต่างกับหยาที่ว่าเล็กหมายความว่าไม่ทำอีกต่อไป ส่วนหยาหมายความว่า ไม่มีอีกต่อไป เลิกกลัวผีคือไม่รู้สึกกลัวผีอีก เป็นกริยาที่กระทำด้วยความตั้งใจของตน ส่วนหยากลัวผี คือ ความรู้สึกกลัวไม่มีอีกแล้ว ความรู้สึกเช่นนั้นสูญสิ้นไปโดยมิได้อยู่ในอำนาจบังคับของเรา เลิกโกรธ กับ หยาโกรธ ก็ทำนองเดียวกัน” ข้อความข้างต้นนี้ใช้กลวิธีใดในการอธิบาย
- 1) เปรียบเทียบความเหมือนและความต่าง
 - 2) ให้นิยาม
 - 3) ใช้ตัวอย่าง
 - 4) ทุกข้อรวมกัน

เฉลย

1. 1) 2. 4) 3. 3) 4. 2) 5. 4)

รสรรณคดีไทย (ลีลาวรรณคดี)

“รส” ในวรรณคดีนั้นเกิดจากความงามในการสรรคำ น้ำเสียง ลีลาในการประพันธ์ ภาพพจน์ตลอดจนความงามในเนื้อหา

1. เสาวรณีย์ (บทชมโฉม)

คือ การเล่าชมโฉม พร่ำพรรณนา และบรรยายถึงความงามของคน สัตว์ บ้านเมืองในเรื่อง

ตัวอย่าง

บทชมนางเจือก ซึ่งติดตามพ่อแม่มาเพื่อพาพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

บทกษัตริย์ทัศนนางเจือกน้อย	ดูแซมช้อยโฉมลาทั้งเผ้าผม
ประไพพักตร์ลักษณ์ล้ำล้วนขำคม	ทั้งเนื่อนมนวลเปล่งออกเต่งทรง
ขงเนตรเกศกรอ่อนสะอาด	ดังสุรางค์นางนาฏในวังหลวง
พระเพลนพิศคิดหมายเสียดายดวง	แล้วหนักหน่วงนึกที่จะหนีไป

พระอภัยมณี

การกล่าวชมรูปโฉมของวิหยาสะก่า ซึ่งถูกสังคามาระตาสังหาร กล่าวว่ววิหยาสะก่า นั้น เป็นชายหนุ่มรูปงาม ฟันนั้นเป็นแสงแวววาวสีแดงราวกับแสงของทับทิม ซึ่งตัดรับกับคิ้วรวมทั้งปลายเส้นผมซึ่งอนงามขึ้นเป็นทรงสวยงามรับกับทรวดทรงองค์เวยของวิหยาสะก่า

มาเห็นศพทอดทิ้งกลิ้งอยู่	พระพิณพิศดูแล้วใจหาย
หนุ่มน้อยโสภานาเสียดาย	ควรจะนับว่าชายโฉมยง
ทนต์แดงดังแสงทับทิม	เพริศพริ้มเพรารับกับขง
เกศปลายงอนงามทรง	เวยองค์สารพัดไม่ขัดตา

อิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง

2. นารีปราโมทย์ (บทเกี้ยว ไอ้โลม)

คือ การทำให้ “นารี” นั้น ปลื้ม “ปราโมทย์” กล่าวคือ การแสดงความรักผ่านการเกี้ยวพาราสี

ตัวอย่าง

ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร	ไม่สิ้นสุดความรักสมครสมาน
แม่นเกิดในใต้ฟ้าสุธาธาร	ขอพบพานพิศวาสไม์คลาดคลา
แม่นเนื้อเย็นเป็นห้วงมหรณพ	ที่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
แม่นเป็นบัวตัวพี่เป็นกุมรา	เซยผกาโกสุมปทุมทอง

พระอภัยมณี

เมื่อนั้น	พระสุริยวงศ์เทวัญอภัยหา
โลมนางพลาถล่าววาจา	จงผินมาพาที่กับพี่ชาย
ซึ่งสัญญาว่าไว้กับนวลน้อง	จะครองครองไมตรีไม์หนีหน่าย
มิได้แกลังกลอกกลับอภิปราย	อย่าสงกว่าจะวายคล้ายรัก

อิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง

3. พิโรธวาที (บทตัดพ้อ โกรธ)

คือ การกล่าวข้อความแสดงอารมณ์ไม่พอใจ ตั้งแต่น้อยไปจนมาก จึงเริ่มตั้งแต่ ไม่พอใจ โกรธ ตัดพ้อ ประชดประชัน กระทบกระเทียบเปรียบเปรย เสียดลี ผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าอย่างรุนแรง

ตัวอย่าง

ตอนที่ท้าวดาหได้ฟังความจากราษฎรของเมืองกะหมังกุหนิงที่กล่าวไว้ว่า ถ้าท้าวดาหไม่ยอมยกขุนหา ให้กับวิทยาลัยกำก้อให้เตรียมบ้านเมืองไว้ให้ดี เพราะเมืองกะหมังกุหนิงจะยกทัพมารบเมื่อท้าวดาหได้ฟังก็โกรธ เดือดดาลทันใด จึงบอกไปว่าจะมารบก็มา แล้วก็ลุกออกไปทันที

เมื่อนั้น	พระผู้ผ่านไศศุรย์สูงส่ง
ประกาศิตลีหนาทอาจง	จะณรงค์สงครามก็ตามใจ
ตรัสพลางอย่างเยื้องยุรยาตร	จากอาสน์แท่นทองผ่องใส
พนักงานปิดม่านทันใด	เสด็จเข้าข้างในฉับพลัน

อิเหนา

บทตัดพ้อที่แสดงทั้งอารมณ์รักและแค้นของอังคาร กัลยาณพงศ์ จากบทกวีเสียเจ้า

จะเจ็บจำไปถึงปรโลก	ถารอยโคกรู้ร้างจางหาย
จะเกิดก็ฟ้ามาตรมตาย	อย่าหมายว่าจะให้หัวใจ

(อังคาร กัลยาณพงศ์)

บทตัดพ้อที่แทรกอารมณ์ขัน จากบทกวีปากกับใจ

เมื่อรักกันไม่ได้ก็ไม่รัก	ไม่เห็นจักเกรงการสสถานไหน
ไม่รักเราเราจักไม่รักใคร	เอื่อน้ำตาเราไหลทำไมฤ

(สุจิตต์ วงษ์เทศ)

4. สัลลาปังคพิสัย (บทโศกเศร้า)

คือ การกล่าวข้อความแห่งการโศกครวญแสดงอารมณ์โศกเศร้า อาลัยรัก หรือบทโศกอันว่าด้วยการพรากจากสิ่งอันเป็นที่รัก

** สัลลาปังคพิสัยนี้ นิยมใช้ในนิราศ

ตัวอย่าง

บทที่อิเหนากำลังโศกเศร้าในขณะที่ชมนกชมไม้ระหว่างจะไปดาหา

ลำดวนเอยจะด่วนไปก่อนแล้ว	ทั้งเกิดแก้วพิกุลย์สุนลี
จะโรยร้างห่างกลืนมาลี	จำปีเอยก็ปีจะมาพบ

รสวรรณคดีสันสกฤต 9 รส

รสวรรณคดีสันสกฤต	ความหมายของรสวรรณคดีสันสกฤต	(อาจ) เทียบเคียงกับรสวรรณคดีไทย
1. ศฤงคารรส	รสแห่งความรัก	เสาวรสจณี/นารีปรางโมทย์
2. ทาสยรส	รสแห่งความขบขัน	เสาวรสจณี
3. กรูณารส	รสแห่งความสงสาร โศกเศร้า	ลัลลาปักคพิสัย
4. รุทธรส	รสโกรธ ไม่พอใจ ผิดใจ	พิโรธวาทัง
5. วีรรส	รสแห่งความกล้าหาญ	เสาวรสจณี/ลัลลาปักคพิสัย
6. ภยานกรส	รสแห่งความกลัว สะดุ้ง	ลัลลาปักคพิสัย
7. วิภังกรรส	รสที่ก่อให้เกิดความเกลียด ขยะแขยง	พิโรธวาทัง
8. อัปภูตรส	รสแห่งความอัศจรรย์ใจ ตื่นเต้น	เสาวรสจณี
9. ศานติรส	รสแห่งความสงบ บริสุทธิ	เสาวรสจณี
การเทียบเคียงกับรสวรรณคดีไทยอาจแตกต่างกันไปตามแต่บริบท ไม่แน่นอน		

ลักษณะคำประพันธ์ที่ควรจดจำ

กลอน	กาพย์	โคลง	ฉันท์	ร่าย
กลอนหก	กาพย์ยานี 11	โคลงสองสุภาพ	อินทรวีเชียรฉันท์	ร่ายยาว
กลอนแปด	กาพย์ฉบัง 16	โคลงสี่สุภาพ	वलันตดิกลฉันท์	ร่ายสุภาพ
	กาพย์สุรางคนางค์ 28		สยามมณีฉันท์	
			เปชนนาถฉันท์
(จากเสียงกระเดื่องตำข้าว)	

ข้อควรจำเกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์ (นอกเหนือจากฉันทลักษณ์ที่ต้องควรจำ)

กลอน-กาพย์ : จำสัมผัสระหว่างบทและวรรค

โคลง : จำตำแหน่งคำเอก คำโท และในตำแหน่งคำเอกสามารถใช้คำตายแทนได้

ฉันท์ : ต้องรู้จักคำครุ-ลหุ

ร่าย : ต้องรู้จักชนิดของร่าย การส่งสัมผัส และการจบวรรค (เช่น ร่ายสุภาพจบด้วยโคลงสองสุภาพ)

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

- ข้อใดเหมาะจะเติมลงช่องว่างในโคลงสองสุภาพ 2 บทนี้
ของคาวพลันเสฟแล้ว ยามสุริยเคลื่อน.....(ก).....
ลับไม้หมดศรี
ของหวาน.....(ข).....ลูกไม้ หลายสิ่งเสาะหาได้
แต่ล้วนอย่างดี นกนอ
1) (ก) คล้อย (ข) นี้
2) (ก) ที่ (ข) พาน
3) (ก) คลาด (ข) เป็น
4) (ก) แคล้ว (ข) มี
- ข้อความต่อไปนี้ถ้าจัดวรรคให้ถูกต้องจะได้คำประพันธ์ตามข้อใด
“ขนมหวานข้าวและกับจัดสำหรับถวายพระอย่าหยิบกินนะคะประเดี๋ยวจะตกรก”
1) โคลงสี่สุภาพ
2) กลอนหก
3) กาพย์ยานี 11
4) อินทริวิเชียรฉันท
- ข้อความต่อไปนี้ถ้าจัดวรรคให้ถูกต้องจะได้คำประพันธ์ตามข้อใด
ภรรยา : ไปเที่ยวทะเลกันนะคะ
สามี : วันอะไรดี
ภรรยา : ไปกันซะศุกร์นี้แหละ
สามี : ก็ต้องเตรียมของ
1) โคลงสี่สุภาพ
2) กลอนหก
3) กาพย์ยานี 11
4) อินทริวิเชียรฉันท

เฉลย

1. 4) 2. 3) 3. 4)

วรรณคดีวิจักษ์ ม.4

นมัสการมาตาปิตุคุณและนมัสการอาจารย์คุณ

แต่งโดย พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)

แนวคิดสำคัญนมัสการมาตาปิตุคุณ พ่อแม่มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ที่เลี้ยงดูลูกมาจนเติบโต สมควรที่ลูกจะบูชา

ใช้อุปลักษณ์ เปรียบพระคุณของพ่อแม่เป็นขุนเขา

ใช้อดีตพจน์ กล่าวถึงคุณของพ่อแม่ว่ายิ่งใหญ่แม้แผ่นดินก็เทียบไม่ได้

เปรียบหนักชนกคุณ ชนนี้คือภูผา

ใหญ่พ้นพยุธรรา ก็ บ เทียบ บ เทียมพัน

แนวคิดสำคัญนมัสการอาจารย์คุณ ครูมีพระคุณอันยิ่งใหญ่ คือ ให้ความรู้และอบรมสั่งสอน พร้อมทั้งมีเมตตาต่อศิษย์

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดมิได้กล่าวถึงบทบาทของพ่อแม่

- 1) พุ่มพักทะนุถนอม บำราศนิราไกล
- 2) ตราภทนระคนทุกข์ ถนอมเลี้ยงดูวัย
- 3) ปกป้องซึ่งอันตราย จนได้รอดเป็นกายา
- 4) เหลือที่จะแทนทด จะสนองคุณนันท

2. ข้อใดมีคำซ้อนมากที่สุด

- 1) พุ่มพักทะนุถนอม
- 2) เหลือที่จะแทนทด
- 3) แสนยากเท่าไรๆ
- 4) ขยายอัตถิให้ชัดเจน

3. เปรียบหน้าคนที่คุณ ชนนี่คือภูผา
ใหญ่พื้นพสุธา ก็ บ เทียบ บ เทียมพัน
คำที่ขีดเส้นใต้มีเนื้อความตรงกับข้อใด
- 1) คุณแม่หนาหนักเพี้ยง พสุธา
 - 2) คุณบิดรดุจอา กาศกว้าง
 - 3) คุณพี่ฟ้างศิขรา เมรุมาศ
 - 4) คุณพระอาจารย์อ้าย อาจสู้สาคร
4. “เหมือนท่านมาแก้งเกณฑ์ ให้ฉลาดและแหลมคม” คำว่า “แก้ง” มีความหมายตรงตามข้อใด
- 1) ตั้งใจ, จงใจ
 - 2) หยอกล้อ
 - 3) กั่นแก้ง
 - 4) ล้างสอน
5. “คุณส่วนนี้ควรนับ ถือว่าเลิศ ณ แดนไตร” คำว่า “แดนไตร” มีความหมายตรงกับข้อใด
- 1) สวรรค์ มนุษย์ นรก
 - 2) พรหมโลก สวรรค์ มนุษย์
 - 3) สวรรค์ มนุษย์ บาตาล
 - 4) กามภูมิ รูปภูมิ อรูปภูมิ

เฉลย

1. 4) 2. 1) 3. 1) 4. 1) 5. 3)

อิเหนา ตอนตีกะหม้งกุหนิง

อิเหนาพระราชนิพนธ์โดยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสรให้เป็นยอดวรรณคดีประเภทกลอนบทละคร

วรรณคดีที่มีคุณค่าทางวรรณศิลป์ เช่น

สาส์นท้าวกุเรปันมีถึงอิเหนา แต่งโดยใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ ให้อิเหนาได้คิดว่าควรยกทัพไปช่วยท้าวดาหารหรือไม่

ถึงไม่เลี้ยงบุษบาเห็นว่าชั่ว	แต่เขารู้ยั่วว่าตัวนั้นเป็นพี่
อันองค์ท้าวดาหาริบัติ	นั่นมิใช่อาหรือว่าไร
มาตรแม้นเสียเมืองดาหา	จะพลอยอายขายหน้าหรือหาไม่
ซึ่งเกิดศึกหาสาเหตุเภทภัย	ก็เพราะใครทำความไว้งามพักตร์

บทคร่ำครวญตัดพ้อ ด้วยความน้อยเนื้อต่ำใจของจินตะหรา

โอ้อวอนิจจาความรัก	ทิ้งประจักษ์ดังสายน้ำไหล
ตั้งแต่จะเชียวเป็นเกลียวไป	ที่ไหนเลยจะไหลคืนมา
สตรีใดในพิภพจวนแดน	ไม่มีใครได้แค้นเหมือนอกข้า
ด้วยไฝรักให้เกินพักตรา	จะมีแต่เวทนาเป็นเนื่องนิจ

บทชมนกขมิ้มของอิเหนา เป็นบทที่เต็มไปด้วยการเล่นคำ

เบญจวรรณจันวัลย์ชาลี	เหมือนวันที่ไกลสามสุตมา
นางนวลจับนางนวลนอน	เหมือนพี่แนบนวลสมรจินตะหรา
จากพราภจับจากจันรรจา	เหมือนจากนางสการะวาตี
แขกเต้าจับเต้าร้างร้อง	เหมือนร้างห้องมาหยารัศมี

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดเป็นทรศณะเกี่ยวกับผู้หญิงที่ไม่ได้สะท้อนจากเรื่องอิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง
 - 1) ผู้หญิงงามเป็นชนวนของสงคราม
 - 2) ผู้หญิงที่แย่งสามีคนอื่นเป็นที่น่ารังเกียจ
 - 3) ผู้หญิงที่แต่งงานแล้วเป็นสมบัติของสามี
 - 4) ผู้หญิงที่เป็นม่ายชั้นหมากย่อมได้รับความอับอาย
2. ประการหนึ่งถ้าว่าข้าววันไป ทัพใหญ่จะมาพร้อมยังดาหา
จะต้องหักหนักมือโยธา เห็นจะยากยิ่งกว่านี้ไป
ข้อใดแสดงอุปนิสัยของผู้กล่าวได้**ชัดเจนที่สุด**
 - 1) กระตือรือร้น
 - 2) ไม่ประมาท
 - 3) ไม่ย่อท้อ
 - 4) มองการณ์ไกล
3. ข้อใด**ไม่มี**การเล่นคำ
 - 1) นางนวลจับนางนวลนอน เหมือนพี่แนบนวลสมรจินตะหรา
 - 2) จากพรากจับจากจ่านรรจา เหมือนจากนางสการะวาที
 - 3) แขกเต้าจับเต้าร้างร้อง เหมือนร้างห้องมาหยารัศมี
 - 4) ลมทวนอวลกลิ่นสุมาลี เหมือนกลิ่นผ้ายาหยิซึ่งเปลี่ยนมา
4. “หวังเป็นเกือกทองรองบาทา พระผู้วงศ์เทวาอันปราภ
จะขอพระบุตรผู้มียศ ให้โอรสข้าน้อยดังจินดา
อันกรูไกรไธศุรย์ทั้งสอง จะเป็นทองแผ่นเดียวในวันหน้า
ขอพำนักพักพิงพระเดชา ไปกว่าชีวันจะบรรลัย”
คำประพันธ์นี้มีโวหารอุปลักษณ์กี่แห่ง
 - 1) 1 แห่ง
 - 2) 2 แห่ง
 - 3) 3 แห่ง
 - 4) 4 แห่ง

5. ข้อใดถ้าปรากฏในเรื่องอิเหนาจะทำให้ความพินาคลึงชีวิตของท้าวกะหมังกุหนิงเป็นสิ่งที่สามารถเลี่ยงได้
- 1) อิเหนาตัดขาดจากราชวงศ์และญาติพี่น้องได้
 - 2) ท้าวกะหมังกุหนิงรักและเลี้ยงดูโอรสอย่างมีเหตุผล
 - 3) องค์ปะตาระกาหลาเป็นกลางในสงครามอย่างเคร่งครัด
 - 4) ท้าวกะหมังกุหนิงและโอรสมิฝมือและเชี่ยวชาญศึกเพียงพอ
6. ในพระราชนิพนธ์เรื่องอิเหนามีศัพท์ชาวอยู่มาก ข้อใดเป็นคำอธิบายที่ถูกต้อง
- 1) มูลเหตุของเรื่องมาจากชวา
 - 2) การใช้ศัพท์ภาษาต่างประเทศเป็นความนิยมของกวีสมัยนั้น
 - 3) การแทรกศัพท์ภาษาต่างประเทศเข้าไปในเรื่องแสดงภูมิความรู้ของผู้แต่ง
 - 4) ในสมัยที่มีการแต่งวรรณคดีเรื่องนี้ ไทยมีความสัมพันธ์อย่างดีกับชวา
7. ข้อใดไม่มีความเชื่อปรากฏอยู่
- 1) เทียบดวงชะตาพระทรงยศ กับโอรสถึงฆาตชันษา
 - 2) ภูษายกพื้นดำอำไพ สอดใส่ฉลององค์ทรงวันเสาร์
 - 3) ประโรหิตฟันไม้ข่มนาม ทำตามตำราพิชัยยุทธ์
 - 4) แม่นมียกพลไกรไปช่วย ถึงเราม้วยก็อย่ามาดูผี
8. ข้อใดใช้โวหารอธิพจน์และอุปมา
- 1) ตายระดับทับกันดังฟอนฟาง เลือดนองท้องช้างเหลวไหล
 - 2) พระพรวิ์โกรธนกดั่งอัคคี แกว่งกระบี่ขับม้าที่นั้ง
 - 3) นกแก้วจับแก้วพาที เหมือนแก้วที่ทั้งสามสั่งความมา
 - 4) ได้ฟังดังครเลียบกรรณ จึงตอบไปพลันทันใด
9. ข้อใดใช้คำถามเชิงวาทศิลป์
- 1) เกิดณรงค์สงครามก็เพราะใคร จนเดือดร้อนทั่วไปทั้งธานี
 - 2) เชื้อชาติญาติวงศ์พงศ์พันธุ์ อยู่เขตชั้นที่ธานีบุรีใด
 - 3) นามวงศ์พงศ์ใดจงบอกมา แล้งก็จจาแล้วจึงจะรบกัน
 - 4) เราคิดเห็นผิดประหลาดใจ จงบอกไปแต่จริงบัดนี้
10. ข้อใดมีลักษณะนิราศ
- 1) โลมนางพลาทกล่าววาจา จงผินมาพาทีกับพี่ชาย
 - 2) แว่วเสียงสำเนียงบุหร่งร้อง ว่าเสียงสามนึ่งน้องเล่นหา
 - 3) พระจุมพิตชิดเชยปรางทอง กรประคองนฤมลขึ้นบนเพลหา
 - 4) ว่าพลาททางเปลื้องสังวาลทรง ให้องค์จินตะหรามารศรี

11. การที่สังคามาระดาตอบคำดูหมิ่นของวิหยาสะกำไปว่า “สุดแต่ว่าจิตพิศวาส ก็นับเป็นวงศ์ญาติกันได้” นั้น แสดงถึงข้อคิดที่ต่างจากค่านิยมของสังคมในเรื่องอิเหนาตามข้อใด
- 1) ความรักทำให้คบกันได้โดยไม่คำนึงถึงเกียรติ
 - 2) ความบริสุทธิ์ใจอย่างแท้จริงสำคัญกว่าลาภยศ
 - 3) เพื่อนที่รักใคร่กันจะเข้าใจกันดีกว่าพี่น้องร่วมสายโลหิต
 - 4) ชชาติตระกูลมิใช่เครื่องขัดขวางความสัมพันธ์ฉันพี่น้อง
12. “จึงทูลทัดทานทันใด เป็นไฉนผ่านเกล้ามาเภาความ” ข้อใดมิใช่เหตุผลที่พระอนุชาของท้าวกะหมังกฤษณ์ อ้างว่าพระเชษฐา “เภาความ”
- 1) อันสุริย์วงศ์เทวัญอภัยหาญ เรื่องเดชเดชาชาญสนาม
 - 2) ทั้งโยธีกี่ชำนาญการสงคราม ลือนามในชวาระอาฤทธิ์
 - 3) กรุงกษัตริย์ขอขึ้นกันบร้อย เราเป็นเมืองน้อยกระจิริด
 - 4) ฝ่ายเราเล่าก็สามพารา เป็นใหญ่ในชวาแวนแคว้น
13. แนวคิดของเรื่องอิเหนา ตอนศึกกะหมังกฤษณ์ตรงกับข้อใด
- 1) ความลุ่มหลงในความรักและความรักลูกอย่างขาดสติทำให้เกิดผลร้าย
 - 2) ความไม่รับผิดชอบก่อให้เกิดผลเสียร้ายแรง
 - 3) ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย
 - 4) ผู้ชนะในสงครามคือผู้มีอำนาจอย่างแท้จริง
14. ข้อใดมิใช่เนื้อความเปรียบเทียบ เหมือน “แม่นวิหยาสะกำมอดม้วย พี่ก็คงตายด้วยโอรสา”
- 1) ดังหิ้งห้อยจะแข่งแสงอาทิตย์ เห็นผิตรบอบบุราณมา
 - 2) หวังเป็นเกือกทองรองบาทา พระผู้วงศ์เทวอันปรากฏ
 - 3) พี่ตั้งพฤษภาพานวัน จะอาลัยเพราะลูกเหมือนกล่าวมา
 - 4) ทนต์แดงดั่งแสงทับทิม เพริศพริ้มเพรารับกับขง
15. ข้อใดไม่เข้าพวกกับข้ออื่น
- 1) เหน็บพระแสงกันหย่นกัลเม็ด แล้วเสด็จขึ้นเฝ้าพระบิดา
 - 2) เจียรบาดคาคาตรูจี บั้นเหน่งเพชรพลอยมณีหนุนชับ
 - 3) ทรงมหาสังฆาลพิชัยยุทธ์ ชมพูนุทเพื่องห้อยพลอยประดับ
 - 4) ทองกรแก้วพุกามาวับ อามรงค์ รุ่งระยับจับตา

เฉลย

1. 2) 2. 4) 3. 4) 4. 2) 5. 2) 6. 1) 7. 4) 8. 1) 9. 1) 10. 2)
 11. 4) 12. 4) 13. 1) 14. 3) 15. 2)

นิทานเวตาลเรื่องที่ 10

นิทานเวตาลนี้ พระราชนิพนธ์โดย พระองค์เจ้ารัชนิการจักรวาล กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ (น.ม.ส.) เป็นผู้ทรงแปลและเรียบเรียงจากหนังสือเวตาลปัญจวิงคติ 10 เรื่อง จากทั้งหมด 25 เรื่อง ซึ่งเป็นหนังสือภาษาสันสกฤตแต่งโดยคิวกาส เมื่อประมาณ 2,500 ปีมาแล้ว ซึ่งต่อมาสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอได้เรียบเรียงและรวบรวมไว้ในหนังสือรวมนิทานโบราณของอินเดียที่ชื่อ “กถาสรรตสาคร”

แนวคิดสำคัญ การใช้สติและปัญญาควบคู่กันไป คือ หลักสำคัญในการนำมนุษย์ไปสู่ความสำเร็จ

คุณค่าทางสังคม สร้างขึ้นเพื่อสอนคติธรรมในการดำเนินชีวิต

คุณค่าทางวรรณศิลป์ คือ การใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย แต่มีชีวิตจิตใจ แต่ถ้ามองส่วนที่ใช้ต่างจากปัจจุบัน ผู้ทรงแปลก็จะทรงอธิบายความต่อให้ด้วย

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. การที่ผู้แต่งสร้างเงื่อนไขให้เวตาลเป็นศพที่พูดได้ และผู้จับจะต้องไม่พูดอะไรระหว่างที่นำเวตาลมาให้โยคี มิฉะนั้นเวตาลจะลอยไปแขวนที่ต้นอโศกตามเดิมนั้น เงื่อนไขดังกล่าวให้แนวคิดเรื่องการพูดตรงกับข้อใด
 - 1) พาที่มีสติรู้ รอคิด
 - 2) พลังปากเสียงคือ พลังต้นตอต้นไม้
 - 3) พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง
 - 4) ถึงบางพูดพูดดีเป็นศรีศักดิ์
2. ข้อใดคือแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญของเรื่องนิทานเวตาล
 - 1) ความดีย่อมชนะความชั่ว
 - 2) ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว
 - 3) ความประมาทเป็นหนทางไปสู่ความตาย
 - 4) คนที่จะชนะคนอื่นได้ ต้องชนะตนเองเสียก่อน
3. “ใช้ทั้งทองคำและเหล็กเป็นอาวุธ” มีความหมายตรงกับข้อใด
 - 1) ใช้อาวุธทั้งที่ทำด้วยเหล็กและทองคำ
 - 2) ใช้ทั้งทองคำและเหล็กป้องกันตัวเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
 - 3) ใช้ทั้งการทำดีด้วยและการทำร้ายตอบเพื่อกำจัดศัตรู
 - 4) ใช้ทั้งการติดสินบนเพื่อให้เข้ากับฝ่ายตนและการฆ่าฟันคนที่ซื่อหน้าใจไม่ได้

4. วิกรมมิตยได้สัญญาว่าจะนำตัวเวตาลมาให้ใคร
- 1) โยคีศานติศิลา
 - 2) โยคีศานติเทวะ
 - 3) โยคีคิวิทาส
 - 4) โยคีโสมเทวะ
5. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของเวตาล
- 1) รูปร่างคล้ายค้างคาว สูงราว 2-3 ฟุต กว้างฟุตครึ่ง หนาคีรีฟุต - 1 ฟุต
 - 2) จมูกยาวเป็นขอเหมือนปากเหยี่ยว
 - 3) ผิวหนังมีเกล็ดคล้ายเกล็ดงู ตัวเย็นซีด
 - 4) แขนและมือสั้น ขาสั้น ท้องพลุ้ย เล็บคม ปีกมีแรงมาก
6. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุที่ทำให้พระวิกรมมิตยตอบคำถามเวตาล 24 ครั้ง
- 1) มีความถือตัวว่าเป็นพระราชา
 - 2) ผู้มีความหยิ่งในสติปัญญา
 - 3) ขาดความอดกลั้นเมื่อถูกเวตาลดูหมิ่น เสียดสี ยั่วเย้า
 - 4) ลืมสัญญาที่ให้ไว้กับเวตาล
7. ปมปัญหาของนิทานเวตาลเรื่องที่ 10 ตรงกับข้อใด
- 1) ทำมหาพลทั้งมเหสีและราชธิดาไว้ในป่าตามลำพัง
 - 2) พวกภิลล์ประหารทำมหาพลเพื่อชิงทรัพย์
 - 3) ราชบุตรของพระจันทร์เสนาคาคะเนชนาตรอยเท้าผิด
 - 4) พระจันทร์เสนาคาคะเนชนาตรอยเท้าผิด

เฉลย

1. 1) 2. 4) 3. 4) 4. 1) 5. 3) 6. 4) 7. 3)

นิราศนรินทร์ดำโดลง

แต่งโดยนายนรินทร์ธิเบศร์ (อิน) มหาเดลีกรับราชการวังหน้าในสมัยรัชกาลที่ 2 แต่งเมื่อคราวตามเสด็จ สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาทซึ่งทรงยกทัพไปปราบพม่าที่ตีเมืองกลางและเมืองชุมพรเมื่อปี 2352

แนวคิดสำคัญ การจำใจต้องจากนางอันเป็นที่รัก ก่อให้เกิดความทว่หาอาลัยและความเศร้า

คุณค่าทางสังคม ในนิราศนรินทร์นี้จะสะท้อนให้เห็นสภาพบ้านเมืองที่เจริญรุ่งเรืองและสงบสุขด้วยพระบารมีของพระมหากษัตริย์ อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นสภาพของกรุงเทพฯ ที่แวดล้อมไปด้วยวัดและปราสาทราชวัง

คุณค่าทางวรรณศิลป์

1. เล่นสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ
2. เล่นคำพ้องเสียง
3. การใช้โวหารภาพพจน์ลักษณะต่างๆ เช่น อติพจน์ บุคคลวัต อุปลักษณ์ อุปมา

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดคือสาเหตุที่ทำให้ “อยุธยาล่มแล้ว ลอยสวรรค์ ลงถา”
 - 1) บุญเพรงพระมหากษัตริย์ ศาสน์รุ่งเรือง
 - 2) เรื่องเรื่องไตรรัตน์พัน พันแสง
 - 3) ยลยิ่งแสงแก้วเกล้า แก่นหล้าหลากสวรรค์
 - 4) ไชยประทีปโคมแก้ว กำฟ้าเพื่อนจันทร์
2. ข้อใดกล่าวถึงพระอาทิตย์
 - 1) พันเนตรภูวนาทตั้ง ดาระวัง ไตฮา
 - 2) พักตร์สี่แปดโลตฟง อื่นอื้อ
 - 3) กฤษณนิทรเลอหลัง นาคหลับ ฤาฟอ
 - 4) เรื่องเรื่องไตรรัตน์พัน พันแสง
3. ข้อใดไม่ได้กล่าวอติพจน์
 - 1) เอียงอกเทออกอ้าง อวดองค์ อรเอย
 - 2) นทีสี่สมุทรม้วย หมดสาย
 - 3) สารสั่งฟ้ากำสรวล แสนเสน่ห่มุชเอย
 - 4) ศรีสิทธิ์พิศาลภพ เลอหล้าลบล่มสวรรค์

4. ข้อใดไม่มีการเล่นคำ

- 1) บางยี่เรือราพกลาง ฟีพร้อง
เรือแพงช่วยพานาง เมียงม่าน มานา
- 2) ฝากลมเลื่อนโฉมบิน บนเล่า นะแม่
ลมจะชายชักช้า ชอกเนื้อเรียมสงวน
- 3) บ้านบ่อน้ำบกแห้ง ไปเห็น
บ่อเนตรคงขังเป็น เลือดไล่
- 4) เห็นจากจากแจกก้าน แกมระกำ
ถนัตระกำกรรมจำ จากช้า

5. ข้อใดไม่มีโทโทษ

- 1) แพนแผ่นฝ้างเมืองแมน
- 2) ยลยั้งแสงแก้วแก้ว แก่นหล้าหลากสวรรค์
- 3) แรมราศแสนร้อยร้อน ฤเกล้าเรียมทน
- 4) ตราบขุนคิริขันธ์ ขาดสลาย แลแม่

6. ข้อใดมีอัญมณีที่มีได้อยู่ในพริตน์

- 1) เพชร ทับทิม หยก
- 2) มรกต บุษราคัม
- 3) โกเมน นิล มุกดา
- 4) เพทาย ไพฑูรย์

7. “ติมิงค์” หมายถึงข้อใด

- 1) นาคในเกษียรสมุทร
- 2) มังกรในเขาสัตตบริภัณฑ์
- 3) ปลาใหญ่ในมหาสมุทรสีทันดร
- 4) ครุฑในป่าหิมพานต์

เฉลย

1. 2) 2. 4) 3. 3) 4. 2) 5. 2) 6. 1) 7. 3)

หัวใจชายหนุ่ม

พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว แสดงให้เห็นแนวคิดในการรับวัฒนธรรมตะวันตก มาใช้ในสังคมไทย ซึ่งควรเลือกรับแต่สิ่งที่ดีและต้องรู้จักปรับใช้ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของไทยที่มีแต่เดิม

คุณค่าทางสังคม หัวใจชายหนุ่มสะท้อนสภาพสังคมในช่วงที่ประเทศกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่สมัยใหม่ว่ามีการรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาใช้มากและมีความขัดแย้งทางความคิดของคนรุ่นเก่าและใหม่

คุณค่าทางวรรณศิลป์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้กลวิธีที่หลากหลายเพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง เช่น

1. ทรงใช้รูปแบบนวนิยายซึ่งสามารถสร้างความสมจริงได้มากที่สุด
2. จดหมายทั้งหมดเป็นเหมือนจดหมายของบุคคลที่มีตัวตนจริง
3. ทรงสร้างตัวละครได้สมจริง แสดงพฤติกรรมของบุคลซึ่งมีทั้งถูกและผิดและให้ผลแห่งการกระทำที่สมเหตุสมผล
4. ใช้สำนวนการเขียนที่เหมาะสมกับตัวละคร

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดคือความหมายของ “หัวใจ” ในเรื่องหัวใจชายหนุ่ม
 - 1) ชีวิต
 - 2) ทรรศนะ
 - 3) ความรัก
 - 4) ปัญหา
2. ข้อใดคือลักษณะของ “ชายหนุ่ม” ในเรื่องหัวใจชายหนุ่ม
 - 1) วันรุ่นไทย
 - 2) ขุนนางหนุ่มไทย
 - 3) คนไทยรุ่นใหม่
 - 4) หนุ่มไทยนักเรียนนอก
3. พฤติกรรมของประพันธ์ในข้อใดที่ตรงกับแนวคิดสำคัญของเรื่อง
 - 1) ปฏิเสธที่จะแต่งงานกับหญิงที่บิดามารดาเลือกให้
 - 2) แต่งงานกับแม่เฒ่าหญิงที่เขาเลือกเอง
 - 3) ตัดสินใจหย่าขาดกันกับแม่เฒ่าเมื่อเกิดขัดแย้งกันรุนแรง
 - 4) ตกลงจะแต่งงานใหม่กับผู้หญิงที่เขาพอใจและผู้หญิงก็เห็นชอบ

4. คำว่า “ชุดอยู่” มีความหมายตรงกันข้ามกับคำว่าชุดใด
- 1) กลุ่มชุมชน
 - 2) เข้าทำยคร้ว
 - 3) ลอยนวล
 - 4) หมอบราบคาบแก้ว
5. “เมฆทุกก้อนมีซับในเป็นเงิน” มีความหมายตรงกับข้อใด
- 1) ต้นร้ายปลายดี
 - 2) ชั่วเจ็ดที ดีเจ็ดหน
 - 3) ยามมืดไข่มืดแท้ ทุกสถาน
 - 4) ข้างนอกขรุขระ ข้างในต๊ะติ้งโห้ง
6. ตัวละครใดมีพฤติกรรมตรงกับคำว่า “ชิงสุกก่อนห่าม”
- 1) แม่อุไร
 - 2) แม่กิมเน้ย
 - 3) ประไพ
 - 4) นางสาวศรีสมาน
7. ข้อใดเป็นการเสนอข้อคิดเห็นของผู้เขียนผ่านตัวละคร
- 1) ถึงเวลาแล้วที่ไทยเราควรจะใช้ธรรมเนียมมีเมียคนเดียว
 - 2) แต่นักสงสารหล่อนจะต้องไปตกในหม้อคน “อันศิริไลซ์” จะทนทานไม่ไหว
 - 3) มันสำคัญอีกเรื่องที่จะไม่ได้กอดผู้หญิงนั่นแหละ ถ้าไม่มีเต็นท์กันบ้างเราจะวิ่งไปกอดเขาดีๆ ใครเขาจะยอม
 - 4) ท่านว่าค้าขายไม่มีหนทางที่จะเป็นใหญ่เป็นโตขึ้นมาได้

เฉลย

1. 2) 2. 4) 3. 4) 4. 1) 5. 3) 6. 1) 7. 1)

ทุกซ์ของชวอนาในบทกวี

พระราชณินพณธิ์ในสมเด็จพะเพร็ดนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี

แนวคิดสำคัญ ชวอนาปลูกข้าวเพื่อให้ผู้อื่นยังชีพด้วยความเหน็ดเหนื่อย แต่ก็ได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่าเท่าที่ควร

คุณค่าทางวรรณศิลป์ คือ การใช้ถ้อยคำกะทัดรัด สละสลวย ลำดับความได้ดี แสดงแนวคิดชัดเจน

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. “เปิบข้าว” ของ จิตร ภูมิศักดิ์ แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด
 - 1) กาพย์ยานี
 - 2) กาพย์สุรางคนางค์
 - 3) กลอนสุภาพ
 - 4) กาพย์ฉกัณ
2. คำประพันธ์ตอนใดมีน้ำเสียงทวงบุญคุณ
 - 1) เปิบข้าวทุกคราวคำ จงสู้งาเป็นอาจณ
เหงื่อที่สุกน จึ่งก่อเกิดมาเป็นคน
 - 2) ข้าวนี้จะมีรส ให้ชนชิมทุกชั้นชน
เบื่องหลังลิทุกขทน และขมขึ้นจนเขี้ยวควา
 - 3) จากแรงมาเป็นรวง ระยะทางนั้นเหยียดยาว
จากรวงเป็นเม็ดพราว ล้วนทุกยากลำเค็ญเข็ญ
 - 4) เหงื่อหยดซึกก็หยาด ทุกหยดหยาดล้วนยากเย็น
ปูดโปนก็เส้นเอ็น จึ่งแปรรวงมาเปิบกิน
3. ข้อใดแสดงถึงภาพความขัดแย้งอย่างชัดเจน
 - 1) น้ำเหงื่อที่เรือแดง และน้ำแรงอันหลังริน
 - 2) เหงื่อหยดซึกก็หยาด ทุกหยดหยาดล้วนยากเย็น
 - 3) ตอนอาทิตย์เที่ยงวัน ชวอนายังพรวนดิน
 - 4) รอบข้างไม่มีนาที่ไหนทิ้งว่าง แต่ชวอนาก็ยังอดตาย

4. บทความนี้ให้ข้อคิดใด
- 1) ปัจจุบันชาวนามีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
 - 2) ชาวนาทั่วโลกต้องทนทุกข์ยากเหมือนกันหมด
 - 3) ความทุกข์ยากของชาวนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันยังไม่ได้รับการแก้ไข
 - 4) ชาวนาละทิ้งอาชีพของตนมาอยู่ในภาคบริการ
5. ปัญหาของชาวนาที่อนุมานได้จากบทความตรงกับข้อใด
- 1) ชาวนาปลูกข้าวได้ผลผลิตน้อย
 - 2) ธรรมชาติไม่เอื้ออำนวยต่อการทำนา
 - 3) ชาวนาต้องทุกข์ยากแต่ก็ได้ผลผลิตคุ้มค่า
 - 4) ชาวนาถูกเอารัดเอาเปรียบจึงมีความเป็นอยู่ที่ทุกข์ยาก
6. “แล้วก็ไม่มียุทธวิธีสู้กับใคร” ข้อความนี้มีความหมายตรงกับข้อใด
- 1) ชาวนาไม่มีสิทธิร้องเรียนกับใคร
 - 2) ชาวนาไม่มีสิทธิฟ้องศาลอุทธรณ์และฎีกา
 - 3) ชาวนาไม่มีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น
 - 4) ชาวนาไม่มีสิทธิในการเลือกตั้ง
7. “หวานข้าวในฤดูใบไม้ผลิ ข้าวเมล็ดหนึ่งจะกลายเป็นหมื่นเมล็ดในฤดูใบไม้ร่วง” ข้อความนี้สะท้อนเรื่องใด
- 1) ดินฟ้าอากาศเอื้อต่อการผลิตข้าว
 - 2) ความขยันของชาวนา
 - 3) ความทุกข์ยากของชาวนา
 - 4) ผลผลิตที่ไม่เพียงพอ
8. “และขมขึ้นจนเขี้ยวคาว” หมายถึงข้อใด
- 1) ชาวนาทุกข์ยากมากกว่าต้นข้าวจะมีสีเขียว
 - 2) ชาวนาทุกข์ยากมากจนหน้าชาวนาเขียว
 - 3) สีเขียวของข้าวซึ่งน่าจะหอมสดชื่นกลับมีกลิ่นเหม็นคาว เพราะเกิดจากหยาดเหงื่อและความขมขื่นของชาวนา
 - 4) ชาวนาต้องลำบากจนตัวเขียวมีกลิ่นเหม็นคาว เพราะเต็มไปด้วยเหงื่อ

เฉลย

1. 1) 2. 1) 3. 4) 4. 3) 5. 4) 6. 1) 7. 1) 8. 3)

มงคลสูตรคำฉันท์

พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมีแนวคิดสำคัญก็คือ เหตุแห่งความสุข ความเจริญจะอยู่ที่การปฏิบัติตนและการอบรมจิตใจให้ถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนา

คุณค่าทางสังคม สะท้อนค่านิยมทางพุทธศาสนา และความมุ่งหมายสูงสุดตามหลักศาสนา คือ การเข้าสู่ นิพพาน

คุณค่าทางวรรณศิลป์ เป็นคำฉันท์ที่ใช้คำภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งคนส่วนใหญ่เข้าใจอยู่แล้ว และเมื่อผ่าน กระบวนการร้อยเรียงที่ดีทำให้เกิดเสียงที่ไพเราะและความหมายลึกซึ้ง

ปรากฏสัญลักษณ์ทางพระพุทธศาสนา เช่น ดิระ = ฝั่ง คือ นิพพาน

ทะเลวน = วัฏสงสาร คือ การเวียนว่ายตายเกิด

ธูลี = ฝุ่น ละออง แทนเครื่องเศร้าหมอง คือ กิเลส

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดมีใช้นามที่เรียกพระพุทธเจ้า

- 1) ชินสีห์
- 2) ทศพล
- 3) ภควันต์
- 4) มโหตรม

2. “เห็นแจ้ง ณ ลีองค์ พระอรียลัจอัน

อาจนำมนุษย์พ้น

ดิระข้ามทะเลวน” “ดิระ” และ “ทะเล” หมายถึงข้อใด

- 1) ฝั่งน้ำและมหาสมุทร
- 2) นิพพานและการเวียนว่าย
- 3) สวรรค์และนรก
- 4) บุญและบาป

3. แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตรงกับมงคลข้อใด

- 1) การงานกระทำไป บ่มิยุ่งและลับสน
- 2) สำรวมวรินทรีย์ และสุราบ่เมาผล
- 3) มีจิตตะอดทน และสติต ณ ชันดี
- 4) ยินดี ณ ของตน บ่มิโลภทะยานปอง

4. “การป็นเขาไปถ่ายรูปในที่มีย้ายห้ามว่าอันตราย” เป็นการละเลยมงคลข้อใด
- 1) อีกหนึ่งวินัยอัน นรเรียนและเชี่ยวชาญ
 - 2) อีกหนึ่งบั้งมี ฤดีดีอทะนงหาญ
 - 3) อีกหนึ่งประพติควร ณ สภาวะแห่งตน
 - 4) ความอยู่ประเทศซึ่ง เหมาะและควรจะสุชี
5. คนที่ทำงานเป็นดินพอกหางหมูเพราะขาดมงคลข้อใด
- 1) อีกศิลปศาสตร์มี จะประกอบมบุญการ
 - 2) การงานกระทำไป ปมียุ่งและสับสน
 - 3) มีจิตตะอดทน และสฤติ ณ ชันดี
 - 4) อีกบุญการที่ ณ อติตมดล
6. คนที่ชอบฝ่าฝืนกฎจรรยาเพราะขาดมงคลข้อใด
- 1) อีกหนึ่งวินัยอัน นรเรียนและเชี่ยวชาญ
 - 2) การงานกระทำไป ปมียุ่งและสับสน
 - 3) กอบกรรมะอันไร ทุษะกลั้วและมัวมล
 - 4) อีกหนึ่งมิได้มี จะกระด้างและจองทอง
7. ข้อใดกล่าวถึงมงคลมากกว่าข้ออื่นๆ
- 1) หากลูกและเมียมี ก็ถนอมประหนึ่งตน
 - 2) ให้ทาน ณ กาลควร และประพติสุธรรมศรี
 - 3) ความได้สดับมาก และกำหนดสุวาที
 - 4) ไร้โคกฐลิสัญญ และสบายบ่มัวมล
8. “จิตใครพิได้ต้อง วรโลกะธรรมศรี
แล้วย่อมบั้งมี จะประหวั่นฤกัจวล” คำที่ขีดเส้นใต้ในคำประพันธ์ข้างต้นหมายถึงอะไร
- 1) ข้อควรปฏิบัติโดยเคร่งครัดในโลก
 - 2) ความรู้อันเป็นประโยชน์แก่การดำรงชีวิต
 - 3) สิ่งซึ่งมนุษย์พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนา
 - 4) ความกำหนดหมายในความเคลื่อนไหวของสภาวะธรรม

เฉลย

1. 4) 2. 2) 3. 4) 4. 2) 5. 2) 6. 1) 7. 4) 8. 3)

มหາชาติหรือมหาเวสสันดรชาดก

มหาชาติ คือ ชาติที่ยิ่งใหญ่ก่อนที่พระโพธิสัตว์ (พระเวสสันดร) จะตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในอีกชาติ ด้วยความศรัทธาในพระพุทธรูปของคนไทยจึงทำให้เกิดการประพันธ์และแปลมหาชาติเป็นสำนวนของถิ่นต่างๆ

คุณค่าทางสังคม มหาชาติสำนวนถิ่นต่างๆ นั้นจะสะท้อนวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในท้องถิ่นของตนได้ เช่น อาหาร พิธีกรรม หรือภูมิประเทศ

คุณค่าทางวรรณศิลป์

1. มหาชาติภาคกลาง มีสำนวนพรรณนาความดีเด่น ถึงจะใช้ศัพท์ที่สูงแต่ก็มีความไพเราะ มีการใช้โวหารภาพพจน์ในหลายลักษณะ และมีศิลปะการแต่งที่งดงาม เช่น การซ้ำคำ เล่นคำ เล่นเสียงสัมผัส เป็นต้น
2. มหาชาติภาคเหนือและอีสาน เป็นบทบรรยายที่ใช้คำเรียบง่าย นิยมเล่นคำซ้ำที่ต้นวรรค
3. มหาชาติภาคใต้ มีการพรรณนาความมากกว่าภาคเหนือและอีสาน แต่ก็ไม่เท่าภาคกลาง

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. “ทารุณ” มีความหมายตรงกับข้อใด
 - 1) ให้ลูกเป็นทาน
 - 2) ให้ภรรยาเป็นทาน
 - 3) ให้เด็กเป็นทาน
 - 4) ให้ลูกและภรรยาเป็นทาน
2. เหตุใดการเทศน์มหาชาติจึงเรียกว่าการเทศน์คาถาพัน
 - 1) เพราะเทศน์เป็นคาถาภาษาบาลี
 - 2) เพราะเทศน์เกี่ยวพันกับคาถา
 - 3) เพราะเทศน์เป็นคาถาสลับกับเนื้อหา
 - 4) เพราะมหาชาติประกอบด้วย 1,000 คาถา
3. ประเพณีการเทศน์มหาชาติในภาคเหนือเรียกว่าอย่างไร
 - 1) ฟังเทศน์มหาชาติ
 - 2) ตั้งธรรมหลวง
 - 3) งานบุญพระเวส
 - 4) ถูกทุกข้อ
4. พระเวสสันดรบำเพ็ญทารุณในกัณฑ์ใด
 - 1) กัณฑ์ชูชก
 - 2) กัณฑ์กุมาร
 - 3) กัณฑ์สิกขะบรรพ
 - 4) กัณฑ์มัทรี
5. “มหาชาติสำนวนสร้อยสังกร” เป็นมหาชาติสำนวนของภาคใด
 - 1) ภาคกลาง
 - 2) ภาคใต้
 - 3) ภาคอีสาน
 - 4) ภาคเหนือ

6. มหาชาติกลอนเทศน์แต่งเป็นคำประพันธ์ชนิดใด
1) กลอนสุภาพ	2) ร่ายยาว
3) อินทริวิเชียรฉันท	4) กาพย์ยานี
7. ส่วนของไทยที่เกี่ยวกับพระเดมิยคือข้อใด
1) ใจดีเหมือนพระเดมิย	2) ใจแข็งเหมือนพระเดมิย
3) ขยันเหมือนพระเดมิย	4) เจียบเป็นพระเดมิยไป
8. ซาดกสะท้อนความเชื่อเรื่องใดเด่นชัดที่สุด
1) นรกสวรรค์	2) การออกบวช
3) การเวียนว่ายตายเกิด	4) กรรม
9. ข้อใดไม่ใช่สัตว์สวดกมหาทาน
1) ช้าง ม้า รถ	2) นางสนม โคนม
3) ทาสชาย ทาสหญิง	4) เงินทอง
10. “ยกคชพ่ายย้ายคชพล คนตัวหมอบขอติดมือ ถือหัตถ์ง่าทำเห็นงาม ตามทำนองต้องธรรมเนียม เตรียมทุกหมวดตรวจทุกหมู่” คำประพันธ์ข้างต้นเป็นกลบทชนิดใด
1) ยัติภังค์	2) นาคริภังค์
3) กบตันสลักเพชร	4) กบตันต่อยหอย

เฉลย

1. 2) 2. 4) 3. 2) 4. 3) 5. 4) 6. 2) 7. 4) 8. 3) 9. 4) 10. 3)

วรรณคดีวิจักษ์ ม.5

มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

ผู้แต่ง เจ้าพระยาพระคลัง (หน)

ลักษณะคำประพันธ์ แต่งเป็นร้อยยาว มีพระคาถาภาษาบาลีนำ พรรณนาเนื้อความโดยมีพระคาถาสลับเป็นตอนๆ ไปตลอดทั้งกัณฑ์

ที่มาของเรื่อง เรื่องพระมหาเวสสันดร หรือเรื่องมหาชาติมาจากชาดกทางพระพุทธศาสนา เดิมแต่งเป็นภาษาบาลี มีการแปลเป็นภาษาไทยแล้วตั้งแต่สมัยสุโขทัย

เรื่องมหาชาติสำนวนแรกที่มีหลักฐานปรากฏเป็นหนังสือ คือ เรื่องมหาชาติคำหลวง ซึ่งสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถโปรดเกล้าฯ ให้นักปราชญ์ราชบัณฑิตแต่งขึ้นใช้สำหรับสวด

มหาชาติสำนวนต่อมา คือ กาพย์มหาชาติ แต่งในรัชสมัยของพระเจ้าทรงธรรมใช้สำหรับเทศน์แต่เนื้อความในกาพย์มหาชาติค่อนข้างยาว ไม่สามารถเทศน์จบได้ในเวลาวันเดียว ชัดกับความเชื่อของพุทธศาสนิกชนที่ว่าต้องฟังเทศน์ทั้ง 13 กัณฑ์ 1,000 คาถา ในวันเดียว จึงจะได้กุศลแรงกล้า

มหาชาติสำหรับใช้เทศน์เกิดขึ้นใหม่หลายสำนวน ทำเนื้อความให้สั้นลง ทั้งนี้เพื่อให้เทศน์จบได้ในวันเดียว มหาชาติสำนวนใหม่นี้ เรียกว่า “มหาชาติกลอนเทศน์” หรือ “ร้อยยาวมหาเวสสันดรชาดก”

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีการชำระและรวบรวมมหาชาติกลอนเทศน์สำนวนต่างๆ คัดเลือกสำนวนที่ดีที่สุดของแต่ละกัณฑ์จัดพิมพ์เป็นฉบับของหลวง 2 ฉบับ คือ ฉบับหอสมุดวชิรญาณ และฉบับกระทรวงศึกษาธิการ

กัณฑ์มัทรีปรากฏในมหาชาติกลอนเทศน์ทั้ง 2 ฉบับ

แนวคิด

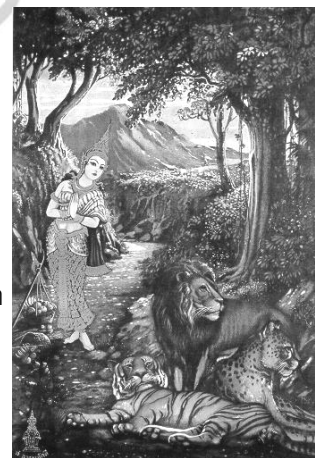
แนวคิดสำคัญของเรื่องมหาเวสสันดรชาดกกัณฑ์มัทรีเน้นที่ “ความรักของแม่” คือ “แม่รักลูกสุดชีวิต” การที่พระนางมัทรีทรงดูแลปรนนิบัติสองกุมาร ทรงห่วงใยเมื่อจะต้องเสด็จไปไกลห่างและทรงติดตามโดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากเมื่อทรงคิดว่าสองกุมารหายไป

คุณค่าของเรื่อง

คุณค่าด้านสังคม

1. ให้แง่คิดเกี่ยวกับความเป็นภรรยาที่ดี การเป็นมารดาที่ดี
2. สะท้อนความเชื่อบางประการ เช่น ความเชื่อเรื่องนางพญาพิสดาร เป็นต้น
3. สะท้อนภาพชีวิตในชนบท เช่น การเล่นโหมชิงช้า การเล่นซ่อนหาของเด็กๆ คุณค่าด้านวรรณศิลป์

ภาษาที่ใช้ในกัณฑ์มัทรีมีความไพเราะ มีการเล่นคำ เล่นอักษร การใช้โวหารภาพพจน์และการพรรณนาให้เกิดจินตภาพอย่างชัดเจน

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดไม่อาจอนุมานได้ว่าเป็นบุคลิกภาพของผู้พูดข้อความต่อไปนี้
พระคุณเอย จะคิดมั่งเป็นไรเล่าว่ามัทรีนี้เป็นข้าเก่าแต่ก่อนมา ดังเงาตามพระบาทก็เหมือนกัน
นอกกว่านั้นที่แน่นอนคือ นางไฉนอันสนิทชิดใช้แต่ก่อนกาล ยังจะติดตามพระราชสมภารมาบ้างละหรือได้
แต่มัทรีที่แสนดีผู้เดียวดอก ไม่รู้จักปลี่ยนปลอกพริกไฟลเอาตัวหนี
1) จงรักภักดี
2) ไม่เห็นแก่ตัว
3) ขาดเหตุผล
4) เจ้าโหวด
2. ข้อใดใช้โวหารภาพพจน์เชิงอุปลักษณ์
1) แต่อย่างเหี้ยมเกรียบกรอบก็เหลียวหลัง
2) เหมือนหนึ่งน้ำพลอยพริ้วๆ อยู่พราวๆ
3) จึ่งตรัสว่าน้ำเอ๋ยเคยมาเปี่ยมขอบเป็นไรจึ่งขอذنลงขุนหมอง
4) จึ่งตรัสว่าไอ้เจ้าแว่นแก้วส่องสว่างอกของแม่เอ๋ย
3. คำกล่าวในข้อใดเป็นการใช้อุปายที่ทำให้ “ความโศกเสื่อมสร้างสงบจิต”
1) แม่ก็มหาจะอ่อนน้อมไหว้วาจะเสวยนม ผทมเหนือพระเพลาพลางฉอเลาะแม่นี่ต่างๆ
2) อุปมาเหมือนหนึ่งกุมรินบินระว่อน เทียวขับซาบเอาเกสรสุคนธมาเลศ พบดอกไม้อันวิเศษต้องประสงค์
หลงเคล้าคลึงรสจวนลิ้มรัง
3) พระองค์เห็นพิรุณร่ำไรราวนที่ตรงไหน ทอดพระเนตรสังเกตไว้แต่ปางก่อน จึ่งเคืองค่อนด้วยคำหยาบ
ยกใจเจ็บจิตเหลือกำลัง
4) นำที่จะสงสารสังเวชโปรดปรานี้ว่ามัทรีนี้เป็นเพื่อนยากอยู่จริงๆ ช่างค่อนดิ่งปรีภษาณาได้ลงคอไม่คิดเลย
4. “...จะเอาแต่เสียงจกจันและเรไรอันร่ำร้องนันทหรือมาต่างแต่รสังข์และพิณพาทย์ จะเอาแต่เมฆหมอกในอากาศ
นั้นหรือมากันเป็นเพดาน จะเอาแต่ยุ่งยางในป่าพระหิมพานต์มาต่างฉัตรเงินและฉัตรทอง...”
คำประพันธ์ข้างต้น มีลักษณะตรงกับข้อใด
1) บทตัดพ้อ
2) บทเสียดสี
3) บทปลอบประโลม
4) บทคร่ำครวญ

5. “เข้าเถื่อนเจ้าลิ้มพรา ได้หน้าแล้วลิ้มหลังไม่แลเหลียว” พระเวสสันดรตำหนิพระนางมัทรีในประเด็นใด
- 1) ความไม่รอบคอบ
 - 2) ความไม่ซื่อสัตย์
 - 3) ความไม่รู้จักรักกาลเทศะ
 - 4) ความไม่ประมาณตน

เฉลย

1. 3) 2. 4) 3. 2) 4. 4) 5. 2)

ลิลิตตะเลงพ่าย

ผู้แต่ง สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมณูชิตนุชิตชิโนรส (พระองค์เจ้าवासกรี)

ลักษณะคำประพันธ์ เป็นลิลิตสุภาพ คือ ประกอบด้วยร้อยสุภาพ โคลงสองสุภาพ โคลงสามสุภาพ โคลงสี่สุภาพ

จุดมุ่งหมายในการแต่ง นิพนธ์ขึ้นเพื่องานพระราชพิธีฉลองตึกวัดพระเชตุพนฯ ในสมัยรัชกาลที่ 3

เนื้อเรื่อง เนื้อความตอนที่เป็นบทเรียน ได้ตัดตอนมาบางบท คือ

ตอนที่ 1 เริ่มบทกวี

ตอนที่ 2 เหตุการณ์ทางเมืองมอญ

ตอนที่ 3 พระมหาอุปราชายกทัพเข้าเมืองกาญจนบุรี

ตอนที่ 4 สมเด็จพระนเรศวรทรงประราภเรื่องตีเมืองเขมร

ตอนที่ 5 สมเด็จพระนเรศวรทรงเตรียมการสู้ศึกมอญ

ตอนที่ 6 สมเด็จพระนเรศวรทรงตรวจเตรียมทัพ

ตอนที่ 7 พระมหาอุปราชาทรงปรึกษาศึกษาการศึกแล้วยกทัพเข้าปะทะกองทัพหน้าของไทย

ตอนที่ 8 ทัพหน้าของไทยถอยไม่เป็นขบวน

ตอนที่ 9 ทัพหลวงเคลื่อนพล ข้างทรงพระนเรศวรและพระเอกาทศรถฝ่าเข้าไปในกองทัพบ้าศึก

ตอนที่ 10 ยุทธหัตถีและชัยชนะของไทย

ตอนที่ 11 สมเด็จพระนเรศวรทรงสร้างสถูปและปูนบำเหน็จทหาร

ตอนที่ 12 สมเด็จพระวันรัตทูลขอพระราชทานอภัยโทษ

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

- คำที่ขีดเส้นใต้ในคำประพันธ์ต่อไปนี้หมายถึงใคร “ฤาธรมเริ่มรณฤทธิ์ รบราพณ์ แลฤา”
 - อินทรีชิต
 - ไพจิตราสूर
 - ทศกัณฐ์
 - กุมภกรรณ
- ข้อใดเป็นคำพูดประชด
 - เจ้าอุรุษามิบุตร ล้วนยังยุทธเชี่ยวชาญ
 - หาญหักศึกบมิย่อ ต่อสู้ศึกบมิหย่อน
 - ไปพักอ่อนว่าใช้ ให้ธหวงธห้าม
 - แม่นเจ้าคร้ามเคราะห์กาจ จงอย่ายาตรายุทธนา

3. ข้อใดสอนให้ใช้หลักจิตวิทยา
- 1) อย่าลองคะนองตน ตามชอบ ทำนา
 - 2) เอาใจทหารหาญ เรืองริน อยู่นา
 - 3) รู้เชิงพิชัยชาญ ชุมค่าย ครอบนา
 - 4) อย่าหย่อนวีรียะยล อย่างเกียจ
4. ข้อใดแสดงลักษณะนิราศ
- 1) ถีบถึงทวารกรุงแก้ว เตียรดาษพลคลาดแคล้ว
คล้าคล้ายคลาขบวน
 - 2) มาเดิยวเปลี่ยวอกอ้า อายสุ
สถิตอยู่เอื้องดู ละห้อย
 - 3) ดลยงเวียงด่านด้าว โดยมี
เมืองชื่อกาญจนบุรี ว้างว่าง
 - 4) คำนึงนภดินทร์ ปิตุเรศ พระเฮ
พระเร่งลานละห้อย เทวษให้โหยหา
5. ข้อความต่อไปนี้แสดงให้เห็นว่า พระมหาอุปราชาทรงวิตกเรื่องใด
- “เสียดายแผ่นดินมอญ พลันมอดม้วยแฮ
เหตุบมีมือผู้ อื่นด้านทานเข็ญ”
- 1) มอญจะต้องล่มสลายเพราะไม่มีผู้กล้าหาญสู้ศึกได้
 - 2) พม่าต้องอับจนเพราะไม่มีกองทัพที่เข้มแข็ง
 - 3) มอญต้องหลุดพ้นอำนาจพม่า
 - 4) พม่าต้องเสื่อมสลายเพราะไม่มีผู้ปกครองที่เข้มแข็ง
6. คำว่า “พิริยะ” ในข้อใดมีความหมายต่างกับข้ออื่น
- 1) ผลพระพิริยะลำ เจริญ ล่วงแฮ
 - 2) พ่ายพระพิริยะแพ่ พ่ายน้ำ ใจจง
 - 3) เสด็จไร้พิริยะราญ อรินาศ ลงนา
 - 4) บำเพ็ญพิริยะพัน พรรณนา

เฉลย

1. 3) 2. 4) 3. 2) 4. 2) 5. 4) 6. 3)

บทละครพูดคำฉันท์ เรื่อง มัทนะพาธา

ผู้แต่ง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ทรงพระราชนิพนธ์ขณะทรงพระประชวร และประทับอยู่ ณ พระราชวังพญาไท ทรงเริ่มเมื่อวันที่ 1 กันยายน - 18 ตุลาคม พ.ศ. 2466 และต่อมาในปี 2467 ทรงแปลเป็นร้อยแก้วภาษาอังกฤษพร้อมอธิบายศัพท์)

ลักษณะคำประพันธ์ ใช้ฉันทประเภตต่างๆ ในการประพันธ์ อีกทั้งบางตอนยังใช้กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 ในการแต่งด้วย นอกจากนี้ยังมีบทเจรจาร้อยแก้วในส่วนของตัวละครที่ไม่สำคัญ ซึ่งการใช้คำประพันธ์ที่หลากหลายชนิดนี้ นอกจากสอดคล้องกับบทบาทของตัวละครและเนื้อเรื่องแล้ว ยังทำให้มีลีลาภาษาที่หลากหลายและอ่านได้ง่ายไม่รู้สึกเบื่ออีกด้วย

แนวคิดสำคัญ

มัทนะ หมายถึง ความลุ่มหลงหรือความรัก

พาธา หมายถึง ความเจ็บปวดหรือความเดือดร้อน

ดังนั้น มัทนะพาธา จึงมีความหมายว่า **ความเจ็บปวดหรือความเดือดร้อนแห่งความรัก** และมีนัยตรงกับความหมายของชื่อเรื่อง

คุณค่าทางวรรณศิลป์

วรรณคดีสโมสรประกาศยกย่องให้เป็นหนังสือที่แต่งดี เพราะใช้คำฉันท์แต่งบทละครพูดซึ่งแปลกและแต่งได้ยาก และสร้างตัวละครและฉากสอดคล้องกับวัฒนธรรมของอินเดีย

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดแสดงการโต้ตอบที่มีลีลาฉับไวและทันกัน

1) สุเทษณ์ :	บอกหน่อยเถอะว่าตรุณเจ้า	ก็จะยอมสมัครรัก
มัทนา :	ดูข้าสมัครภูมิสมัคร	ก็มีขัดจะคล้อยตาม
2) สุเทษณ์ :	ความรักจะเหี่ยวระระทด	เพราะมีอาจจะคลอเคลีย
มัทนา :	ความรักระทดระระเหี่ยว	ถูจะหายเพราะเคลียคลอ
3) มายาริน :	บังคับให้ยอม ประนอมเป็นข้า	บาทบริจา ริกาเทวัญ
สุเทษณ์ :	ฮะ! เราไม่ขอ ได้นางละหนอ	โดยวิธีนั้น
4) สุเทษณ์ :	ดีละ, จะให้มารศรี เป็นดอกไม้	โฉมงามจะว่าฉันใด
มัทนา :	ไหนไหน จะเป็นดอกไม้, หม่อมฉันพอใจ	เป็นดอกไม้ที่ออกนามมา

2. ข้อใดตรงกับความเห็นของคณะกรรมการวรรณคดีสโมสรที่ยกย่องพระราชนิพนธ์เรื่องมัทนะพาธา
- 1) เป็นวรรณคดีคำฉันท์เรื่องแรกซึ่งนับว่าแต่งได้ยาก
 - 2) เป็นวรรณคดีที่ดัดแปลงจากตำนานโบราณของอินเดีย
 - 3) กวีทรงปรึงค์พท์ให้มีจังหวะของคำครุ ลหุ เหมาะสมกับฉันท์
 - 4) กวีทรงสร้างตัวละครและฉากสอดคล้องกับวัฒนธรรมของอินเดีย
3. ในเรื่องมัทนะพาธา เหตุใดสุเทพณ์จึงไม่พอใจคำตอบของนางมัทนาขณะที่ถูกมายาวินร้ายมนตร์สะกด
- 1) คำตอบของนางก้าวร้าวและไม่เกรงใจ
 - 2) ทรรศนะของนางขัดแย้งความคิดของสุเทพณ์
 - 3) นางเน้นความต้องการของตนเองมากเกินไป
 - 4) คำตอบของนางยอกย้อนและไม่มีชีวิตจิตใจ

เฉลย

1. 2) 2. 1) 3. 4)

ดัมกิริฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์

แนวคิดสำคัญ

แพทย์นอกจากจะต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญในการรักษาโรคแล้วยังต้องมีจริยบรรณของแพทย์ด้วย

คุณค่าทางวรรณศิลป์

เป็นตำราแพทย์ที่จัดเป็นมรดกทางวรรณกรรมของชาติ โดยเฉพาะบทอุปมา **กายนคร**เปรียบหัวใจเป็น กษัตริย์ โรคเป็นข้าศึก น้ำดีจากตับ (ปิตต์) เป็นวังหน้า อาหารเป็นเสบียง และแพทย์เป็นทหาร มีหน้าที่รักษาหัวใจ น้ำดี และอาหาร ไม่ให้มีโรคร้าย คือ ข้าศึก เข้ามาจู่โจม

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

- หนทางทั้งสามแห่ง เร่งจัดแจงอยู่รักษา
ห้ามอย่าให้ข้าศึกมา ปิดทางได้จะเสียที่
คำว่า **“สามแห่ง”** ข้างต้น หมายถึงสิ่งใด
 - 1) กษัตริย์ วังหน้า เเสบียง
 - 2) กษัตริย์ ปิตต์ เเสบียง
 - 3) หัวใจ น้ำดี อาหาร
 - 4) ดวงจิต ปิตต์ แพทย์
- ในเรื่องคัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์ ข้อความต่อไปนี้ มีความหมายตรงกับข้อใด
ครูพักและครูเรียน อักษรเขียนไว้ตามมี
จงถือว่าครูดี เพราะได้เรียนจึงรู้มา
 - 1) ครูพักและครูเรียนเป็นครูที่ดี ทำให้ผู้เรียนมีความรู้
 - 2) ให้เคารพครูพักและครูเรียนซึ่งเป็นผู้สอนวิชาให้แก่ตน
 - 3) ถึงแม้ผู้สอนจะสอนหนังสือตามมีตามเกิด แต่ก็ถือว่าเป็นครูที่ดี
 - 4) แม้จะได้วิชามาด้วยวิธีเรียนทางอ้อมและทางตรง ก็ให้ถือว่าเป็นการเรียนที่ดี

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 3-4

“เมื่ออ่อนรักษาได้ แก่แล้วไซ้รักษายากหนักหนา”

3. คำว่า “อ่อน” และ “แก่” ในความข้างต้น มีความหมายตรงกับข้อใด
- 1) วัย
 - 2) ไซ้
 - 3) ฝิ
 - 4) ครรภ์
4. จากคำประพันธ์ข้างต้น ปรากฏโวหารภาพพจน์ชนิดใด
- 1) อุปลักษณ์
 - 2) ลัทธิพจน์
 - 3) อธิพจน์
 - 4) ปฏิพากย์พจน์

เฉลย

1. 3) 2. 4) 3. 2) 4. 4)

โคลนติดล้อ ตอนความนิยมเป็นเสมือน

ผู้แต่ง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

แนวคิดสำคัญ

ปัญหาและอุปสรรค เป็นที่เหนียวรั้งความเจริญของประเทศ

โคลนติดล้อ มีความหมายถึง เครื่องถ่วงรั้งความเจริญของประเทศชาติในตอนความนิยมเป็นเสมือน ต้องการสื่อถึงค่านิยมผิดๆ เกี่ยวกับเลือกการประกอบอาชีพ

คุณค่าทางวรรณศิลป์

ใช้สำนวนคมคาย น่าอ่าน ทุกย่อหน้ามีเอกภาพ สารัตถภาพ และลัมพันธ์ภาพ วางย่อหน้าขนาดสั้นและยาวสลับกัน ย่อหน้าสั้นเน้นประเด็นสำคัญ หรือดึงความสนใจของผู้อ่าน ย่อหน้ายาวอธิบายเนื้อความสำคัญ แสดงเหตุผลและให้ตัวอย่างชัดเจน

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. “...เสมือน ซึ่งเป็นแต่เครื่องมือ เท่ากับปากกาและพิมพ์ดีดซึ่งเขาใช้ (หรือใช้ผิด) ถ้าจะเปรียบเทียบกับพืชที่เขาได้ทำให้งอก ต้องนับว่าน้อยกว่าผลที่เขาได้กินเข้าไป”
ข้อความข้างต้นมีความหมายตรงกับข้อใด
 - 1) การเป็นเสมือนเป็นเครื่องมือพัฒนาประเทศได้เหมือนกันถ้าใช้ให้ถูก
 - 2) ถ้าใช้ปากกาและพิมพ์ดีดให้ถูกต้อง เสมือนก็สร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ได้
 - 3) การเป็นเสมือนสร้างประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่ประเทศได้น้อยกว่าชาวนาและชาวนา
 - 4) ผลงานของเสมือนมีน้อยกว่าผลงานของชาวนาชาวนา

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามในข้อ 2-5

“เด็กๆ ทุกคนซึ่งเล่าเรียนสำเร็จออกมาจากโรงเรียนล้วนแต่มีความหวังฝังอยู่ว่าจะได้ไปเป็นข้าราชการ เด็กที่ออกมาจากโรงเรียนเหล่านี้ย่อมเห็นว่ากิจการอย่างอื่นไม่เป็นเกียรติยศ เมื่อไรคนหนุ่มสาวของเราจึงจะเข้าใจได้บ้างว่า การเป็นชาวนา ชาวนา ฯลฯ นั้นมีเกียรติยศเท่ากับที่จะเป็นผู้ทำงานด้วยปากกาเหมือนกัน เมื่อไรจึงจะบังเกิดความรู้สึกเกียรติยศแห่งการงานอื่นๆ นอกจากที่ทำด้วยปากกาและพิมพ์ดีด”

2. ข้อความนี้เป็นการเขียนลักษณะใด
 - 1) อภิปราย
 - 2) โน้มน้าวใจ
 - 3) แสดงความคิดเห็น
 - 4) พิจารณาเหตุและผล

3. ข้อความนี้ใช้ภาษาระดับใด
- 1) ก้นเอง
 - 2) สนทนา
 - 3) กึ่งทางการ
 - 4) ททางการ
4. การใช้คำว่า “ปากกา” ในข้อความข้างต้นเป็นการใช้กลวิธีการเขียนชนิดใด
- 1) การเล่นคำ
 - 2) การซ้ำคำ
 - 3) การใช้สัญลักษณ์
 - 4) การเปรียบเทียบ
5. ข้อความนี้แสดงค่านิยมในเรื่องใด
- 1) การศึกษา
 - 2) การรับราชการ
 - 3) เกียรติยศ
 - 4) การเลือกงาน

เฉลย

1. 3) 2. 2) 3. 3) 4. 3) 5. 2)

วรรณคดีวิจักษ์ ม.6

เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา

แนวคิดสำคัญ รักสามเเล้ว หนึ่งหญิงสองชาย เกิดเรื่องเพราะมีผู้หญิงเป็นต้นเหตุ

“มันเกิดเหตุทั้งนี้ก็เพราะหญิง จึ่งหึงหวงช่วงชิงย่งยั้งอยู่

จำจะตัดรากใหญ่ให้หล่นพรุ ให้ลูกดอกตกอยู่แต่กิ่งเดียว”

กลอนบทนี้เป็นบทที่ถือได้ว่าเป็นทั้งแก่นเรื่อง เป็นทั้งการสรุปเรื่อง และเป็นทั้งการแก้ปมปัญหาของเรื่อง

คุณค่าทางวรรณศิลป์ ได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสรให้เป็นยอดวรรณคดีประเภทกลอนสุภาพ
ลักษณะเด่นของเรื่อง

1. เล่าเรื่องย้อนความหลังให้ผู้อ่านปะติดปะต่อเรื่องได้
2. ผู้อ่านสามารถเข้าใจลักษณะนิสัยของตัวละครได้ชัดเจน
3. การแสดงค่านิยมและความเชื่อของคนในสังคมสมัยกรุงศรีอยุธยาและต่อเนื่องมาจนถึง

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น สะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ของครอบครัวขุนนางไทยสมัยนั้นว่ามีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์อย่างสูง

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. “มันเกิดเหตุทั้งนี้ก็เพราะผู้หญิง จึ่งหึงหวงช่วงชิงย่งยั้งอยู่
จำจะตัดรากใหญ่ให้หล่นพรุ ให้ลูกดอกตกอยู่แต่กิ่งเดียว”
คำประพันธ์ข้างต้นนี้สำคัญอย่างไร
 - 1) เป็นแก่นเรื่อง
 - 2) เป็นการสรุปเรื่องราวทั้งหมด
 - 3) เป็นการแก้ปมปัญหาของเรื่อง
 - 4) ถูกทุกข้อ
2. จากข้อ 1 “รากใหญ่” หมายถึงผู้ใด
 - 1) ขุนแผน
 - 2) จมื่นไวย
 - 3) วันทอง
 - 4) ขุนช้าง

3. ข้อใดสะท้อนความเชื่อต่างจากข้ออื่น
- 1) เสกขม้นว่านยาเข้าทาตัว
 - 2) ลงยันต์ราชะเอาปะอก
 - 3) หยิบยงมกคลขึ้นใส่หัว
 - 4) แมงมุมท่มอกที่ริมฝา
4. พฤติกรรมของจมนัไวให้แง่คิดตรงกับข้อใด
- 1) ความโกรธนำความพินาศมาให้
 - 2) ความทะนงตนทำให้เกิดศัตรู
 - 3) การใช้อำนาจก่อให้เกิดแรงต่อต้าน
 - 4) ความหุนหันก่อให้เกิดผลร้าย

เฉลย

1. 4) 2. 3) 3. 4) 4. 4)

สามก๊ก ตอนกวนอุไปรับราชการกับโจโฉ

แนวคิดสำคัญ ผู้มีความซื่อสัตย์ ย่อมได้รับการยกย่อง เชื้อถิ่อ

คุณค่าทางวรรณศิลป์ เรื่องสามก๊กได้รับการยกย่องจากวรรณคดีสโมสรให้เป็นยอดวรรณคดีประเภทความเรียง เรื่องนิทาน ใช้บรรยายโวหารเล่าเรื่องโดยผูกเรื่องไม่ซับซ้อน สำนวนเปรียบเทียบคมคายและให้คิดสอใจ

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

- คำพูดในข้อใดของกวนอุที่แสดงว่ามีใจซื่อสัตย์ต่อเล่าปี่อย่างมั่นคงที่สุด
 - 1) แม้ข้าพเจ้ารู้ข่าวว่าเล่าปี่อยู่ที่ใด ถึงมาตรว่าไกลก็จะไปหาได้โดยเร็ว
 - 2) ถึงมาตรว่าเล่าปี่จะถึงแก่ความตาย เราก็ตายไปตามความที่ได้สาบานไว้
 - 3) เล่าปี่ผู้พี่นั้นก็มีคุณมา ถ้าเราจะเอาใจออกห่างบัดนี้ ก็หาผู้ใดจะนับถือว่าเป็นชายไม่
 - 4) มาตราว่าเป็นทางกันดารจะต้องข้ามพระมหาสมุทรและลุยเพลิงก็ดี ข้าพเจ้าจะไปหาเล่าปี่ให้จงได้
- เมื่อพิจารณาพฤติกรรมของกวนอุแล้ว ข้อที่กวนอุได้รับยกย่องมากที่สุดคือข้อใด
 - 1) ความซื่อสัตย์
 - 2) ความสวามิภักดิ์
 - 3) ความกตัญญู
 - 4) ความเมตตา
- โจโฉมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในเหตุการณ์ต่อไปนี้
“โจโฉจึงให้กวนอุกับภรรยาเล่าปี่ทั้งสองนั้นอยู่เรือนเดียวกัน หวังจะให้กวนอุคิดทำร้ายพี่สะใภ้ น้ำใจจะได้แตกออกจากเล่าปี่จะได้เป็นสิทธิ์แก่ตัว”
 - 1) ต้องการได้ฮูหยินเป็นของตน
 - 2) ต้องการให้กวนอุสวามิภักดิ์ต่อตน
 - 3) ต้องการให้กวนอุคิดไม่เชื่อต่อฮูหยิน
 - 4) ต้องการให้กวนอุประทุษร้ายต่อฮูหยินเพื่อแก้แค้นเล่าปี่

เฉลย

1. 2) 2. 1) 3. 3)

ภาพย่เห่เรือ

แนวคิดสำคัญ การพรรณนาชมความงามขบวนพยุหยาตราทางชลมารค การคร่ำครวญถึงนางอันเป็นที่รัก พร้อมทั้งการชมปลา ชมไม้และชมนก

คุณค่าทางวรรณศิลป์ ได้รับการยกย่องมากทางด้านการพรรณนาความ

1. ศิลปะการแต่ง มีทั้งการเล่นคำ ซ้ำคำ

2. ไวยากรณ์ภาพพจน์ ใช้อุปมา อุปลักษณ์ สัทพจน์ และสัญลักษณ์

คุณค่าทางสังคม สะท้อนภาพชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยมของคนไทยสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ความในข้อใดแสดงให้เห็นความเคลื่อนไหวที่มีพลังชัดเจนที่สุด

1) เรือครุฑขุดนาครีหัว	ลี้วลอยมาพาผันผยอง
2) เรือชัยไวก้องวัง	รวดเร็วจริงยิ่งอย่างลม
3) เรือม้าหน้าม่านน้ำ	แล่นเฉื่อยฉ่ำล่ำระหง
4) เรือสิงห์วิ่งแผ่นโผน	โจนตามคลื่นผืนฟ้าฟอง

2. ข้อใดไม่ได้สะท้อนถึงวัฒนธรรม

1) น้ำเงินคือเงินยวง	ขาวพรายช่วงสีลำอาง
ไม่เทียบเปรียบโฉมนาง	งามเรืองเรือเนื้อสองสี
2) ทางไกว้วยแหวกว้าย	ทางไก่อล่ายไม่มีหงอน
คิดอนงค์องค์เฮอร์	ผมประบ่าอำเอี่ยมไร
3) โนรีสีปานชาด	เหมือนช่างฉลาดวาดแต้มลาย
ไม่เท่าเจ้าโฉมฉาย	ห่มตาดพรายกรายกรรมา
4) งามทรงวงดังวาด	งามมารยาทนาครกราย
งามพริ้มยิ้มแย้มพราย	งามคำหวานลานใจถวิล

3. รูปสลักรูปพระที่นั่งในภาพยี่ห้อยี่สิบห้าอันเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ในข้อใด
- 1) ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของพลกนิกรทั้งหมด
 - 2) พระบรมเดชานุภาพยิ่งใหญ่สมกับเป็นสมมติเทพ
 - 3) ความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมืองเป็นเพราะพระบารมี
 - 4) การยกย่องพระเกียรติเป็นเนื้อหาหลักประการหนึ่งของวรรณคดี
4. “หอมอยู่ไม่รู้หาย คล้ายกลิ่นผ้าเจ้าตาตรู”
- คำประพันธ์ในข้อใดใช้ภาพพจน์วิธีเดียวกับตัวอย่างข้างต้นนี้
- 1) น้ำเงินคือเงินยวง ชาวพรายช่วงลีล้าอาง
 - 2) รวยรินกลิ่นร่ำเพย คิดพี่เคยเชยกลิ่นปราง
 - 3) หอมที่นรินรสเพี้ยง กลิ่นนื้อนวลนาง
 - 4) นึกน้องกรองมัลลย์ วางให้พี่ข้างที่นอน

เฉลย

1. 4) 2. 1) 3. 2) 4. 3)

สามัคคีเภทคำฉันท์

แนวคิดสำคัญ ตรงกับชื่อเรื่องสามัคคีเภท คือ การแตกความสามัคคีนำหมู่คณะไปสู่หายนะ ส่วนแนวคิดอื่นๆ มีดังนี้

1. ใช้สติปัญญาเอาชนะศัตรูได้โดยไม่ต้องเสียเลือดเนื้อ
2. การรู้จักเลือกใช้บุคคลให้เหมาะสมกับงาน จะช่วยให้ทำงานสำเร็จได้ด้วยดี
3. การใช้วิจารณ์ผู้อื่นควรระมัดระวังก่อนที่จะตัดสินใจทำสิ่งใดย่อมเป็นผลดีเสมอ
4. การถือความคิดของตนเป็นใหญ่และการทะนงตนย่อมทำให้ส่วนรวมเสียหาย

คุณค่าทางวรรณศิลป์ นายชิต บุรทัต แสดงความเชี่ยวชาญในการแต่ง ดังนี้

1. เลือกสรรฉันทได้เหมาะสมกับเนื้อหาแต่ละตอน
เช่น - **วลันตติลกฉันท์** ซึ่งมีลีลาไพเราะนุ่มนวล ชมความงามของกรุงราชคฤห์
“สามยอดตลอดระยะระยับ ว่าจะวับสลัปลัน
ช่อฟ้าตระกาลกลจะหยัน จะเยาะยั่วทมิฬพร”
- **อิทิสัจฉันท์** ซึ่งมีลีลากระแทกกระทั้นแสดงอารมณ์โกรธ เช่น
“เอออูเหมะมึงชังขางกระไร
ทุทาสสฤทธะนี้ไฉน ก็มาเป็น”
2. เล่นสัมผัสใน อีกทั้งสัมผัสสระและอักษรอย่างไพเราะ
ทิงค์ชาดิฉลดยล คะเนกลคะนึ่งการ
กษัตริย์ลิจฉวีวาร ระวังเหือดระแวงหาย

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดมีใช้คำนิยามที่ปรากฏในเรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์
 - 1) การใช้สติปัญญา
 - 2) การใช้วิจารณ์ญาณ
 - 3) ความจริงใจ
 - 4) การเสียสละเพื่อส่วนรวม
2. “แม้มากผิงังไม้ ผิวใครจะใคร่ลอง
มัดกำกระนั้นปอง พลหักก็เต็มทน”
คำประพันธ์ข้างต้นมีความหมายเปรียบเทียบกับเรื่องใด
 - 1) ความมั่นคงของประเทศ
 - 2) พลังของความสามัคคี
 - 3) ความเป็นปึกแผ่นของบ้านเมือง
 - 4) ความเข้มแข็งของกองทัพ
3. ข้อใดมีใช้พฤติกรรมของกษัตริย์ลัคนวีนีนำไปสู่ความหายนะของแคว้นวัชชี
 - 1) ทูเบา
 - 2) ถือทูลิमानะ
 - 3) ละเลยหน้าที่
 - 4) หนอนบ่อนไส้

เฉลย

1. 3) 2. 2) 3. 4)

ไตรภูมิพระร่วง ตอนมนุสสภูมิ

แนวคิดสำคัญ สรรพสิ่งทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตในไตรภูมิ ล้วนมีอนิจจังลักษณะ คือ ไม่เที่ยงแท้แน่นอน โลกที่อยู่เหนือกระแสความเปลี่ยนแปลง คือ โลกุตระภูมิ หรือนิพพาน

คุณค่าทางวรรณศิลป์ เป็นร้อยแก้วที่มีสัมผัสคล้องจองไพเราะ มีจังหวะน่าฟัง รู้จักใช้โวหารภาพพจน์ โดยการอุปมา และใช้คำที่สื่อภาพ เช่น คำที่สื่อถึงการเคลื่อนไหว หรือคำที่บ่งบอก แสง สี เสียง ที่เร้าอารมณ์

ตัวอย่างข้อสอบ

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. แนวคิดสำคัญของเรื่องไตรภูมิพระร่วง ตรงกับข้อใด
 - 1) ก่อเวรปรุวาย ฤจะพ้นซึ่งเวรา
 - 2) โลภียสุขสุขเสมอน สุขโลกอุดรหรือ
 - 3) รู้จักเพียงพอดีที่จะรับ ความเกิดดับธรรมดาอุทาหรณ์
 - 4) ร่างกายถูกผูกพันสรรพางค์ เป็นสื่อกลางแก่ใจรับใช้กาล
2. ข้อใดไม่ได้ใช้โวหารภาพพจน์
 - 1) หม้อเหล็กแดงอันใหญ่เท่าภูเขาไฟอันใหญ่
 - 2) ผูกยมบาลเอาเชือกเหล็กแดงอันลวกเป็นเปลวไฟไล่กระหวัดรัดตัวเขา
 - 3) สีสมนบุรณงามดังทองอันเหลืองเรืองเป็นที่พึงใจฝูงชายทุกคนแล
 - 4) แลมีฝีปากนั้นแดงดังลูกฟักข้าวอันสุกนั้น
3. จุดมุ่งหมายที่ว่า “ควรอิมสงสารแล” ตรงกับข้อใด
 - 1) สัตว์โลกทั้งหลายควรมีความเมตตาสงสารซึ่งกันและกัน
 - 2) สาธุชนพึงเห็นใจในความทุกข์เวทนาของผู้อื่นและหยิบยื่นความช่วยเหลือ
 - 3) ผู้สดับฟังไตรภูมิพระร่วงควรทำตนให้หลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด
 - 4) ภิกษุสงฆ์ควรชี้แนะให้สัตว์โลกทั้งหลายไม่ติดข้องอยู่ในกิเลสอันเป็นเครื่องรัง

เฉลย

1. 2) 2. 2) 3. 3)

ชัตติยพันธกรณี

ชัตติยพันธกรณี หมายถึง เหตุอันเป็นข้อผูกพันของกษัตริย์

เนื้อหา เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความทุกข์ระทมของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ประเทศไทย ถูกต่างชาติคุกคามอธิปไตยด้วยวิธีการต่างๆ อย่างรุนแรงจนทรงพระประชวร ทรงสิ้นหวังกระทั่งหยุดเสวย พระโอสถ และไม่โปรดที่จะดำรงพระชนม์ชีพอีกต่อไป จึงได้มีพระราชหัตถเลขาเพื่อเป็นการอำลาพระบรมวงศานุวงศ์ เป็นการสวณพระองค์เมื่อความทราบถึงสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพพระองค์จึงทรง พระนิพนธ์อินทริวิเชียรฉันท 26 บทถวายตอบทันที ทำให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระกำลัง และพระพลานามัยแข็งแรงขึ้น

ข้อคิดที่ปรากฏ

- ชาติด้านเมืองมีความสำคัญมากกว่าชีวิต
- แม้จะอยู่ในฐานะที่สูงส่งเพียงใด ก็ไม่ควรสร้างความลำบาใจให้กับผู้ที่มีฐานะต่ำกว่า
- พระมหากษัตริย์ทรงเป็นเสมือนกับต้นที่ต้องคอยสั่งการลูกเรือ เช่นเดียวกับการบริหารประเทศซึ่ง ไม่อาจขาดกับต้นได้
- ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์เป็นสิ่งที่คนไทยควรถือเป็นแบบอย่าง

ข้อสังเกต ทั้งพระราชนิพนธ์และพระนิพนธ์ส่วนที่แต่งเป็นคำฉันท์ ทั้งสองพระองค์ทรงเลือกใช้อินทริวิเชียร-ฉันทโดยมิได้ทรงเคร่งครัดเรื่องคำบังคับ ครุ-ลหุ แต่ทรงใช้ตามการออกเสียงหนัก-เบา-ตามธรรมชาติเหมือนอย่าง กวีโบราณ*

***หมายเหตุ** การแต่งฉันทของกวีโบราณตั้งแต่สมัยอยุธยาถึงสมัยรัชกาลที่ 5 มิได้เคร่งครัดเรื่องคำบังคับ ครุ-ลหุ ต่างกับกวีในสมัยหลังๆ คือ ตั้งแต่รัชกาลที่ 6 เป็นต้นมา ซึ่งเคร่งครัดเรื่องกฎเกณฑ์การประพันธ์มากขึ้น

ตัวอย่างข้อสอบ

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1-2

1. ขอตายให้ตาหลับ ด้วยชื่อนับว่าชายชาญ
เกิดมาประสบภาร ธุระได้บำเพ็ญทำ
 2. ธรรมตามหาสมุทร มีคราวหยุดพายุฝน
มีคราวสลาตัน ตั้งระลอกกระฉอกเงา
 3. ขอจงสำเร็จรา ชะประสงค์ที่ทรงปอง
ปกข้าฝ่าละออง พระบาทให้สามัคคี
 4. ผิดกันแต่ถ้าแก้ ให้เต็มแยจจึงจมไป
ใครท่อนประมาทใจ ว่าขลาดเขลาและเมาเมิน

1. คำประพันธ์ในข้อใดชักชวนให้ “ทำอย่างเต็มกำลัง”
 1) 1 2) 2 3) 3 4) 4

2. คำประพันธ์ในข้อใดเข้าทำนอง “ชั่วเจ็ดที ดีเจ็ดหน”
 1) 1 2) 2 3) 3 4) 4

3. ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากเรื่องขัดติยพันธกรณี
 1) ความเชื่อเรื่องเวรกรรมปรากฏในสังคมไทยมาช้านาน
 2) ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์เป็นสิ่งที่คนไทยพึงปฏิบัติ
 3) ความพยายามเป็นสิ่งที่คุณคนพึงมี แม้ตายก็ไม่เสียชีพว่าได้พยายามแล้ว
 4) ความโกรธอาฆังก่อให้เกิดหายนะอย่างร้ายแรงต่อประเทศชาติ®

ឈ្មោះ

1. 4) 2. 2) 3. 4)

สรุปยอดขายรายปีข้อเสนอ

“ฝึกทำใจทรง โปรดตัดข้องส ค่องเรึงนรู้”

BRANDS'S ซัมเมอร์แคมป์ 2013

เอกสารประกอบการบรรยาย

วิชา O-NET ภาษาไทย

โดย อ.วรรณ อนันตพงษ์ (อ.กอล์ฟ)
โรงเรียนกวดวิชาภาษาไทย อ.กอล์ฟ

- วิเคราะห์ข้อสอบ O-NET ม.6 วิชาภาษาไทย
- วิธีการเตรียมตัวสอบวิชาภาษาไทยต้องเตรียมอย่างไร

วิเคราะห์ข้อสอบ O-NET ม.6 วิชาภาษาไทย

สาระหลักการใช้ภาษา

สาระวรรณคดีและวรรณกรรม

สาระการอ่าน

สาระการเขียน

สาระการฟังและการพูด

วิธีการเตรียมตัวสอบวิชาภาษาไทยควรเตรียมอย่างไร

1. เริ่มต้นกับการเรียนภาษาไทยอย่างถูกต้อง
 1. เริ่มต้นจากเข้าใจเนื้อหาในแต่ละประเด็น (เข้าใจจริงๆ ไม่ใช่เข้าใจแบบจำ)
 2. ฝึกทำข้อสอบอย่างมีวินัย
 3. วิเคราะห์จุดบกพร่องของตนแล้วนำไปแก้ไข
 4. อย่าท้อถอย
2. ตรวจสอบวิธีการเรียนของนักเรียน

ต้องทำแบบนี้	แบบนี้เลิกทำ
✓ ต้องเข้าใจเนื้อหาก่อนทำโจทย์	✗ ทำโจทย์ไปเรื่อยๆ เหนื่อยก็พัก
✓ จำเป็นภาพ / ตารางเพื่อจะได้จำง่ายๆ และนานๆ	✗ จำเป็นตัวอักษร / ย่อหน้า
✓ จำหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย รายละเอียด	✗ จำเฉพาะรายละเอียด

1. ข้อควรสังเกตบางประการของภาษาไทย

ข้อสอบขบถม

1.1 ธรรมชาติของภาษา

1. ภาษาใช้เสียงสื่อความหมาย
2. ประกอบขึ้นจากหน่วยเล็กเป็นหน่วยใหญ่
3. ภาษามีการเปลี่ยนแปลง
4. มีลักษณะที่เหมือนและต่างกัน

1.2 ประเภทของภาษา (ข้อสอบขบถออกวิเคราะห์ อาจต้องตีความบทประพันธ์ สังเกต Keyword)

1. วัจนภาษา : ภาษาพูด + ภาษาเขียน
2. อวัจนภาษา :
 - อาการภาษา : แสดงออกทางท่าทาง ตำรวจจราจรโบกรถ โบกมือลาเพื่อน ฯลฯ
 - นัยนภาษา : แสดงออกทางดวงตา โกรธ เอ็นดู สงสาร ฯลฯ
 - วัตถุภาษา : แสดงออกทางสิ่งของ เช่น ไปงานศพใส่ชุดดำ เป็นต้น
 - สัมผัสภาษา : การจับมือแสดงความรู้สึกต่างๆ การลูบศีรษะแสดงความห่วงใย ฯลฯ
 - กาลภาษา : ดวงดาว แสงอาทิตย์ แสดงเวลากลางวันและกลางคืน

1.3 สำนวนต่างประเทศ : รูปแบบการพูดหรือการเขียนที่เลียนแบบรูปแบบสำนวนต่างประเทศ หลักสังเกต

สำนวนไทย	สำนวนภาษาต่างประเทศ
1. ขึ้นต้นด้วยประธาน มักเรียงประโยคแบบ ประธาน + กริยา + กรรม / ส่วนขยาย	1. ขึ้นต้นด้วยกรรม กรรม + (ประธาน) + กริยา
2. คำหลักอยู่หน้าคำขยาย นักเรียนสิบคน	2. คำขยายอยู่หน้าคำหลัก สิบนักเรียน (Ten students)
3. ใช้ภาษากระชับไม่ฟุ่มเฟือย	3. ฟุ่มเฟือยเยิ่นเย้อ สังเกต มีการ มีความ ในการ ในความ
4. ใช้ “ถูก” + กริยาด้านลบ	4. ใช้ “ถูก” + กริยาทั่วไป (อาจใช้ “ได้รับ” แทน)
เขาถูกต้อนรับจากแฟนเพลงที่สนามบิน
เขาได้รับการต้อนรับจากแฟนเพลงที่สนามบิน
	5. ใช้ “มัน” ขึ้นต้นอย่างไม่มีคความหมายและไม่ได้
หมายถึงอะไร เช่น มันเป็นอะไรที่ยอดเยียมมาก

วิเคราะห์สำนวนต่างประเทศ (ข้อมมือกันซักนิด)

1. นวนิยายเรื่องคู่กรรมแต่งโดยทมยันตี
2. มันเป็นสิ่งที่ผิดหวังอยู่บ้างที่เราได้หลักฐานน้อยเกินไป
3. มันเป็นเวลาบ่ายที่ข้าพเจ้าเดินทางมาถึงร้านอาหาร
4. สุนิสราถูกเชิญไปไต่อาที่ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. ความด้อยประสิทธิภาพของผู้นำชุมชนทำให้การพัฒนาชุมชนเป็นไปอย่างล่าช้า

เฉลย

1. แก่เป็น : ทมยันตีแตงนวนิยายเรื่องคู่กรรม
แนวคิด : ต้องแก้ให้เป็นประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธาน
2. แก่เป็น : เราผิดหวังอยู่บ้างที่ได้หลักฐานน้อยเกินไป
แนวคิด : ใช้คำว่า “มัน” ฟุ่มเฟือย และไม่ได้แทนสิ่งใดเลย
3. แก่เป็น : ข้าพเจ้าเดินทางมาถึงร้านอาหารเวลาบ่าย
แนวคิด : ต้องขึ้นประโยคด้วย ประธาน + กริยา + ส่วนขยาย และตัดคำว่า “มัน” ทิ้ง
4. แก่เป็น : สุนิสาได้รับเชิญไปได้ว่าที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
แนวคิด : ส่วนขยายใช้ “ถูก” + กริยาแง่ลบเท่านั้น (ให้แก้เป็นคำว่า “ได้รับ” แทน)
5. แก่เป็น : ผู้นำชุมชนที่ด้อยประสิทธิภาพทำให้ชุมชนพัฒนาไปอย่างล่าช้า
แนวคิด : ต้องเรียงลำดับโดยนำ “คำหลัก” ขึ้นต้น และตามด้วย “คำขยาย”

แนวข้อสอบ

1. ตามธรรมชาติของภาษา ข้อใดไม่ใช่ลักษณะทั่วไปของภาษา
 - 1) ครอบคลุมทั้งวัจนวิทยาเรียกเด็กนักเรียนไปเข้าแถวที่สนาม
 - 2) คำว่า “บัตรเติมเงิน” เป็นคำประสมที่ใช้ในภาษาไทยไม่นานนัก
 - 3) คุณวิมลเล่าว่าลูกสาวอายุ 2 ขวบพูดเก่งขึ้น ใช้ประโยคได้ยาวกว่าเมื่อก่อนมาก
 - 4) เด็กชายทองไม่สามารถออกเสียงคำภาษาอังกฤษที่มีเสียงตัว S สะกดได้เพราะเสียงสะกดนี้ไม่มีในภาษาไทย
2. ตามธรรมชาติของภาษา ข้อใดไม่ใช่ลักษณะทั่วไปของภาษา
 - 1) คำเกิดจากการนำเสียงในภาษามาประกอบกันเข้า
 - 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขียนเรียงความส่งเข้าประกวด
 - 3) ประโยคนี้มี 2 ประโยครวมกันโดยใช้คำเชื่อมช่วยเชื่อมความ
 - 4) ปัจจุบันคนไทยหลายคนพูดเสียงพยัญชนะควบกล้ำไม่ได้เลย
3. ข้อใดเป็นการใช้ภาษาที่แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของสังคม
 - 1) อาหารจานใหญ่ 2) อาหารจานด่วน 3) อาหารจานพิเศษ 4) อาหารจานเด็ด
4. ข้อใดใช้วัจนภาษา
 - 1) เขายิ้มด้วยความพอใจเมื่อได้รับชัยชนะ 2) เธออ่านนวนิยายแล้วชอบเล่าให้เพื่อนฟัง
 - 3) นักเรียนในชั้นเจียบทันทีเมื่อครูจ้องหน้า 4) ทุกครั้งที่ฟังเพลงตลกพวกเราจะหัวเราะกันทั้ง
5. ข้อใดมีคำที่แสดงวัจนภาษา
 - 1) แม้มากฝีกังไม้ ผิวใครจะใคร่ลอง
มัดกำกระนั้นปอง พลหักก็เต็มทน
 - 2) นิ่งเจียบสงบจำ บมิทำประการใด
ปรากฏประหนึ่งใน บุรว่างและร้างคน
 - 3) ปรึกษาหารือกัน โฉนนั่นก็ทำเนา
จักเรียกชุมนุมเรา บแลเห็นประโยชน์เลย
 - 4) ลูกข่างประดาพา รกกาลขว้างไป
หมุนเล่นสนุกเอน ดุจกันฉะนั้นหนอ

6. ข้อใดใช้องวณภาษา

1) นาวาเอียงเสียงกุกกักขึ้นร้อง	มันด่าล่องน้ำไปช่างไวเหลือ
2) ตลิ่งเบื้องบูรพาศาลาลาน	เรือขนานจอดโจษกันจ่อแจ
3) ถึงวัดแจ้งแสงจันทร์จำรัสเรือง	แลข้าเลื่องเหลียวหลังหลังน้ำตา
4) พี่เร่เดือนเพื่อนชายพายกระซิก	ถึงสามโคกต้องแดดยิ่งแผดแสง

7. ข้อใดเป็นอวัจนภาษา

1) กบิลพรหมตั้งปัญหาทำธรรมบาล	ให้กล่าวขานแก้ไขในปัญหา
2) อภิวันท์อุษลีสักเขียน	ผู้ส่องเทียนนำทางสร้างวรรณศิลป์
3) คำสัญญาที่ให้ไว้แต่ก่อน	เหมือนสายลมอ่อนอ่อนผ่านไปมา
4) วันครบครวัตรพร้อมกันวันได้พบ	วันประสปลังสรรค์ญาติผู้ใหญ่

8. ข้อใดใช้สำนวนต่างประเทศ

- 1) ประเทศในแถบยุโรปล้วนเป็นถิ่นที่คนจำนวนมากต้องการบริโภคหอยทาก
- 2) หญิงชาวแอฟริกาลองกินหอยทาก แล้วเธอก็ได้พบกับความประหลาดใจว่าเธอชอบมันมาก
- 3) บริษัทค้าหอยทากจ่ายค่าแรงให้แก่คนงานประมาณ 45 บาทต่อหอยทากน้ำหนัก 10 ปอนด์
- 4) นักกินหอยทากจะใช้คีมคีบเปลือกหอยไว้ในมือข้างหนึ่ง ส่วนมืออีกข้างก็ถือส้อมเล็กๆ ตีงเนื้อหอยออกจากเปลือก

9. ข้อใดใช้สำนวนต่างประเทศ

- 1) แม่ของฉันทันถูกถอดเตอรีบอย
- 2) นิตยสารที่ออกใหม่ขายดีเป็นพิเศษเพราะถูกใจวัยรุ่นมาก
- 3) ก้องภูมิใจมากที่ถูกเลือกให้เป็นผู้แทนของโรงเรียนไปประกวดสุนทรพจน์
- 4) คนที่ถูกฝังจำนวนมากล้มตายเพราะหลอดลมบวมจนหายใจไม่ออก

10. ข้อใดไม่ใช่สำนวนภาษาต่างประเทศ

- 1) ในความคิดของผมหนังสือเล่มนี้ดีที่สุดที่สุดในสถานการณ์ปัจจุบัน
- 2) ไม่เป็นการยากที่เราจะสืบค้นประวัติชีวิตของท่านผู้รู้
- 3) ปัจจุบันนี้ชาวกรุงเทพฯ ประสพปัญหาการจราจรติดขัด
- 4) คนไทยกำลังให้ความสนใจในข่าวเศรษฐกิจ

เฉลย เรื่องข้อควรสังเกตบางประการของภาษาไทย

1. 1) 2. 4) 3. 2) 4. 2) 5. 3) 6. 3) 7. 2) 8. 2) 9. 3) 10. 3)

2. เสียงและอักษรไทย

เสียงที่เปล่งออกมาในแต่ละพยางค์ประกอบไปด้วย

1. พยัญชนะต้น
2. สระ
3. พยัญชนะท้าย (ตัวสะกด)
4. วรรณยุกต์

1. พยัญชนะต้น : เสียงพยัญชนะที่อยู่ต้นพยางค์ / นำหน้าเสียงสระ

- 1.1 เสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว : ออกเสียงพยัญชนะต้นเสียงเดียว เช่น อด ทน เพื่อ อนาคต
- 1.2 เสียงพยัญชนะต้นประสม : ออกเสียงพยัญชนะต้น 2 หน่วยเสียง เช่น กราบกราน
ชวนชวาย (ชว + โอะ + น, ชว + อา + ย)

เสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว มี 21 เสียง *ไม่ต้องท่องนะ ให้ออกเสียงให้ถูกต้องก็ได้คะแนนแล้ว*
ประลอง 1 พิจารณาข้อความ “ฉันชอบนั่งดูดาว” มีเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวกี่เสียงไม่นับเสียงซ้ำ
ตอบ มี 3 เสียง คือ /ช/ /น/ /ด/

ข้อควรระวัง 1. เสียงบางเสียงมีพยัญชนะหลายรูป เช่น

ช ฌ ฉ ออกเสียงเป็น /ช/

พ ภ ฝ ออกเสียงเป็น /พ/

ข ข ค ฌ ออกเสียงเป็น /ค/ เป็นต้นให้ออกเสียง ห้ามดูรูปเด็ดขาด

2. โจทย์เรื่องนี้วัดความรู้เรื่องเสียง ฉะนั้นหมั่นทำข้อสอบให้มากๆ

เสียงพยัญชนะต้นประสม (เสียงควบกล้ำ)

ข้อสอบนิยามถาม

1. เสียงควบกล้ำไทยแท้ 11 เสียง

กร คร พร พร ตร เช่น เพนกวิ้น อีควอเตอร์ กราฟ

กล คล ปล พล

กว คว

2. เสียงควบกล้ำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

บร พร ดร ทร เช่น บรอดเวย์ บลู ฟรี ฟลอร์

บล พล

อักษรนำ : พยัญชนะต้น 2 ตัว ประสมสระเดียวกัน เช่นเดียวกับอักษรควบกล้ำ แต่มีวิธีการออกเสียงดังนี้

1. อ่าน 2 พยางค์ ได้แก่ อักษรสูงหรืออักษรกลางนำอักษรต่ำเดี่ยว เช่น ผงก สนิม ถลำ ฉวัด ผวา
2. อ่านออกเสียง 1 พยางค์ ได้แก่ “ห” นำอักษรต่ำเดี่ยว / “อ” นำ “ย” เช่น หมา หมู หมอน อย่า อยู่ อย่าง อยาก

ระวัง คำบางคำได้รับอิทธิพลการอ่านแบบอักษรนำ แต่ไม่ได้เป็นอักษรนำ เพราะไม่ได้ออกเสียง “อะ” กึ่งเสียง เช่น ตำริ ประโยชน์ ตำรวจ ลิริ บัญญัติ ดิลก

2. สระ (21 รูป 21 เสียง)

สระเดี่ยว / สระแท้ 18 เสียง แบ่งเป็น สระเสียงสั้น 9 เสียง / สระเสียงยาว 9 เสียง

สระประสม 3 เสียง ได้แก่ เอีย-เอือ-อัว *ข้อสอบถามบ่อยๆ*

ข้อสอบขบถถาม 1. สระประสมอ่านตึ่ๆ ออกเสียงถ้่านักเรียนไม่ม่ั่นใจ

2. หากข้อสอบถถาม พยงค้ที่ออกเสียงสระสั้น / สระยาว

เทคนิคการทำข้อสอบก็คือให้อ่านออกเสียงออกมา อย่างดูที่รูปคำเป็นอันขาด

3. พยัญชนะทำย (ตัวสะกด)

- มาตราตัวสะกดในภาษาไทยมี 8 มาตรา คือ ก บ ด / น ม ย ว ง

- ระวังสระเกิน อำ - ไอ - ไอ - เอา ถือว่ามีเสียงพยัญชนะทำย (มีเสียงตัวสะกดนั้่นเอง)

4. วรรณยุกต์ (ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย)

ข้อสอบขบถถาม 1. เสียงวรรณยุกต์ให้ไล่ซ้ำๆ ออกเสียงให้ถุก (สามัญ เอก โท ตรี จัตวา)

2. อาจออกรูปวรรณยุกต์มาหลอก เพราะบางคร้ังรูปวรรณยุกต์กับเสียงวรรณยุกต์ อาจไม่ตรงกันเสมอไป

3. ข้อสอบเคยออกประเภทวรรณยุกต์
วรรณยุกต์ระดับ (สามัญ / เอก / ตรี)
วรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ (โท / จัตวา)

5. คำเป็น-คำตาย (จำเป็นตารางเปรียบเทียบ จะได้จำนานๆ)

คำตาย	คำเป็น
1. สะกดด้วย แม่ ก บ ด เช่น กัด ทศ สรรพ	1. สะกดด้วยแม่ น ม ย ว ง เช่น ธรรม์ เทียว
2. ไม่มีเสียงตัวสะกด ประสมสระเสียงสั้น เช่น ดู ทะลุ	2. ไม่มีเสียงตัวสะกด ประสมสระเสียงยาว เช่น ดู หนู นา
	3. คำก็ประสมด้วย อำ - ไอ - ไอ - เอา

6. คำครุ-คำลหุ (อยู่ในคำประพันธ์ประเภทฉันท)

คำครุ	คำลหุ
1. คำที่มีตัวสะกดทุกมาตรา	1. คำที่ไม่มีตัวสะกดและประสมสระเสียงสั้น
2. คำที่ไม่มีตัวสะกดและประสมสระเสียงยาว	2. บ่ ธ ณ ก็ จัดเป็นคำลหุเสมอ
3. คำที่ประสม อำ - ไอ - ไอ - เอา จัดเป็นคำครุเสมอ	

7. ไตรยางศ์ (อักษรสามหมู่) **ออกข้อสอบบ่อย**

อักษรกลาง	อักษรสูง	อักษรต่ำคู่	อักษรต่ำเดี่ยว
ก	ข ข	ค ค ฅ	ง
จ	ฉ	ช ฌ	ญ
ด ฎ	ฐ ฏ	ท ฑ ท ฒ	น
ต ฏ	ผ	พ ภ	ย
บ	ผ	ฟ	ณ
ป	ศ ษ ส	ซ	ร
อ	ห	ฮ	ว ม พ ล

แนวข้อสอบ

- ข้อใดมีเสียงพยัญชนะต้นมากที่สุด (ไม่นับเสียงซ้ำ)
 - 1) ใครมาเป็นเจ้าเข้าครอง
 - 2) คงจะต้องบังคับขับไล่
 - 3) เคี้ยวเข็ญเย็นคำกรำไป
 - 4) ตามวิสัยเชิงเช่นผู้เป็นนาย
- เสียงของพยางค์ในข้อใดมีโครงสร้างต่างกับข้ออื่น
 - 1) ขวาน
 - 2) หลาม
 - 3) เผย
 - 4) ผุง
- ข้อใดมีเสียงควบกล้ำที่ไม่ปรากฏมาแต่เดิมในระบบเสียงภาษาไทย
 - 1) น้ำเล็ดหรือพลามาเป็นส่วนประกอบส่วนใหญ่มีอยู่ร้อยละ 55 ของเลือดทั้งหมด
 - 2) น้ำเลือดมีสภาวะเป็นเบสประกอบด้วยน้ำและสารอื่นๆ เช่น โปรตีน วิตามิน เกลือแร่
 - 3) เกล็ดเลือดเป็นชิ้นส่วนของเซลล์มีรูปร่างไม่แน่นอนมีขนาดเล็ก ไม่มีนิวเคลียส
 - 4) เกล็ดเลือดจะหลั่งสารเคมีไฟบรินซึ่งช่วยให้เลือดแข็งตัวเมื่อเกิดบาดแผล
- คำในข้อใดมีตัวสะกดมาตราเดียวกับ “เหตุผล” ทุกคำ
 - 1) พุดตาน ถอดถอน มลพิษ
 - 2) มดเท็จ คัดลั่น จัดการ
 - 3) ผลัดเวร บทกลอน โทษทัณฑ์
 - 4) สวดมนต์ จุดอ่อน ทรัพย์สิน
- ข้อใดประกอบด้วยพยางค์ที่ออกเสียงสระยาวทุกคำ
 - 1) เว้งว้าง เงินผ่อน แบ่งแยก
 - 2) วิดว้าย เข็ญชวน คลอนแคลน
 - 3) โพล่พลั ร่องแร่ จ่องทอง
 - 4) กริดกราย ร่อนเร่ ลอดช่อง
- ข้อใดไม่มีสระประสม
 - 1) ใครดูถูกผู้ชำนาญในการช่าง
 - 2) ความคิดขวางเฉไฉไม่เข้าเรื่อง
 - 3) เหมือนคนป่าคนไพรไม่รู้เรื่อง
 - 4) จะพูดด้วยนั้นก็เปลืองซึ่งวาจา
- ข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์ครบ 5 เสียง
 - 1) เจ้าคุณแผ่นดินแสนโกรธพิโรธ
 - 2) แต่เดือนยี่จนย่างเข้าเดือนสาม
 - 3) จนพระหน่อสุริยวงศ์ทรงพระนาม
 - 4) จากอารามแรมร้างทางกันดาร

8. ทุกพยางค์ในข้อใดเป็นคำเป็น
- 1) พระเสด็จโดยแดนชล
 - 2) ทรงเรือต้นงามเฉิดฉาย
 - 3) เรือชัยไว้วางวัง
 - 4) รวดเร็วจริงยิ่งอย่างลม
9. คำประพันธ์ต่อไปนี้ข้อใดมีพยางค์คำตายมากที่สุด
- 1) พระภูมิินทร์ล้นเกล้าของชาวไทย
 - 2) เสด็จไปทั่วแคว้นแดนสยาม
 - 3) พระเมตตาจุฬาแสงนงดงาม
 - 4) ทิวสยามไม่แยกเผ่าเราคือไทย
10. ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ก. และ ข้อ ข.
- ได้ฟังหลานท่านย่าน้ำตาตก สะอื้นอกอาดูรว่าทูนหัว
- ก. ข้อความข้างต้นมีพยางค์ที่ปรากฏเสียงพยัญชนะท้ายกี่พยางค์
- 1) 9 พยางค์
 - 2) 10 พยางค์
 - 3) 11 พยางค์
 - 4) 12 พยางค์
- ข. ข้อความข้างต้นมีคำที่รูปวรรณยุกต์ไม่ตรงกับเสียงวรรณยุกต์กี่คำ
- 1) 3 คำ
 - 2) 4 คำ
 - 3) 5 คำ
 - 4) 6 คำ
11. ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ก. และ ข้อ ข.
1. พระอุตสาห์เจือตงดสะกตจิต
 2. มิได้คิดมุ่งมาดปรารภนา
 3. แก่ล้งทำสำรวมหลับตา
 4. ก้มหน้านิ่งอยู่ไม่ดูไป
- ก. ข้อใดประกอบด้วยคำหรือพยางค์ที่ขึ้นต้นด้วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวทั้งหมด
- 1) ข้อ 1.
 - 2) ข้อ 2.
 - 3) ข้อ 3.
 - 4) ข้อ 4.
- ข. ข้อใดมีเสียงสระประสม
- 1) ข้อ 1. และ ข้อ 2.
 - 2) ข้อ 3. และ ข้อ 4.
 - 3) ข้อ 1. และ ข้อ 3.
 - 4) ข้อ 2. และ ข้อ 4.

พิจารณาคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 12-15

- ก. จะหาจันทน์กฤษณานั้นหายาก
- ข. เหมือนคนมากมีตีนนับหมื่นแสน
- ค. จะประสงค้องค์ปราชญ์ก็ขาดแคลน
- ง. เสมอแม่นจันทน์แดงแรงราคา
12. ข้อใดไม่มีเสียงวรรณยุกต์โท
- 1) ข้อ ก.
 - 2) ข้อ ข.
 - 3) ข้อ ค.
 - 4) ข้อ ง.
13. ข้อใดมีเสียงสระประสม
- 1) ข้อ ก.
 - 2) ข้อ ข.
 - 3) ข้อ ค.
 - 4) ข้อ ง.
14. ข้อใดมีอักษรกลางน้อยที่สุด
- 1) ข้อ ก.
 - 2) ข้อ ข.
 - 3) ข้อ ค.
 - 4) ข้อ ง.

15. ข้อใดมีจำนวนพยางค์มากที่สุด

- 1) ข้อ ก. 2) ข้อ ข. 3) ข้อ ค. 4) ข้อ ง.

พิจารณาคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 16-20

- ก. โบราณว่าเป็นข้าจอมกษัตริย์ ข. ราชสวัสดิ์ต้องเพียรเรียนรักษา
ค. ท่านกำหนดจดไว้ในตำรา ง. มีมาแต่โบราณช้านานครั้น

16. ข้อใดมีเสียงสระประสม

- 1) ข้อ ก. 2) ข้อ ข.
3) ข้อ ค. 4) ข้อ ง.

17. ข้อใดมีคำที่ออกเสียงอักษรควบ

- 1) ข้อ ก. 2) ข้อ ข.
3) ข้อ ค. 4) ข้อ ง.

18. ข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์ครบ 5 เสียง

- 1) ข้อ ก. 2) ข้อ ข.
3) ข้อ ค. 4) ข้อ ง.

19. ข้อใดมีอักษรต่ำน้อยที่สุด (ไม่นับอักษรที่ซ้ำกัน)

- 1) ข้อ ก. 2) ข้อ ข.
3) ข้อ ค. 4) ข้อ ง.

20. ข้อใดมีอักษรนำ

- 1) ข้อ ก. และ ข. 2) ข้อ ข. และ ค.
3) ข้อ ค. และ ง. 4) ข้อ ง. และ ก.

เฉลย เรื่องเสียงและอักษรไทย

1. 4)	2. 1)	3. 4)	4. 3)
5. 2)	6. 1)	7. 1)	8. 3)
9. 3)	10. ก. 2) ข. 2)	11. ก. 4) ข. 3)	12. 4)
13. 2)	14. 4)	15. 1)	16. 2)
17. 4)	18. 2)	19. 3)	20. 2)

3. คำไทยแท้และคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

3.1 คำไทยแท้ (ออกบ่อยมาก จำหลักสังเกตและตรวจสอบตัวเลือกให้ดี ไม่ยากเลย)

หลักสังเกตคำไทยแท้

1. ส่วนมากเป็นคำพยางค์เดียวมีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง เช่น พ่อ แม่ ปู่ ย่า ลม ไฟ ฯลฯ
2. มักสะกดตรงตามมาตรา เช่น ชก คอก กัด ฟัด ทับ ถีบ แทะ ฯลฯ
ระวัง คำที่สะกดตรงมาตราบางครั้ง อาจไม่เป็นคำไทยแท้ เพราะคำไทยจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ อาทิ กาย ขน ยาม โลก ไม่ได้เป็นคำไทยแท้เป็นคำภาษาบาลี
3. คำไทยแท้ไม่ใช้พยัญชนะ ฆ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ศ ษ ยกเว้น ฆ่า เขียน ระวัง ฆ้อง ใหญ่ หย้า หญิง ญวน เต่า ฐ (ท่าน) สะไ้ คอก คีค เคิก เคร้า พิศ
4. คำแผลงบางคำเป็นคำไทยแท้ เช่น ดูกร มาจาก ดูก่อน อรชร มาจาก อ่อนช่อน

3.2 คำสันสกฤต สังเกตจาก

1. ควบกล้ำ , ใช้ “รร” เช่น เคราะห์ ปรกติ ภรรยา ทรรษา
2. ใช้ ศ, ษ ยกเว้น คอก คีค เคิก เคร้า
3. ฤ ฤา ไอ เอา เช่น ฤาษี ไมตรี
4. ใช้ ท เช่น จุฑา กริธา
5. ใช้พยัญชนะ ตย สด ทย ทย สก ชญ เช่น นิตย วัสดุ วิทยา อัยยาศัย สถาน อาชญา
คำสันสกฤตบางคำก็ได้พิจารณาจากหลักสังเกตข้างต้นเสมอไป
อาตมา มารดา มุกดา ลัปดาห์ สวามี อัคนี เป็นต้น

3.3 คำบาลี สังเกตจาก

1. สระ อะ อา อิ อี อุ อู เอ โอ เช่น วิชา ภริยา อุต
2. ใช้ “ส” เช่น สาสนา ลิสสะ
3. ใช้ “พ” เช่น จุฬา กีฬา
4. อ่านออกเสียงเรียงพยางค์ เช่น ภริยา กิริยา
5. ใช้ตัวสะกดตัวตามตัวเดียวกัน เช่น วิชา เมตตา
6. มีหลักตัวสะกดและตัวตามที่แน่นอน

3.4 คำภาษาเขมร สังเกตจาก

1. มักสะกดด้วย จ ญ ร ล ส เช่น เผล็จ เสด็จ เสรีจ ตรวจ ผจญ เจริญ เผลิญ บำเพ็ญ
2. มักใช้อักษรนำ เช่น ขยม ไซมด เขม่า ขนอง เสวย จมูก ถวาย ฌนำ จรวด
3. มักใช้พยัญชนะควบกล้ำ เช่น กรวด กระบือ เกลือ ตลาด โปรด กระทรวง กระเพาะ ประชุม
4. มักขึ้นต้นด้วย “อ่า” ก่า- คำ- จ่า- ช่า- ต่า- ต่า- ท่า- ล่า- อ่า-
กำหนด กำนัด จำแนก จำหน่าย ชำนาญ ชำรุด ดำเนิน ดำรง ดำรง

5. แผลงคำได้

แผลง ข เป็น กระ	ขจาย-กระจาย	ขทง-กระทง	ขม่อม-กระหม่อม
แผลง ผ เป็น ประ, บรร	ผจง-ประจง, บรรจง	เผชญ-ประชญ	
แผลงเป็น บัง บำ บั่น			
เผชญ-บังเอิญ	ควร-บังควร	คม-บังคม	เกิด-บังเกิด
เพ็ญ-บำเพ็ญ	ปราบ-บำราบ	ปราศ-บำราศ	
โดย-บันโดย	ดาล-บันดาล		

คำเขมรอื่นๆ อ่านบ่อยๆ

แข ศก คอ เรียม เณียน กระจาย กระดาน กระโดง ประจง ประจบ ประทม จัด เขม่า
ฉะเชิงเทรา เชวง ชะเอม เฌอ เฌอเอม เต็ม เติน โดม แถง ไถง ทบวง ทะลาย ทหาร
ผกาย ผกา ละเอียด ระเบิด ลำเนา สไบ เสน่สงเสนียด สาแหรก อุดพิต และ ระเบิด ฉับ

3.5 คำภาษาอังกฤษ ข้อสอบขบถถาม

1. คำทับศัพท์
2. คำศัพท์บัญญัติ

แนวข้อสอบ

1. ข้อใดใช้คำไทยแต่ทั้งหมด
 - 1) พี่แกล้งเมินเดินมาข้างบ่อโพง
 - 2) เห็นท่าเลี่ยนเตียนโล่งเป็นทางถาง
 - 3) พิคพนมชมเพลินแล้วเดินพลาง
 - 4) ถึงระหว่างแนวถ้ำที่ลำธาร
2. ข้อใดเป็นคำไทยแต่ทุกคำ
 - 1) รู้กินเพิ่มพลังงาน รู้อ่านเพิ่มกำลังปัญญา
 - 2) น้ำมันขาดแคลน คุยกับแฟนก็ต้องดับไฟ
 - 3) รักบ้านต้องล้อมรั้ว รักครอบครัวต้องล้อมรัก
 - 4) ภาษาบอกความเป็นชาติ เอกราชบอกความเป็นไทย
3. ข้อใดเขียนคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษได้ถูกต้องทุกคำ
 - 1) เปอร์เซ่น พลาสติค คลินิก
 - 2) ซอส เต็นท์ เบนซิน
 - 3) กร๊าฟ ซ็อค สปริง
 - 4) สวิตซ์ เช็ต ดีเปรสชั่น
4. ข้อใดไม่มีคำภาษาไทยแทนคำภาษาต่างประเทศ
 - 1) วยรุ่นส่วนใหญ่ชอบร้องเพลงฮิตติดอันดับ
 - 2) รัฐบาลมีโปรเจกต์พัฒนาชนบทมากมาย
 - 3) พ่อค้ารับออเดอร์สั่งสินค้าจากอเมริกา
 - 4) ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

5. คำภาษาอังกฤษในข้อใดใช้คำไทยแทนไม่ได้
- 1) จินดาทำข้อสอบหลายวิชาจนรู้สึกเบลอไปหมด
 - 2) จิตราเป็นดีไซเนอร์ประจำห้องเสื้อที่มีชื่อเสียง
 - 3) จินตนาไปหาหมอเพื่อใช้แสงเลเซอร์รักษาผิวหนัง
 - 4) จิตรลดาเป็นวิสัญญีแพทย์ระดับอินเตอร์ของโรงพยาบาลนี้
6. คำภาษาอังกฤษในข้อใดใช้คำไทยแทนไม่ได้
- 1) จักษุแพทย์ผ่าตัดล้างต้อน้ำตาแล้วใส่สายซิลิโคนไว้ 3 เดือน
 - 2) การประชุมในวันนี้ใครมีไอเดียใหม่ๆ ก็เสนอเข้ามาได้เลย
 - 3) รายการตอบปัญหาภาษาไทยจะออนแอร์วันเสาร์หน้า
 - 4) เสื้อที่ร้านฉันดีไซน์สวยๆ ทั้งนั้น ราคาก็ไม่แพง
7. ข้อใดจำเป็นต้องใช้คำต่างประเทศ
- 1) ราคาน้ำมันดีเซลและเบนซินขึ้นๆ ลงๆ ตามกลไกการตลาด
 - 2) รัฐบาลประกาศกักตุนข้าวขึ้นให้หมดไปจากประเทศไทย
 - 3) ยักษ์ใหญ่มือถือทุ้มโปรโมชันใหม่ๆ เดือนกันยายน
 - 4) เวลาขับรถต้องคาดเซฟตี้เบลต์ทุกครั้ง
8. คำภาษาอังกฤษในข้อใดไม่สามารถใช้คำไทยแทนได้
- 1) ภาพยนตร์การ์ตูนสมัยนี้ดูแล้วไม่สบายตาเหมือนสมัยก่อน
 - 2) เธอช่วยเช็กให้ก่อนได้ไหมว่าสินค้าที่เราจะส่งไปขายมีจำนวนเท่าใด
 - 3) สมาชิกกำลังดิเบตกันยกใหญ่ว่าใครสมควรเป็นนายกสมาคม
 - 4) ครูที่ดีต้องเป็นโมเดลให้ลูกศิษย์ยึดถือปฏิบัติตามได้
9. ข้อความต่อไปนี้ส่วนใดไม่มีคำที่มาจากภาษาอังกฤษ
- (1) เรตติ้งของรายการโทรทัศน์สัมพันธ์กับเวลาในการออกอากาศ / (2) รายการที่ออกอากาศในช่วงไพรม์ไทม์ หรือช่วงเวลาที่ผู้ชมโทรทัศน์มาก / (3) จะมีโอกาสได้รับความนิยมมากกว่ารายการที่ออกอากาศในช่วงเวลาที่คนชมรายการน้อย / (4) ช่วงเวลาที่ผู้ชมที่วูบมากก็คือช่วงหัวค่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังรายการข่าว /
- 1) ส่วนที่ 1
 - 2) ส่วนที่ 2
 - 3) ส่วนที่ 3
 - 4) ส่วนที่ 4
10. ข้อใดไม่มีคำยืมภาษาบาลีสันสกฤต
- ก. วันจะจรจากน้องสิบสองค่ำ
 - ข. พอลวงย่ารุ่งเรืองออกจากท่า
 - ค. รำลึกถึงดวงจันทร์ครรโลลา
 - ง. พี่ตั้งตาแลแลตามแพราย
- 1) ข้อ ก. และ ข.
 - 2) ข้อ ก. และ ค.
 - 3) ข้อ ข. และ ง.
 - 4) ข้อ ค. และ ง.

11. ข้อใด**ไม่มี**คำที่มาจากภาษาบาลีหรือภาษาสันสกฤต
- 1) เราต้องใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง
 - 2) อย่าเลี้ยงลูกให้เป็นเทวดา
 - 3) ชื่อของเขาอยู่ในทำเนียบรุ่น
 - 4) ภรรยาของเขาทำงานอยู่ที่นี่
12. ข้อใดมีคำจากภาษาบาลีหรือสันสกฤตที่อ่านอย่างอักษรนำในภาษาไทย
- 1) เร่งรีบรีพลสกลไกร มาใกล้ทิวทุ่งธานี
 - 2) เห็นละหานธารน้ำไหลหลัง รมไทรใบบังสุริยศรี
 - 3) ม้ารถชกกรรมครันครัน ดังเสียงคลิ่นในสมุทรไม่ขาดสาย
 - 4) คอยเล็ดลอดสอดแนมจับกุม ชื่นในให้ประชุมจตุรงค์
13. ข้อใด**ไม่มี**คำยืมจากภาษาต่างประเทศ
- 1) ฝรั่งเป็นต้นตำรับอาหารกินเร็ว ยืนกินเดินกินก็ได้
 - 2) เมื่อเรารับมาก็ต้องกินตามอย่างเขาและรู้สึกว่าง่ายดี
 - 3) เราไม่ได้กินเพื่อประหยัดเวลาเอาไว้ทำการงานอย่างอื่น
 - 4) เป็นการกินเล่นๆ กันในหมู่คนวัยที่ยังทำมาหากินไม่ได้มากกว่า
14. คำประพันธ์ต่อไปนี้มีคำยืมภาษาต่างประเทศกี่คำ (ไม่นับคำซ้ำ)
- “พินนุขย์สุดสวาทเป็นชาติยักษ์ จงคิดหักความสวาทให้ขาดสูญ
กลับไปอยู่คูหาอย่างอาดูร จงเพิ่มพูนภวนารักษารธรรม”
- 1) 7 คำ
 - 2) 8 คำ
 - 3) 9 คำ
 - 4) 10 คำ
15. ข้อความต่อไปนี้ส่วนใด**ไม่มี**คำยืมจากภาษาบาลีหรือสันสกฤต
- (1) กลุ่มคนที่ร่ำรวยยังคงความมั่งคั่งของตัวเองไว้ได้เป็นเลิศ / (2) โดยผู้คนแวดล้อมซึ่งเป็นที่ปรึกษาทางการเงินและกฎหมาย / (3) ที่ล้วนมีฝีมือยอดเยี่ยมในแวดวงอาชีพนั้นๆ / (4) จะเห็นได้ว่าบรรดาเศรษฐีเงินล้านมักไม่เดินหน้าสร้างความร่ำรวยโดยลำพัง
- 1) ส่วนที่ 1
 - 2) ส่วนที่ 2
 - 3) ส่วนที่ 3
 - 4) ส่วนที่ 4

เฉลย เรื่องคำไทยแท้และคำที่มาจากต่างประเทศ

1. 2) 2. 3) 3. 2) 4. 4) 5. 3) 6. 1) 7. 1) 8. 1) 9. 3) 10. 3)
11. 3) 12. 3) 13. 2) 14. 4) 15. 1)

4. คำและการสร้างคำในภาษาไทย

คำมูล : คำที่มีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ อาจมีพยางค์เดียวหรือหลายพยางค์ เช่น ดิน น้ำ ลม ไฟ สมุด กระเป๋า

สังเกต คำมูลจะมีก็พยางค์ก็ได้แต่จะต้องแยกจากกันไม่ได้ หากแยกจากกันจะไม่มี ความหมาย

คำประสม : การนำคำมูลที่มีความหมายไม่เหมือนกันตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแล้วเกิด ความหมายใหม่ คำที่เกิดขึ้น เรียกว่า คำประสม

สังเกต คำประสมมักเป็นชื่อเรียกของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะเป็นชื่ออาหาร ข้าวของเครื่องใช้ ชื่ออาชีพ ฯลฯ เช่น สมุดบันทึก เครื่องซักผ้า แปรงสีฟัน ตู้อบ เด็กส่งของ ต้มยำกุ้ง กระเป๋าเดินทาง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

ข้อสอบขบถถาม

1. โครงสร้างคำประสม : ข้อสอบแนวโครงสร้าง นักเรียนต้องแยกออกมาเป็นส่วนๆ เช่น เครื่องซักผ้า เราแยกได้ว่า เครื่อง (นาม) + ซัก (กริยา) + ผ้า (นาม) = คำนาม เป็นต้น เราต้องแยกทุกครั้ง
2. คำประสมบางคำอาจมีความหมายเชิงอุปมาได้เช่นกัน อาทิ คออ่อน มือแข็ง ปากหวาน เป็นต้น

คำซ้อน : การนำคำที่มีความหมาย เหมือน / คล้าย / ตรงข้าม มาซ้อนกัน โดยไม่เกิด ความหมายใหม่

1. คำซ้อนเพื่อความหมาย : ใหญ่โต อ้วนพี ภูเขาสูง ตัดสิน พัดวี คอยท่า ช่มเหลง ผีสิง บ้านช่อง เลื้อยลาด เจ้านาย ภูเขา บ้านเรือน บกพร่อง รู้จัก ทรวงอก แสงหา เด็ดขาด เจียบสงบ แบบฉบับ ยกเลิก ใจเขลา แมกไม้ ต่ำทอ เมลมอง เมียงมอง เจียบสัจด ถนนหนทาง เขียวขจี สรรหา เลือกสรร สดับ ด้รับฟัง เขียวชาญ พงไพร ตรีตรอง
2. คำซ้อนเพื่อเสียง : ก่อเกิด เก่งกล้า แข็งขัน เคื่องเคียด ค้างคา เปลี่ยนแปลง แน่นหนา อ้อมค้อม โยกเยก โอนเอน

ข้อสอบขบถถาม

1. ข้อใดเป็นคำซ้อนทุกคำ นักเรียนต้องอ่านดีๆ เพราะนิยมนำคำประสมมาปน (หาให้เจอละ)
2. บางข้ออาจถามเรื่องคำภาษาต่างประเทศปนในเรื่องคำซ้อนก็ได้ เช่น เขียวขจี เขียว (ไทยแท้) + ขจี (เขมร) เป็นต้น

คำซ้ำ : การนำคำมูลมาซ้ำกันเพื่อให้เกิดความหมายที่ใกล้เคียงกับความหมายเดิมหรือเกิด ความหมายใหม่

ข้อสอบขบถถาม

1. ข้อใดเป็นคำซ้ำ
ตอบ. จะเป็นคำซ้ำได้ต่อเมื่อคำทั้งสองคำนั้นมีความหมายและหน้าที่เดียวกัน
ก. สถานที่ที่ฉันชอบไปมากที่สุดคือร้านหนังสือ : ไม่เป็นคำซ้ำเพราะมีความหมายไม่เหมือนกัน “ที่” คำแรกเป็นคำนาม หมายถึง สถานที่ “ที่” คำที่สองเป็นคำเชื่อมประพันธสรรพนาม
ข. นื่องอ่านหนังสือเป็นกองๆ : จัดเป็นคำซ้ำเพราะมีความหมายเหมือนกันมีความหมายแสดงความ เป็นพหูพจน์

2. ถามความหมายของคำซ้ำ

- 2.1 ความหมายเป็นพหูพจน์ : น่องๆ ฟี่ๆ
- 2.2 ความหมายแยกจำนวน : ครูสอนหนังสือเป็นเรื่องๆ
- 2.3 บอกกริยาซ้ำๆ : พุดๆ กินๆ อ่านๆ
- 2.4 บอกลักษณะ : ขาวๆ อ้วนๆ ดำๆ
- 2.5 บอกความไม่เจาะจง : เช้าๆ สายๆ บ่ายๆ
- 2.6 ความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม : ไปๆ มาๆ อยู่ๆ
- 2.7 แสดงเหตุการณ์ที่ต่อเนื่อง : ปรอยๆ
- 2.8 เน้นความรู้สึก / เน้นอารมณ์ : ช่วยสวย ดีดี ตายตาย

3. ถามว่าข้อใดเป็นคำซ้ำเสมอ **มาบ่อยๆนะเนี่ย**

- ก. ผู้หญิงสาวไม่ควรกลับบ้าน **ดึกๆ ดื่นๆ** จะไม่ปลอดภัย (ใช้เป็น “ดึกดื่น” ตัดไม้ยมกออกได้)
- ข. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น **สดๆ ร้อนๆ** ทำให้ฉันทกใจมาก (ตัดไม้ยมกออกไม่ได้ เหตุการณ์เกิดขึ้น “สดร้อน” ไม่มีความหมาย แสดงว่าต้องใช้คำซ้ำเสมอ)

คำสมาส : การประสมคำของ **คำภาษาบาลีและสันสกฤต** ห้ามนำภาษาอื่นมาปนโดยเด็ดขาด มีหลักดังนี้

- 1. ต้องเป็นคำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตเท่านั้น เช่น ราชการ นิติศาสตร์ วิทยาการ
- 2. คำสมาสจะแปลจากหลังมาหน้า เช่น อักษรศาสตร์ ยุทธวิธี วาทศิลป์ ชัยภูมิ
- 3. ไม่ใส่ -ะ และตัวทัณฑมาตรระหว่างศัพท์ เช่น ธุการ ไม่ใช่ ธุระการ
- 4. อ่านออกเสียงเนื่องเสียงระหว่างศัพท์ เช่น ประวัติศาสตร์ อ่านว่า ประ-วัติ-สาด
- 5. คำว่า “วร” และ “พระ” ตามด้วยภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตจัดเป็นคำสมาส เช่น วรกาย วรชยา พระบาท

ข้อสอบขอบถาม

- 1. ข้อใดเป็นคำสมาสทุกคำ นักเรียนต้องดูให้ดี หาตัวหลอกให้เจอ ไม่ว่าจะเป็นคำที่ไม่ใช่ภาษาบาลีหรือสันสกฤตหรือคำที่ไม่ได้แปลจากหลังมาหน้า เช่น พลเมือง อ่านเนื่องเสียงเหมือนคำสมาสเลยนะ แต่ “เมือง” เป็นคำไทยนั่นเอง

คำสมาสที่มีการสนธิ : คำสมาสรูปแบบหนึ่งที่มีการกลมกลืนหน่วยเสียงของภาษาบาลีและสันสกฤต แบ่งเป็น

- 1. สระสนธิ ได้แก่ ชลาลัย วิทยาลัย พุทโธวาท วโรภาส อเนก ประชาธิปไตย ประเมนทร์ นโยบาย ราชนูปถัมภ์
- 2. พยัญชนะสนธิ ได้แก่ มโนมัย มโนกรรม รโหฐาน ทุรกันดาร์ ทรยศ นิรทุกข์ นิรกรรม
- 3. นฤกหิตสนธิ ได้แก่ สมिति สมทาน สัมฤทธิ์ สมาบัติ สมายศ สมุทัย สมุจเฉท

****สังเกต**** คำสมาสที่มีการสนธิจะแยกคำออกจากกันไม่ได้เลยเพราะมันมีการกลมกลืนเสียงกันแล้ว

นักเรียนควรหมั่นฝึกวิเคราะห์คำมากๆ แล้วจะพบว่าทั้งคำสมาสและการสนธิ นั้นไม่ยากเลย หลักมันตายตัวมากๆ

แนวข้อสอบ

1. ข้อใดเป็นคำประสมทุกคำ
 - 1) บ้านเรือน พ่อแม่ ลูกหลาน
 - 2) ขาดเหลือ บ้านนอก อ้วนพี
 - 3) ห่อหมก ข้าวดี บ้านพัก
 - 4) กล้วยไม้ เลื้อยคลุม แผ่นเสียง
2. ข้อใดมีคำประสมทุกคำ
 - 1) คำขาด คำคม คำราม
 - 2) เดินแต่้ม เดินรถ เดินสะพัด
 - 3) น้ำป่า น้ำไหล น้ำมือ
 - 4) ดิดลม ดิดใจ ดิดขัด
3. คำประสมทุกคำในข้อใดมีโครงสร้างเหมือนคำว่า “เครื่องซักผ้า”
 - 1) ผ้าขาวม้า หม้อหุงข้าว
 - 2) แปรงสีฟัน ตู้กับข้าว
 - 3) รถไถนา น้ำพริกเผา
 - 4) ยาหยอดตา ไม้จิ้มฟัน
4. ข้อใดมีคำที่ไม่ใช่คำประสมปนอยู่
 - 1) ทางข้าม ทางด่วน ทางผ่าน ทางหลวง
 - 2) ยาเขียว ยาชา ยาธาตุ ยาเรือ
 - 3) ของเก่า ของโจร ของร้อน ของไหว้
 - 4) น้ำกรด น้ำเกลือ น้ำข้าว น้ำเหลือง
5. ข้อความต่อไปนี้ส่วนใดมีคำประสมทั้ง 2 ส่วน
 - (1) บริเวณสวนกว้างขวาง / (2) มีสนามที่ได้รับการดูแลจากเทศบาลเมือง / (3) มีประติมากรรมเป็นรูปเทพธิดาแสนงาม / (4) มุมหนึ่งมีนาฬิกาแดดคอยบอกเวลา
 - 1) ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 4
 - 2) ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3
 - 3) ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 3
 - 4) ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 4
6. ข้อความต่อไปนี้มีคำประสมกี่คำ (ไม่นับคำซ้ำ)

ในน้ำมันพืชมีสารต้านอนุมูลอิสระที่เราคุ้นดี คือ วิตามินอี แต่นักวิทยาศาสตร์ญี่ปุ่นได้ค้นพบสารต้านอนุมูลอิสระที่สำคัญอีกชนิดหนึ่ง คือ โอรีซานอล สารนี้พบมากที่สุดในข้าว โดยเฉพาะในส่วนผิวของข้าวกล้องที่เรียกว่า รำข้าว

 - 1) 3 คำ
 - 2) 4 คำ
 - 3) 5 คำ
 - 4) 6 คำ
7. ข้อใดเป็นคำซ้อนทุกคำ
 - 1) ช้าช้อน ช้อนรูป ชักฟอก
 - 2) ถองแท้ ถี่ถ้วน ถากถาง
 - 3) บิบคั้น เบียดเบียน เบาความ
 - 4) แปรผัน เป่าหู ไปรยปราย
8. ข้อใดเป็นคำซ้อนทุกคำ
 - 1) ลักลอบ โลดแล่น ลูกเล่น
 - 2) ว่างเว้น วอดวาย วนเวียน
 - 3) แจกจ่าย จับจด จืดจาง
 - 4) มั่งมี มุ่งมั่น มอบหมาย
9. ข้อใดไม่มีคำซ้อน
 - 1) กินข้าวเสร็จแล้วต้องช่วยกันเก็บถ้วยชามให้เรียบร้อย
 - 2) ประชาชนกำลังยื้อแย่งกันซื้อเสื้อเหลืองที่เมืองทองธานี
 - 3) เด็กวัยรุ่นทุกวันนี้ชอบกินเหล้าเมายาประพฤติตนเหลวแหลก
 - 4) รัฐบาลยอมให้ราคาน้ำมันลอยตัวได้จึงทำให้น้ำมันมีราคาแพง

10. ข้อความต่อไปนี้มีความซ้ำซ้อนกี่คำ

ข้าวเป็นธัญญาหารที่มีประโยชน์อยู่ทุกส่วนของเมล็ดข้าว เนื้อข้าว รำข้าว และจมูกข้าว เราจึงควรกินข้าวให้ครบทุกส่วนของเมล็ด เพื่อชีวิตที่แข็งแรงสดใสห่างไกลจากโรคร้ายต่างๆ และมีสุขภาพดีอายุยืนยาว

- 1) 3 คำ 2) 4 คำ 3) 5 คำ 4) 6 คำ

11. ข้อความต่อไปนี้มีความซ้ำซ้อนกี่คำ

การระเบิดของภูเขาไฟทำให้หินร้อนจากใต้พิภพดันตัวขึ้นมาเหนือผิวโลก ก่อให้เกิดคลื่นยักษ์สึนามิเข้าทำลายบ้านเรือนและชีวิต ท้องทะเลปั่นป่วน ท้องฟ้ามืดมิด ทำให้ผู้คนหวาดกลัวคิดว่าโลกจะแตก

- 1) 4 คำ 2) 5 คำ 3) 6 คำ 4) 7 คำ

12. ข้อใดใช้คำซ้ำซ้อนถูกต้อง

- 1) แม่เร่งรัดให้ลูกแต่งตัวเร็วๆ เพราะวันนี้ลูกตื่นสาย
2) พรุ่งนี้เช้าหัวหน้าทัวร์จะนำพาลูกทัวร์สู่จังหวัดกาญจนบุรี
3) หน้าหนาวอากาศบนยอดดอยเย็นเยือกจับขั้วหัวใจ
4) ฝีมือในการทำอาหารของร้านนี้ตกต่ำ ลูกค้าจึงลดลงอย่างมาก

13. คำซ้ำในข้อใดต้องใช้เป็นคำซ้ำเสมอ

- 1) คนงานใหม่ขยันเป็นพักๆ เอาแน่ไม่ได้
2) นักเรียนอนุบาลหกเล่มหัวเข่าแตกเลือดไหลซิบๆ
3) งานนี้ถึงจะได้เงินเดือนน้อย ก็ทำไปพลางๆ ก่อนแล้วกัน
4) ถ้าเราวางแผนให้ดีตั้งแต่แรกๆ โครงการนี้คงสำเร็จไปแล้ว

14. คำซ้ำในข้อใดต้องใช้เป็นคำซ้ำเสมอ

- 1) พอฝนตก น้ำท่วม รถก็จะติดมากๆ จนน่าเบื่อ
2) ฉันชอบบ้านคราวนี้คิดคร่าวๆ แล้วก็เงินหลักแสน
3) แม่บอกให้รีบๆ ทำงานวันเสาร์อาทิตย์จะได้ไปต่างจังหวัด
4) ถ้านักเรียนวางแผนการลงทะเบียนให้ดีๆ การเรียนก็จะไม่หนักมาก

15. คำซ้ำในข้อใดไม่สามารถใช้เป็นคำเดียวได้

- 1) กับข้าวพื้นๆ ใครก็ทำได้ 2) แท็กซี่คันไหนๆ ก็ไม่รับฉันสักคัน
3) หาซื้อเมล็ดพันธุ์ดีๆ มาเพาะปลูก 4) จุดตะเกียงกระป๋องเล็กๆ ท่องหนังสือ

16. คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดใช้เครื่องหมายไม่ยมกไม่ได้

- 1) มีอะไรก็ก๊ากไปเถอะ 2) โปรดนั่งตามที่ที่จัดไว้
3) ขนมนี้ออกเค็มเค็มฉันไม่ชอบ 4) แม่ทำอาหารอร่อยอร่อยไว้ให้กินเสียก่อนสิ

17. คำซ้ำในข้อใดไม่มีความหมายเป็นพหูพจน์

- 1) น่องๆ ของเขารักใคร่กันดี 2) เขาป่วยต้องนอนพักเป็นเดือนๆ
3) ตอนเด็กๆ ฉันเคยไปอยู่ต่างจังหวัด 4) สาวๆ สมัยนี้รูปร่างอ้วนอ้วนกันทั้งนั้น

18. ข้อใดไม่มีคำสมาส

- 1) วิสุทธโยธามาศเจ้า กรมขวา 2) หนึ่งชื่อราชโยธา เทพซ้าย
3) ตำแหน่งศักดิ์ยศลา เสถียรที่ 4) คุมพยุหยาตราย้าย ย่างเข้าตามสถาน

19. ข้อใดไม่มีคำสมาส

1) มยุรฉัตรชุมสายพรายศรี พัดโบกพชนี	2) ไพร่ฟ้าประชาชี ชาวบุรีก็ปรีดา
3) ผาสกุฏกษมุล พุนสวัสด์ถาวร	4) เร่งพลโยธาพานรินทร์ เร่งรัดหัสติน

20. ข้อใดเป็นคำสมาสที่มีสนธิทุกคำ

1) โลกาภิวัตน์ เอกภพ ศานติสุข	2) สิงหასน์ วชิราวุธ นิลุล
3) ฉัพพรรณรังสี อิทธิฤทธิ์ ปรีศนา	4) มโหฬาร เจตนารมณ์ เบญจเพส

21. ข้อใดไม่มีคำสมาส

- 1) ในลักษณะนั้นว่าปัจฉามิตร มาตั้งติดดาหากรุงใหญ่
- 2) ผงคล้มิตคลุ้มไผยมบน บดบังสุริยในท้องฟ้า
- 3) ตรัสขาดว่าราชบุตรี จรกาธิบัติมากล่าวขาน
- 4) เกียรติยศจะไว้ในธรณินทร์ จนสุดสิ้นดินแดนแผ่นฟ้า

22. ข้อใดมีคำสมาสที่มีการสนธิ

1) ธาตุเจดีย์ ธิัญพิช ธรรมจารี	2) รัตนชาติ ราชสาส์น รมณีสถาน
3) ภูมิลักษณ ภาษามาลา ภิญโญภาพ	4) พรรณนาโวหาร พยุหเสนา พรหมาสตร์

23. ข้อใดมีคำสมาสที่มีการสนธิ

1) อันอัศวโรหิตาจารย์ พราหมณ์นามวัสสการ
ฉลาดเฉลียวเชี่ยวชาญ	
2) กลเวทโกวิทจิตจินต์ ลำแดงแจ้งคิด
ปศาสตร์ก็จบสพสรพ์	
3) เป็นมหาอำมาตย์ราชวัล ลกไคร่ไปทัน
ไปเทียมไปเทียบเปรียบปาน	
4) สมัยหนึ่งจึงผู้ภูมิบาล ทรงดำริการ
จะแผ่อ่านาจอานา	

24. ข้อใดมีคำสมาสที่มีการสร้างคำต่างกับข้ออื่น

1) ขับเซนทร์สาวกาว สายเลื่องเทาทาง	2) สถานที่พุทธบาทสร้าง สืบไว้แสงบุญ
3) สุธารสรับพระเต้า เครื่องต้นไปตาม	4) โดยเสด็จดำเนินแคล้ว คลาดคล้อยบพจร

25. ข้อใดมีคำสมาสที่มีการสร้างคำต่างจากคำอื่นอยู่ด้วย

1) อาศรมบท กัลปพฤกษ์	2) อรรถศาสตร์ ลัญประกาศ
3) ชาตวุฒิ นิธินาถ	4) มุนินทร์ ครุภัณฑ์

เฉลย เรื่องคำและการสร้างคำในภาษาไทย

1. 4)	2. 2)	3. 4)	4. 2)	5. 4)	6. 4)	7. 2)	8. 2)	9. 4)	10. 2)
11. 4)	12. 3)	13. 1)	14. 2)	15. 1)	16. 2)	17. 3)	18. 3)	19. 2)	20. 2)
21. 2)	22. 4)	23. 1)	24. 1)	25. 4)					

5. คำและชนิดของคำ

แนวข้อสอบ

1. คำว่า “ชื่อ” ในข้อใดทำหน้าที่ต่างจากข้ออื่น
 - 1) ชื่อนั้นสำคัญไฉน
 - 2) ฉันอยากรู้ว่าเขาชื่ออะไร
 - 3) ชื่อเขาไม่มีความหมาย
 - 4) บางคนนิยมให้พระตั้งชื่อให้
2. ทุกคำในข้อใดใช้ลักษณนามต่างกับข้ออื่น
 - 1) เน็คไท เชือก
 - 2) รีบบิ้น ผม
 - 3) คลอง ถนน
 - 4) เข็มขัด ไหม
3. คำนามทุกคำในข้อใดใช้คำลักษณนามคำเดียวกัน
 - 1) ตะเกียง แตร ตู๊กตา
 - 2) โน้ต ไวโอลิน กีตาร์
 - 3) เกวียน พลับ ฉมวก
 - 4) ปริญญาบัตร สนธิสัญญา พระราชสาส์น
4. ข้อใดใช้คำลักษณนามไม่ถูกต้อง
 - 1) น้องสาวฉันเป็นผู้หญิงสวย ที่บ้านจึงมีกระแจกลายบานไว้ให้ส่อง
 - 2) เขาเป็นคนความจำดีอาชยานกับทๆ ก็สามารถท่องจำได้หมดในเวลาไม่นาน
 - 3) คุณไปเที่ยวงานแสดงสินค้าเห็นไม้เท้าสวยๆ ช่วยซื้ออันใหม่มาฝากคุณปู่ด้วย
 - 4) มหาวิทยาลัยจะจัดประกวดคำขวัญเนื่องในวันสถาปนา ใครจะส่งก็ขึ้นก็ได้
5. ข้อใดใช้คำลักษณนามไม่ถูกต้อง
 - 1) คุณปู่เหลาไม้เรียวไว้หลายกิ่ง หลานๆ จึงไม่กล้าชนมาก
 - 2) ในสนามเด็กเล่นที่โรงเรียนเรามีไม้ลั่นให้เด็กๆ เล่นหลายชุด
 - 3) วันจันทร์ให้นักเรียนนำไม้อัดมาคนละแผ่น ครูจะสอนฉลุไม้
 - 4) พี่ชายเดินนับไม้หอมรถไฟได้หลายท่อนแล้ว
6. คำว่า “ถูก” ในข้อใดไม่ใช่กริยาแท้ของประโยค
 - 1) อายามาถูกตัวฉันนะ
 - 2) ไม่ถูกหรอกที่คิดอย่างนั้น
 - 3) ราคากถูกแล้วสำหรับของชิ้นนี้
 - 4) เขาถูกจับข้อหาเล่นการพนัน
7. ข้อใดใช้คำว่า “ถูก” ได้ถูกต้องตามความหมาย
 - 1) การประชุมถูกจัดขึ้นอย่างเร่งรีบในตอนเช้าวันนี้
 - 2) แหล่งกำเนิดโดโนเสาร์ถูกค้นพบในประเทศไทย
 - 3) แม้ว่าจะถูกตำหนิก็ไม่ได้ทำให้ความมุ่งมั่นของเขาลดลง
 - 4) ระเบียบการเดิมถูกยกเลิกแล้วเพราะขัดแย้งกับระเบียบใหม่

- BRANDS®** 24
Summer Camp
2013

14. ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ก. และ ข้อ ข.

เนื่องจากวิถีดำเนินชีวิตของคนไทยเปลี่ยนไป ทั้งพ่อบ้านและแม่บ้านต้องทำงานหารายได้ให้เพียงพอจึงไม่มีเวลามากในการปรุงอาหาร

ก. ข้อความข้างต้นมีคำบุพบทกี่คำ

- 1) 2 คำ 2) 3 คำ 3) 4 คำ 4) 5 คำ

ข. ข้อความข้างต้นมีคำสันธานกี่คำ

- 1) 2 คำ 2) 3 คำ 3) 4 คำ 4) 5 คำ

15. ข้อความต่อไปนี้ควรใช้คำเชื่อมในข้อใดมาเติมในช่องว่าง

ประเทศของเราต้องประสบวิกฤติการณ์ด้านต่างๆ ติดต่อกันมาหลายปี ด้วยความรู้เท่าทันและความร่วมมือร่วมใจของคนไทยทุกคนที่ช่วยกันประคับประคองแก้ไข บ้านเมืองของเรา ยังคงเป็นปกติอยู่

- 1) ทั้งนี้, จึง 2) แต่, จึง 3) แต่, ก็ 4) ทั้งนี้, ก็

เฉลย เรื่องคำและชนิดของคำ

1. 2)	2. 3)	3. 3)	4. 4)
5. 1)	6. 4)	7. 3)	8. 3)
9. ก. 3) ข. 2)	10. 4)	11. 2)	12. 2)
13. 1)	14. ก. 1) ข. 2)	15. 2)	

6. ประโยค

ข้อความหลายคำที่นำมาเรียงกันแล้วมีความหมายสมบูรณ์ ประกอบด้วย **ภาคประธานและภาคแสดง**

1. รูปแบบประโยค

1. ประโยคประธาน คือ ประโยคที่มีประธานอยู่หน้าตามด้วยกริยา เช่น โทรศัพท์คือสิ่งประดิษฐ์ของมนุษย์
2. ประโยคกริยา คือ ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า เกิด / มี / ปรากฏ เช่น เกิดแผ่นดินไหวที่ประเทศจีน
3. ประโยคกรรม คือ ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยกรรม เช่น หนังสือของฉันถูกขโมยไป ฉันถูกรูทำโทษ

2. เจตนาของประโยค

1. ประโยคแจ้งให้ทราบ / บอกเล่า / บอกเล่าปฏิเสธ
2. ประโยคถามให้ตอบ / ประโยคคำถาม
3. ประโยคบอกให้ทำ / บังคับ / ขอร้อง / ชักชวน

3. ชนิดของประโยค

1. ประโยคความเดียว : ประโยคที่มีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว ประกอบไปด้วย
ภาคประธาน + ภาคแสดง เช่น น้ำท่วมอย่างฉับพลัน เขาเดินทางโดยเครื่องบิน
2. ประโยคความรวม : ประโยคความเดียวตั้งแต่ 2 ประโยคขึ้นไปมารวมกันโดยใช้คำสันธาน
เชื่อมประโยค คำสันธาน ได้แก่ และ แต่ หรือ เป็นต้น
เช่น ตำรวจกองปราบ**และ**ตำรวจตระเวนชายแดนล่าผู้ต้องหาคดียาเสพติด
กว่าเขาจะสำนึกผิดได้ก็สายไปแล้ว
เพราะเขายืนยันจึงสอบได้คะแนนดี
3. ประโยคความซ้อน : ประโยคที่มีใจความหลักประโยคหนึ่ง และมีอีกใจความหนึ่งเป็นประโยคย่อย
มี 3 ชนิด
 - 3.1 นามานุประโยค คือ ประโยคความซ้อนที่ประโยคย่อยทำหน้าที่แทนคำนาม
ผมเล่นกีฬาเป็นงานอดิเรก
ผมชอบมองนกนางนวลบินไปมา
แม่ให้ลูกกวาดบ้าน
คุณครูสอนว่าบทเรียนทุกอย่างมีความสำคัญ
 - 3.2 คุณานุประโยค คือ ประโยคความซ้อนที่ประโยคย่อยทำหน้าที่ขยายคำนามหรือสรรพนาม
(ผู้ ที่ ซึ่ง อัน)
นักเรียนอ่านหนังสือที่**คุณครูสั่ง**
บุคคล**ผู้**ทำความดีเป็นนิจย่อมได้รับ**คำสรรเสริญ**
 - 3.3 วิเศษณานุประโยค คือ ประโยคความซ้อนที่ประโยคย่อยทำหน้าที่ขยายคำกริยาหรือคำวิเศษณ์
เธอควบคุมอาหาร**เพื่อ**ลดความอ้วน
เขาเป็นลม**เมื่อ**วิ่งมาถึงเส้นชัย
เรนอนตึก**จน**ตื่นไปสอบไมทัน
เพื่อนมาถึงโรงเรียน**ตั้งแต่**ประตูยังไม่เปิด

แนวข้อสอบ

1. ข้อใดเป็นประโยคคำถาม
 - 1) อะไรฉันก็กินได้ทั้งนั้น
 - 2) เธอนั่นเอง ฉันนึกว่าใครเสียอีก
 - 3) ทำไมเธอไม่อ่านคำสั่งให้ตีเสียก่อน
 - 4) เมื่อไรเขาจะมาก็ไม่รู้
2. ประโยคในข้อใดแสดงเจตนาต่างกับข้ออื่น
 - 1) ทำไมเขาส่งมาที่นี่
 - 2) อะไรทำให้คุณคิดอย่างนั้น
 - 3) ที่ไหนมีงานแสดงสินค้าส่งออก
 - 4) ใครจะไปรู้ว่าเขาจะมาทำงานวันนี้
3. ข้อใดเป็นประโยคความเดียว
 - 1) เครื่องปั้นดินเผาก่อนประวัติศาสตร์ที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลกคือเครื่องปั้นดินเผาที่บ้านเชียง
 - 2) เครื่องปั้นดินเผาที่บ้านเชียงส่วนใหญ่เป็นหม้อลายเขียนสีรูปร่างกลมม้วนคล้ายลายกันหอย
 - 3) หลักฐานทางโบราณคดีแสดงว่าบ้านเชียงเป็นแหล่งอารยธรรมสำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - 4) คณะกรรมการมรดกโลกประกาศให้แหล่งโบราณคดีบ้านเชียงเป็นมรดกโลก เมื่อ พ.ศ. 2535
4. ข้อใดไม่ใช่ประโยคความเดียว
 - 1) ผลไม้เมืองหนาวหลายชนิดจะมีน้ำตาลฟรุ๊ตโทสมากกว่าผลไม้เมืองร้อน
 - 2) ภาวะไขมันไตรกลีเซอไรด์ในเลือดสูงเกิดจากการรับประทานน้ำตาลฟรุ๊ตโทสมากเกินไป
 - 3) การควบคุมอาหารมีความสำคัญมากเพราะทำให้น้ำหนักตัวลดลงได้อย่างรวดเร็ว
 - 4) การลดไขมันไตรกลีเซอไรด์ในชั้นแรกควรควบคุมอาหารโดยเฉพาะอาหารกลุ่มแป้ง
5. ข้อใดไม่ใช่ประโยคความเดียว
 - 1) การละเล่นพื้นเมืองของไทยเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นอย่างหนึ่งของวัฒนธรรมไทย
 - 2) ในทุกภาคของประเทศไทยมีการละเล่นพื้นเมืองประจำท้องถิ่นของตนเอง
 - 3) การละเล่นพื้นเมืองมีประโยชน์ในการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยสู่โลกสากล
 - 4) คนไทยสร้างสรรค์การละเล่นพื้นเมืองแล้วสืบทอดต่อกันมาจนปัจจุบัน
6. ข้อใดเป็นประโยคความรวม
 - 1) ฉันก็อยากทำอะไรตามใจตัวเองบ้าง
 - 2) อะไรที่ดีๆ ก็น่าจะทำเสียก่อน
 - 3) ร้านนี้อาหารอะไรก็อร่อยทั้งนั้น
 - 4) อะไรมาก่อนเราก็กินไปพลางๆ

7. ข้อใดเป็นประโยคความรวม
- 1) กระแสน้ำไหลแรงเซาะตลิ่งพังไปแถบหนึ่ง
 - 2) มีหลักฐานว่ามนุษย์ยุคหินใช้ขวานทองแดงในการล่าสัตว์
 - 3) ฟ้าทะลายโจรเป็นพืชสมุนไพรที่นิยมใช้รักษาอาการเจ็บคอ
 - 4) การส่งเสริมการอ่านเป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างหนึ่ง
8. ข้อใดไม่ใช่ประโยคความรวม
- 1) พอฝนจะตกเราก็มรีบกลับบ้านทันที
 - 2) คนไทยรักสงบแต่ยามรบก็ไม่ขลาด
 - 3) ใครๆ ก็รู้ว่าแกวสึลมอากาศเป็นพิษ
 - 4) ประชาชนไม่ใช้สะพานลอยตำรวจจึงต้องตักเตือน
9. ข้อใดเป็นประโยคความซ้อน
- 1) ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติหลากหลายประเภท
 - 2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำมักอยู่ในบริเวณภูเขาในภาคต่างๆ ของประเทศ
 - 3) น้ำใต้ดินที่ไหลซึมผ่านชั้นของหินปูนก่อให้เกิดถ้ำขนาดต่างๆ ขึ้น
 - 4) นักท่องเที่ยวสามารถเดินเข้าไปชมสิ่งสวยงามต่างๆ ภายในถ้ำได้
10. ข้อใดเป็นประโยคความซ้อน
- 1) ปัจจุบันระบบอินเทอร์เน็ตมีบทบาทอย่างมากทั้งในหมู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่
 - 2) โลกของอินเทอร์เน็ตมีสารประโยชน์ ความบันเทิง ความรู้ และการสื่อสารมากมาย
 - 3) ทุกวันนี้เราจะสังเกตเห็นว่ามีอินเทอร์เน็ตคาเฟ่แฝงอยู่ในธุรกิจหลายประเภท
 - 4) ในร้านอาหาร โรงแรม สปา ห้างสรรพสินค้า และโรงพยาบาลบางแห่งมีมุมของอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ทั้งนั้น
11. ข้อใดไม่ใช่ประโยคความซ้อน
- 1) คนไทยนิยมทำอาหารตามฤดูกาลซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติ
 - 2) ปลายฤดูฝนต้นฤดูหนาว อากาศที่เปลี่ยนแปลงทำให้คนเป็นไข้หวัด
 - 3) เย็นนี้แม่บ้านจะทำแกงส้มดอกแคและผัดผักรวม
 - 4) เชื่อกันว่าการรับประทานแกงร้อนๆ จะช่วยแก้ไข้หวัดในระยะเปลี่ยนฤดูได้
12. ข้อใดเป็นประโยคต่างชนิดกับข้ออื่น
- 1) ลูกที่ตีเป็นที่พึ่งของพ่อแม่ในวัยชรา
 - 2) ไม่ว่าลูกจะเป็นอย่างไรพ่อแม่ก็ยังคงรักลูกเสมอ
 - 3) หากลูกทุกคนเอาใจใส่ดูแลแม่ท่านก็มีความสุข
 - 4) การดูแลเอาใจใส่พ่อแม่เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของลูก

7. ระดับภาษา-คำราชาศัพท์

ระดับภาษา : แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับพิธีการ ระดับทางการ ระดับกึ่งทางการ ระดับสนทนา และระดับกันเอง

ข้อสอบขอบถาม

- ข้อใดใช้ภาษาระดับทางการ
แนวคิด คือ คำตอบในข้อนี้ต้องไม่มีส่วนใดที่เป็นภาษาพูดปนอยู่เลย
- ข้อใดใช้ภาษาต่างระดับกับข้ออื่น
แนวคิด คือ ให้สังเกตคำแสลงในแต่ละตัวเลือกให้ดีกว่าใช้ภาษาระดับใด เพราะถ้า 3 ตัวเลือกเป็นระดับทางการทั้งหมด
อีก 1 ข้อที่เหลือก็ต้องไม่เป็นทางการก็ต้องตอบข้อนั้น แต่ต้องรอบคอบมากๆ สังเกตคำให้ดีๆ เดี่ยวละ (ลองไปลุยโจทย์กัน)

แนวข้อสอบ

- ข้อใดใช้ภาษาระดับทางการ
 - วิถีชีวิตไทยริมสองฝั่งน้ำกลับมาศึกษาค้นคว้าอีกครั้ง
 - เมื่อกระบวนแห่งเรือพระราชพิธีในแม่น้ำเจ้าพระยาปิดฉากลง
 - ถนนการลงทุณทุกสายต่างเร่งรัดฝุ่นเศรษฐกิจพื้นจุฑชาย
 - กระทรวงการท่องเทียะและกีฬาส่งเสริมการท่องเทียะเชิงอนุรักษ์
- ข้อความต่อไปนี้ส่วนใดใช้ภาษาต่างระดับกับส่วนอื่น
 - (1) สัตว์หลายชนิดมีประสาทสัมผัสพิเศษที่สามารถรับรู้ภัยธรรมชาติล่วงหน้าได้ / (2) ผูกมัดที่กรูเกรียวกันขึ้นมาจากพื้นดินบอกให้เราทราบว่าฝนจะตกหนักในไม่ช้านี้ / (3) ถ้าฝูงแมลงสาบพากันได้ออกมาจากที่ซ่อนวิ่งพล่านไปทุกทิศทุกทาง / (4) เป็นสัญญาณว่าจะมีพายุ และฝนฟ้าคะนองตามมาแน่ๆ
 - 1) ส่วนที่ 1 2) ส่วนที่ 2 3) ส่วนที่ 3 4) ส่วนที่ 4
- ข้อความส่วนใดใช้ระดับภาษาต่างกับข้ออื่น
 - (1) เนื่องจากการสาธารณสุขดีขึ้น / (2) อายุเฉลี่ยของประชากรสูงขึ้นทั้งหญิงและชาย / (3) โรคของคนแก่คนเฒ่าจึงมากขึ้นด้วย / (4) สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อภาวะของโรคกระดูกและข้อทั้งสิ้น
 - 1) ส่วนที่ 1 2) ส่วนที่ 2 3) ส่วนที่ 3 4) ส่วนที่ 4
- ข้อใดใช้ภาษาต่างระดับกับข้ออื่น
 - 1) โรคผื่นภูมิแพ้ผิวหนังอักเสบเป็นโรคที่เกิดขึ้นแก่เด็กมากกว่าผู้ใหญ่
 - 2) ในตอนแรกนี้ คุณหมอขอกล่าวถึงเรื่องของผิวหนังแห้งก่อนครับ
 - 3) ลูกน้อยควรจะใช้ครีมที่มีความเข้มข้น ไม่ใช่โลชั่นซึ่งผสมน้ำมาก
 - 4) น้องหนูต้องใช้ครีมบำรุงผิวทันทีหลังอาบน้ำ ไม่เช่นนั้นผิวหนังน้องหนูจะแห้งยิ่งขึ้น

5. ข้อใดใช้ภาษาต่างระดับกับข้ออื่น
- 1) ถ้าพูดถึงโซเดียมเกือบทุกคนก็จะนึกถึงอาหารรสเค็ม
 - 2) อาหารรสเค็มจะมีรสชาติถูกปากมากกว่าอาหารรสจืดๆ
 - 3) คนไข้มากันรับไม่ได้เลยกับการกินอาหารรสจืดชืด
 - 4) ผู้ประกอบกิจการอาหารจึงเลือกใช้เกลือโพแทสเซียมแทน
6. ข้อใดใช้ภาษาต่างระดับ
- 1) แท็กซี่ใจดีช่วยเหลือหญิงท้องแก่คลอดลูกในรถยนต์ได้สำเร็จ
 - 2) นายกรัฐมนตรีตัดสินใจประกาศลดอัตราค่าน้ำมันทุกชนิดแล้ว
 - 3) พ่อแม่หลายคนยังวิตกกังวลเรื่องการเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยของบุตรธิดา
 - 4) การท่องเที่ยวทางอากาศเป็นเรื่องที่นักเรียนสมัยนี้ไม่ชอบ อาจเป็นเพราะไม่รู้ลึกซึ้งซึ่งในอรรถรสก็ได้
7. ข้อใดใช้ภาษาต่างระดับกับข้ออื่น
- 1) คัดรูปร่างของเห็ดขอนและเห็ดหูหนูคือไร ไข่ปลาและราเขียว
 - 2) เห็ดขอนถึงจะเป็นเห็ดในสกุลของเห็ดหอมแต่รูปร่างหน้าตาเหมือนเห็ดนางรม
 - 3) การปลูกเห็ดขอนใช้วิธีเพาะด้วยขี้เลื่อยในถุงพลาสติกเช่นเดียวกับการเพาะเห็ดนางฟ้า
 - 4) เห็ดขอนมีดอกมากในสภาพอากาศร้อนส่วนเห็ดนางรมและเห็ดนางฟ้าออกดอกได้ดีในที่อากาศเย็น
8. ข้อใดเมื่อเติม “พระ” ข้างหน้าแล้วใช้เป็นราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์ได้ทุกคำ
- 1) บรมราชานุสาวรีย์ บรมฉายาลักษณ์ บรมหลุยส์
 - 2) บรมชนกนาถ บรมโกศ บรมวงศ์
 - 3) บรมหัตถเลขา บรมรูป บรมบพิตร
 - 4) บรมมนเทียร บรมอัฐิ บรมเกศา
9. ข้อใดใช้ราชาศัพท์สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ถูกต้อง
- 1) เป็นพระมหากษัตริย์นักพัฒนาที่สำคัญของโลก
 - 2) เคยทรงขับรถยนต์ด้วยพระองค์เองในบางโอกาส
 - 3) มีพระราชศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง
 - 4) ทรงโปรดดนตรีสากลโดยเฉพาะดนตรีแจ๊ส
10. ข้อใดเป็นคำราชาศัพท์ที่ใช้แทนคำกริยาในวงเล็บได้ถูกต้อง ตามลำดับ
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ดู) ผลการดำเนินงานของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแล้ว (ทักทาย) กับราษฎรที่มาเฝ้ารับเสด็จ
- 1) ทรงทอดพระเนตร ทรงทักทาย
 - 2) ทรงทอดพระเนตร ทรงมีพระราชปฏิสันถาร
 - 3) ทอดพระเนตร ทรงพระราชปฏิสันถาร
 - 4) ทอดพระเนตร มีพระปฏิสันถาร

11. ราชศัพท์ในข้อใดใช้เต็มช่องว่างได้ถูกต้อง

พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา โดยรถพระที่นั่งจากพระที่นั่งอัมพรสถาน
พระราชวังดุสิต ไป ในงาน “มัดหมี่มัดใจเด็ก” ณ บริเวณสวนโรงแรมแชงกรีลา

- 1) เสด็จ ทรงเป็นประธาน
- 2) เสด็จ ทรงเป็นองค์ประธาน
- 3) เสด็จฯ เป็นประธาน
- 4) เสด็จฯ เป็นองค์ประธาน

12. ข้อความต่อไปนี้ใช้ราชาศัพท์ผิดกี่คำ

สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถทรงมีพระราชดำรัสถึงความประทับใจพระราชนิพนธ์ ใน การเสด็จพระราชดำเนินไปยังสหพันธรัฐรัสเซียกับคนไทย และนักเรียนไทยที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทที่โรงแรมบอลด์ซุก เคมปินสกี กรุงมอสโก เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคมที่ผ่านมา

- 1) 1 คำ 2) 2 คำ 3) 3 คำ 4) 4 คำ

13. ข้อความต่อไปนี้ใช้คำราชาศัพท์ผิดกี่แห่ง

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า-
โสมสวลี พระวรราชทินนิตามาตุ เสด็จฯ แทนพระองค์ไปพระราชทานรางวัล “แม่ที่ควรยกย่อง”

- 1) 1 แห่ง 2) 2 แห่ง 3) 3 แห่ง 4) 4 แห่ง

14. จงเลือกคำในข้อ ก. และ ข. ที่เหมาะสมเติมลงในช่องว่าง ตามลำดับ

ในตอนต้นของพิธี อธิการบดีก..... เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตประจำปี ในตอนท้ายของพิธี สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถข..... แก่บัณฑิตในหอประชุม

- ก. 1) กราบทูลรายงาน 2) กราบทูลถวายรายงาน
3) กราบบังคมทูลรายงาน 4) กราบบังคมทูลถวายรายงาน
- ข. 1) พระราชทานพระราชดำรัส 2) พระราชทานพระราชเสาวนีย์
3) พระราชทานพระราโชวาท 4) พระราชทานพระบรมราโชวาท

เฉลย เรื่องระดับภาษา-คำราชาศัพท์

1. 4) 2. 1) 3. 3) 4. 1) 5. 4)
6. 3) 7. 2) 8. 2) 9. 1), 4) 10. 3)
11. 1) 12. 2) 13. 2) 14. г. 3) 15. 3)

8. ภาษากับเหตุผล

โครงสร้างของการแสดงเหตุผล

1. สาเหตุ มาก่อน ผลลัพธ์ สืบเนื่องจาก
2. ผลลัพธ์ มาก่อน สาเหตุ สืบเนื่องจาก

*วัยรุ่นต้องการความเข้าใจจากผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่จึงควรใช้เวลาพูดคุยรับฟังเรื่องราวของวัยรุ่นบ้าง

*ฉันยอมทำตามข้อเสนอของคุณทุกประการเพราะเท่าที่ผ่านมามีคุณไม่เคยเสนออะไรที่ผิดพลาดมาก่อนเลย

*ว่านกระตังนี้ฉันปลูกมากับมือ ฉันจะไม่ยอมขายให้ใครเป็นอันขาด

วิธีการแสดงเหตุผลและการอนุมานเหตุผลและผล

*นิรนัย เป็นการแสดงเหตุผลจากส่วนรวมไปหาส่วนย่อย ข้อสรุปต้องเป็นเช่นนั้น เป็นจริง 100%

*อุปนัย เป็นการแสดงเหตุผลจากส่วนย่อยไปหาส่วนรวม ข้อสรุปไม่จำเป็นต้องเป็นเช่นนั้น

แนวข้อสอบ

1. คำขวัญข้อใดแสดงเหตุผล

1) ลูกมาก จะยากจน	2) เด็กวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า
3) น้ำไหล ไฟสว่าง ทางดี มีงานทำ	4) เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ

2. ส่วนใดในข้อใดมีการใช้เหตุผล

1) ปิ้งปลาประดมั่ว	2) เกลียดตัวกินไข่
3) ตบหัวลูบหลัง	4) พลิ้งปากเสียศีล

3. ข้อใดมีการใช้เหตุผล

- 1) การแพทย์แผนไทยมีรากฐานมาจากความพอดี หรือความสมดุลของชีวิตทั้งด้านการกินอาหารและการขับถ่าย
- 2) ชีวิตคนไทยยังผูกพันกับสมุนไพรและใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวันตรงตามตำราการแพทย์แผนไทย
- 3) ถึงแม้ยาสมุนไพรหลายขนานจะให้ประโยชน์ในการรักษาโรคแต่ถ้าไม่จำเป็นควรหลีกเลี่ยง ไม่ควรกินพร่ำเพรื่อ
- 4) คนไทยเรียนรู้และสืบทอดการใช้พืชสมุนไพรเป็นยาและอาหารจากบรรพบุรุษคนเฒ่าคนแก่จำนวนมากมีสุขภาพดีและอายุยืน

4. ข้อความต่อไปนี้ส่วนใดมีการใช้เหตุผล

(1) อาการของโรคพาร์กินสันจะค่อยเป็นค่อยไป ในระยะแรกๆ ผู้ป่วยอาจจะไม่ทราบ / (2) บางคนอาจมีอาการปวดตามตัว เหนื่อย ล้า หรือลุกจากเก้าอี้ลำบาก / (3) ส่วนใหญ่มักจะวินิจฉัยได้จากการสังเกตของคนใกล้ชิดว่ามีอาการผิดปกติ / (4) พาร์กินสันเป็นโรคเรื้อรังและจะเป็นมากขึ้นเรื่อยๆ

1) ส่วนที่ 1	2) ส่วนที่ 2	3) ส่วนที่ 3	4) ส่วนที่ 4

5. ข้อใดมีเนื้อความไม่สมเหตุสมผล
- 1) ประเพณีรับน้องใหม่ควรอนุรักษ์ไว้ เพราะเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมานาน แต่ต้องเป็นไปในทางสร้างสรรค์
 - 2) การเข้าแถวเคารพธงชาติในตอนเช้าจะช่วยปลุกสำนึกให้เกิดความรักและภูมิใจในชาติ
 - 3) การปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัดจะช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุได้มาก
 - 4) การออกกำลังกายในตอนเช้าดีต่อสุขภาพ เพราะเป็นช่วงเวลาที่คนไม่พลุกพล่านมากนัก
6. ข้อใดมีวิธีแสดงเหตุผลต่างกับข้ออื่น
- 1) บุญยืนไม่ยอมไปโรงเรียนเขาไม่สบายและไม่มีการบ้านไปส่งครู
 - 2) บุญเพ็ญร้องเพลงลูกทุ่งไพเราะมากคุณครูส่งเธอเข้าแข่งขันกับโรงเรียนอื่น
 - 3) บุญมาอ่านหนังสือเรียนทุกวันเขาอยากเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยให้ได้
 - 4) บุญรักษาตัดสินใจไปเรียนต่อต่างประเทศ คุณพ่อคุณแม่ทำกิจการร้านอาหารอยู่ที่นั่น
7. ข้อใดมีวิธีแสดงเหตุผลต่างกับข้ออื่น
- 1) วิเชียรชอบอากาศบริสุทธิ์ในตอนเช้า เขาเลือกการเดินไปทำงาน
 - 2) วิเทศติดเกมคอมพิวเตอร์ การเรียนของเขาตกลงมาก
 - 3) วิวัธน์แข็งแรงและรูปร่างดูดีขึ้นเขาเล่นแบดมินตันทุกวัน
 - 4) วิฐมิมิมนุษยสัมพันธ์ดี เขาเป็นที่รู้จักของเพื่อนๆ และอาจารย์ในโรงเรียน
8. ข้อใดมีวิธีการใช้เหตุผลต่างกับข้ออื่น
- 1) ความรู้เรื่องโภชนาการมีความจำเป็นต่อชีวิตคนเราในปัจจุบันมาก การดำรงชีวิตสมัยใหม่ทำให้คนไทยกินอาหารไม่มีประโยชน์
 - 2) โปรตีนเป็นสารอาหารที่จำเป็นต่อคนเรา เป็นองค์ประกอบหลักของเซลล์ทุกเซลล์ในร่างกาย
 - 3) ในแต่ละวันเด็กต้องการโปรตีนมากกว่าผู้ใหญ่ เด็กต้องนำโปรตีนไปใช้เสริมสร้างร่างกายให้เจริญเติบโต
 - 4) โดยทั่วไปเด็กต้องการโปรตีนเป็นอย่างยิ่ง เด็กแรกเกิดควรได้รับโปรตีนวันละ 2.3 กรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม
9. ข้อความต่อไปนี้เป็นการอ้างเหตุผลตามข้อใด
- จังหวัดสระแก้วเป็นสวรรค์ของคนรักธรรมชาติ พื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบด้วยเทือกเขาสูงใหญ่มีต้นน้ำลำธารหลายสายที่เกิดจากหุบเขาเหล่านี้
- 1) จากสาเหตุไปหาผลลัพธ์
 - 2) จากผลลัพธ์ไปหาสาเหตุ
 - 3) จากผลลัพธ์ไปหาผลลัพธ์
 - 4) จากสาเหตุไปหาสาเหตุ
10. ข้อความต่อไปนี้ใช้การอนุมานประเภทใด
- การกินหมูกระทะได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องในรอบ 4-5 ปีที่ผ่านมาอาจเป็นด้วยราคาหมาง่ายที่ไม่แพงและวิธีการกินเป็นกลุ่มแบบปิ้งๆ ย่างๆ ที่ช่วยสร้างบรรยากาศให้สนุกสนานเป็นกันเองได้เป็นอย่างดี
- 1) จากเหตุไปหาผล
 - 2) จากผลไปหาเหตุ
 - 3) จากเหตุไปหาเหตุ
 - 4) จากผลไปหาผล

11. ข้อใดเป็นโครงสร้างของการแสดงเหตุผลในข้อความต่อไปนี้
ข้อเขาเป็นข้อที่มีการเคลื่อนไหวมากต้องรับน้ำหนักตัวของเราในกิจวัตรประจำวันและกิจกรรมต่างๆ ข้อเขา
มีโอกาสที่จะเกิดการเสื่อมได้มากกว่าข้ออื่นๆ
1) ข้อสนับสนุน ข้อสรุป ข้อสนับสนุน 2) ข้อสนับสนุน ข้อสนับสนุน ข้อสรุป
3) ข้อสรุป ข้อสนับสนุน ข้อสรุป 4) ข้อสรุป ข้อสรุป ข้อสนับสนุน
12. ข้อใดเป็นโครงสร้างของการแสดงเหตุผลในข้อความต่อไปนี้
เชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่แพร่ระบาดอย่างรวดเร็วจากคนสู่คน / ด้วยเป็นเชื้อไวรัสที่ทำให้เกิดโรคใน
ระบบทางเดินหายใจ / และติดต่อกันได้ง่าย
1) ข้อสนับสนุน ข้อสนับสนุน ข้อสรุป 2) ข้อสนับสนุน ข้อสรุป ข้อสนับสนุน
3) ข้อสรุป ข้อสรุป ข้อสนับสนุน 4) ข้อสรุป ข้อสนับสนุน ข้อสนับสนุน
13. ข้อใดเป็นโครงสร้างของการแสดงเหตุผลในข้อความต่อไปนี้
ใจคนก็เหมือนกับกล้องถ่ายรูป / ถ้าไม่มีความเอาใจใส่หรือความตั้งใจ ก็เหมือนกับการถ่ายรูปโดยไม่ได้
ปรับศูนย์ให้ดี / ภาพก็ไม่ชัด
1) ข้อสนับสนุน ข้อสรุป ข้อสนับสนุน 2) ข้อสนับสนุน ข้อสนับสนุน ข้อสรุป
3) ข้อสรุป ข้อสนับสนุน ข้อสนับสนุน 4) ข้อสรุป ข้อสรุป ข้อสนับสนุน
14. ข้อความต่อไปนี้ไม่มีโครงสร้างการแสดงผลตามข้อใด
(1) การใช้พลังงานอย่างผิดวิธีของเด็กมักเกิดจากความไม่รู้และไม่เข้าใจ / (2) เนื่องจากเขาไม่ได้เรียนรู้
วิธีการประหยัดพลังงานที่ถูกต้อง / (3) และไม่ได้ฝึกให้เคยชินเป็นนิสัย
1) (1) และ (2) เป็นข้อสรุป (3) เป็นข้อสนับสนุน
2) (1) และ (2) เป็นข้อสนับสนุน (3) เป็นข้อสรุป
3) (1) เป็นข้อสรุป (2) และ (3) เป็นข้อสนับสนุน
4) (1) เป็นข้อสนับสนุน (2) และ (3) เป็นข้อสรุป
15. ข้อความต่อไปนี้ตอนใดเป็นข้อสรุปโครงสร้างของการแสดงทรรศนะ
(1) ปัจจุบันคนไทยมีชื่อเล่นเป็นฝรั่งกันเป็นจำนวนมากจนเรียกได้ว่าเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่งในสังคมไทย /
(2) พ่อแม่นิยมตั้งชื่อลูกให้ฟังดูเป็นฝรั่งโดยเอาอย่างชื่อบุคคลดังในวงการบันเทิง / (3) ชื่อไทยๆ กลายเป็นชื่อ
หายากในหมู่เด็กๆ สมัยนี้และเป็นชื่อที่คนรุ่นใหม่คิดว่าเชย / (4) น่าเสียดายที่ชื่อเล่นภาษาไทยที่เรียกกัน
ง่ายๆ กำลังจะสูญหายไป เราน่าจะหันกลับมาตั้งชื่อเล่นลูกหลานให้เป็นไทยๆ
1) ส่วนที่ 1 2) ส่วนที่ 2 3) ส่วนที่ 3 4) ส่วนที่ 4

เฉลย เรื่องภาษากับเหตุผล

1. 1) 2. 4) 3. 4) 4. 1) 5. 4) 6. 2) 7. 3) 8. 4) 9. 2) 10. 2)
11. 2) 12. 4) 13. 2) 14. 3) 15. 4)

9. การแสดงพรรณนา - การโต้แย้ง - การโน้มน้าวใจ

การแสดงพรรณนา : ความคิดเห็นที่ประกอบด้วยเหตุผล เช่น การสำรวจโดยใช้แบบสอบถามต่างๆ ต้องรู้เอาไปสอย

1. สังเกตข้อความแสดงพรรณนาจากคำหรือกลุ่มคำ ได้แก่ ดิฉันเห็นว่า... ผมขอสรุปว่า... รัฐบาลน่าจะ... โรงเรียนควรจะ... น่า น่าจะ คง คงจะ ควร ควรจะ พึง แน่ๆ
2. บางข้อความอาจไม่ปรากฏข้อความแสดงพรรณนา เช่น
สารวัตรนักเรียนได้สอดส่องความประพฤตินักเรียนอย่างเต็มความสามารถ (ประเมินค่า)
นักกีฬาของเรามีทางชนะอย่างไม่ต้องสงสัย (แสดงความเชื่อมั่น)
3. ประเภทของพรรณนา ***ออกแนวๆ***
 1. พรรณนาเชิงข้อเท็จจริง เป็นการสันนิษฐาน คาดเดา คาดคะเน
 2. พรรณนาเชิงคุณค่า (ค่านิยม) เป็นการตัดสิน ประเมินค่าสิ่งหนึ่งสิ่งใด
 3. พรรณนาเชิงนโยบาย เป็นการเสนอแนะว่าใครควรทำอะไรต่อไปในอนาคต

การโต้แย้ง

โครงสร้างการโต้แย้ง

สังเกตข้อความที่แสดงการโต้แย้ง

การโน้มน้าวใจ : การพยายามเปลี่ยนความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยมและการกระทำของบุคคลอื่นโดยใช้กลวิธีที่เหมาะสม

กลวิธีการโน้มน้าวใจ

- * แสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของบุคคลผู้โน้มน้าวใจ
- * แสดงให้เห็นความหนักแน่นของเหตุผล
- * แสดงให้ประจักษ์ถึงความรู้สึกหรืออารมณ์ร่วม
- * แสดงให้เห็นทางเลือกทั้งด้านดีและด้านเสีย
- * สร้างความหรรษาแก่ผู้รับสาร
- * เราให้เกิดอารมณ์อย่างแรงกล้า

แนวข้อสอบ

1. พาดหัวข่าวข้อใดแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน
 - 1) สว. ไม่ผ่าน พรก. ขึ้นภาษีน้ำมัน
 - 2) รมช. ศธ. เร่งหาคนทำผิดรับน้องใหม่
 - 3) ปิด 3 วัน 3 ร.ร. ในเขต กทม. ทั่วดลาม
 - 4) หวันโรค์ใช้หวัตลนุขคร่า “แพนด้าน้อย”

2. ข้อใดไม่ใช่ข้อเท็จจริงล้วนๆ

- 1) การออกกำลังกายทำให้เราหายใจเอาออกซิเจนเข้าไปได้เต็มปอด
- 2) การหายใจเอาออกซิเจนเข้าไปเต็มปอดทำให้หัวใจแข็งแรง
- 3) การออกกำลังกายช่วยลดความเครียดทำให้สมองแจ่มใส
- 4) จิตใจที่แข็งแกร่งต้องอยู่ในร่างกายที่แข็งแรงเท่านั้น

3. ข้อความต่อไปนี้ไม่ใช่สารประเภทใด

รถเบนซ์ที่ถือเป็นรถสร้างชื่อในขณะนี้ คือ รถเบนซ์วีดีโอใหม่แกะกล่องช่วงยาว เหมาะเป็นรถเอ็มพีวีสำหรับบุคคลวิโอฟีและรถครอบครัวเพื่อพักผ่อนวันหยุดสุดสัปดาห์

- 1) จูงใจ
- 2) แจ้งข่าว
- 3) ให้ความรู้
- 4) แสดงความเห็น

4. ข้อใดเป็นข้อความแสดงทรรศนะ

- 1) พฤติกรรมการยืนหรือเดินคุยโทรศัพท์นานๆ ในท่าเดิมทุกวันทำให้กระดูกเสื่อมเร็วกว่าปกติ
- 2) การจัดทำฟาร์มปิดเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมสัตว์ปีกส่งผลให้ปลอดจากโรคไข้หวัดนก
- 3) การชมฟุตบอลโลกให้สนุกและไม่ทำลายสุขภาพอาจเลือกดูให้เหมาะสมแก่เวลาทำงานหรือเลือกดูคู่เด่นๆ เท่านั้น
- 4) ปกติร่างกายของคนเราระบบการทำงานของกล้ามเนื้อและการหายใจจะทำงานร่วมกันและสัมพันธ์กันอย่างสมดุล

5. พาดหัวข่าวข้อใดไม่แสดงความเห็น

- 1) ทีมเศรษฐกิจเร่งมือลดความเชื่อมั่นต่างชาติ
- 2) พวกาการเมืองระหว่างประเทศถึงจุดเดือด
- 3) ลินคอล์นภัณฑารักษ์ระนาว นักแก๊งค์ไรทองอย
- 4) ผิดคาดตลาดหุ้นอเมริกันพุ่งทะยานกว่า 480 จุด

6. ข้อใดไม่ใช่การแสดงทรรศนะ

- 1) ความสมดุลของร่างกายและจิตใจตามหลักหยินหยางจะทำให้สุขภาพดีโดยไม่ต้องสงสัย
- 2) การติดต่อสื่อสารกันทั้งสองประเทศทำให้เกิดปรากฏการณ์แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน
- 3) การคมนาคมขนส่งที่จะนำไปสู่สนามบินสุวรรณภูมิจะไม่สะดวกเหมือนที่ได้ประกาศไว้
- 4) สิ่งสำคัญที่นักท่องเที่ยวพึงระลึกไว้เสมออย่ามไปอยู่ต่างแดนคือการเปิดใจยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม

7. ข้อความต่อไปนี้เป็นการแสดงทรรศนะประการใด

การจะทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองยอมรับและเลิกค่านิยมการนำบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเป็นเรื่องที่ดี แต่รัฐบาลต้องเร่งขยายและพัฒนาโรงเรียนทุกแห่งให้มีคุณภาพเท่าเทียมกัน

- 1) เชิงคุณค่า
- 2) เชิงข้อเท็จจริง
- 3) เชิงคุณค่าและเชิงนโยบาย
- 4) เชิงข้อเท็จจริงและเชิงคุณค่า

8. ข้อความต่อไปนี้แสดงทรรศนะประเภทใด

การรณรงค์เรื่องโรคไข้เลือดออกจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของชุมชนจึงจะกำจัดยุงได้หมด
ฝนที่ตกทิ้งช่วงเป็นระยะๆ ทำให้ชาวบ้านดูแลแหล่งน้ำขังไม่ทั่วถึง เพราะฉะนั้นจึงต้องผนีกำลังกั้นทั้งหมู่บ้าน
กำจัดดูแลน้ำขังอย่างพร้อมเพรียงและต่อเนื่อง

1) เชิงข้อเท็จจริง	2) เชิงนโยบาย
3) เชิงข้อเท็จจริงและเชิงนโยบาย	4) เชิงข้อเท็จจริงและเชิงคุณค่า

9. ข้อความต่อไปนี้เป็นการแสดงทรรศนะประเภทใด

สังคมไทยยังคงเป็นสังคมเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ขณะเดียวกันก็เกิดสังคมอุตสาหกรรมสังคมเมือง
และกำลังจะกระโดดข้ามไปเป็นสังคมเทคโนโลยี สังคมไทยจึงมิได้ข้ามผ่าน แต่อยู่ในสังคม 3 ยุคในช่วงเวลา
เดียวกัน

1) เชิงคุณค่า	2) เชิงนโยบาย
3) เชิงข้อเท็จจริง	4) เชิงข้อเท็จจริงและคุณค่า

10. ข้อความต่อไปนี้เป็นการแสดงทรรศนะประเภทใด

เมื่อไรหนอ พวกหนุ่มๆ ของเราจึงเข้าใจได้บ้างว่า การเป็นชาวนา ชาวสวน หรือกรรมกรอื่นๆ นั้นก็มี
เกียรติยศเท่ากับที่จะเป็นผู้ทำงานด้วยปากกาเหมือนกัน

1) ทรรศนะเกี่ยวกับนโยบาย	2) ทรรศนะเกี่ยวกับข้อเท็จจริง
3) ทรรศนะเกี่ยวกับเหตุการณ์	4) ทรรศนะเกี่ยวกับคุณค่า

11. ข้อใดเป็นประเด็นโต้แย้งของข้อความต่อไปนี้

เด็กเก่งเรียนดีมีความประพฤติเรียบร้อยก็มีโอกาสเสี่ยงต่อพฤติกรรมการเล่นแบบเกมคอมพิวเตอร์ ได้
เช่นกัน เพราะมีไอคิวสูงแต่อาจมีอีคิวต่ำควบคุมตนเองไม่ได้ รับรู้อารมณ์ตนเองและอารมณ์ผู้อื่นได้ ไม่ดีนัก
จึงปรับตัวอยู่ในโลกความเป็นจริงได้ยาก

1) เด็กฉลาดจะไม่มีปัญหาจากความรุนแรงในเกมคอมพิวเตอร์
2) พฤติกรรมการเล่นแบบเกมคอมพิวเตอร์เป็นปัญหาสำคัญของสังคม
3) ปัญหาจากเกมคอมพิวเตอร์เกิดกับเด็กที่ควบคุมตนเองไม่ได้
4) เด็กที่ปรับตัวอยู่ในโลกความเป็นจริงได้จะไม่มีปัญหาเรื่องพฤติกรรมการเล่นแบบ

12. ข้อใดเป็นประเด็นโต้แย้งในข้อความต่อไปนี้

หมู่บ้านนี้มีผู้อาศัยเกือบหนึ่งพันครอบครัว แต่ไม่มีสถานที่ที่ชาวบ้านจะพักผ่อนหย่อนใจได้เลยบริเวณนี้
เป็นที่ว่างแห่งเดียวที่เหลืออยู่ การสร้างอาคารพาณิชย์ในบริเวณนี้จึงเป็นการกระทำที่ไม่คำนึงถึงประโยชน์
ส่วนรวมแม้แต่น้อย

1) หมู่บ้านนี้ควรสร้างอาคารพาณิชย์หรือไม่
2) ชาวบ้านมีที่พักผ่อนหย่อนใจเพียงพอหรือไม่
3) ควรสร้างอาคารพาณิชย์ในบริเวณที่เหลืออยู่หรือไม่
4) ผลประโยชน์ทางธุรกิจสำคัญกว่าผลประโยชน์ของชุมชนหรือไม่

13. ข้อใดเป็นประเด็นโต้แย้งของข้อความต่อไปนี้

มีข้อเสนอให้รัฐสภาพิจารณาแยกพื้นที่ 3 อำเภอของจังหวัดเชียงใหม่ คือ ฝางแม่เมาะ ไชยปราการ ตั้งเป็น “จังหวัดฝาง” การตั้งจังหวัดใหม่มีเกณฑ์ที่ต้องพิจารณาหลายอย่าง อาทิ ควรมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 5,000 ตารางกิโลเมตร ประชากรไม่น้อยกว่า 600,000 คน อำเภอทั้ง 3 ข้างต้นมีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 2,135 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรรวม 249,096 คน

- 1) จังหวัดใหม่ควรชื่อ “จังหวัดฝาง” หรือไม่
- 2) เกณฑ์การตั้งจังหวัดใหม่เหมาะสมหรือไม่
- 3) พื้นที่ 3 อำเภอควรแยกมาตั้งเป็นจังหวัดใหม่หรือไม่
- 4) รัฐสภามีอำนาจในการตั้งจังหวัดใหม่หรือไม่

14. ข้อใดเป็นประเด็นโต้แย้งของข้อความต่อไปนี้

กรมทางหลวงดำเนินการขยายถนนเป็นเส้นทางเชื่อมต่ออุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ใช้งบประมาณกว่า 69 ล้านบาทเพื่อลดความคับคั่งของการจราจรในวันหยุด แต่การตัดถนนนอกจากจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแล้วยังกระทบต่อความเป็นมรดกโลกของเขาใหญ่ด้วย

- 1) โครงการขยายถนนที่เขาใหญ่ใช้งบประมาณคุ้มค่าหรือไม่
- 2) การตัดถนนส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจริงหรือไม่
- 3) เขาใหญ่ได้รับการพิจารณาเป็นมรดกโลกหรือไม่
- 4) การขยายถนนไปเขาใหญ่ควรดำเนินการต่อหรือไม่

15. จากข้อความต่อไปนี้ข้อใดควรจะเป็นคำโต้แย้งที่มีน้ำหนักมากที่สุดของฝ่ายคัดค้าน

ผู้นำชุมชนแห่งหนึ่งดำริจะสร้างสนามฝึกกอล์ฟในที่ว่างของชุมชนเพื่อให้ชาวชุมชนได้มีโอกาสฝึกเล่นกอล์ฟ แต่ก็มีผู้คัดค้านหลายคน

- 1) สนามฝึกกอล์ฟก็เป็นหน้าเป็นตาของชุมชนดี แต่จะสิ้นเปลืองเกินไปนะ
- 2) สนามฝึกกอล์ฟมีอยู่หลายแห่งทั่วไพบหมด จะสร้างอีกทำไมกัน
- 3) สนามฝึกกอล์ฟเป็นเรื่องสิ้นเปลือง สู้ทำอย่างอื่นจะคุ้มค่ามากกว่า
- 4) สนามฝึกกอล์ฟเป็นประโยชน์สำหรับบางคน ถ้าทำเป็นสวนสุขภาพพวกเราจะได้ใช้ร่วมกันมากกว่า

16. ข้อใดไม่ต้องใช้หลักการโน้มน้าวใจ

- 1) การโฆษณาสินค้า
- 2) การหาเสียง
- 3) การประกาศแจ้งความ
- 4) การปราศรัย

17. ข้อใดไม่ใช่บทโฆษณาที่มีสารโน้มน้าวใจ

- 1) โรงเรียนอนุบาลนำสมัยดูแลบุตรหลานของท่านให้มีสุขภาพดี อบอุ่นใจไร้กังวล
- 2) การบริหารกายเป็นกิจกรรมที่มีลีลาเชื่องช้า แต่ช่วยการไหลเวียนของโลหิตและทำให้จิตใจแจ่มใส
- 3) รถยกทรงชุดปีศาจทรงพลัง กร้าวแกร่งทุกพื้นที่ ทนทาน ไม่มีวันตายตลอดการใช้งาน
- 4) ละครเรื่องใหม่โดยนักแสดงมืออาชีพ เนื้อหาสนุกสนานได้สาระ ยกระดับจิตใจ

18. ข้อใดมีการโน้มน้าวใจน้อยที่สุด

- 1) ห้องพักรีสต์สส่วนตัว พร้อมสระว่ายน้ำ และโฮมเธียเตอร์ทันสมัยในห้องนั่งเล่น
- 2) ห้องพักแบบเดอลุกซ์ในโรงแรมที่ชายหาดสวยที่สุดแห่งหนึ่งของไทย
- 3) ห้องพักร้างขวางในบรรยากาศที่คุณจะประทับใจตลอดไป
- 4) ห้องพักในโอกาสวันหยุดสุดสัปดาห์ของคุณและสมาชิกในครอบครัว

19. ข้อใดใช้ภาษาโน้มน้าวใจน้อยที่สุด

- 1) ยินส์ฟอกของแท้จากอเมริกามาถึงแล้ว
- 2) รับซื้อรถเก๋ง กระบะ ตู้ให้ราคาสูงด้วยเงินสด
- 3) ที่นี้รับเช่าพระเครื่อง พระบูชาทุกรุ่น ทั้งเก่าและใหม่
- 4) ขายรถสปอร์ตรุ่นล่าสุด สภาพสวยหรู ราคาเป็นกันเอง

20. ข้อความต่อไปนี้ผู้เขียนต้องการโน้มน้าวใจผู้อ่านในเรื่องใด

หากพวกเราทั้งหลายอยากให้ลูกหลานของเราเจริญเติบโตเป็นคนดีที่มีความฉลาด มีความเพียรก็จงหมั่นจัดหาหนังสือดีๆ ให้พวกเขาได้อ่านกัน และร่วมสร้างกุศลจัดซื้อหนังสือบริจาคส่งไปให้ห้องสมุด เพื่อลูกหลานของเราได้มีโอกาสอ่านเถอะ เพราะเด็กที่ฉลาดมีความเพียรย่อมส่งผลให้ประเทศชาติเจริญ

- 1) การรักการอ่าน
- 2) การบริจาคหนังสือ
- 3) การส่งเสริมให้เด็กฉลาด
- 4) การพัฒนาประเทศด้วยการอ่าน

เฉลย เรื่องการแสดงพรรณนา - การโต้แย้ง - การโน้มน้าวใจ

1. 4) 2. 4) 3. 3) 4. 3) 5. 1) 6. 2) 7. 3) 8. 3) 9. 3) 10. 4)
11. 1) 12. 3) 13. 3) 14. 4) 15. 4) 16. 3) 17. 2) 18. 4) 19. 3) 20. 2)

10. กลวิธีการเขียน

1. บรรยายโวหาร : การเล่าเรื่องราวหรือการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน โดยชี้ให้เห็นถึง ฉาก หรือ สถานที่ และเวลาที่เกิดเหตุการณ์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การชี้ให้เห็นว่า **ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่อย่างไร เพื่ออะไร และผลที่ตามมาเป็นอย่างไร**

2. พรรณนาโวหาร : การให้รายละเอียดของสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยมุ่งให้ผู้อ่านผู้ฟังนึกเห็นภาพอย่างแจ่มชัด และจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ นอกจากจะให้ผู้อ่านได้เห็นภาพเช่นเดียวกับการอ่านบทบรรยายแล้วยังต้องการให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามผู้เขียนอีกด้วย

3. อธิบายโวหาร : การทำให้บุคคลอื่นเข้าใจความจริง มีหลายวิธี อาทิ

- 3.1 อธิบายตามลำดับขั้น
- 3.2 อธิบายโดยการใช้ตัวอย่าง
- 3.3 อธิบายโดยการเปรียบเทียบความเหมือนและความต่าง
- 3.4 อธิบายโดยชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน
- 3.5 อธิบายโดยการนิยาม

แนวข้อสอบ

1. ข้อใดใช้บรรยายโวหาร

- 1) นักร้องประสานเสียงเปล่งเสียงพร้อมเพรียงกันเป็นสามระดับตามทำนองที่ฝึกฝนมาอย่างดี
- 2) เพลงเอกของรายการดั่งกระหิม์ก้อนห่อประชุม สะกดคนฟังให้เคลิบเคลิ้ม
- 3) เสียงเปียโนไล่เรียงขึ้นลงอย่างแจ่มใสชวนให้นึกถึงละอองน้ำที่โปรยปรายลงมา
- 4) ทำนองเพลงตอนท้ายเบาหวิววูบหายจนคนฟังต้องกลืนหายใจตามไปด้วย

2. ข้อใดเป็นการบรรยาย

- 1) จังหวัดกาญจนบุรีเชิญชวนให้ไปชมงาน “เมืองประวัติศาสตร์ ธรรมชาติอัศจรรย์ สวรรค์นักผจญภัย”
- 2) พลพายต่างไล่ตัวอย่างสะพรั่งพร้อม เร้าแรงให้เรือพุ่งโผล่ไปในสายน้ำอันเขียววาก
- 3) ประชาชนพลอยใจให้ไหลเลื่อนไปกับกระแสน้ำ ความปราดเปรี้ยวของเรือระดับพระกาฬและเสียงพากย์อันเร้าระทึก
- 4) สายฝนกระหน่ำหนาวจนเจ็บหน้า แต่ไม่สามารถสยบเสียงเฮที่เป็นจังหวะของคนดู ผสานกับเสียงฮุ่ยเสียงจ้วงของพลพาย

3. ข้อใดไม่ใช่การเขียนแบบบรรยาย

- 1) ปลาหนักสามสิบกิโลกระแทกผิวน้ำเสียงดัง มันหางยักย่องขึ้นมายู่ครู่หนึ่งก่อนพลิกกลับแล้วผลุบหายลงสู่ใต้น้ำ
- 2) พ่อครัวรีบขึ้นชั้นหลังคาอุ้มไต้ตั้งลงมาส้มไว้ หยิบผ้าขนหนูออกมาเช็ดขนให้มัน
- 3) ถยนต์คันหนึ่งเลี้ยวจากถนนใหญ่เข้ามาในซอยและจอดอยู่ใกล้ปากทางหลายนาที
- 4) เขายังจำใบหน้าท่าทางของเธอได้อย่างติดตา เธอเป็นคนอ้วน หน้าอ้ม แก้มแดงเรื่อเหมือนดอกหงอนไก่บ้าน

4. ข้อใดใช้พรรณนาโวหาร
- 1) ฝนตกกระหน่ำจนลืมหูลืมตาไม่ขึ้น เลื้อยผ้าเปียกปอนลืบเข้าแนบลำตัว
 - 2) ไฟฟ้าดับมืดตลอดแนวถนนเนื่องจากเสาไฟฟ้าล้มเอียงลงมาตามๆ กันร่วม 10 ต้น
 - 3) กิ่งไม้หักเคลื่อนไหวบนถนนหลายสายหลังจากพายุฝนสงบลง
 - 4) รถยนต์จอดนิ่งอยู่หลายคันแล่นต่อไปไม่ได้ต้องรอให้พายุสงบก่อน
5. ข้อใดใช้พรรณนาโวหาร
- 1) คนหาปลาออกจากกระท่อมแต่เช้าตรู่ คล้องแหไว้กับท่อนแขน สะพายข้องตรงไปยังชายน้ำ
 - 2) คนหาปลาเดินเท้าเปล่าไปพร้อมแหในมือ ตาจ้องตรงไปยังผิวน้ำเบื้องหน้าอย่างสงบ
 - 3) ในม่านแสงสุดท้ายของดวงตะวัน คนทอดแหยื่นเป็นเงาดำทะมึนอยู่ริมชายน้ำ
 - 4) นักท่องเที่ยวเฝ้าสังเกตการณ์ทอดแหอย่างตั้งใจ ก่อนจะเข้าไปขอดูว่าปลาในแหมีกี่ตัว
6. ข้อใดใช้การเขียนแบบอธิบาย
- 1) เต้าหู้มีกำเนิดมากกว่า 2000 ปี ในจีนแผ่นดินใหญ่ คนจีนถือว่าเต้าหู้เป็นอาหารที่มีคุณค่าสูง
 - 2) ดวงแก้วเหลือง นำมาแช่น้ำล้างให้สะอาด แล้วนำไปต้ม เสร็จแล้วกรองกากออกจะได้น้ำเต้าหู้ดิบ
 - 3) เต้าหู้ราคาถูกแต่มีคุณค่าสูง คุณค่าทางโภชนาการที่โดดเด่นที่สุดของเต้าหู้คือโปรตีน
 - 4) เต้าหู้หลอดเป็นเต้าหู้เนื้อนิ่ม นิยมนำมาปรุงเป็นแกงจืด
7. ข้อใดเป็นพรรณนาโวหาร
- 1) วัดโบราณแลละละคุ่มๆ อยู่ในบรรยากาศที่ขมุกขมัว พระวิหารหลวงดูสง่าสงบบทึบด้วยม่านฝนอยู่เนิ่นนาน
 - 2) หมู่บ้านอันไกลโพ้นมีวัดโบราณอยู่ในใจกลาง ถึงงานบุญใหญ่ชาวบ้านต่างพากันเดินทางจากบ้านใกล้เคียงเพื่อมาร่วมบุญ
 - 3) เมืองสามทิวภาพปรากฏเรื่องราวในตำนานเก่าที่จารึกไว้ในคัมภีร์โบราณ ว่าอยู่ไกลไปในหุบเขาห่างไกลอันชนต่างเผ่าไม่เคยเข้าไปถึง
 - 4) เมืองอันใหญ่กว้างเป็นที่ตั้งของอารามในพระพุทธศาสนาฝ่ายอรัญวาสี เป็นแหล่งศึกษาพระไตรปิฎกสำหรับภิกษุจากเมืองใกล้เคียง
8. ข้อความต่อไปนี้ใช้วิธีอธิบายตามข้อใด
- คำว่าสึนามิในภาษาญี่ปุ่นหมายถึงคลื่นอ่าวจอดเรือ (harbor wave) เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นมีภูมิประเทศเป็นเกาะมีชายฝั่งทะเลยาว ตามชายฝั่งมีอ่าวใหญ่น้อยอยู่มาก หากเป็นอ่าวแคบๆ ซึ่งเป็นที่จอดเรือความรุนแรงของคลื่นสึนามิจะมีมากขึ้นอีกหลายเท่า
- 1) นิยาม และให้ตัวอย่าง
 - 2) นิยาม และให้เหตุผล
 - 3) ให้ตัวอย่าง และเปรียบเทียบ
 - 4) ให้เหตุผล และเปรียบเทียบ

9. ข้อความต่อไปนี้ใช้วิธีอธิบายตามข้อใด

โอกาจะเป็นวิธีการรักษาสุขภาพด้วยการใช้พลังธรรมชาติชำระล้างทั้งร่างกายและจิตใจมีวิธีการหลากหลาย เช่น ใช้ศิลปะบำบัด บริโภคอาหารที่ปรุงจากผลิตภัณฑ์เกษตรธรรมชาติออกกำลังกายตามวิธีที่กำหนด ฯลฯ

1) นิยามและให้ตัวอย่าง	2) นิยามและแนะแนวทางปฏิบัติ
3) ชี้แจงตามลำดับขั้นตอนปฏิบัติ	4) ชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน

10. ข้อความต่อไปนี้ไม่ใช้วิธีอธิบายตามแบบใด

“โรคอ้วนขึ้น” เป็นโรคที่กลับมาระบาดใหม่ หลังจากเคยเกิดขึ้นแล้วหายไป หรือพบหลังจากที่ไม่เคยมีการระบาดในพื้นที่เดิมมาเป็นเวลานาน เช่นโรคเท้าช้าง ไข้ทรพิษ เป็นต้น

1) นิยาม	2) ให้ตัวอย่าง
3) เปรียบเทียบ	4) กล่าวซ้ำโดยใช้ถ้อยคำอื่น

11. ข้อความต่อไปนี้เป็นการอธิบายแบบใด

การเดินทางในสมัยก่อนใช้เกวียนหรือช้างหรือม้าถ้าไปทางบก ถ้าเดินทางเรือก็ใช้เรือพายหรือเรือแจว การเดินทางกินเวลานาน ผู้ที่มีนิสัยทางกวีจึงแต่งคำประพันธ์พรรณนาหนทางที่ผ่านไป

1) ใช้ตัวอย่าง	2) กล่าวตามลำดับ
3) ชี้สาเหตุและผลลัพธ์ที่สัมพันธ์กัน	4) เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง

12. ข้อความต่อไปนี้ใช้วิธีอธิบายแบบใด

การทำห่อหมกนั้นต้องใช้เวลาาน เตรียมใบตองเจียนใบตองสำหรับห่อ เลือกใบยอที่ไม่อ่อนเกินไปจนเกินไปเป็นชิ้นๆ ปลาช่อนหรือปลาสวายแม่น้ำที่จะนำมาทำห่อหมกต้องแล้เอาแต่เนื้อหัวกับพุงแยกไว้ต่างหาก น้ำพริกแกงที่ใช้คือน้ำพริกแกงเผ็ด แต่ไม่ใช่เครื่องเทศ กะทิคั้นเอาแต่หัว รวมเครื่องปรุงใส่ลงในอ่างคนจน “ขึ้น” ตักใส่ใบตองห่อ แล้วนำไปนึ่งจนสุก

1) ให้นิยาม	2) ใช้ตัวอย่าง
3) ชี้แจงตามลำดับขั้น	4) เปรียบเทียบความเหมือนและความต่าง

13. คำประพันธ์ต่อไปนี้ใช้โวหารแบบใด

ณ รมไม้สาละพนาสันต์ นามลุมพินีวันมหาสถานพระนางเริ่มเจ็บครรภ์มีทันทนาน ประสูติกาลพระโอรส
แสดงดงามวิสาขวันเพ็ญเพลาเลิศ พระกุมารผู้ประเสริฐแห่งโลกสามบัวบุชารองพระบาทยาดราตาม
บุญญายามจิตพร้อมน้อมประณต

1) บรรยายโวหาร	2) พรรณนาโวหาร
3) เทศนาโวหาร	4) สาธกโวหาร

14. ข้อใดใช้โวหารต่างจากข้ออื่น

- 1) เวลาเพียงสามชั่วโมงที่ออกเดินทางฝ่าความสูงชันของภูเขาหิมะห้านั้นขึ้นขึ้นมาเหมือนกับนางเสียนักหนา
- 2) ยอดเขาหิมะห้าพันเป็นพื้นที่ลาดเอียง แทนที่จะมีต้นไม้นานาแน่นเหมือนที่ราบข้างล่าง
- 3) บริเวณนั้นมีต้นไม้อายุยืนเรียงรายอยู่ห่างๆ กันอย่างเจียบเหงาบนพื้นดินค่อนข้างโล่งเตียน
- 4) หมอกและสายลมเย็นเฉียบพัดแรงอยู่ตลอดเวลา พาให้เมฆหมอกขาวโพลนเคลื่อนตัวผ่านมาเป็นระยะ

15. ข้อใดใช้โวหารการเขียนต่างกับข้ออื่น

- 1) เสียงเพลงสรรเสริญพระบารมีดังขึ้นพร้อมกับเสียงที่ทุกคนเปล่งออกมาว่า “ทรงพระเจริญ” ก็ดังก้องไปทั่วบริเวณ
- 2) มองไปทางไหนเห็นแต่สีเหลืองอร่ามสะพรั่งไปทั่วบริเวณ อาจมีสีอื่นบ้างจากร่มกันแดดดูเป็นสีกระดำกระด่างแซมปนอยู่
- 3) เสียงผู้คนตะโกนก้องไปทั่วว่า “ทรงพระเจริญ” แสงแดดที่แผดกล้ากลับรู้สึกอบอุ่น มีสายลมเย็นๆ ผ่่านมา
- 4) เสียงเห่เรือก้องกังวานตามผืนน้ำท่ามกลางแสงอาทิตย์ยามเย็นที่สาดแสงสีเหลืองทองจับเป็นประกายบริเวณหมู่ยอดเจดีย์

เฉลย เรื่องกลวิธีการเขียน

1. 1) 2. 1) 3. 4) 4. 1) 5. 3) 6. 2) 7. 1) 8. 2) 9. 1) 10. 3)
11. 3) 12. 3) 13. 1) 14. 1) 15. 1)

11. การอ่านวิเคราะห์สาร

แนวข้อสอบ

1. ข้อใดเป็นประโยชน์ใจความสำคัญของข้อความต่อไปนี้

(1) ภาวะโภชนาการเป็นเรื่องจำเป็นอย่างมากในวัย 50 ปี / (2) เพราะการได้รับสารอาหารที่เป็นประโยชน์ต่างๆ อย่างครบถ้วนสมดุล / (3) โดยเฉพาะวิตามินและเกลือแร่จะมีส่วนช่วยให้ร่างกายแข็งแรง มีภูมิคุ้มกัน ไม่ติดเชื้อมีเจ็บป่วยได้ง่าย / (4) ร่างกายจะสามารถต้านโรคร้ายต่างๆ รวมถึงป้องกันและชะลอความเสื่อมของร่างกายและจิตใจได้

- 1) ส่วนที่ 1 2) ส่วนที่ 2 3) ส่วนที่ 3 4) ส่วนที่ 4

2. ข้อความต่อไปนี้ส่วนใดเป็นใจความสำคัญ

(1) เมื่อเกิดบาดแผลขึ้น การล้างทำความสะอาดแผลจะทำให้แผลหายเร็วและลดการอักเสบจากการติดเชื้อได้ / (2) กรณีบาดแผลเล็กน้อย การทำความสะอาดสำคัญมาก / (3) แผลเล็กน้อยเช่นตะปูตำต้องทำความสะอาดลึกลงไป / (4) บางครั้งปากแผลปิดแต่ข้างในยังไม่หายอาจจะอักเสบหรือเป็นบาดทะยักได้

- 1) ส่วนที่ 1 2) ส่วนที่ 2 3) ส่วนที่ 3 4) ส่วนที่ 4

3. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความต่อไปนี้

ความตายเป็นเพียงการเดินทางไปสู่บ้านหลังใหม่ ไม่มีใครเคย “ตาย” ไปจากหัวใจของคนที่รัก ตราบใดที่เรายังระลึกถึงคนที่เรารักก็ยังคง “มีชีวิต” อยู่ตราบนั้น ไม่มีวันแตกดับไปตามกาลเวลา

- 1) ความตายเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องพบ 2) การตายเป็นการเปลี่ยนที่อยู่ใหม่
3) ผู้ตายยังคงอยู่ในใจของผู้ที่รักเขา 4) ผู้ที่ตายแล้วยังมีผู้ระลึกถึงอยู่เสมอ

4. ข้อความต่อไปนี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใด

ข้าพเจ้าใคร่จะกล่าวแก่ทุกท่านว่า การทำนุบำรุงประเทศชาตินั้นมิใช่เป็นหน้าที่ของผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ หากเป็นภาระความรับผิดชอบของคนไทยทุกคนที่จะต้องชวนช่วยกระทำความหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด เพื่อธำรงรักษาชาติบ้านเมืองให้เจริญมั่นคงและผาสุกมั่งคั่ง

- 1) ความรับผิดชอบของผู้นำ 2) ความสามัคคีของคนในสังคม
3) ความเจริญมั่นคงของประเทศ 4) ความสำนึกรู้หน้าที่ของคนไทย

5. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความต่อไปนี้

อาหารญี่ปุ่นที่เด่นๆ คือ ปลาซึ่งมีโปรตีนที่ดีกว่าเนื้อสัตว์ชนิดอื่นเพราะมีโอเมก้า 3 ซึ่งช่วยลดอัตราเสี่ยงต่อโรคหัวใจและโรคหลอดเลือด และยังมียูตามิน เกลือแร่มาก อีกทั้งอาหารญี่ปุ่นมักใช้สาหร่ายเป็นส่วนประกอบหลักซึ่งมีทั้งโปรตีน ไอโอดีน และใยอาหารสูงช่วยเรื่องย่อยและระบบขับถ่าย

- 1) อาหารญี่ปุ่นมีคุณค่าทางโภชนาการสูง 2) อาหารญี่ปุ่นให้โปรตีนสูงกว่าอาหารชาติอื่น
3) อาหารญี่ปุ่นช่วยรักษาโรคต่างๆ 4) อาหารญี่ปุ่นช่วยควบคุมน้ำหนักได้

6. ข้อใดเป็นประเด็นสำคัญข้อความต่อไปนี้

ขณะนี้สภารัตนนักเรียนที่ทางกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งจากครูอาจารย์มีอุปสรรคด้านงบประมาณ และกำลังเจ้าหน้าที่มีน้อย ส่งผลให้นักเรียนนั่งเลงไม่เกรงกลัว อีกทั้งสถานที่บางแห่งไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจค้นหรือว่ากล่าวตักเตือน จึงเสนอแผนงานให้พิจารณาด้านงบประมาณจัดอบรมกำลังเจ้าหน้าที่สภารัตนนักเรียนเพิ่มเติม

1) การเพิ่มกำลังสภารัตนนักเรียน	2) การเพิ่มงบประมาณในการจัดอบรม
3) การกวาดล้างนักเรียนนั่งเลง	4) การกวาดล้างให้สภารัตนนักเรียนดูแลสถานที่ต่างๆ

7. ผู้กล่าวข้อความต่อไปนี้เน้นเรื่องใดเป็นสำคัญ

“ขอให้พวกเรามีความเข้มแข็งที่จะกระทำเรื่องที่เหมาะสมกระทำ มีความอดทนและเข้าใจเรื่องที่เราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และมีความฉลาดพอที่จะแยกแยะได้ว่าเรื่องใดเราจะทำได้ หรือเรื่องใดเหนือความสามารถที่เราจะเปลี่ยนแปลงได้”

1) พลังและความสามารถ	2) ความมุ่งมั่นและสติปัญญา
3) เรื่องที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ	4) เรื่องที่เปลี่ยนแปลงได้และเปลี่ยนแปลงไม่ได้

8. ผู้เขียนเจตนาจะให้แนวคิดตามข้อใด

ธรรมชาติภาษาของชาติที่กำลังเจริญย่อมจะเดินไปข้างหน้าเสมอ แต่ถ้าเดินเข้าป่าเข้ารกหนักเข้าก็ถ่วงความเจริญลงไป

1) ธรรมชาติของภาษาต้องมีการเปลี่ยนแปลง	2) ความเจริญของชาติบ้านเมืองอยู่ที่ภาษา
3) ภาษาเปลี่ยนแปลงได้แต่ต้องมีขอบเขต	4) ชาติที่กำลังพัฒนาควรพัฒนาภาษาด้วย

9. ผู้กล่าวข้อความต่อไปนี้มีจุดประสงค์ตามข้อใด

ต้นไม้เล็กๆ ยังให้ออกซิเจนแก่โลก ดอกไม้เล็กๆ ยังให้ความเพลิดเพลินแก่นุษย์ ผีเสื้อและนกกาบินไปมา ยังให้ความสบายตาแก่ผู้พบเห็น เราเกิดมาชาติหนึ่งจะไม่ให้อะไรแก่แผ่นดินที่เราเกิดมาบ้างหรือ

1) ให้เห็นคุณค่าของทรัพยากรในโลก	2) ให้รู้จักบุญคุณของธรรมชาติ
3) ให้ทำตนให้มีประโยชน์ต่อส่วนรวม	4) ให้เห็นประโยชน์ของสรรพสิ่งในโลก

10. ข้อใดเป็นแนวคิดของข้อความต่อไปนี้

ไม่สำคัญหรอกว่าชีวิตนี้เคยล้มหรือไม่เคยล้ม แต่อยู่ที่ว่าสามารถลุกขึ้นได้ทุกครั้งที่ล้มหรือไม่ บางคนเพราะล้มจึงได้รู้ข้อผิดพลาด แล้วนำจุดที่ผิดพลาดเหล่านั้นมาทำกำไรให้ชีวิตในอนาคต จนลุกขึ้นยืนได้อีกครั้ง

1) ทุกคนล้วนแต่เคยสมหวังและผิดหวังในชีวิตมาแล้ว
2) การยอมแพ้อุปสรรคยอมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อะไร
3) การนำข้อผิดพลาดมาเป็นบทเรียนทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จได้
4) การฟื้นฟูกิจการที่ล้มเหลวให้ได้กำไรไม่ใช่เรื่องเหลือวิสัยที่จะกระทำ

11. ข้อใดเป็นแนวคิดของข้อความต่อไปนี้

คำว่า “ขอโทษ” เป็นคำที่แสดงความสำนึก ความนอบน้อมและความมีมารยาทเราจึงควรหัดพูดไว้ให้ ติดปากด้วยขึ้นชื่อว่ามนุษย์ ต่อให้ยิ่งใหญ่หรือมีตำแหน่งใหญ่โตเพียงใดก็ตาม ก็ย่อมมีโอกาสกระทำผิดด้วยกันทั้งนั้น

- 1) การขอร้อง
- 2) การถ่อมตน
- 3) การยอมรับผิด
- 4) การทำตามคำนิยมของสังคม

12. ข้อความต่อไปนี้ข้อใดไม่ใช่คุณลักษณะของผู้พูด

แม้ว่าฉันจะตายในการรับใช้ชาติ ฉันก็จะรู้สึกภูมิใจเป็นอย่างมาก เพราะเลือดทุกหยดที่รินรดออกมาจะสร้างความเจริญให้ประเทศชาติ และก่อให้เกิดความเข้มแข็งอันทรงพลัง

- 1) ความเสียสละ
- 2) ความมุ่งมั่น
- 3) ความซื่อสัตย์
- 4) ความรับผิดชอบ

13. ข้อใดไม่ใช่ความรู้สึกของผู้พูดข้อความต่อไปนี้

“พอมีประสบการณ์ต่องานบ่อยเข้า ทั้งๆ ที่เรียนจบปริญญาเอก เราก็เริ่มเข้าใจชีวิตแล้วว่า คนเราไม่ควรยึดติดกับอุดมการศึกษา จากเดิมที่เคยล่ำพองก็ไม่เหลือแล้ว คิดเพียงว่าทำงานอะไรก็ได้ที่ไม่ผิดกฎหมายและได้เงินมาประทังชีวิต”

- 1) เศียดแค้น
- 2) ขมขื่น
- 3) ปลงตก
- 4) ผิดหวัง

14. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในข้อความต่อไปนี้

แพทย์ไทยเห็นว่าเด็กไทยกำลังถูโรคอ้วนรุมเร้าอันเป็นผลจากการกินอาหารฟาสต์ฟู้ด จึงร่วมกันจัดการประกวดการลดน้ำหนักเพื่อขจัดความเสี่ยง เป็นการจูงใจคนทุกวัยให้เห็นความสำคัญของการลดน้ำหนักมากกว่าที่จะปล่อยให้ตัวเองอ้วนต่อไป

- 1) ผลเสียของโรคอ้วน
- 2) การแข่งขันลดความอ้วน
- 3) ภัยของการบริโภคอาหารจานด่วน
- 4) วิธีการป้องกันและรักษาโรคอ้วน

15. ข้อใดที่ข้อความต่อไปนี้ไม่ได้กล่าวถึง

ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีช่วยให้เรามีของใช้ที่ทันสมัย เบาขึ้น ยืดหยุ่นและทนทานยิ่งขึ้น สามารถทำรูปแบบและสีสันได้หลากหลายดังใจ สามารถใช้แทนวัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่นับวันจะร่อยหรอลงไปทุกที

- 1) ข้อเด่นของผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี
- 2) ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี
- 3) ประเภทของผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี
- 4) ความสำคัญของผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี

16. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในข้อความต่อไปนี้

ความสามัคคีนั้นอาจหมายความว่าเห็นชอบเห็นพ้องกันโดยไม่แย้งกัน ความจริงงานทุกอย่างหรือการอยู่เป็นสังคมย่อมต้องมีความแย้งกัน ความคิดต่างกันไม่เสียหาย แต่อยู่ที่จิตใจของเรา ถ้าเราใช้หลักวิชาและความปรองดองด้วยการใช้ปัญญา การแย้งต่างๆ ย่อมเป็นประโยชน์

- 1) การไม่ขัดแย้งกันก่อให้เกิดความสามัคคี
- 2) ตามปกติทุกสังคมย่อมมีความขัดแย้งกัน
- 3) ความขัดแย้งอาจเป็นประโยชน์หากรู้จักแก้ไขด้วยปัญญา
- 4) หลักวิชาและความปรองดองสามารถแก้ไขความขัดแย้งได้ทุกอย่าง

17. ข้อใดเป็นจุดประสงค์ของผู้เขียนข้อความนี้

เส้นใยอาหารหรือที่เรียกว่าไฟเบอร์ แม้จะไม่ใช่สารอาหารแต่เป็นสิ่งจำเป็นต่อร่างกายอยู่มาก ในพืช ผัก ผลไม้ ธัญพืชต่างๆ ในพืชแต่ละชนิด จะมีปริมาณและชนิดของเส้นใยอาหารต่างกัน เพื่อให้ร่างกายได้รับเส้นใยอาหารอย่างสม่ำเสมอจึงควรรับประทานอาหารที่ปรุงและประกอบด้วยผักเป็นประจำ และควรรับประทานผลไม้สดซึ่งจะให้เส้นใยอาหารมากกว่าการดื่มน้ำผลไม้ นอกจากนี้ควร รับประทานอาหารประเภท ถั่วเมล็ดแห้ง และข้าวซ้อมมือเป็นประจำ

- 1) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งอาหารที่มีไฟเบอร์จำนวนมาก
- 2) อธิบายประโยชน์ของเส้นใยอาหารประเภทพืช ผัก ผลไม้
- 3) แนะนำอาหารที่ทำให้ร่างกายได้รับไฟเบอร์อย่างต่อเนื่อง
- 4) เชิญชวนให้คนทุกวัยรับประทานผลไม้สดแทนการดื่มน้ำผลไม้

18. ข้อใดอนุมานได้จากข้อความต่อไปนี้

ความสะดวกสบายในการอยู่หอพักของนักศึกษาเป็นไปตามกำลังเงิน อยู่หอพักที่สถานศึกษาจัดให้อาจสะดวกสบายน้อยกว่า เสียเงินน้อยกว่า แต่มีสิ่งหนึ่งที่หอพักเอกชนไม่มีให้ คือ การรู้จักอยู่ร่วมกันรู้จักอดทนต่อความไม่พอใจคนอื่น เป็นการฝึกให้มนุษยสัมพันธ์ได้อย่างดี

- 1) หอพักของสถานศึกษามีความปลอดภัยมากกว่าหอพักเอกชน
- 2) นักศึกษาชอบอยู่หอพักเอกชนมากกว่าหอพักที่สถานศึกษาจัดให้
- 3) หอพักเอกชนมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้มากกว่าหอพักของสถานศึกษา
- 4) สถานศึกษามีงบประมาณจำกัดในการสร้างหอพัก จึงไม่อาจแข่งขันกับเอกชนได้

19. ข้อใดไม่อาจอนุมานได้จากคำพูดต่อไปนี้

“จากการทดสอบทักษะภาษาไทยของนักศึกษา 400 คน มีผู้อยู่ในเกณฑ์ดีเพียง 30 คน ไม่มีผู้ที่ได้คะแนนในเกณฑ์ดีมากเลย อย่างนี้ไม่เรียกว่าวิฤตได้อย่างไร”

- 1) ผู้พูดเห็นว่าผลการทดสอบทักษะการใช้ภาษาไทยไม่น่าพอใจ
- 2) ผู้พูดวิตกว่าการเรียนการสอนภาษาไทยในมหาวิทยาลัยถึงขั้นต้องปรับปรุง
- 3) ผู้พูดเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยในมหาวิทยาลัย
- 4) ผู้พูดเห็นว่าไม่มีประโยชน์ที่จะจัดการทดสอบทักษะภาษาไทยในมหาวิทยาลัย

20. ข้อความต่อไปนี้ข้อใดไม่อาจอนุมานได้

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่ต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของตนเองและครอบครัว ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวจึงไม่แน่นแฟ้นเท่าที่ควร

- 1) ครอบครัวส่วนมากพ่อแม่ทำงานนอกบ้าน
- 2) พ่อแม่ไม่มีเวลารับฟังปัญหาของลูก
- 3) สมาชิกในครอบครัวมีเวลาอยู่ร่วมกันน้อย
- 4) เวลาส่วนใหญ่ของลูกอยู่กับเพื่อนที่โรงเรียน

21. ข้อใดไม่อาจอนุมานได้ว่าเป็นคุณสมบัติของน้ำทับทิมตามบทโฆษณาต่อไปนี้

สาวน้อยหุ่นดี ยิ้มแย้มแจ่มใส
คิดดี ทำดี คนนี้
ดื่ม น้ำทับทิมพลอยแสงเป็นประจำ

1) มีรสชาติดี	2) เหมาะแก่คนรุ่นใหม่
3) มีประโยชน์ต่อสุขภาพ	4) เหมาะแก่สตรี

22. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในข้อความต่อไปนี้

ตำราอาหารจีนยกให้สาส์เป็น “สุดยอดแห่งผลไม้” เนื่องจากมีรสชาติหวานเย็นและมีคุณค่าทางอาหารสูง เพราะมีธาตุอาหาร เช่น เบตาแคโรทีนและวิตามินซี สาส์มีหลายพันธุ์ แต่ที่แพร่หลายก็คือสาส์หอมและสาส์หิมะ

1) ข้อมูลพันธุ์สาส์	2) ประโยชน์ของสาส์
3) วิธีการเลือกซื้อสาส์	4) ความนิยมในการรับประทานสาส์

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 23-24

พวกเราทุกคนควรช่วยกันประหยัดพลังงาน เพื่อจะได้มีพลังงานใช้ตลอดไป เพราะถ้าเราไม่ประหยัด กิจการแทบทุกอย่างในบ้านเมืองก็จะชะงักงันไปหมด ความเดือดร้อนก็จะเกิดขึ้นทั่วไปทุกระดับของสังคม

23. ข้อใดไม่ใช่เจตนาของผู้เขียนข้อความข้างต้น

1) ชี้แจง	2) ขอร้อง	3) เชิญชวน	4) แนะนำ

24. ข้อความข้างต้นใช้กลวิธีการนำเสนอตามข้อใด

1) แสดงเหตุผลที่หนักแน่น	2) แสดงให้เห็นทั้งด้านดีและด้านเสีย
3) แสดงให้เห็นประจักษ์ถึงการมีส่วนร่วม	4) แสดงให้ประจักษ์ถึงความน่าเชื่อถือของผู้พูด

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 25-26

เด็กชั้นประถมปลายประกวดออกแบบหุ่นยนต์ ส.ส. แบบต่างๆ บางตัวมีตารอบตัว คอยสอดส่องไม่ให้เกิดคอร์รัปชันในบ้านเมือง บางตัวมีหูใหญ่คอยรับฟังความเห็นของชาวบ้าน บางตัวมีมือใหญ่สามารถช่วยเหลือประชาชนได้ทันที ส่วนตัวที่เคลื่อนที่ได้ว่องไวก็จะเข้าถึงพื้นที่เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนได้เร็ว

25. ข้อใดไม่ใช่แนวคิดของเด็กในการสร้างหุ่นยนต์ ส.ส.

1)ต่อต้านการทุจริตในบ้านเมือง	2) ส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ก้าวหน้า
3) ให้เอาใจใส่ความทุกข์ยากของประชาชน	4) แก้ไขปัญหาความลำบากของคนในสังคม

26. ผู้เขียนมีเจตนาอย่างไร

1) ให้ความรู้	2) ให้ข้อคิด	3) วิพากษ์วิจารณ์	4) นำเสนอข้อเท็จจริง

ใช้หัวใจใหญ่พบมากทุกอายุ โดยเฉพาะในเด็กจะพบมากเป็นพิเศษ แต่อัตราการตายมักจะพบในผู้ป่วยที่มีอายุมากกว่า 65 ปี หรือผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคหัวใจ โรคปอด โรคไต เป็นต้น การฉีดวัคซีนเป็นวิธีที่ป้องกันได้ผลมากที่สุด สามารถลดอัตราการติดเชื้อ ลดอัตราการนอนโรงพยาบาลลดโรคแทรกซ้อน และลดการหยุดงาน

ใช้หัวใจเป็นการติดเชื้อไวรัสที่ทำให้เกิดอาการน้ำมูกไหล มีไข้ไม่สูง ส่วนใช้หัวใจใหญ่เป็นการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจ ซึ่งอาจจะลามลงไปในปอดผู้ป่วยจะมีการค่อนข้างเร็ว ใช้สูงกว่าใช้หัวใจ ปวดศีรษะอย่างรุนแรง ปวดกล้ามเนื้อ อ่อนเพลีย

- 1) วิธีป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สำหรับผู้ที่ไม่ได้ฉีดวัคซีน
- 2) ความแตกต่างของโรคไข้หวัดและโรคไข้หวัดใหญ่
- 3) ระหว่างป่วยด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ผู้ป่วยจะปฏิบัติงานไม่ได้
- 4) ไข้หวัดใหญ่เป็นโรคซ้ำเติมผู้สูงอายุและผู้ที่มีโรคประจำตัวอยู่แล้ว

- 1) ไขหวัดใหญ่เป็นอันตรายมากสำหรับผู้สูงอายุ
- 2) คนวัยเด็กเป็นไขหวัดใหญ่มากกว่าคนวัยอื่นๆ
- 3) คนในวัยหนุ่มสาวจะติดเชื้อโรคไขหวัดใหญ่น้อยที่สุด
- 4) ความรุนแรงของโรคไขหวัดใหญ่อาจทำให้เสียชีวิตได้

นักวิทยาศาสตร์พบว่าลิงชิมแปนซีรู้จักแสดงความเศร้าโศกกับการตายของญาติพี่น้องได้เช่นเดียวกับมนุษย์ พวกมันรู้จักวางศพและลูบไล้ปรนนิบัติให้แก่ลิงตัวเมียที่ตายและยังคงอยู่กันเงียบๆ ไม่คึกคักหลังจากนั้นต่อมาอีกหลายวัน เคยมีผู้เห็นลิงตัวเมียบางตัวอุ้มซากลูกที่ตายแล้วไปมาเป็นเวลานานหลายอาทิตย์ นักวิทยาศาสตร์ยังพบอีกว่าลิงชิมแปนซีและมนุษย์มีดีเอ็นเอแบบเดียวกันอย่างมากถึงร้อยละ 99

- 1) ลิขิมแบนซีและมนุษย์มีพฤติกรรมเหมือนกัน
- 2) ลิขิมแบนซีและมนุษย์มีอารมณ์ความรู้สึกเหมือนกัน
- 3) ลิขิมแบนซีและมนุษย์มีดีเอ็นเอเหมือนกันถึง 99 เปอร์เซ็นต์
- 4) ลิขิมแบนซีและมนุษย์เกือบเหมือนกันทั้งทางกายภาพและจิตใจ

1) สาธกโวหาร 2) อธิบายโวหาร 3) บรรยายโวหาร 4) พรรณนาโวหาร

1. 1)	2. 1)	3. 3)	4. 4)	5. 1)	6. 2)	7. 2)	8. 3)	9. 3)	10. 3)
11. 3)	12. 3)	13. 1)	14. 4)	15. 3)	16. 4)	17. 3)	18. 3)	19. 4)	20. 4)
21. 2)	22. 3)	23. 2)	24. 2)	25. 2)	26. 2)	27. 1)	28. 3)	29. 2)	30. 3)

